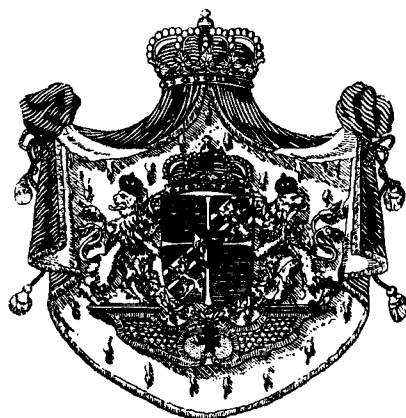

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.**

BERÄTTELSE
OM
STATENS ALLMÄNNA LÄROVERK
LÄSÅRET 1910—1911

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. P. Undervisningsväsendet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1870-1910.

Täckningsår: 1868-1912.

Innehåll: Folkundervisningen den 31 december 1868 ; Berättelse om statens elementarläroverk för gossar läsåren 1876-77 – 1909-1910 ; Berättelse om statens allmänna läroverk läsåret 1910-1911 ; Berättelsen om folkskolorna för åren 1882-1910. Berättelserna är utarbetade av Ecklesiastikdepartementet.

I Berättelsen om folkskolorna för år 1882 ingår:

Kort öfversigt öfver det svenska folkskoleväsendets utveckling till år 1842, s. 2-8.

Primiäruppgifter och berättelser om folkskoleväsendet från och med år 1842, s. 8-10 och

Öfversigt af folkskoleväsendet under åren 1876-1881, s. 10-14.

Föregångare:

Kungl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ...- Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om undervisning.

Efterföljare:

Folkskolorna / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1914-1932. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1920/21, 1929/30.

Lärarytbildningen / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1919-1940. (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1916/17 – 1921/22, 1927/28 ; läsåren 1928/29 t.o.m. 1938/39

Statens allmänna läroverk / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1915-1921. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1911/12 – 1919/20.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1887-204: Undervisning (Tab. 192-211).

Elever i icke-obligatoriska skolor 1864-1970 / [Statistiska centralbyrån ; utarb. av Margit Vinge]. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1977. - (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1977:11).

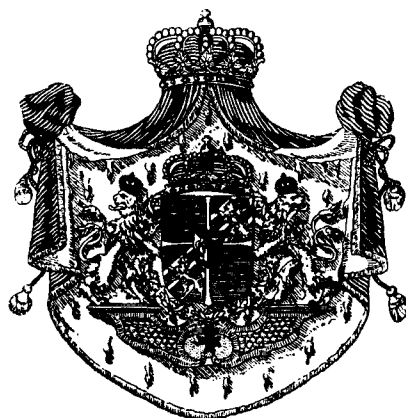
Elever i obligatoriska skolor 1847-1962. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1974. – (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1974:5).

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.**

BERÄTTELSE
OM
STATENS ALLMÄNNA LÄROVERK
LÄSÅRET 1910—1911

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

Innehållsförteckning.

Text (sid. 1—36).

A. Undervisningen i allmänhet.

	Sid.
1. Läroverkens organisation och antal	1
2. Undervisningens allmänna anordning; läsårets längd; fridagar. (Tab. 1 o. 2)	3
3. Lärartimmar för vecka i läsåmnena. (Tab. 3 o. 4)	8

B. Lärare.

4. Antal ordinarie lärarbefattningar och antal tjänstgörande lärare; tjänstledigheter. (Tab. 5 o. 6)	10
5. Avgång, befordran och uppflyttning i lönegrad. (Tab. 7—9)	11
6. Utbildningen af lärare. (Tab. 10 o. 11)	15

C. Lärjungar.

7. Lärjungarnes antal och fördelning. (Tab. 12—14)	16
8. Lärjungarnes hälsotillstånd. (Tab. 15—17)	19
9. Lärjungarnes omsättning. (Tab. 18 o. 19)	20
10. Realskolexamen och fyllnadsprövning. (Tab. 20 o. 21)	22
11. Studentexamen och fyllnadsprövning. (Tab. 22 o. 23)	26
12. De avgångnes tillämnade levnadsbanor. (Tab. 24)	31

D. Ekonomiska förhållanden.

13. Lärare och lärarinnors avlönings- och pensionsförmåner	32
14. Donationer till läroverken	34
15. Omkostnaderna för läroverken	35

Tabell-bilagor (sid. 1*—41*).

Tab.	Sid.
1. Terminernas början och slut läsåret 1910—1911.	3*
2. Fridagar läsåret 1910—1911.	»
3. Lärartimmar för vecka i läsåmnena höstterminen 1910.	4*
4. Antal lärartimmar för vecka i de frivilliga läsåmnena i realskolan och å gymnasiet höstterminen 1910	6*
5. De tjänstgörande lärarnes antal läsåret 1910—1911.	8*
6. Tjänstledigheter läsåret 1910—1911.	10*
7. Ordinarie lärarbefattningar, som blivit lediga under tiden 1 Maj 1910—30 April 1911.	»
8. Befordringar under tiden 1 Maj 1910—30 April 1911.	»
9. Fördelning efter ålder av de lärare, som inträtt i högre lönegrad under tiden 1 Juli 1910—30 Juni 1911.	11*

Table des matières.

Texte (p. 1—36).

A. Enseignement.

	Page.
1. Organisation et nombre des établissements scolaires.	1
2. Organisation de l'enseignement; durée de l'année scolaire; jours de congé spéciaux. (Tabl. 1 et 2)	3
3. Nombre d'heures des professeurs d'enseignement théorique par semaine. (Tabl. 3 et 4)	8

B. Corps enseignant.

4. Nombre de chaires ordinaires de professeurs et nombre de professeurs en service; congés temporaires. (Tabl. 5 et 6)	10
5. Congé définitif, avancement, transfert dans une classe supérieure de traitement. (Tabl. 7—9)	11
6. Instruction des professeurs. (Tabl. 10 et 11)	15

C. Élèves.

7. Nombre et répartition des élèves. (Tabl. 12—14)	16
8. État sanitaire des élèves. (Tabl. 15—17)	19
9. Mouvement des élèves. (Tabl. 18 et 19)	20
10. Examens de sortie de l'école moderne. (Tabl. 20 et 21)	22
11. Examens de maturité et examens complémentaires. (Tabl. 22 et 23)	26
12. Profession projetée des élèves sortis. (Tabl. 24)	31

D. Économie.

13. Traitement et retraite des professeurs	32
14. Fonds légués aux établissements scolaires.	34
15. Frais de l'État pour les établissements scolaires.	35

Tableaux annexés (p. 1*—41*).

Tabl.	Page.
1. Commencement et clôture des semestres pendant l'année scolaire 1910—1911.	3*
2. Jours de congé spéciaux pendant l'année scolaire 1910—1911. ...	»
3. Nombre d'heures des professeurs d'enseignement théorique par semaine pendant le semestre d'automne 1910	4*
4. Nombre d'heures des professeurs d'enseignement théorique par semaine dans l'école moderne et dans le «gymnase» pendant le semestre d'automne 1910.	6*
5. Nombre des professeurs en service pendant l'année scolaire 1910—1911.	8*
6. Congés temporaires des professeurs pendant l'année scolaire 1910—1911.	10*
7. Chaires ordinaires vacantes dès le 1 Mai 1910—30 Avril 1911....	»
8. Avancements des professeurs dès le 1 Mai 1910—30 Avril 1911....	»
9. Répartition, d'après l'âge, des professeurs transférés dans une classe supérieure de traitement, dès le 1 Juillet 1910—30 Juin 1911....	11*

IV

Tab.	Sid.
10. Läroämnen, vari provårskurs genomgåtts under läsåret 1910—1911.	12*
11. Antal tjänstgöringstimmar i medeltal för lärarkandidaterna under den praktiska provårskursen läsåret 1910—1911.	»
12. Lärjungarnes antal läsåret 1910—1911.	13*
13. Särskild fördelning höstterminen 1910 av de närvarande lärjungarne i 3:e och 4:e latinringarna.	16*
14. Antal närvarande lärjungar vid de allmänna läroverken höstterminen 1910, fördelade länsvis.	17*
15. Lärjungarnes hälsotillstånd höstterminen 1910.	18*
16. Antal sjuke och sjukdomar bland lärjungarne höstterminen 1910.	19*
17. Antal lärjungar höstterminen 1910, som icke deltagit i gymnastikövningarna eller som hänvisats till svagrote.	20*
18. Lärjungarnes flyttning år 1910 vid vårterminens slut och höstterminens början.	23*
19. Lärjungarnes omsättning år 1910.	25*
20. Realskoleexamen och därtill hörande fyllnadsprövning vårterminen 1910.	27*
21. Realskoleexamen och därtill hörande fyllnadsprövning höstterminen 1910.	31*
22. Studentexamen och därtill hörande fyllnadsprövning vårterminen 1910.	33*
23. Studentexamen och därtill hörande fyllnadsprövning höstterminen 1910.	36*
24. Antal lärjungar, som avgått år 1910, med fördelning efter tillämnad levnadsbana närmast efter avgången.	39*

Tabl.	Page.
10. Matières d'instruction choisies par les stagiaires, pendant l'année scolaire 1910—1911.	12*
11. Nombre d'heures de service (en moyenne) des stagiaires du cours pratique pendant l'année scolaire 1910—1911.	» *
12. Nombre des élèves pendant l'année scolaire 1910—1911.	13*
13. Répartition spéciale pendant le semestre d'automne 1910 des élèves présents dans la 3 ^e et 4 ^e classe du »gymnase».	16*
14. Nombre des élèves présents dans les établissements scolaires pendant le semestre d'automne 1910, par préfecture.	17*
15. État sanitaire des élèves pendant le semestre d'automne 1910. ...	18*
16. Nombre des malades et des maladies parmi les élèves pendant le semestre d'automne 1910.	19*
17. Nombre, pendant le semestre d'automne 1910, des élèves qui n'ont pas pris part aux exercices de gymnastique ou qui ont été renvoyés aux divisions des faibles.	20*
18. Passage, en 1910, des élèves à une classe supérieure à la fin du semestre de printemps et au commencement du semestre d'automne.	23*
19. Mouvement des élèves en 1910.	25*
20. Examens de sortie de l'école moderne avec examens complémentaires du semestre de printemps 1910.	27*
21. Examens de sortie de l'école moderne avec examens complémentaires du semestre d'automne 1910.	31*
22. Examens de maturité avec examens complémentaires du semestre de printemps 1910.	33*
23. Examens de maturité avec examens complémentaires du semestre d'automne 1910.	36*
24. Nombre d'élèves sortis pendant l'année 1910, répartis d'après la carrière choisie immédiatement après leur sortie de l'école.	39

TILL KONUNGEN.

Härmed öfverlämnas en inom E. K. M:ts Ecklesiastik-departement utarbetad berättelse om statens allmänna läroverk läsåret 1910—1911.

Stockholm den 16 juni 1913.

Underdånigst
FRIDTJUV BERG.

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Ecklesiastik-departementet.

Den berättelse om allmänna läroverken, som härmed överlämnas, är utarbetad efter samma plan och är till sitt innehåll likartad med berättelsen för läsåret 1908—1909, med undantag därav att här, likasom i berättelsen för läsåret 1909—1910, finnes intagen en tabell angående antalet lärartimmar i de frivilliga ämnena å gymnasiet.

På grund av bestämmelserna i 1905 års läroverksstadga, att det tillkommer skolläkaren att verkställa undersökning angående lärjungarnes syn- och hörselförmåga minst en gång under läsåret, på tid han anser därför lämplig, har ingen undersökning härom under höstterminen 1910 ägt rum vid Nya elementarskolan i Stockholm, vid Vänersborgs och Karlstads högre allmänna läroverk samt vid Haparanda samskola, utan endast under vårterminen 1911, vadan upp-

gifterna för denna vårtermin här måst användas, trots olägenheter därav, att undersökningen härigenom ej kommit att omfatta samma tid för alla läroverk samt att de undersökta lärjungarne vid de nämnda läroverken varit delvis andra. Av samma anledning avse samtliga uppgifter från Alingsås samskola angående lärjungarnes hälsotillstånd vårterminen 1911 i stället för höstterminen 1910. — På grund av skolläkarens död hava inga uppgifter angående sjukdomar höstterminen 1910 lämnats från Västerviks läroverk.

För rättande av förefintliga fel och ofullständigheter i de till 1910—1911 års berättelse inkomna primäruppgifterna hava 214 anmärkningsskrivelser utfärdats, av vilka, såsom ovan antytts, ej alla kunnat tillfredsställande besvaras.

A. Undervisningen i allmänhet.

1. Läroverkens organisation och antal.

Enligt läroverksstadgan av den 18 februari 1905 äro rikets allmänna läroverk av två slag, dels *realskolor*, vilka bestå av sex ettåriga klasser och hava till ändamål att utöver omfånget av folkskolans verksamhet meddela allmän medborgerlig bildning, dels *högre allmänna läroverk*, bestående av en sexklassig realskola och ett fyraårigt gymnasium, det senare med angivet ändamål att utöver realskolans allmänbildande uppgift grundlägga de vetenskapliga insikter, som vid universitet eller högre tillämpnings-skola vidare utbildas.

Realskolan, utgående från ett kunskapsmått, ej överstigande vad som, enligt den år 1900 fastställda normalplanen för folk- och småskolor, inhämtas i fast folkskola litt. A, omfattar, såsom nämnt, sex ettåriga klasser och avslutas med en examen, kallad *realskoleexamen*. — Å vissa orter är realskolan anordnad såsom *samskola*, d. v. s. med tillträde för såväl gossar som flickor, men för övrigt inrättad efter huvudsakligen enahanda grunder, som gälla

för övriga realskolor. Förutom den olikhet i organisationen som är en följd därav att samskolorna äro avsedda för både gossar och flickor, ligger en annan skillnad därunder, att realskolorna äro rena statsskolor, varemot samskolorna (med undantag av Haparanda samskola) delvis även bekostas av de kommuner, där de äro belägna, samt på grund härav även stå under inseeende av lokala styrelser.

Högre allmänna läroverket består av realskola och gymnasium, utgående från realskolans femte klass. Gymnasiet omfattar fyra ettåriga ringar, är delat på två bildningslinjer, realgymnasium och latingymnasium, samt leder till en examen, kallad *studentexamen*. Gymnasiet är så inrättat, att det i de båda högsta ringarna medgiver en viss valfrihet och å latinlinjen i tredje och fjärde ringen erbjuder tillfälle åt de lärjungar, som så önska, att erhålla undervisning i grekiska.

Sedan 1908 års riksdag bifallit Kungl. Maj:ts framställning om realskolans i Borås utvidgning till högre allmänt läroverk med realgymnasium, finnas *högre allmänna läroverk* på stat uppförda i följande städer: 1) Med både latin- och

realgymnasium: I Stockholm (Högre allmänna läroverket å Södermalm och Nya elementarskolan), Uppsala, Nyköping, Linköping, Norrköping, Jönköping, Växjö, Kalmar, Visby, Karlskrona, Kristianstad, Malmö, Lund, Hälsingborg, Halmstad, Vänersborg, Skara, Karlstad, Örebro, Västerås, Falun, Gävle, Härnösand, Östersund, Umeå och Luleå; 2) *Med endast realgymnasium*: I Stockholm (Högre realläroverken å Norrmalm och Östermalm) samt i Västervik, Ystad, Göteborg, Borås och Sundsvall; 3) *Med endast lattingymnasium*: I Stockholm (Högre latinläroverket å Norrmalm) samt i Strängnäs, Göteborg och Hudiksvall.

Realskolor för gossar finnas i följande städer: I Stockholm (Jakobs, Katarina och Kungsholmens läroverk) samt i Enköping, Eskilstuna, Eksjö, Oskarshamn, Karlshamn, Malmö, Landskrona, Varberg, Göteborg (västra och östra realskolan), Uddevalla, Mariestad, Lidköping, Skövde, Kristinehamn, Arvika och Söderhamn.

Samskolor finnas i följande städer: I Norrtälje, Södertälje, Vadstena, Vimmerby, Ängelholm, Trelleborg, Strömstad, Alingsås, Åmål, Falköping, Filipstad, Askersund, Sala, Köping, Arboga, Örnköldsvik, Skellefteå och Piteå, alla med kommunalt bidrag, samt i Haparanda, utan dylikt bidrag.

Under läsåret 1910—11 funnos således enligt stat inom de skilda grupperna följande antal allmänna läroverk, nämligen:

Högre allmänna läroverk:		Antal	
Med både real- och lattingymnasium	27		
Med endast realgymnasium	7		
Med endast lattingymnasium	4	38	
Realskolor:			
Realskolor för gossar	20		
Samskolor med kommunalt bidrag	18		
Samskola utan " "	1	39	
Summa	77		

Jämlikt 1908 års riksdags beslut meddelades under läsåret 1910—1911 vid *Borås* läroverk undervisning i realgymnasiets första, andra och tredje ringar.

Med avseende på de *högre allmänna läroverken* medgavs genom Kungl. brevet den 13 september 1907 rörande läroverket i *Ystad* att undervisningen därstädes finge utan kostnad för statsverket tillsvidare under läsåren 1908—1913 utsträckas till den omfattning, som vore eller kunde bli föreskriven för de högre allmänna läroverkens latinlinje utan grekiska, att mogenhetsexamen (studentexamen) finge i vederbörlig ordning anställas jämväl å läroverkets latinlinje; att lärjungarne å latinlinjen finge undervisas tillsammans med lärjungarne å reallinjen till den omfattning, som angives i § 14 av gällande läroverksstadga; att för bestridande av det behov av ökad undervisning, som läroverkets utvidgning med latinlinje påkallade, skulle vid läroverket förordnas en extra ordinarie lektor med undervisningsskyldighet företrädesvis i latin, ävensom erforderligt antal extra lärare och, om så befun-

nes behöfvligt, timlärare; att de extra ordinarie lärarne skulle få åtnjuta de förmåner med avseende på tjänsteårsberäkning m. m., som vore tillförsäkrade de extra ordinarie lärarne vid rikets allmänna läroverk; att de lärjungar, som komme att tillhöra läroverkets latinlinje, skulle äga samma förmåner, som på grund av gällande bestämmelser tillkomme lärjungar å latinlinjen vid övriga högre allmänna läroverk; att lärjungarne å latinlinjen skulle vara likställda med lärjungarne å reallinjen beträffande de i § 218 och § 219 av gällande läroverksstadga omförmälda kassor och att dessa kassor sålunda skulle vara gemensamma för hela det utvidgade läroverket, men att för övrigt i fråga om ekonomin läroverkets medel skulle utan sammanblandning med kommunens anslag för latinlinjen för sig förvaltas och redovisas enligt de föreskrifter, som i sådant avseende vore eller kunde bli givna; att vad genom Kungl. Maj:ts beslut den 30 november 1888 stadgats beträffande läroverkets stipendiefonder fortfarande skulle vara gällande¹⁾; att, därest avgifter, motsvarande de i § 220 av gällande läroverksstadga omnämnda terminsavgifterna komme att erläggas av lärjungarne å latinlinjen, dessa avgifter skulle tillfalla staden, dock att sådana avgifter ej finge upptagas till högre belopp eller under strängare villkor för befrielse, än som stadgas rörande de avgifter, som av lärjungarne å reallinjen erläggas till statsverket; samt att i övrigt gällande stadga för rikets allmänna läroverk skulle med avseende å latinlinjen i tillämpliga delar lända till efterrättelse. — Genom samma Kungl. brev förordnades att, såsom villkor för vad sålunda medgäves, det skulle åligga staden att bekosta avlöningen åt den extra ordinarie lektor, som vore huvudlärare i latin, med ett årligt arvode, som med femhundra kronor överstege det arvodesbelopp, som enligt gällande eller framdeles givna bestämmelser tillkomme extralärare vid rikets allmänna läroverk; att bekosta avlöningen åt övriga av läroverksöverstyrelsen för här avsedda ändamål förordnade extra ordinarie lärare och timlärare enligt de för sådana lärare vid de allmänna läroverken stadgade grunder; att bekosta den ökade undervisning i övningsämnen, som på grund av läroverkets utvidgning med latinlinje kunde bli av behovet påkallad; att bereda lämpliga undervisningslokaler för samtliga klasser, ringar och avdelningar i läroverkshuset eller dess omedelbara närhet samt att bestrida övriga av utvidgningen föranledda utgifter.

Sedan stadsfullmäktige i *Sundsvall*, för att få till stånd även ett lattingymnasium vid skolan, beslutit att för åtta år, räknat från och med höstterminen 1906, anslå därför erforderliga medel, medgav Kungl. Maj:t den 10 augusti 1906, att undervisningen vid högre allmänna läroverket i Sundsvall skulle utan kostnad för statsverket få under läsåret 1906—1907 utsträckas till den omfattning, som vid rikets allmänna läroverk är föreskriven för lattingymnasiets första ring, samt under läsåren 1907—1910 med ytterligare

¹⁾ I nämnda brev förklarade Kungl. Maj:t hinder ej möta, att de läroverket förut tillhöriga, till premier och understöd för lärjungarne avsedda donationsfonderna samt premie- och fattigkassans tillgångar finge utan åtskillnad användas till förmån för lärjungar i alla klasser av det på kommunens bekostnad utvidgade läroverket.

en ny ring årligen för latingymnasiet, till dess fullständigt latingymnasium utan grekiska vore upprättat.¹⁾ Med anledning av detta medgivande meddelades under läsåret 1906—1907 vid Sundsvalls läroverk undervisning i latingymnasiets första ring, under läsåret 1907—1908 i latingymnasiets första och andra ring, under läsåret 1908—1909 i latingymnasiets tre lägre ringar samt under läsåret 1909—1910 i latingymnasiets alla fyra ringar. Även under här ifrågasatt undervisning var undervisningen utsträckt till latingymnasiets alla fyra ringar. I sammanhang härmed förordnades genom Kungl. brevet den 10 juni 1910, att för läsåret 1910—1911 finge anställas en extra ordinarie lektor och två andra extra ordinarie lärare samt timplärare för det antal timmar, som kunde befinnas erforderligt, ävensom, för den händelse latingymnasiets första ring på grund av ett större lärjungeantal skulle komma att behöva åtnjuta skild undervisning i samtliga läroämnen och latingymnasiets lärarkrafter i följd härav ytterligare behöva ökas, ännu en extra ordinarie lärare.

Sedan stadsfullmäktige i Hudiksvall förklarat sig beredda att bevilja medel för avlönande av de extra ordinarie lärarkrafter, vilka kunde befinnas erforderliga för undervisningens upprätthållande å en läroverkets reala linje samt för bestridande av andra med den ifrågasatta utvidgningen förknippade utgifter, medgavs genom Kungl. breven den 15 juli och 19 augusti 1910, att undervisningen vid högre allmänna läroverket i Hudiksvall finge utan kostnad för statsverket under läsåret 1910—1911 utsträckas å reallinjen till den omfattning, som vid rikets allmänna läroverk vore föreskriven för realgymnasiets första ring och under läsåren 1911—1914 med en ny ring årligen till den omfattning, som vid dessa läroverk vore föreskriven för realgymnasiets övriga ringar; att ett fullständigt realgymnasium sålunda skulle upprättas vid läroverket och att överstyrelsen för rikets allmänna läroverk ägde förordna härför erforderliga lärare, vilka skulle avlönas av Hudiksvalls stad.²⁾

Vad beträffar *realskolorna för gossar* var undervisningen vid realskolan i Skövde med Kungl. Maj:ts tillstånd jämväl under läsåret 1909—10 likasom under närmast föregående läsår på stadens bekostnad utvidgad med realgymnasiets första och andra ring. De närmare bestämmelserna för denna utvidgning återfinnas i berättelsen för läsåret 1907—1908, sid. 2 och 3. — Genom Kungl. brev den 15 oktober 1909 medgavs, att, därest skjutövningar på av rektor angivet sätt komme att anordnas vid det med realskolan förenade, å kommunens bekostnad upprättade gymnasiet, rektor skulle äga att åt de i nämnda övningar deltagande lärjungar medgiva ledighet från enstaka lärotimmar i läroämnen och teckning, tillsammans högst 25 timmar under läsåret, för

vardera av de båda gymnasieringarna och med lämplig fördelning på olika ämnen.

Omorganisationen av *samskolorna* fortgick enligt förut genom särskilda Kungl. brev fastställd plan. Under läsåret 1910—11 blevo således följande samskolor fullständiga, nämligen: Södertälje, Ängelholm, Strömstad, Sala och Piteå. Såsom av tab. 12 synes, hade alltså med läsåret 1910—11 samtliga samskolor blivit fullständigt organiserade, med undantag av Vadstena samskola, som ännu saknade sjuätte realskoleklassen.

2. Undervisningens allmänna anordning; läsårets längd; fridagar.

Tab. 1 och 2.

Angående **läro- och övningsämnena** föreskriver 1905 års läroverksstadga, att läroämnen i *realskolan* skola vara: kristendom, modersmålet, tyska, engelska, historia, geografi, matematik och naturlära, ävensom franska för de lärjungar, som önska erhålla undervisning däri. Genom Kungl. kungörelsen den 1 november 1907 (Sv. Förf.-Saml. 1907, n:r 93) vidtogs häri från och med den 1 augusti 1908 den förändring, att naturlära uppdelades i ämnena biologi, fysik och kemi. — Lärjunge, som undervisas i franska, kan erhålla befrielse från undervisning i teckning. Kvinnlig lärjunge kan i samskolans tre högre klasser befrias från undervisning i tyska eller engelska ävensom från viss del av undervisningen i matematik; sådan lärjunge äger dock ej rättighet att undergå realskolexamen. — Övningsämnena i realskolan äro jämlikt samma stadga: välskrivning, teckning, musik och gymnastik samt vid samskola dessutom handarbete för kvinnlig lärjunge; från denna sistnämnda undervisning kan dock befrielse äga rum. För lärjungar, som sådant önska, meddelas, då förhållandena sådant medgiva, undervisning i slöjd.

Läroämnen å *realgymnasiet* äro: kristendom, modersmålet, tyska, engelska, franska, historia, geografi, filosofisk propedeutik, matematik, biologi, fysik och kemi. — Läroämnen å *latingymnasiet* äro: kristendom, modersmålet, latin, grekiska, tyska, engelska, franska, historia, geografi, filosofisk propedeutik, matematik, biologi och fysik. — Lärjunge, som blivit flyttad till gymnasiet tredje ring, har dock rätt att vid läsårets början bortvälja ett av de å timplanen upptagna ämnena eller teckning eller också två av dessa ämnen, såvida de i fjärde ringen tillsammans icke upptaga mer än sex timmar i veckan. Från de ämnen, som kunna bortväljas, äro dock undantagna modersmålet och kristendom. Övningsämnena å gymnasiet äro: teckning, musik samt gymnastik och vapenövningar. Befrielse från undervisning i musik, gymnastik och vapenövning samt, i fråga om realskolan och gymnasiet två lägsta ringar, även från teckning kan av rektor meddelas på grund av läkares intyg eller av annan giltig anledning.

Med avseende på **undervisningsplan och arbetsordning** vid de allmänna läroverken lämnar 1905 års läroverksstadga allmänna bestämmelser i §§ 11—16. Där

¹⁾ För de i sammanhang härmed lämnade närmare föreskrifterna redogöres i berättelsen för läsåret 1906—1907, sid. 2.

²⁾ Med avseende på härvid stadgade villkor och övriga bestämmelser hänvisas i tillämpliga delar till vad som härför finnes föreskrivet med avseende på Ystads läroverks utvidgning med latingymnasium.

föreskrives bland annat, att lärjungarne i realskolans sjätte klass och gymnasiet första ring skola åtnjuta skild undervisning, för såvitt ej särskilda förhållanden vid något läroverk påkalla gemensam undervisning i sådana lärostycken, som äro för de båda klasserna gemensamma. Dessutom stadgas, att vid läroverk med både real- och latینگymnasium lärjungarne i samma ring skola åtnjuta gemensam undervisning i sådana läroämnen, som å båda gymnasierna äro likställda, men skild undervisning i övriga ämnen, såvida annan anordning icke är av förhållandena påkallad.

I. Realskolan.

Genom Kungl. kungörelsen den 2 mars 1906 (Sv. Förf.-Saml. 1906, n:r 10) fastställdes nu gällande *undervisningsplan för realskolan* att träda i tillämpning från och med höstterminen 1906. Genom Kungl. kungörelsen den 9 okt. 1908 (Sv. Förf.-Saml. 1908, n:r 112) uppdelades ämnet naturlära i tre ämnen, biologi, fysik och kemi. Timplanen fick i sammanhang härmed följande utseende.

Timplan för realskolan.

Ä m n e n.	Antal lärotimmar i veckan i realskolans klasser.						Tillsammans
	kl. 1	kl. 2	kl. 3	kl. 4	kl. 5	kl. 6	
Kristendom	3	3	3	2	2	2	15
Modersmålet	5	5	6	4	3	3	26
Tyska	6	6	6	4	4	3	29
Engelska	—	—	—	5	5	4	14
Historia	2	3	3	3	3	4	18
Geografi	2	2	2	2	2	2	12
Matematik	4	5	5	5	4	5	28
Biologi	2	2	2	1	2	2	11
Fysik	—	—	—	2	1	2	5
Kemi	—	—	—	—	2	1	3
Välskrifning	2	2	1	—	—	—	5
Teckning	1	1	2	2	2	2	10
Summa	27	29	30	30	30	30	176

Anm. Med avseende på *timplanen för realskolan* stadgas, att åt de lärjungar i femte och sjätte klasserna, som så önska, undervisning i *franska* får meddelas två timmar i veckan utom timplanen; dessa lärjungar kunna, jämlikt § 7 av läroverksstadgan, på begäran befrias från undervisning i teckning. — Vid läroverk, där vederbörande ämneskonferens anser det lämpligt, kan, efter medgivande i varje fall af läroverksöverstyrelsen, på tid utom timplanen anordnas frivilliga *laborationer i fysik* i 4:e—6:e klasserna, i *kemi* i 5:e klassen samt i *biologi* i 6:e klassen; dock att den för laborationsavdelning och vecka för sådant ändamål använda tiden icke skall anses motsvara mer än en veckotimme vid beräkning enligt § 133 läroverksstadgan av vederbörande lärares tjänstgöring. — Undervisning i frivillig *teckning* kan, efter medgivande i varje särskilt fall af läroverksöverstyrelsen, meddelas under högst två timmar i veckan utom timplanen.

Den under läsåret 1910—1911 gällande *kursplanen för realskolan* är fastställd genom den ovannämnda undervisningsplanen den 2 mars 1906 med vissa ändringar jämlikt Kungl. kungörelsen den 9 okt. 1908 (se ovan). Förutom kursfördelningar och metodiska anvisningar innehåller nämnda kursplan även uppgift om det mål, man för varje ämne har för avsikt att uppnå genom de i kursplanen upptagna lärokurserna. Dessa mål äro angivna sålunda:

Kristendom. Kristendomsundervisningen i realskolan har till uppgift att till den omfattning, som överensstäm-

mer med lärjungarnes ålder och realskolans bildningsmål, samt på ett sätt, som kan främja lärjungarnes religiöstsedliga utveckling, meddela insikt i kristendomens historia samt i huvudpunkterna av dess lära.

Modersmålet. Undervisningen i modersmålet i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne förmåga att flytande och uttrycksfullt uppläsa stycken i bunden och obunden form, färdighet att muntligen och skriftligen, i senare fallet med säker rättstavning och interpunktion, giva en redig och språkligt vårdad framställning av ett lättare ämne samt förtrogenhet med några av Sveriges förnämsta författare, huvudsakligen från senaste århundradet. — I sammanhang härmed torde böra omnämnas, att Kungl. Maj:t med upphävet av bestämmelserna i cirkuläret den 16 november 1889 den 7 april 1906 fastställde delvis nya bestämmelser för undervisning i svensk rättskrifning att i de tre lägsta klasserna av de allmänna läroverken tillämpas från och med läsåret 1906—1907 samt att i mån av lärjungarnes uppflyttning i högre klass de nya bestämmelserna skola även där tillämpas. Genom Kungl. kungörelsen den 31 december 1906 stadgades, att, därest läroverksöverstyrelsen funne sådant lämpligt, det i förutnämnda cirkulär påbjudna stavningssättet finge användas tidigare, än eljest enligt cirkuläret skolat ske.

Tyska. Undervisningen i tyska i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne förmåga att med vårdat uttal uppläsa lättare tysk text och att uppfatta innehållet därav samt en viss färdighet att förstå det talade språket ävensom någon övning i språkets skriftliga bruk.

Engelska. Undervisningen i engelska i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne förmåga att med vårdat uttal uppläsa lättare engelsk text och att uppfatta innehållet därav samt en viss färdighet att förstå det talade språket ävensom någon övning i språkets skriftliga bruk.

Franska (frivilligt ämne). Undervisningen i franska språket i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne förmåga att med vårdat uttal uppläsa genomgångna franska läsestycken samt att uppfatta innehållet därav.

Historia. Undervisningen i historia i realskolan har till uppgift att göra lärjungarne förtrogna med personligheter och tidsföreteelser, vilka varit av större betydelse för vårt folks eller för hela mänsklighetens utveckling, företrädesvis under nyare tiden, samt att meddela någon kännedom om Sveriges nuvarande författning och förvaltning.

Geografi. Undervisningen i geografi i realskolan har till uppgift att, i sammanhang med utbildandet av lärjungarnes förmåga att använda karta och glob, meddela kännedom om fäderneslandets samt det viktigaste af det övriga Europas och de främmande världsdelarnas geografi, i syfte att småningom giva lärjungarne en samlad bild av jordytan, dess natur och människoliv.

Matematik. Undervisningen i matematik i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne insikt och färdighet i räkning, särskilt med tillämpning på uppgifter från det dagliga livet, ävensom förtrogenhet med geometriens elemen-

tära begrepp och metoder, allt till en omfattning, som motsvarar fordringarna på allmän medborgerlig bildning och på samma gång utgör en tillräcklig förberedelse för de fortbildningsanstalter, som ansluta sig till realskolan.

Biologi, fysik och kemi. Undervisningen i naturlära i realskolan har till uppgift att bibringa lärjungarne en på egen åskådning grundad, väsentligen genom induktivt förfarande vunnen, efter deras utveckling avpassad kunskap om naturen och dess företeelser samt om naturlagarna och deras tillämpning på det praktiska livet.

Välskrivning. Undervisningen i välskrivning har till uppgift att bibringa lärjungarne en vårdad och för det praktiska livet användbar handstil.

Teckning. Teckningsundervisningen har till uppgift att, på ett sätt, som kan främja en sund utveckling av lärjungarnes smak och skönhetssinne, bibringa dem övning i att efter ett enkelt fristående föremål göra en perspektivisk teckning i kontur och en geometrisk ritning i given skala.

Slöjd. Undervisningen i slöjd i realskolan avser att, på samma gång den bibringar lärjungarne förmåga att självständigt förfärdiga enklare föremål av trä eller metall, hos dem utbilda praktiskt omdöme och allmän händighet.

Kvinnligt handarbete. Undervisningen i kvinnligt handarbete i realskolan har till uppgift att, på ett sätt, som är ägnat att utveckla öga och hand samt väcka intresse för kroppsarbete, bibringa de kvinnliga lärjungarna vissa färdigheter, som för deras framtida verksamhet kunna vara av betydelse.

II. Gymnasium.

Genom Kungl. kungörelsen den 30 april 1909 (Sv. Förf.-Saml. 1909, nr 28) fastställdes *ny undervisningsplan för gymnasiet*, att med vissa övergångsbestämmelser för läsåren 1909—1910 och 1910—1911 gälla från och med höstterminen 1909. — Den i denna undervisningsplan fastställda timplanen har följande utseende.

Timplan för realgymnasiet.

Ä m n e n	Realgymnasiet			
	Ring I	Ring II	Ring III	Ring IV
Kristendom	2	2	2	2
Modersmålet	3	2	3	3
Tyska	2	2	2	2
Engelska	3	3	2	4
Franska	—	4	4	4
Historia	3	3	3	3
Geografi	2	1	—	—
Filosofisk propedeutik	—	—	1	1
Matematik	7	6	6	6
Biologi	1	2	2	1
Fysik	3	2	4	3
Kemi	2	2	2	2
Teckning	2	2	2	2
Summa timmar i veckan	30	31	33	33

Timplan för latingymnasiet.

Ä m n e n	Latingymnasiet			
	Ring I	Ring II	Ring III	Ring IV
Kristendom	2	2	2	2
Modersmålet	3	2	3	3
Latin	6	6	6	6
Tyska	2	2	2	2
Engelska	2	2	2	2
Franska	—	4	4	4
Historia	3	3	3	3
Geografi	2	1	—	—
Filosofisk propedeutik	—	—	1	1
Matematik	5	4	4	5
Biologi	1	2	2	1
Fysik	2	1	2	2
Teckning	2	2	2	2
Summa timmar i veckan	30	31	33	33

Anm. 1. De lärjungar i ring III, som önska läsa grekiska, erhålla undervisning i detta ämne 7 timmar i veckan i stället för i matematik (4 timmar) och i teckning (2 timmar), varjämte de deltaga i undervisningen i engelska blott 1 timme. De lärjungar i ring IV, som önska läsa grekiska, erhålla undervisning i detta ämne 7 timmar i veckan i stället för i matematik (5 timmar) och i teckning (2 timmar).

Anm. 2. I fråga om lärjunges rätt till bortval av vissa ämnen i ring III och IV hänvisas till § 8 i gällande läroverksstadga.

Anm. 3. Vid läroverk, där frivilliga laborationer i naturvetenskapliga ämnen äro anordnade, får, efter överstyrelsens medgivande i varje särskilt fall, i ring II och III samt under höstterminen i ring IV för sådan övning användas tid utom timplanen; dock får den sammanlagda tiden icke för någon laborationsavdelning överstiga 2 timmar i veckan. För den händelse i någon ring eller avdelning av ring och för något ämne antalet i frivilliga laborationer deltagande lärjungar beräknas skola uppgå till omkring 16 eller därutöver, kan överstyrelsen medgiva, att ringen eller avdelningen vid laborationerna i ifrågavarande ämne uppdelas på två laborationsavdelningar. Vid beräkning enligt § 133 av läroverksstadgan av vederbörande lärares tjänstgöring kan inräknas den tid, som användes för frivilliga laborationer.

Anm. 4. Undervisning i frivillig teckning meddelas, efter medgivande i varje särskilt fall av överstyrelsen, under högst 2 timmar i veckan utom timplanen.

Den genom Kungl. kungörelse den 30 april 1909 fastställda undervisningsplanen innefattar även en *ny kursplan för gymnasiet* att med vissa övergångsbestämmelser rörande undervisningen i historia under läsåren 1909—1910 och 1910—1911 gälla från och med höstterminen 1909.

Förutom kursfördelning och metodiska anvisningar innehåller nämnda kursplan jämväl uppgifter om det mål man för varje ämne har för avsikt att uppnå genom de i kursplanen upptagna lärokurserna. Dessa *mål* äro sålunda angivna.

För real- och latingymnasium.

Kristendom. Kristendomsundervisningen å gymnasiet har till uppgift att, till en omfattning, som överensstämmer med gymnasiets allmänna bildningsmål, samt på ett sätt, som kan främja lärjungarnes religiösa och sedliga utveckling, meddela insikt i kristendomens urkunder och historia samt i dess livs- och världsåskådning.

Modersmålet. Undervisningen i modersmålet å gymnasiet har till uppgift att, på grundvalen av det i realskolans fem lägre klasser i ämnet inhämtade, göra lärjungarne närmare förtrogna med det viktigaste av svensk litteratur och dess utveckling fram till våra dagar ävensom att, i sam-

manhang därmed och genom för ändamålet särskilt avpassade övningar, utveckla deras förmåga att klart och vårdat i tal och skrift framställa sina tankar.

Tyska. Undervisningen i tyska å gymnasiet har till uppgift att, under befestande och utvidgande av den kunskap i språket, som å det lägre stadiet inhämtats, för lärjungarne göra språkkunskapen i högre grad, än i realskolan kunnat ske, till ett medel att förvärva bildningsvärden från olika områden av den tyska kulturen.

Engelska. Undervisningen i engelska å gymnasiet har till uppgift att, under befestande och utvidgande av den kunskap i språket, som å det lägre stadiet inhämtats, för lärjungarne göra språkkunskapen i högre grad, än i realskolan kunnat ske, till ett medel att förvärva bildningsvärden från olika områden av den engelska kulturen.

Franska. Undervisningen i franska å gymnasiet har till uppgift att bibringa lärjungarne förmåga att med vårdat uttal uppläsa lättare fransk text och att uppfatta innehållet därav ävensom att i någon mån införa dem i den franska litteraturen.

Historia. Undervisningen i historia å gymnasiet har till uppgift att vidga och fördjupa lärjungarnes insikter i fäderneslandets historia och i allmän historia, särskilt under nyare tiden, ävensom att bibringa dem kännedom om Sveriges statsförfattning och förvaltning samt om grunddragen av de stora kulturländernas statsskick.

Geografi. Undervisningen i geografi å gymnasiet har till uppgift att, med stöd av de insikter i ämnet, som förvärvats i realskolans fem lägre klasser, giva lärjungarne en samlad bild av jordytan, dess natur och människoliv samt att, i anslutning därtill, meddela fylligare kunskap om de viktigare kulturländernas och i synnerhet fäderneslandets geografi.

Filosofisk propedeutik. Undervisningen i filosofisk propedeutik har till uppgift att, med huvudsakligt avseende fäst vid det hos den mognare ungdomen förefintliga behovet att vinna klarhet över själslivets allmännaste företeelser, införa lärjungarne i psykologiens elementer ävensom att göra dem bekanta med de viktigaste lagarna för ett formellt riktigt tänkande.

Matematik. Undervisningen i matematik på gymnasiet har till uppgift att, till en omfattning, som motsvarar real- och latinalgymnasiernas allmänna bildningsmål, bibringa lärjungarne matematisk insikt och färdighet och på samma gång förtrogenhet med den art av tänkande, som är utmärkande för den matematiska vetenskapen.

Biologi. Undervisningen i biologi på gymnasiet avser att, utöver vad som å det lägre stadiet inhämtats, meddela lärjungarne en i möjligaste mån på deras egen erfarenhet grundad kännedom om de levande varelsernas viktigaste former samt om det viktigaste av deras organisation och livsytringar, vari kännedomen om människokroppen och hälsoläran ingår såsom en väsentlig del.

Fysik. Undervisningen i fysik på gymnasiet har till uppgift att, till en omfattning, som motsvarar real- och latinalgymnasiernas allmänna bildningsmål, bibringa lärjungarne

förtrogenhet med experimentell undersökningsmetod ävensom sammanhängande kännedom om de viktigaste företeelser, erfarenhetslagar och teorier, som tillhöra fysikens olika områden.

Teckning. Den obligatoriska teckningsundervisningen å gymnasiet har till uppgift att, på grundvalen af de för realskolans fem lägre klasser föreskrivna kurserna i teckning, på ett sätt, som är ägnat att vidare utveckla lärjungarnes smak och skönhetssinne, bibringa dem större färdighet i teckning efter verkligheten ävensom ökad insikt och färdighet i geometrisk ritning. — Uppgifterna för den frivilliga teckningen böra mera avse vinnande av vidgade färdigheter och insikter inom de särskilda kursernas område än ett hastigare fortskridande i ämnet. Detta gäller framförallt linearritningen, men även frihandsteckningen. Härjämte må emellertid även andra uppgifter förekomma än de, som för den obligatoriska teckningen äro föreskrivna.

För realgymnasium.

Kemi. Undervisningen i kemi har till uppgift att, till en omfattning, som motsvarar realgymnasiets allmänna bildningsmål, bibringa lärjungarne sammanhängande och, i den mån det är möjligt, på experiment grundad kännedom om de viktigaste kemiska företeelserna, lagarna och teorierna.

För latinalgymnasium.

Latin. Undervisningen i latin å gymnasiet har till uppgift att bibringa lärjungarne förmåga att förstå och på vårdad svenska återgiva lättare latinsk text ävensom att giva dem någon kännedom om den romerska litteraturen, vunnen genom läsning av valda stycken på prosa och vers ur lämpliga författare, samt någon kännedom om den romerska kulturen, vunnen huvudsakligen i sammanhang med läsning af författarne.

Grekiska. Undervisningen i grekiska har till uppgift att införa lärjungarne i det viktigaste av grekiska språkets elementer samt bibringa dem någon bekantskap med lättare författare inom den grekiska litteraturen.

För utrönande av engelska språkets lämplighet såsom begynnelsespråk vid de allmänna läroverken föreskrevs genom Kungl. brevet den 22 juli 1908, att vid Statens provskola, Nya elementarskolan i Stockholm, samt vid högre realläroverket i Göteborg vid början av läsåret 1908—1909 skulle upprättas en parallellavdelning av första klassen med engelska språket såsom begynnelsespråk i stället för tyska, under förutsättning att minst 15 lärjungar anmälde sig till deltagande i undervisningen i sådan avdelning; att dylikt utbyte med avseende på språkundervisning skulle ske för dem av dessa lärjungar, vilka under läsåren 1909—1910 samt 1910—1911 blivit behörigen uppflyttade till andra, respektive tredje klassen; att samma anordning av undervisningen skulle inom nämnda båda läroverks första klass under enahanda förutsättningar vidtagas under vartdera av läsåren 1909—1910 och 1910—1911 med fortsättning inom respektive andra och tredje klasserna under de två nästföljande

läsåren; samt att lärjungarne i ifrågavarande läsavdelningar skulle i läroämnena åtnjuta skild undervisning. — Under läsåret 1910—1911 fortgick denna undervisning i avdelningarna b av 1:a, 2:a och 3:e klasserna vid de båda läroverken. Vid Nya elementarskolan deltog i densamma 18 lärjungar i första klassen, 19 lärjungar i andra klassen och 26 lärjungar i tredje klassen, vid Göteborgs realläroverk 38 lärjungar i första klassen, 33 lärjungar i andra klassen och 32 lärjungar i tredje klassen.

Med avseende på undervisningen i *musik* samt i *gymnastik* och *vapenövning* föreskrevs genom Kungl. brevet den 18 juni 1910, att i de allmänna läroverkens samtliga klasser och ringar de uti undervisningsplanen för dessa övningsämnen den 19 augusti 1895 givna bestämmelserna, med de ändringar däri, som föreskrivits genom Kungl. brevet den 14 maj 1909 (se föregående berättelse sid. 7) skulle under läsåret 1910—1911 fortfarande tjäna till efterrättelse.

Undervisningen vid Statens provskola, *Nya elementarskolan i Stockholm*, bedrevs även under läsåret 1910—1911 delvis efter den av överstyrelsen för rikets allmänna läroverk fastställda övergångsplan, som finnes intagen i berättelsen för läsåret 1906—1907, sid. 7.

Den för de övriga allmänna läroverken gällande undervisningsplan tillämpades under läsåret 1910—1911 inom realskolans alla klasser och ring I—III av gymnasiet samt även i den översta gymnasieringen med undantag därav, att för de lärjungar, som i 4:e klassen började läsa franska i stället för engelska, timantalet för dessa språk delvis avvek från det i den allmänna planen angivna. Någon sjätte realskoleklass fanns, på grund av brist på därtill anmälda lärjungar, under läsåret ej upprättad. Den under läsåret 1908—1909 för första gången tillämpade valfriheten i fråga om vissa ämnen från och med ring III av gymnasiet tillämpades under läsåret 1910—1911 även i ring IV.

Undervisning i slöjd och i kvinnligt handarbete.

Enligt 1905 års läroverksstadga skall, där förhållandena det medgiva, undervisning i slöjd meddelas i realskolan åt lärjungar som sådant önska med två timmar i veckan utom timplanen (jfr k. kungörelsen den 2 mars 1906). Vid högre allmänt läroverk och realskola för gossar förordnas slöjdlärare för viss tid av läroverksöverstyrelsen, vid samskola antages slöjdlärare av dess styrelse. — Till läroverk, som visat sig äga på ändamålsenligt sätt ordnad slöjdundervisning, utgår statsbidrag med 150 kronor till varje slöjdavdelning av 15 lärjungar.

Undervisning i slöjd meddelades under detta läsår — likasom under det närmast föregående — åt lärjungar vid högre latinläroverket och högre realläroverket å Norrmalm i Stockholm samt vid Nyköpings, Linköpings, Växjö, Västerviks, Hälsingborgs, Borås, Skara, Örebro och Sundsvalls högre läroverk, åt lärjungar vid Katarina och Kungsholms

realskolor i Stockholm, vid Enköpings, Oskarshamns, Landskrona, Varbergs, Göteborgs västra, Uddevalla, Mariestads, Lidköpings och Kristinehamns realskolor samt åt lärjungar vid Norrtälje, Vimmerby, Alingsås, Åmåls, Falköpings, Askersunds, Sala, Örnköldsviks, Skellefteå och Piteå samskolor. Dessutom meddelades undervisning i slöjd under läsåret 1910—1911 åt lärjungar vid Östermalms högre realläroverk i Stockholm och Trelleborgs samskola.

Kostnaderna för slöjdundervisningen hava för övrigt dels, med Kungl. Maj:ts tillstånd, bestritts ur läroverkens materialkassor, dels utgått av räntorna ur vissa fonder, dels bestritts genom anslag av hushållningssällskap och slöjdföreningar och dels genom avgifters upptagande av de lärjungar, som begagnat sig av denna undervisning. — I allmänhet har undervisningen i slöjd meddelats av lärare vid folkskolorna, stundom även av läroverkets egna lärare, av särskilda slöjdlärare eller av hantverkare utan pedagogisk utbildning. Såsom slöjdlokaler hava oftast använts slöjdsalarna i folkskolorna eller i särskilda slöjdskolor, på några få ställen särskilda i läroverkshusen inrättade slöjdsalar. Undervisningstiden har i allmänhet varit 2 timmar i veckan, och de slöjdarter, som förekommit, hava varit snickeri och svarvning, stundom även metallslöjd, pappslöjd o. d. —

Understöd av statsmedel för undervisning i slöjd har för läsåret 1910—1911 beviljats åt samtliga ovannämnda högre läroverk och realskolor för gossar, där slöjd varit anordnad och slöjdläraren har varit förordnad av överstyrelsen för rikets allmänna läroverk. Vid Landskrona realskola för gossar var slöjdläraren ej förordnad av överstyrelsen. — Samtliga här ovannämnda samskolor åtnjoto ävenledes statsunderstöd för sin slöjdundervisning.

Undervisning i kvinnligt handarbete. I 1905 års läroverksstadga uppräknas bland övningsämnena i realskolor kvinnligt handarbete för de lärjungar, som önska deltaga däri. Undervisning i detta ämne meddelas i varje klass 2 timmar i veckan utom timplanen. Lärarinna i kvinnligt handarbete antages efter förslag av rektor utav samskolans styrelse. — Då rektorernas vid de allmänna läroverken årsberättelser ännu skola utarbetas jämlikt den af Kungl. Maj:t den 16 februari 1877 fastställda planen och rektorerna på grund härav ej hava någon skyldighet att i dessa årsberättelser lämna någon redogörelse för undervisning i kvinnligt handarbete, finnas i en del årsberättelser alls inga uppgifter härom och där de finnas, äro de alltför knapphändiga och ofullständiga för att kunna bliva föremål för statistisk bearbetning.

Läsårets längd. I 1905 års läroverksstadga föreskrives, likasom i den förut gällande, att läsåret vid de allmänna läroverken skall vara fördelat på två terminer, nämligen höstterminen och vårterminen, samt, därest icke särskilda omständigheter föranleda undantag, börja inom augusti och sluta inom juni månad. Men läsårets längd har i 1905 års läroverksstadga blivit utsträckt till att omfatta 38 veckor, vari dock ej inräknas tiden för höstterminens in-

trädes- och flyttningsprövningar. I dessa 38 veckor skall däremot inräknas den ledighet, som lämnas lärjungarne från och med torsdagen före påsk till och med nästföljande onsdag, ävensom den ledighet, som lämnas dem från och med lördagen före pingst till och med nästföljande tisdag. Under den återstående delen skall vara ferier, nämligen omkring tre veckor vid julhelgen och den övriga tiden under sommaren. — På anhållan av rektor vid realskolan i Varberg förordnade Kungl. Maj:t den 4 mars 1910, att vid nämnda realskola läsårets veckor, som dittills varit fördelade med 16 på höstterminen och 22 på vårterminen, finge från och med höstterminen 1910 fördelas sålunda, att 17 veckor komme på höstterminen och 21 veckor på vårterminen.

Enligt vad *tab. 1* utvisar, *börjades och avslöts läsåret* vid samtliga allmänna läroverk inom de i läroverksstadgan föreskrivna tider, augusti—juni. Tiden för höstterminens början växlade mellan den 17 och 27 augusti och för dess slut mellan den 16 och 22 december. Tiden för vårterminens början växlade mellan den 7 och 16 januari samt för dess slut mellan den 1 och 14 juni. —

Om man för samtliga läroverken sammanställer uppgifterna om dagen för *höstterminens början* med uppgifterna om dagen för den egentliga undervisningens början under samma termin, finner man, att mellan dessa två dagar, då en mellanliggande söndag alltid frånräknats, förflutit: vid de högre läroverken i medeltal 3·8 dagar, växlande mellan 2 till och med 5 dagar (det senare vid fem läroverk); vid realskolorna för gossar i medeltal 2·8 dagar, växlande mellan 2 (vid 6 läroverk) till och med 4 dagar (vid 3 läroverk); vid samskolorna i medeltal 2·2 dagar, växlande mellan 1 till och med 3 dagar. Dylika mellandagar vid *början av vårterminen* hava utgjort 0 vid 20 högre, 10 realskolor för gossar och 16 samskolor samt för övrigt växlat från $\frac{1}{2}$ till och med $2\frac{1}{2}$ dagar. — Beträffande de *mellandagar*, vilka vid *terminernas slut* pläga förekomma mellan dagen för den egentliga undervisningens avslutande och hemförelövningsdagen, hava dessa under *höstterminen* utgjort 0 vid 5 högre läroverk, 7 realskolor för gossar och 6 samskolor samt för övrigt växlat mellan 1—3 dagar. Under *vårterminen* hava dessa utgjort 0 vid 3 högre läroverk, 3 realskolor och 5 samskolor samt för övrigt växlat mellan $\frac{1}{2}$ —3 dagar.

Fridagar. I 1878 års läroverksstadga föreskrevs, att för hela läroverket gemensam ledighet från undervisningen finge av eforus eller rektor medgivas, när hård väderlek, marknad, allmän högtidlighet eller annan giltig anledning föreläge. I 1905 års läroverksstadga däremot heter det, att för hela läroverket gemensam ledighet från undervisningen skall av rektor lämnas sammanlagt minst fyra, högst sex dagar under läsåret. I denna ledighet må dock ej inräknas den frihet från undervisningen, som nödvändiggöres med anledning av inträdesprövning och termins avslutning. I sammanhang med sagda ledighet, ävensom eljest, då anledning därtill gives, kan rektor, för högtidlighållande av fosterländskt eller eljest betydelsefullt minne,

samla läroverkets ungdom och därvid även anlita lärarnes medverkan. — Utom dessa ledigheter för hela läroverket omtalar 1905 års läroverksstadga även andra slags ledigheter för särskilda klasser eller ringar, vilka ledigheter lärjungarne dock i allmänhet icke få disponera efter eget gottfinnande. Så skola gymnasiet tredje och fjärde ringar fyra gånger i månaden åtnjuta en hel dags ledighet från undervisningen, av vilka dagar tre skola användas för skriftliga arbeten å lärorummet; åt lärjungar i gymnasiet första och andra ringar samt i realskolans sjätte klass skall ledighet beviljas tre dagar i månaden; i realskolans femte klass skall ledighet beviljas en och en halv och i realskolans fjärde klass en dag i månaden; även dessa ledigheter skola delvis användas till skrivningar å lärorummet.

Tab. 2 innehåller uppgifter om antalet fridagar under läsåret 1910—1911. Här äro ej inräknade de s. k. mellandagarna mellan terminernas början och slut och den egentliga undervisningens början och slut, ej heller sådana dagar, då full ledighet icke äger rum, såsom de ovan omtalade ledigheterna från undervisningen för skrivningar på lärorummet eller sådana ledigheter, som beviljats för tävlings-skjutning, militärisk utmarsch eller naturvetenskaplig exkursion eller för skollokalerens desinficering efter sjukdomsfall. Övriga fridagar uppgingo under läsåret 1910—1911 till 452, vilket utgör i medeltal för varje läroverk 5·9 dagar mot 5·8 närmast föregående läsår. Fördelade på de olika läroverksgrupperna uppgick fridagarnas antal i medeltal vid de högre läroverken till 5·9, vid realskolorna för gossar till 6·0 och vid samskolorna till 5·6 dagar. Högsta antalet fridagar, nämligen 8, förekom vid Nya elementarskolan i Stockholm, 1 dag majlov, 1 dag fastlagslov, 1 dag märstenslov, 2 dagar för idkande av idrott, 1 dag barnens dag och 2 dagar för skolrummens rengöring.

Marknadslov förekom under läsåret 1910—1911 vid 9 läroverk med sammanlagt $12\frac{1}{2}$ dagar samt lov på grund av allmän högtidlighet vid 16 läroverk med tillsammans 16 dagar. De gamla ledigheterna märstenslov, fastlagslov och majlov förekommo vid respektive 27, 53 och 64 läroverk med sammanlagt respektive 40, $68\frac{1}{2}$ och $60\frac{1}{2}$ dagar. Ledighet för idkande av idrott hade beviljats vid 54 läroverk under tillsammans 54 dagar, för vila och vederkvickelse vid 2 läroverk under tillsammans $1\frac{1}{2}$ dag, för skolrummens rengöring vid 22 läroverk under tillsammans $47\frac{1}{2}$ dagar samt under återopande av Lärov.-st. § 19, mom. 1, vid 42 läroverk under tillsammans $96\frac{1}{2}$ dagar.

3. Lärartimmar för vecka i läsämnen.

Tab. 3 och 4.

De i *tab. 3* upptagna lärartimmarna utgjorde höstterminen 1910 28,675 mot 28,330 under föregående hösttermin. Av dessa föllo 20,832 (72·7 %) på de högre läroverken, 4,568 (15·9 %) på realskolorna för gossar och 3,275

(11·4 %) på samskolorna. Av de högre läroverkens 20,832 timmar kommo 10,992 (52·8 %) på realskolan och 9,840 (47·2 %) på det högre stadiet (gymnasiet).

Ehuru förhållandena under övergångstiden mellan den gamla och den nya läroverksorganisationen ej äro fullt jämförliga från det ena året till det andra, torde en översikt över de senast förflutna fem åren dock hava sitt intresse, varför en sådan här meddelas. Härvid bör dock erinras därom, att under det första året bland realskolorna äro inräknade de 3 till indragning bestämda treklassiga läroverken, att den nya timplanen för realskolan ännu under höstterminen 1910 ej fullständigt tillämpades vid alla samskolor samt att den nya timplanen för gymnasiet ej tillämpades i alla ringar förr än höstterminen 1909.

Höst- termi- nen.	Särskild fördel- ning i % av realskolans tr.		Realsko- lans tr i % av hela antalet tr.	Särskild fördelning i % av gymnasiets tr.			Kl. 6:1— 7:2 (ring I—IV) tr i % av hela antalet tr.
	Kl. 1—5.	Kl. 6.		R. o. L. gemen- samt.	Real särskilt.	Latin särskilt.	
1906 ...	89·5	10·5	64·6	6·2	46·5	47·3	35·4
1907 ...	89·4	10·6	65·3	9·0	48·0	43·0	34·7
1908 ...	88·5	11·5	66·1	9·5	48·1	42·4	33·9
1909 ...	87·6	12·4	65·9	9·6	49·0	41·4	34·1
1910 ...	87·3	12·7	65·5	8·1	49·6	42·3	34·6

Vid jämförelse av talen år 1910 i sammandragen mom. C av tabell 3 och tabell 12 finner man, att på varje lärjunge komma 1·27 lärartimmar. Vid fördelning efter de olika stadierna erhåller man för varje lärjunge i realskolan 1·11 lärartimmar samt för varje lärjunge på gymnasiet 1·73 lärartimmar. Med avseende på gymnasiets båda linjer, komma 1·65 lärartimmar på varje realist och 1·85 på varje latinare¹⁾. Jämföras dessa tal med motsvarande för de 4 föregående åren, varvid är att beakta vad i anslutning till den närmast föregående tabellen blivit sagt, erhåller man följande översikt.

Höst- termi- nen.	Antal lärartimmar på varje lärjunge						
	i realskolan.			på gymnasiet.			Inom hela läro- verket.
	Kl. 1—5.	Kl. 6.	Samtl.	Real.	Latin.	Samtl.	
1906 ...	1·07	1·81	1·12	1·49	2·06	1·73	1·280
1907 ...	1·06	1·86	1·11	1·60	1·98	1·76	1·276
1908 ...	1·06	1·95	1·12	1·60	1·97	1·75	1·279
1909 ...	1·06	2·12	1·13	1·68	1·86	1·76	1·284
1910 ...	1·04	2·20	1·11	1·65	1·85	1·73	1·269

Om man fördelar lärjungarna efter läroverksgrupper, finner man, att på varje lärjunge vid samtliga läroverk komma 1·27 lärartimmar, vid gymnasierna 1·73 lärartimmar, vid de med gymnasierna förenade realskolorna 1·06 lärartimmar, vid de fristående realskolorna för gossar 1·14 lärar-

timmar och vid samskolorna 1·28 lärartimmar. Jämföras dessa tal med de 4 föregående åren, erhåller man följande översikt, varvid samma förhållanden böra beaktas, som äro framställda vid den första tabellen.

Höstterminen.	Antal lärartimmar på varje lärjunge			
	vid fristående realskolor.		vid real- skolor, tillhöran- de högre läroverk.	vid gym- nasiet.
	Sam- skolor.	Realskolor för gossar.		
1906	1·45	1·21	1·02	1·73
1907	1·28	1·22	1·04	1·76
1908	1·26	1·20	1·07	1·75
1909	1·27	1·17	1·07	1·76
1910	1·28	1·14	1·06	1·73

Enligt den för realskolan gällande undervisningsplanen anordnas, såsom ovan är nämnt, frivillig undervisning därstädes i fysiska laborationer utom timplanen i 4:e, 5:e och 6:e klasserna, i kemiska laborationer i 5:e samt i biologiska laborationer i 6:e klassen, dock så att den för laborationsavdelning och vecka för sådant ändamål använda tiden icke får anses motsvara mer än en timme. — Åt lärjungar i 5:e och 6:e klasserna, som sådant önska, meddelas undervisning i franska språket två timmar i veckan utom timplanen; de lärjungar, som deltaga i nämnda undervisning, kunna på begäran befrias från undervisning i teckning.

Tabell 4 redogör i sin förra del för antalet lärartimmar för vecka i de frivilliga läsåmnena i realskolan under höstterminen 1910. Av den frivilliga undervisningen i *fysiska laborationer* begagnade sig lärjungarne i fjärde klassen vid 23 högre läroverk och 11 realskolor för gossar, i femte klassen vid 14 högre läroverk och 9 realskolor för gossar samt i sjätte klassen vid 15 högre läroverk och 9 realskolor för gossar. Antalet lärartimmar i veckan uppgick vid de högre läroverken för de särskilda klasserna till 79 i fjärde klassen, 37 i femte klassen och 19 i sjätte klassen mot respektive 83, 36 och 22 närmast föregående år samt vid realskolorna för gossar till 31 i fjärde klassen, 18 i femte klassen och 12 i sjätte klassen mot respektive 28, 19 och 15 närmast föregående år. — Av den frivilliga undervisningen i *kemiska laborationer* i femte klassen begagnade sig lärjungarne vid 23 högre läroverk och 10 realskolor för gossar. Antalet lärartimmar i veckan uppgick vid de högre läroverken till 70 och vid realskolorna för gossar till 23 mot respektive 71 och 28 närmast föregående år. — Av den frivilliga undervisningen i *biologiska laborationer* i sjätte klassen begagnade sig lärjungarne vid 11 högre läroverk och 5 realskolor för gossar. Antalet lärartimmar i veckan uppgick vid de högre läroverken till 14 och vid realskolorna till 8 mot respektive 12 och 9 närmast föregående år. Intresset för detta senare slag av laborationer synes sålunda vara ringa. — Däremot visar sig intresset för den frivilliga undervisningen i *franska språket* fortfarande vara synnerligen livligt, i det att nämnda undervisning under höstterminen 1910 meddelades i femte klassen vid alla högre läroverk och realskolor för gossar samt

¹⁾ Sedan man fördelat de för realister och latinare gemensamma timmarna på vardera linjen i förhållande till lärjungarnes antal.

i sjätte klassen vid alla utom 4 högre läroverk¹⁾ och vid alla realskolor för gossar. Antalet lärartimmar i veckan uppgick vid de högre läroverken till 92 i femte och till 68 i sjätte klassen mot respektive 96 och 76 timmar närmast föregående år samt vid realskolorna till 46 i femte och 40 i sjätte klassen mot respektive 48 och 42 timmar närmast föregående år. — Vad angår samskolorna meddelades där frivillig undervisning i fysiska laborationer vid 8 läroverk i fjärde klassen, vid 3 läroverk i femte klassen samt i sjätte klassen vid 4 af de 18 läroverk, som voro fullständiga. Antal lärartimmar i veckan uppgick till 13 i fjärde, 3 i femte och 4 i sjätte klassen. Undervisning i kemiska laborationer i femte klassen ägde rum vid 6 läroverk med 7 lärartimmar och i biologiska laborationer i sjätte klassen vid 4 läroverk med 4 lärartimmar. Däremot ägde frivillig undervisning i franska rum vid alla samskolor i femte klassen samt jämväl i sjätte klassen vid alla de samskolor, där en sådan klass fanns upprättad.

Såsom redan förut är nämnt kan enligt den för gymnasiet gällande undervisningsplanen laborationer i natur-

¹⁾ Att ingen dylik undervisning meddelats i sjätte klassen vid Nya elementarskolan i Stockholm har sin förklaring däri, att inga lärjungar funnos i denna klass höstterminen 1910.

vetenskapliga ämnen (fysiska, biologiska och kemiska laborationer) anordnas utom timplanen i 2:a—4:e ringarna för lärjungar, som så önska, dock så att den sammanlagda tiden icke får för någon laborationsavdelning överstiga 2 timmar i veckan. I senare avdelningen av tabell 4 redogöres för antal lärartimmar för vecka i dessa ämnen höstterminen 1910. Härav framgår att i andra ringen dylik undervisning meddelats i fysiska laborationer vid 11 läroverk åt realister och vid 3 läroverk åt latinare, i biologiska laborationer vid 4 läroverk åt realister och 4 läroverk åt latinare samt i kemiska laborationer vid 5 läroverk åt realister. I tredje ringen har dylik undervisning meddelats i fysiska laborationer vid 14 läroverk åt realister och vid 3 läroverk åt latinare, i biologiska laborationer vid 5 läroverk åt realister och vid 4 läroverk åt latinare samt i kemiska laborationer vid 15 läroverk åt realister. I fjärde ringen har dylik undervisning förekommit i fysiska laborationer vid 7 läroverk åt realister och vid 2 läroverk åt latinare, i biologiska laborationer vid 1 läroverk åt realister och 1 läroverk åt latinare samt i kemiska laborationer vid 5 läroverk åt realister. Antalet lärartimmar, vilka berott på frivilligt åtagande utan ersättning av läraren, hava räknats såsom privatundervisning.

B. Lärare.

4. Antal ordinarie lärarbefattningar och antal tjänstgörande lärare; tjänstledigheter.

Tab. 5 och 6.

Enligt 1905 års läroverksstadga skola vid de allmänna läroverken till det antal, som för varje särskilt läroverk är i dess stat bestämt, vara anställda följande ämneslärare, nämligen vid de högre allmänna läroverken rektor, lektorer och adjunkter, vid realskolorna för gossar rektor och adjunkter samt vid samskolorna rektor, adjunkter, första lärarinna och lärarinnor. Vid varje allmänt läroverk skola därjämte för undervisning i teckning, musik och gymnastik samt vid samskola för undervisning i kvinnligt handarbete vara anställda övningslärare. Vid läroverk, där undervisning i slöjd är anordnad, skall jämväl vara anställd lärare i detta ämne.

Vid de läroverk, där antalet ordinarie ämneslärartjänster befinnes under något läsår otillräckligt, skall förordnas för läsår eller för termin erforderligt antal extra lärare eller timlärare. Jämväl för undervisningen i teckning och i musik kunna extralärare anställas, varjämte lärare i teckning, musik och gymnastik kunna, där sådant finnes behöfvligt, mot särskild ersättning åläggas ett större antal tjänstgöringstimmar i veckan än den nya läroverksstadgan föreskrifver.

Med avseende på antalet ordinarie lärarbefattningar förordnades genom Kungl. brevet den 11 juni 1909, att en ny lektorsbefattning skulle från och med den 1 juli 1910 upprättas vid högre allmänna läroverket i Borås. Genom

samma Kungl. brev förordnades även, att från samma tidpunkt en första lärarinnebefattning skulle upprättas vid var och en av samskolorna i Norrtälje, Trelleborg, Alingsås, Filipstad, Askersund och Skellefteå samt en ämneslärarinnebefattning vid var och en av samskolorna i Södertälje, Vadstena, Ängelholm, Strömstad, Sala och Piteå.

Antalet *tjänstgörande lärare*, såväl ordinarie som extraordinarie, uppgick enligt tabell 5 c. höstterminen 1910 till 1,593 mot 1,580 närmast föregående hösttermin. Denna ökning har uppkommit sålunda. Genom upprättandet av nya lektors- och adjunksbefattningar har de förras antal ökats från 248 till 252 eller med 4 och de senares från 751 till 753, nämligen med 1 vid de högre läroverken och 1 vid realskolorna för gossar, varav 3 lektors- och de 2 adjunksbefattningarna från den 1 januari 1910 (jämför föregående berättelse). Ämneslärarinnornas antal har ökats från 39 till 51, de manliga extralärarnes antal från 135 till 137 och de kvinnliga teckningslärarnas antal från 37 till 39. Å andra sidan har antalet kvinnliga extralärare minskats från 13 till 6, antalet manliga teckningslärare från 61 till 60 samt antalet övriga lärare och lärarinnor (kol. 14) från 44 till 43. Antalet lärare och lärarinnor i musik, lärare i gymnastik samt lärarinnor i kvinnligt handarbete är desamma som närmast föregående hösttermin.

Såsom de till tabell 5 hörande anmärkningarna utvisa, bestredos i 11 fall två lärarbefattningar av samma person samt i 1 fall 3 lärarbefattningar av samma person, vadan antalet under höstterminen 1910 tjänstgörande lärare i verkligheten uppgick till endast 1,580.

Bland de 143 extralärarne voro 8 icke avlönade av statsmedel, nämligen 2 vid Ystads läroverk, varav 1 extra ordinarie lektor, 1 extra ordinarie lektor och 3 extra lärare vid Sundsvalls och 2 e. o. lektorer vid Skövde läroverk.

Såsom av tab. 5 framgår, bestredos under läsåret 1910—1911 ett antal av 125 lärarbefattningar, mot 117 under det närmast föregående läsåret, av kvinnor. Följande tabell lämnar en översikt över deras fördelning på de olika läroverksgrupperna samt i ordinarie och vikarierande eller tillförordnade.

Läroverksgrupper.	L ä r a r i n n o r i										Summa.
	läsämnen.		teckning.		musik.		gymnastik.		slöjd.	kvinnligt handarbete.	
	Adjunkter.	Extra lärare. Ämbetslärare.	Ordinarie.	Vikarie eller t. f.	Ordinarie.	Vikarie eller t. f.	Vikarie eller t. f.				
Högre allm. läroverk...	—	—	—	5 ¹⁾ 7	—	1	—	—	—	—	13
Realskolor för gossar ²⁾	2	—	1	10 ³⁾ 2	2	—	—	—	—	—	17
Samskolor...	—	50	5	15	—	3	—	—	2	20	95
Summa	2	50	6	30	9	5	1	—	2	20	125

Anm. I tabellen förekomma sex dubbelräkningar, i det allt av 5 ordinarie teckningslärarinnor 4 tillika voro lärarinnor i kvinnligt handarbete samt 1 i kvinnligt handarbete och slöjd. — ¹⁾ 6 av dessa voro biträdande. — ²⁾ Vikarierande. — ³⁾ Biträdande.

Enligt tab. 6 förekommo under läsåret 1910—1911 228 tjänstledigheter, varav 217 fullständiga och 11 partiella, mot 209, varav 195 fullständiga och 14 partiella, under närmast föregående läsår.

Fullständig tjänstledighet, omfattande hela läsåret, åtnjöts av följande antal: vid de högre läroverken av 12 lektorer, 21 adjunkter, 1 tecknings-, 1 musik- och 3 gymnastiklärare; vid realskolor för gossar av 4 adjunkter och 1 gymnastiklärare; vid samskolorna av 1 rektor, 1 adjunkt, 2 ämneslärarinnor och 2 gymnastiklärare.

Fullständig tjänstledighet, omfattande en hel termin eller hela den ena terminen och en del av den andra, åtnjöts av följande antal: vid de högre läroverken av 2 lektorer, 12 adjunkter, 1 tecknings-, 1 musik- och 2 gymnastiklärare; vid realskolor för gossar av 1 adjunkt och 2 gymnastiklärare; vid samskolorna av 2 ämneslärarinnor och 1 gymnastiklärare.

Fullständig tjänstledighet, omfattande kortare tid än en termin, åtnjöts av följande antal: vid de högre läroverken av 8 rektorer, 16 lektorer, 37 adjunkter, 3 tecknings-, 1 musik- och 19 gymnastiklärare; vid realskolor för gossar av 5 rektorer, 16 adjunkter, 1 tecknings-, 3 musik- och 9 gymnastiklärare; vid samskolor av 4 rektorer, 7 adjunkter, 3 ämneslärarinnor, 3 tecknings-, 1 musik- och 8 gymnastiklärare.

Partiell tjänstledighet åtnjöts av följande antal: under hela läsåret av 1 lektor vid högre läroverk samt 1 adjunkt vid realskola; under längre tid än en termin av 1 gymnastiklärare vid högre läroverk samt 1 adjunkt vid samskola; under hela den ena terminen av 1 lektor och 1 adjunkt

vid högre läroverk samt 1 adjunkt vid realskola för gossar; under kortare tid än en termin av 2 rektorer vid högre läroverk samt 1 rektor vid realskola för gossar och 1 adjunkt vid samskola.

Såsom orsak till tjänstledigheten uppgives i 116 fall (50.9 %) sjukdom eller sjuklighet, i 17 fall annan civil tjänstgöring eller uppdrag i statens tjänst, i 43 fall militär tjänstgöring, i 3 fall ledamotskap av riksdag eller landsting, i 19 fall vetenskapligt arbete eller resa samt i 30 fall vårdandet av enskilda angelägenheter m. m.

Följande tabell lämnar en översikt i procent över anledningarna till tjänstledighet under de senast förflutna fem läsåren.

L ä s å r.	Tjänstledighet i procent på grund av						Summa
	sjukdom.	annan civil tjänstgöring.	militär tjänstgöring.	ledamotskap av riksd. eller landsting.	vetenskapliga arbet. eller resor.	ensk. ange- lägenheter.	
1906—07	61.1	8.3	17.0	1.3	4.4	7.9	100
1907—08	60.0	9.8	17.4	1.3	4.7	6.8	100
1908—09	51.1	9.9	17.2	0.8	5.1	15.9	100
1909—10	50.7	10.6	20.1	1.5	8.1	9.1	100
1910—11	50.9	7.4	18.9	1.3	8.3	13.2	100

5. Lärarnes avgång, befordran och uppflyttning i lönegrad.

Tab. 7—9.

Med avseende på lärarnes vid de allmänna läroverken befordran infördes med 1905 års läroverksstadga åtskilliga viktiga förändringar. Enligt § 93 i 1878 års läroverksstadga, sådan denna paragraf lydde jämlikt Kungl. kungörelsen den 16 december 1892, föreskrevs bland annat, att rektor vid allmänt läroverk skulle, där Kungl. Maj:t ej ville genom utnämning besätta tjänsten, av Kungl. Maj:t på viss tid förordnas. Rörande lärare i läs- och övningsämnen föreskrev samma stadga, att dessa skulle tillsättas av konsistorierna i de stift, under vilka de respektive läroverken lydde, och kunde besvär över dessa utnämningar hos Kungl. Maj:t anföras inom den tid och på det sätt, som i avseende på ecklesiastika befordringar i allmänhet vore föreskrivet. I dessa stadganden gjordes, i sammanhang med frågan om de allmänna läroverkens omorganisation, genom Kungl. kungörelsen den 12 juni 1882 den inskränkningen, att lärarbefattningar vid de treklassiga allmänna läroverken och pedagogierna, vilka efter denna tid bleve lediga, tills vidare icke finge besättas med ordinarie innehavare, utan skulle upprätthållas på förordnande. — Slutligen stadgades, att vikarier skulle, efter vederbörande rektors utlåtande, förordnas av eforus, som jämväl ägde att förordna extralärare i sådana fall, där behovet av dylika blivit av Kungl. Maj:t godkänt och medgivet; över dylika förordnanden kunde besvär ej anföras.

Härutinnan införde 1905 års läroverksstadga viktiga förändringar, utom rörande tillsättandet av rektorer, vilka, därest Kungl. Maj:t icke ville genom utnämning tillsätta rektorstjänsten, likasom förut skulle av Kungl. Maj:t förordnas på viss tid.

I 1905 års läroverksstadga föreskrives nämligen, att ansökningar till lektors- och adjunktstjänster skola, ställas till Kungl. Maj:t, ingivas till överstyrelsen för rikets allmänna läroverk, som har att, efter prövning av ansökningshandlingarna och vederbörande rektors eller i vissa fall efori hörande, insända dem till Kungl. Maj:t med förslag å den av de sökande, som överstyrelsen anser böra komma främst i åtanke vid den lediga tjänstens besättande. Över detta förslag kunna besvär anföras hos Kungl. Maj:t, som sedan utnämner den ordinarie innehavaren. Lärarinnebefattning vid samskola ävensom lärarbefattningarna i teckning, musik och gymnastik tillsätts däremot av överstyrelsen, och kan häröver besvär anföras hos Kungl. Maj:t. Överstyrelsen äger därjämte förordna vikarie samt extra lärare och lärarinnor, antaga timlärare samt för viss tid antaga ävensom entlediga slöjd-lärare vid högre allmänt läroverk och realskola för gossar, allt på rektors förslag; över dessa överstyrelsens åtgärder kunna besvär ej anföras. Slöjd-lärare vid samskola antages av samskolans styrelse, som även äger att efter förslag av rektor antaga lärarinna i kvinnligt handarbete. — I sammanhang härmed torde även böra omnämnas, att vid varje läroverk skall av överstyrelsen efter förslag av vederbörande rektor eller i fråga om samskola av dess styrelse antagas en skolläkare för högst fem år samt att vid varje högre läroverk och vid realskola, där Kungl. Maj:t så bestämmer, skall för vården av läroverkets bibliotek finnas en bibliotekarie, vilken bland läroverkets lärare på rektors förslag för viss tid eller tills vidare utses av överstyrelsen. Dessa båda tjänstemän, vilka ej hava direkt med undervisningen att skaffa, äro ej i tabellbilagorna upptagna.

Med avseende på *allmänna kompetensfordringarna* för lärare och lärarinnor vid de allmänna läroverken är stadgat följande. För alla gemensamt gäller: att, vid den tid då tjänsten sökes, hava uppnått 23 års ålder; att vara fri från sjukdom eller lyte, som gör den sökande för lärarkallet olämplig; att vara känd för hedrande vandel samt, därest tjänsten omfattar undervisning i kristendom, bekänna sig till den rena evangeliska läran; att utmärka sig för det allvar och den stadga i karaktären samt den foglighet i lynnet, som ungdomens ledning kräver; att besitta förmågan att lätt och tydligt meddela undervisning; att äga grundlig insikt i de ämnen, som till den sökta tjänsten höra; samt, för lektors- och adjunktstjänster, att hava förberett sig till lärarkallet genom vederbörligen genomgången provårskurs och att vid allmänt läroverk eller annan under överstyrelsens inseende ställd läroanstalt eller vid folkskoleseminarium, teknisk elementarskola, Kungl. sjökrigsskolan eller statsunderstödd folkhögskola hava under minst två läsår med nit och skicklighet bestritt tjänstgöring till den omfattning, som jämlikt läroverksstadgans föreskrifter

åligger lektor eller adjunkt, eller att under minst lika lång tid hava såsom docent vid universitet bestritt tjänstgöring av enahanda art, som för docent, vilken vunnit behörighet till anställning vid allmänt läroverk, berättigar till lönersberäkning vid sådant läroverk.

Såsom *särskilda kompetensfordringar* till de olika slagen av lärartjänster fastställa gällande författningar följande villkor.

För *behörighet till rektorstjänst* vid högre allmänt läroverk fordrades i 1905 års läroverksstadga att vara ordinarie ämneslärare och att hava fullgjort villkoren för att kunna till lektor utnämnas samt för behörighet till rektorstjänst vid realskola att vara ordinarie ämneslärare. Genom Kungl. kungörelsen den 11 mars 1909 (Sv. Förf.-Saml. 1909, nr 14) ändrades och förtydligades dessa bestämmelser sålunda, att för behörighet till rektorstjänst vid högre allmänt läroverk fordrades att vara ordinarie ämneslärare vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium och att hava fullgjort villkoren för att kunna utnämnas till lektor vid allmänt läroverk samt för behörighet till rektorstjänst vid realskola att vara ordinarie ämneslärare vid allmänt läroverk eller folkskoleseminarium. — I sammanhang härmed bör nämnas, att, då ordinarie ämneslärare av Kungl. Maj:t förordnas till rektor, hans ordinarie innehavande tjänst skall i vanlig ordning tillsättas, varvid iakttages, att den, som utnämnes till sistnämnda tjänst, skall, därest den tillförordnade rektorn återtager utövningen av sin ämneslärartjänst, vara skyldig träda i tjänstgöring vid det läroverk, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Såsom *särskilda villkor för behörighet till lektorstjänst* gäller, att sökanden avlagt

a) där tjänsten omfattar endast kristendom: 1) teol. licentiatexamen eller fil. licentiatexamen jämte teol. kandidatexamen med minst betyget Med beröm godkänd i exegetik, dogmatik och kyrkohistoria samt därjämte 2) fil. ämbetsexamen eller särskild prövning jämlikt § 27 av Kungl. stadgan angående filosofiska examina den 1 nov. 1907, ävensom 3) godkänt disputationsprov inför teologisk fakultet;

b) där tjänsten omfattar kristendom och annat ämne: kunskapsprov för behörighet till lektorstjänst i endast kristendom samt med minst betyget Med beröm godkänd i fil. ämbetsexamen eller särskild prövning i det eller de examensämnen, motsvarande det andra i tjänsten ingående ämnet;

c) där tjänsten ej omfattar kristendom: 1) fil. ämbetsexamen med minst betyget Med beröm godkänd i samtliga de examensämnen, motsvarande de ämnen, vari tjänsten ledigförklarats; 2) fil. licentiatexamen med minst betyget Med beröm godkänd i ett av de examensämnen, motsvarande de ämnen, vari tjänsten ledigförklarats; samt 3) disputationsprov för doktorsgrad inför filosofisk fakultet.

Såsom *särskilda villkor för behörighet till adjunktstjänst* gäller, att den sökande avlagt

a) där tjänsten omfattar kristendom jämte annat ämne: teol. kandidatexamen samt fil. ämbetsexamen eller

särskild prövning med minst betyget Godkänd i det eller de examensämnen, som motsvara det andra i tjänsten ingående ämnet;

b) där tjänsten omfattar en grupp av två ämnen, vari kristendom ej ingår: fil. ämbetsexamen med minst betyget Med beröm godkänd i de examensämnen, som motsvara de ämnen, vari tjänsten ledigförklarats;

c) där tjänsten omfattar tre ämnen: fil. ämbetsexamen med enahanda vitsord som ovan under mom. b) samt i det återstående ämnet minst betyget Godkänd i det eller de mot detsamma svarande examensämnena. — För adjunktur i modersmålet och biologi gälla särskilda bestämmelser. (Se Sv. Förf.-saml. 1907, nr 93).

Såsom särskilda villkor för *behörighet till lärarinnebefattning vid samskola* gäller, att sökanden *antingen* skall hava genomgått den treåriga lärokursen vid högre lärarinneseminariet i Stockholm och därifrån hava erhållit godkänt avgångsbetyg samt därefter vid de för sökande till lektors- eller adjunktstjänst nämnda läroanstalter under minst två år med nit och skicklighet bestritt tjänstgöring i den omfattning, som åligger lärarinna vid samskola; *eller* att hava fullgjort vad som är stadgat beträffande examina, provårskurs och tjänstgöring såsom lektor eller adjunkt. Såsom särskilt villkor stadgas dessutom, att sökanden skall vara ogift. — Vad angår befattning såsom första lärarinna vid samskola stadgades genom Kungl. kungörelse den 13 augusti 1909 (Sv. Förf.-Saml. 1909, nr 93), att befattning som första lärarinna skulle kungöras ledig utan angivande av bestämda läroämnen och att vid tillsättande av dylik befattning hänsyn företrädesvis skulle tagas till sökandens förmåga att biträda rektorn med uppsikten över de kvinnliga lärjungarna.

För *behörighet till lärarbefattning i teckning* stadgas, att sökanden skall antingen hava avlagt realskolexamen eller genom intyg av vederbörande lärare vid allmänt läroverk hava styrkt sig äga motsvarande kunskaper; att hava nöjaktigt genomgått den vid tekniska skolan i Stockholm anordnade högre undervisningskursen för teckningslärare; samt att hava nöjaktigt genomgått provkurs i enlighet med särskilt meddelade föreskrifter. För sökande till teckningslärarbefattning vid realskola är dock i ovannämnda stadganden den lindring medgiven, att behörighet till sådan befattning jämväl tillkommer sökande, som nöjaktigt genomgått den lägre undervisningskursen vid tekniska skolan i Stockholm.

För *behörighet till lärarbefattning i musik* är stadgat, att sökanden antingen skall hava avlagt realskolexamen eller genom intyg af vederbörande lärare vid allmänt läroverk hava styrkt sig äga motsvarande kunskaper; att inför Musikkonservatorium hava undergått prövning för behörighet till lärarbefattning i musik vid allmänt läroverk och därvid hava erhållit betyg om minst godkända kunskaper i sång, pianospelning och harmonilära; samt att hava nöjaktigt genomgått provkurs i enlighet med särskilt meddelade föreskrifter.

För *behörighet till lärarbefattning i gymnastik* stadgas,

att sökanden skall hava genomgått fullständig lärokurs inom den pedagogiska eller militära avdelningen vid gymnastiska centralinstitutet i Stockholm enligt de bestämmelser, som voro gällande före den 13 juli 1887, eller ock fullständig gymnastiklärarkurs vid samma institut jämlikt de sagde dag givna bestämmelser; behörighet till gymnastiklärarbefattning vid realskola tillkommer jämväl den, som vid gymnastiska centralinstitutet med goda vitsord genomgått instruktörskurs jämlikt stadgandena i Kungl. kungörelsen den 13 juli 1887 eller första årets kurs enligt tidigare bestämmelser.

Lärarbefattning i teckning och i musik vid realskola kan jämväl sökas och innehavas av kvinna, såvida hon är ogift och för övrigt uppfyllt de för innehavande av sådan befattning gällande föreskrifterna.

Genom ovan anförda stadganden sker dock ingen inskränkning i den behörighet till tecknings- och musiklärarbefattning, som enligt förut gällande bestämmelser tillkommer sökande eller som enligt samma bestämmelser kan förvärfvas före utgången av år 1910.

För behörighet att kunna antagas till lärare i slöjd eller till lärarinna i kvinnligt handarbete äro inga särskilda kompetensvillkor stadgade.

Under tiden från och med den 1 maj 1910 till och med den 30 april 1911 hava, såsom *tab. 7* närmare utvisar, genom ordinarie lärares avgång 5 rektors-, 19 lektors-, 59 adjunks-, 8 ämneslärarinne-, 7 tecknings-, 4 musik- och 5 gymnastiklärarbefattningar blivit lediga.

Av de avgångna 5 rektorerna befordrades 1 till läroverksråd i Kungl. överstyrelsen för rikets allmänna läroverk, 1 till lektor vid h. lärarinneseminariet, 2 avgingo med pension och 1 genom döden. Av de 19 lektorerna hade 1 befordrats till rektor vid högre läroverk, 6 till lektorer vid andra högre läroverk, 1 till domprost, 1 till kyrkoherde, 2 till lektorer vid h. lärarinneseminariet i Stockholm samt 1 efter att på egen begäran hava erhållit avsked; 6 hade avgått med pension och 1 genom döden. — Av de 59 adjunkterna hade 3 blivit befordrade till rektorer vid realskolor för gossar, 13 blivit befordrade till lektorer, 9 utnämnts till adjunkter vid högre läroverk, 2 till adjunkter vid realskolor för gossar, 1 till rektor och 3 till adjunkter vid folkskollärarseminarium samt 3 avgått på egen begäran, 18 avgått med pension och 7 genom döden. Av de 8 ämneslärarinnorna hade 5 befordrats till 1:a lärarinnor och 3 till ämneslärarinnor vid annan samskola. — Av de 7 teckningslärarne hade 2 befordrats till teckningslärare vid högre läroverk, 1 avgått med pension, 1 avgått efter att på egen begäran hava erhållit avsked, samt 3 avlidit. — Av de 4 musiklärarne hade 1 befordrats till musiklärare vid högre läroverk och 1 till domkyrkoorganist, 1 hade avgått med pension och 1 efter att på egen begäran hava erhållit avsked. — Av de 5 gymnastiklärarne hade 1 befordrats till gymnastiklärare vid annat högre läroverk, 2 avgått efter att på egen begäran hava erhållit avsked och 2 avlidit.

Följande tablå lämnar en översikt över de rektors-,

lektors-, adjunks- och kollega-befattningar, vilka under vart och ett av de senast förflutna tio läsåren genom respektive lärares avgång blivit lediga.

	Rektorsbef.	Lektorsbef.	Adjunksbef.	Ämneslärarinnor
1901—02.....	3	15	24	—
1902—03.....	4	17	36	—
1903—04.....	1	14	37	—
1904—05.....	1	14	47	—
1905—06.....	5	14	58	—
1906—07.....	11	19	50	—
1907—08.....	9	26	55	—
1908—09.....	7	19	67	—
1909—10.....	8	20	62	9
1910—11.....	5	19	59	8

Enligt *tab. 8* tillsattes under tiden från och med den 1 maj 1910 till och med den 30 april 1911 1 rektorsbefattning vid högre läroverk och 3 rektorsbefattningar vid realskolor för gossar, 24 lektorsbefattningar, 62 adjunksbefattningar, 5 första lärarinne- och 17 ämneslärarinnebefattningar, 5 teckningslärar-, 2 musiklärar- och 9 gymnastiklärarbefattningar.

Såsom av anmärkningarna till samma tabell framgår, var medelåldern under ovannämnda tid för de till första ordinarie befattning befordrade lektorerna 33·8 år, för de till första ordinarie befattning befordrade adjunkterna och ämneslärarinnorna 32·6 år, för de till första ordinarie befattning befordrade teckningslärarna 25 år, för den till första ordinarie befattning befordrade musikläraren 29 år samt för de till första ordinarie befattning befordrade gymnastiklärarna 35·1 år.

Om man för de senast förflutna tio läsåren sammanställer uppgifterna om de under vart och ett av dessa läsår för första gången befordrade lektorernas samt adjunkternas medelålder, erhåller man följande översikt.

	lektorer.	Medelåldern för adjunkter.	ämneslärarinnor.
1901—02.....	36·5	40·6	—
1902—03.....	35·8	38·9	—
1903—04.....	35·5	39·0	—
1904—05.....	40·0	40·1	—
1905—06.....	35·7	36·2	—
1906—07.....	35·6	37·5	—
1907—08.....	33·6	36·6	38·2
1908—09.....	36·7	34·4	(26)
1909—10.....	34·2	33·9	37
1910—11.....	33·8	32·3	33·8

Av *tab. 9* finner man, att under tiden 1 juli 1910—30 juni 1911 1 rektor, 38 lektorer, 101 adjunkter, 2 teckningslärare, 9 musik- och 1 gymnastiklärare blivit uppflyttade i högre lönegrad.

Åldern för i högre lönegrad uppflyttade rektorn vid realskola var vid uppflyttningen 58 år. Vad angår lektorerna, var medelåldern för de i andra lönegraden uppflyttade 42·4 år, för de i tredje lönegraden uppflyttade 46·5 år, för de i fjärde lönegraden uppflyttade 50 år samt för de i femte lönegraden uppflyttade 54·6 år. Beträffande adjunkterna var medelåldern för de i andra lönegraden uppflyttade

37·9 år, för de i tredje lönegraden uppflyttade 44·3 år, för de i fjärde lönegraden uppflyttade 47·6 år samt för de i femte lönegraden uppflyttade 52·8 år. Den i andra lönegraden uppflyttade teckningsläraren (vid högre läroverk) var enligt *tab. 9* 41 år. Den i tredje lönegraden uppflyttade var 42 år. Medelåldern för de i andra lönegraden uppflyttade musiklärarna var 41·5 år (2 vid högre läroverk 33 år, 2 vid realskola medelålder 50 år). Medelåldern för de vid högre läroverk i tredje lönegraden uppflyttade var 37·7 år. Medelåldern för de i fjärde lönegraden uppflyttade var 46·5 år. Den i andra lönegraden uppflyttade gymnastikläraren var 40 år.

Sammanställas ovannämnda tal med de fyra närmast föregående läsårens, erhålles följande översikt.

Uppflyttade lärare.	Medelålder (eller ålder).				
	1906—07.	1907—08.	1908—09.	1909—10.	1910—11.
Rektorer:					
vid högre läroverk.....	—	(53)	(48)	57·5	—
» femkl. (realskolor)	57·0	—	—	—	(58)
Lektorer:					
i 2:a lönegraden.....	42·3	42·3	40·0	41·9	42·4
» 3:e »	44·3	45·7	48·2	47·1	46·5
» 4:e »	50·3	50·4	49·1	51·2	50·0
» 5:e »	55·0	53·8	53·3	54·0	54·6
Adjunkter:					
i 2:a lönegraden.....	38·7	40·9	39·4	41·0	37·9
» 3:e »	42·5	41·1	41·8	42·2	44·3
» 4:e »	49·2	48·1	47·7	47·7	47·6
» 5:e »	54·5	53·6	54·2	52·5	52·8
Teckningslärare vid högre läroverk:					
i 2:a lönegraden.....	33·5	—	35·0	39·3	(41)
» 3:e »	—	42·0	—	(42)	(42)
» 4:e »	—	(49)	49	(48)	—
vid realskolor:					
i 2:a lönegraden.....	(32)	37·5	(37)	(30)	—
» 3:e »	43·8	40·0	—	(36)	—
Musiklärare vid högre läroverk:					
i 2:a lönegraden.....	(36)	31·0	(44)	(38)	33·0
» 3:e »	(47)	(45)	(38)	(44)	37·7
» 4:e »	(51)	41·5	51·5	—	46·5
vid realskolor:					
i 2:a lönegraden.....	33·5	35·8	(39)	—	50·0
» 3:e »	65·3	—	(49)	(41)	—
Gymnastiklärare vid högre läroverk:					
i 2:a lönegraden.....	—	(33)	40·0	(37)	(40)
» 3:e »	—	(41)	50·3	47·5	—
» 4:e »	51·7	48·0	—	—	—
vid realskolor:					
i 2:a lönegraden.....	—	(44)	—	49·5	—
» 3:e »	51·5	—	—	—	—

6. Utbildningen av lärare.

Tab. 10 och 11.

Med upphävande av Kungl. kungörelsen den 16 juni 1875 angående anordningen av det i gällande stadga för rikets elementarläroverk föreskrivna provår utfärdade Kungl. Maj:t den 2 juni 1905 nya bestämmelser angående provår för behörighet till ordinarie ämneslärartjänst vid rikets allmänna läroverk. Häri stadgades bland annat, att provår, som anordnas vid vissa, av Kungl. Maj:t bestämda läroverk och omfattar två terminer i följd, skall av lärarkandidat genomgå i tre eller, där lärarkandidat så önskar och sådant utan olägenhet kan ske, i fyra läroämnena. Rätt att genomgå provår tillkommer den, som avlagt de för behörighet till ämneslärartjänst föreskrivna kunskapsprov.

Ansökningar om genomgående av provår skola insändas till överstyrelsen för rikets allmänna läroverk, som, efter prövning av de inkomna ansökningshandlingarna, avgör vid vilket av provårsläroverken och i vilka ämnen lärarkandidat äger att genomgå provår.

Provåret omfattar två samtidigt fortlöpande kurser, en praktisk, som innefattar såväl åhörande av undervisningen på läroverkets olika stadier (åuskultation), som även meddelande av undervisning, dels till övning, dels till prov jämte åhörande av framställning av de olika läroämnenas metodik, samt en teoretisk, innefattande dels åhörande av föreläsningar i pedagogikens teori och historia samt i gällande svensk skollagstiftning eller deltagande i diskussioner över pedagogiska frågor, dels författandet av en uppsats över något allmänt pedagogiskt eller metodologiskt ämne. Dessutom ingå i provåret särskilda föreläsningar i speciell metodik och skolhygien. — För den praktiska kursen, dit även skolhygien hör, är läroverkets rektor föreståndare; föreståndare för den teoretiska kursen utses av överstyrelsen för rikets allmänna läroverk.¹⁾

Över genomgåendet provår utfärdas enligt stadgat formulär av de båda föreståndarna gemensamt betyg, innefattande särskilda vitsord för vardera kursen.

För att provår skall vara vederbörligen genomgåendet erfordras minst betyget godkänd för undervisningsskicklighet såväl i allmänhet som i minst tre av de läroämnena, i vilka lärarkandidat genomgått provår, samt för flit och för insikter i pedagogikens teori och historia, ävensom minst betyget god för fallenhet för lärarkallet.

Likasom föregående läsår voro även under läsåret 1910—1911 provårskurser anordnade vid högre latinläroverket å Norrmalm, Södermalms högre allmänna läroverk och högre realläroverket å Norrmalm i Stockholm samt vid högre allmänna läroverken i Uppsala och Lund; sedan riksdagen på Kungl. Maj:ts därom gjorda hemställan beviljat nödiga medel, förordnades genom Kungl. brevet den 18 juni 1910, att jämväl år 1911 en provårskurs skulle upprättas vid högre realläroverket i Göteborg. Till genomgående av dessa provårskurser hade inom den bestämda tiden anmält

sig för höstterminen 1910 73 kompetenta kandidater (varav 13 kvinnor), av vilka 41 erhöles hänvisning, och för vårterminen 1911 44 kompetenta kandidater (varav 9 kvinnor), av vilka 28 erhöles hänvisning.

Följande tabell visar, huru många lärarkandidater tjänstgjort vid de särskilda läroverken läsåret 1910—1911.

Läroverk.	Höst-t:n 1910.		Vår-t:n 1911.	
	Avslutning	Påbörjande	Avslutning	Påbörjande
	av provåret.		av provåret.	
Stockholm:				
Latinläroverket å Norrmalm ...	3	7	7	¹⁾ 3
Södermalms läroverk.....	²⁾ 3	³⁾ 7	6	⁴⁾ 4
Realläroverket å Norrmalm.....	1	⁵⁾ 9	²⁾ 6	⁶⁾ 4
Uppsala	³⁾ 4	³⁾ 6	5	⁷⁾ 5
Lund	³⁾ 4	¹⁾ 6	³⁾ 5	³⁾ 5
Göteborgs realläroverk.....	4	⁸⁾ 6	²⁾ 4	⁴⁾ 7
Summa	19	41	33	28

Av de 41 lärarkandidater, vilka började sin provårstjänstgöring med höstterminen 1910, voro 2 filosofie doktorer (därav 1 docent), 7 filosofie licentiat, 25 filosofie kandidater (varav 3 kvinnor), 1 teologie och filosofie kandidat, 1 filosofie och s. m. kandidat, 1 teologie licentiat samt 4 fil. magstrar. — Av de 28 lärarkandidater, vilka började sin provårstjänstgöring med vårterminen 1911, voro 2 filosofie doktorer (därav 1 docent), 6 filosofie licentiat (varav 1 kvinna), 15 filosofie kandidater (varav 2 kvinnor), 1 filosofie och teol. kandidat, 1 teologie kandidat och 1 teologie licentiat samt 2 (kvinnor) filosofie magstrar.

Såsom av förestående tabell framgår, avslutades provårstjänstgöringen fullständigt med höstterminen 1910 av 19 lärarkandidater, vilka alla tjänstgjort under två på varandra följande terminer, samt av 8, vilka erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att avsluta tjänstgöringen på en termin. Vårterminen 1911 avslutades provårstjänstgöringen fullständigt av 33 lärarkandidater, vilka tjänstgjort under två på varandra följande terminer, samt av 6, vilka erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att avsluta tjänstgöringen på en termin.

Tab. 10 innehåller uppgift, huru många gånger under läsåret 1910—1911 vart och ett av skolans läroämnena förekommit bland de ämnena, i vilka den praktiska provårskursen fullständigt genomgåts. Det högsta antalet, nämligen 30, visar modersmålet; därefter komma matematik med 26, tyska med 25, geografi och kemi med 22, fysik med 20,

¹⁾ 1 av dessa avslutade med K. Maj:ts tillstånd sin provårstjänstgöring på en termin. 1 var kvinna. — ²⁾ 1 av dessa var kvinna. — ³⁾ 1 av dessa avslutade med K. Maj:ts tillstånd sin provårstjänstgöring på en termin. — ⁴⁾ 1 av dessa avslutade med K. Maj:ts tillstånd sin provårstjänstgöring på en termin. 2 voro kvinnor. — ⁵⁾ 3 av dessa avslutade med K. Maj:ts tillstånd sin provårstjänstgöring på en termin. 1 av de övriga var kvinna. — ⁶⁾ 2 av dessa avslutade med K. Maj:ts tillstånd sin provårstjänstgöring på en termin. — ⁷⁾ 1 av dessa fick enl. K. Maj:ts res. rätt att uppskjuta provårstjänstgöringen till slutet av år 1913. — ⁸⁾ 2 av dessa avslutade med K. Maj:ts tillstånd sin provårstjänstgöring på en termin. 1 av de övriga var kvinna.

¹⁾ Genom K. Br. d. 31 dec. 1907 förklarades blivande professorn i pedagogik vid Uppsala universitet skyldig vara föreståndare för den teoretiska kursen i Uppsala.

engelska med 18, historia med 16 samt franska språket med 10; lägsta antalet visa grekiska och filosofisk propedeutik med 2, latin med 6 samt kristendom och biologi med 8 gånger.

Huru de lärarkandidater, som under endera av de båda terminerna avslutat den praktiska provårskursen, haft sina provårsmånen grupperade, framgår av följande förteckning. I densamma hava dock sådana ämnen ej upptagits, i vilka av mer tillfällig anledning auskultering, men ingen övnings- och provundervisning ägt rum.

Stockholm:

Latinläroverket å Norrmalm:

- 2 kristendom, modersmålet, historia;
- 1 kristendom, latin, historia;
- 3 modersmålet, tyska, engelska;
- 1 modersmålet, tyska, engelska, matematik;
- 1 modersmålet, tyska, franska;
- 2 modersmålet, tyska, historia, geografi;
- 1 geografi, matematik, fysik;

Södermalms läroverk:

- 1 modersmålet, tyska, engelska;
- 1 modersmålet, tyska, engelska, franska;
- 1 modersmålet, tyska, historia, geografi;
- 1 modersmålet, historia, geografi;
- 1 tyska, engelska, franska;
- 2 geografi, biologi, kemi;
- 1 matematik, biologi, kemi;
- 3 matematik, fysik, kemi;

Realläroverket å Norrmalm:

- 2 kristendom, modersmålet, historia;
- 1 kristendom, modersmålet, historia, filosofi;
- 3 modersmålet, tyska, engelska;
- 1 modersmålet, tyska, engelska, matematik;
- 5 matematik, fysik, kemi;

Uppsala:

- 1 kristendom, latin, grekiska, tyska;
- 1 modersmålet, latin, franska;
- 1 modersmålet, historia, geografi;
- 2 tyska, engelska, franska;
- 1 geografi, matematik, biologi, kemi;
- 1 geografi, matematik, fysik;
- 1 geografi, matematik, fysik, kemi;
- 2 matematik, fysik, kemi;

Lund:

- 1 kristendom, modersmålet, geografi;
- 1 modersmålet, latin, grekiska, filosofi;
- 2 modersmålet, latin, historia, geografi;
- 1 modersmålet, tyska, historia, geografi;
- 1 modersmålet, historia, geografi;
- 1 tyska, engelska, franska;
- 1 tyska, engelska, franska, matematik;
- 1 geografi, biologi, kemi;
- 2 matematik, fysik, kemi;

Göteborgs realläroverk:

- 1 modersmålet, tyska, engelska;
- 1 modersmålet, tyska, historia;
- 2 tyska, engelska, franska;
- 1 geografi, matematik, biologi;
- 1 geografi, matematik, biologi, kemi;
- 1 geografi, matematik, fysik;
- 1 geografi, matematik, fysik, kemi;
- 1 geografi, biologi, fysik;
- 2 matematik, fysik, kemi.

Beträffande utbildningen av lärare i välskrivning och teckning må nämnas, att under läroåret 1910—1911 den för teckningslärarkandidater vid Tekniska skolan i Stockholm anordnade undervisningen begagnades av 11 manliga och 50 kvinnliga lärjungar. Av dessa 61 hade 39 (nämligen 6 manliga och 33 kvinnliga) redan förra läroåret varit lärarkandidater. Fullständiga avgångsbetyg som teckningslärare tillerkändes 23 kandidater, varav 3 manliga och 20 kvinnliga; samtliga erhöles betyg för högre allmänna läroverk, varjämte alla jämväl erhöles betyg i välskrivningens metodik.

Beträffande utbildningen av lärare i musik är att nämna, att vid Musikkonservatorium examen för behörighet till musiklärartjänst vid allmänt läroverk höstterminen 1910 avlades av 5 manliga och 2 kvinnliga lärarkandidater; under vårterminen 1911 avlades ingen dylik examen.

Beträffande utbildningen av lärare i gymnastik och militärövningar är att nämna, att vid slutet av undervisningsåret 1910—1911 vid Gymnastiska Centralinstitutet godkända avgångsbetyg såsom gymnastiklärare tilldelades 16 löjtnanter, 7 underlöjtnanter och 1 officersvolontär vid armén samt 1 löjtnant vid flottan.

C. Lärjungar.

7. Lärjungarnes antal och fördelning.

Tab. 12—14.

Enligt tab. 12 uppgick de närvarande lärjungarnes antal vid de allmänna läroverken under höstterminen 1910 till 22,591, mot 22,071 under höstterminen 1909. Av dessa 22,591 lärjungar tillhörde 16,049 (71.0 %) de högre läroverken, 3,993 (17.7 %) realskolorna för gossar och 2,549 (11.3 %) samskolorna. — Under vårterminen 1911 utgjorde antalet närvarande lärjungar 22,504, utvisande en minskning av 87 mot antalet under höstterminen.

Sammanställas uppgifterna om antalet närvarande lärjungar vid de olika slagen av läroverk för höstterminen 1910 med motsvarande siffror för de fyra sistförflutna höstterminerna, erhålles följande översikt:

Höstterminen.	Högre läroverk.		Realskolor för gossar.		Samskolor.		Samtliga läroverk.
	Antal lärj.	% av hela antalet.	Antal lärj.	% av hela antalet.	Antal lärj.	% av hela antalet.	
1906.....	15,848	73.7	3,685	17.2	1,957	9.1	21,490
1907.....	15,727	72.8	3,733	17.3	2,141	9.9	21,601
1908.....	15,790	72.2	3,681	16.9	2,390	10.9	21,861
1909.....	15,736	71.3	3,833	17.4	2,502	11.3	22,071
1910.....	16,049	71.0	3,993	17.7	2,549	11.3	22,591

De frånvarande lärjungarnes antal uppgick under höstterminen 1910 till 101, varav 4 flickor, och under vårterminen 1911 till 67, varav 9 flickor.

¹⁾ Här äro inräknade 65 lärjungar (0.3 %), tillhörande 3 treklassiga läroverk, vilka enligt 1904 års riksdagsbeslut skulle indragas.

Vid jämförelse för 1901—1910 mellan de närvarande lärjungarnes antal och rikets folkmängd erhåller man följande översikt:

År.	Rikets folkmängd vid årets slut.			Antal närvarande lärjungar höstterminen.		
	Hela folkmängden.	Manliga.		På 10,000 av folkmängden.		
		Hela.	I ålder av 10—18 år.	Hela.	Manliga.	
					Hela.	I ålder av 10—18 år.
1901	5,175,228	2,526,179	472,665	34.9	71.6	383
1902	5,198,752	2,535,820	472,311	36.2	74.2	398
1903	5,221,291	2,544,962	472,794	37.4	76.6	413
1904	5,260,811	2,566,934	474,854	38.3	78.4	424
1905	5,293,851	2,583,662	476,171	38.7	79.3	430
1906	5,337,055	2,605,524	476,220	40.3	82.5	451
1907	5,377,713	2,626,456	478,324	40.2	82.2	452
1908	5,429,600	2,654,766	484,308	40.3	82.3	451
1909	5,476,441	2,677,563	485,983	40.3	82.4	454
1910	5,522,403	2,698,729	490,391	40.9	83.7	461

Av tab. 12 finner man, att utav de vid allmänna läroverken höstterminen 1910 närvarande 22,591 lärjungarne 16,880 (74.7 %) tillhörde realskolan (den gemensamma linjen), 3,260 (14.4 %) reallinjen och 2,451 (10.9 %) latinlinjen. — Tab. 13 utvisar, att av de 1,033 under höstterminen 1910 i tredje och fjärde ringarna närvarande latinarne 784 (75.9 %) icke läste grekiska och 249 (24.1 %) läste grekiska. Sammanställas uppgifterna vad angår realister och latinar samt angående icke-greker och greker med motsvarande under de närmast föregående nio åren, erhålles följande översikt:

Höstterminen.	Procent i förhållande till antalet lärjungar i klasserna 4—7. ¹⁾		Procent i förhållande till antalet lärjungar i klasserna L. 6—7. ²⁾	
	Real.	Latin.	Utan grek.	Med grek.
1901.....	59.0	41.0	68.3	31.2
1902.....	60.9	39.1	67.8	32.2
1903.....	62.5	37.5	69.5	30.5
1904.....	60.4	39.6	72.0	28.0
1905.....	58.2	41.8	74.8	25.2
1906.....	58.1	41.9	75.1	24.9
1907.....	58.6	41.5	75.1	24.9
1908.....	58.9	41.1	77.6	22.4
1909.....	57.0	43.0	75.6	24.4
1910.....	57.1	42.9	75.9	24.1

¹⁾ För höstterminerna 1901—1903 i klasserna 4—7, för höstterminen 1904 i klasserna 5—7 och från höstterm. 1905 i klasserna 6 och 7 (ring I—IV å gymnasiet). —
²⁾ För höstterm. 1901—1905 i klasserna L. 6—7, för höstterm. 1906 i klasserna L. 6: 2—7 och från höstterminen 1907 i 7:de klassen (ring III och IV å gymnasiet).

Av följande tre tabeller, av vilka den första omfattar hela antalet lärjungar inom var och en av de olika årsklasserna, den andra lärjungarne å de båda linjer, vari gymnasiet är delat, och den tredje latinlinjens båda beståndsdelar, icke-greker och greker, inom tredje och fjärde

ringarna av gymnasiet, erhåller man en översikt över *den samtidiga frekvensen* inom de särskilda skolstadierna höstterminen 1910 vid samtliga läroverken.

Klasser och ringar.	Antal närvarande lärjungar.	Procent i förhållande till		
		hela summan.	antalet i föreg. klass.	antalet i 1:a klassen.
<i>Realskolan.</i>				
1	2,882	12.8	—	100.0
2	3,189	14.1	110.7	110.7
3	3,398	15.0	106.6	117.9
4	3,369	14.9	99.1	116.9
5	2,954	13.1	87.7	102.5
6	1,088	4.8	36.8	37.8
<i>Gymnasium.</i>				
Ring I.....	1,676	7.4	56.7	58.2
» II.....	1,543	6.8	92.1	53.5
» III.....	1,321	5.9	85.6	45.8
• IV.....	1,171	5.2	88.6	40.6
Summa	22,591	100.0	—	783.9

Ringar.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhållande till antalet i			
				hela årsklassen.		föreg. avdelning å samma linje.	
	Real.	Latin.	S.a.	Real.	Latin.	Real.	Latin.
<i>Gymnasium.</i>							
Ring I.....	944	732	1,676	56.3	43.7	—	—
» II.....	857	686	1,543	55.5	44.5	90.8	93.7
» III.....	770	551	1,321	58.3	41.7	89.8	80.3
» IV.....	689	482	1,171	58.8	41.2	89.5	87.5
Summa	3,260	2,451	5,711	57.1	42.9	—	—

Latinringar.	Antal närvarande lärjungar.			Procent i förhållande till antalet i			
				hela latinavdel- ningen.		föreg. mot- svarande avd.ng.	
	Utan grek.	Med grek.	S:a.	Utan grek.	Med grek.	Utan grek.	Med grek.
<i>Gymnasium.</i>							
Ring III L.	430	121	551	78.0	22.0	—	—
• IV L.	354	128	482	73.4	26.6	82.3	105.8
Summa	784	249	1,033	75.9	24.1	—	—

Såsom en fortsättning av den översikt över *förändringen i skolkögenerationernas storlek*, som lämnats i föregående berättelser, meddelas nedanstående 3 tabeller, vilka alla avse höstterminerna och äro upprättade efter samma grunder, som de motsvarande i berättelsen för läsåret 1885—86 (sid. 27). I tabellerna, vilka omfatta endast närvarande lärjungar, äro de tal, som avse den skolkögeneration, vilken höstterminen 1902 befann sig i första klassen, utmärkta genom ett därunder utsatt streck.

Klasser och ringar.	De närvarande lärljungarnes antal.								
	H. 1902.	H. 1903.	H. 1904.	H. 1905.	H. 1906.	H. 1907.	H. 1908.	H. 1909.	H. 1910.
<i>Realsk.</i>									
1	2,686	2,659	2,719	2,584	2,680	2,733	2,774	2,805	2,882
2	2,980	3,162	3,143	3,215	3,059	3,110	3,111	3,223	3,189
3	2,953	2,987	3,172	3,153	3,292	3,202	3,255	3,262	3,398
4	2,774	2,851	2,992	3,069	3,144	3,266	3,216	3,281	3,369
5	2,376	2,426	2,401	2,593	2,660	2,816	2,995	2,904	2,954
6	—	—	—	—	1,028	1,024	1,092	1,093	1,088
<i>Gymn.¹</i>									
Ring I	1,644	1,838	1,863	1,839	1,420	1,401	1,524	1,689	1,676
» II	1,343	1,335	1,527	1,584	1,504	1,336	1,299	1,378	1,543
» III	1,112	1,252	1,213	1,370	1,476	1,389	1,264	1,233	1,321
» IV	944	994	1,101	1,083	1,227	1,324	1,331	1,203	1,171
S:a	18,812	19,504	20,131	20,490	21,490	21,601	21,861	22,071	22,591

Ringar.	Realister.				Latinare.			
	H. 1907.	H. 1908.	H. 1909.	H. 1910.	H. 1907.	H. 1908.	H. 1909.	H. 1910.
<i>Gymnasium¹</i>								
Ring I.....	829	908	923	944	572	616	766	732
» II.....	792	769	817	857	544	530	561	686
» III.....	819	722	722	770	570	542	511	551
» IV.....	749	791	677	689	575	540	526	482
S:a	3,189	3,190	3,139	3,260	2,261	2,228	2,364	2,451

Latinringar.	Utan grekiska.		Med grekiska.	
	H. 1909.	H. 1910.	H. 1909.	H. 1910.
<i>(Gymnasium²)</i>				
Ring III L.....	376	430	135	121
» IV L.....	408	354	118	128
Summa	784	784	253	249

¹) Ring I—IV på gymnasiet motsvaras i den äldre läroverksorganisationen av kl. 6:1, 6:2, 7:1 och 7:2. — ²) Ringarne III L. och IV L. på gymnasiet motsvaras i den äldre skolorganisationen av kl. L. 7:1 och L. 7:2.

Med användande av de understrukna talen i ovanstående tabeller erhåller man följande översikter, vilka kunna betecknas såsom från undervisningens synpunkt angivande *vitaliteten* (se berättelsen för läsåret 1884—85, sid. 20) hos den skolgeneration, som höstterminen 1902 befann sig i första klassen.

Klass eller ring, vari skolgenerationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärljungar.	Procent i förhållande till antalet i	
			föregående klass.	1:a klassen.
<i>Realskolan.</i>				
1	Höstterminen 1902	2,286	—	100.0
2	» 1903	3,162	117.7	117.7
3	» 1904	3,172	100.3	117.7
4	» 1905	3,069	96.8	114.3
5	» 1906	2,660	86.7	99.0
6	» 1907	1,024	38.5	38.1
<i>Gymnasium.</i>				
Ring I ...	Höstterminen 1907	1,401	52.7	52.2
» II ...	» 1908	1,299	92.7	48.4
» III ...	» 1909	1,233	94.9	45.9
» IV ...	» 1910	1,171	95.0	43.6

Ring, vari skolgenerationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärljungar.			Procent i förhållande till antalet i			
					hela årsklassen.		föreg. avd. å samma linje.	
		Real.	Latin.	S:a.	Real.	Latin.	Real.	Latin.
<i>Gymnasium.</i>								
Ring I ...	Höstterminen 1907	829	572	1,401	59.2	40.8	—	—
» II ...	» 1908	769	530	1,299	59.2	40.8	92.8	92.7
» III ...	» 1909	722	511	1,233	58.6	41.4	93.9	96.4
» IV ...	» 1910	689	482	1,171	58.8	41.2	95.4	94.3

Ring, vari skolgenerationen befann sig.	År och termin.	Antal närvarande lärljungar.			Procent i förhållande till antalet i			
					hela årsklassen.		föreg. motsvar. avdelning.	
		Utan grek.	Med grek.	S:a.	Utan grek.	Med grek.	Utan grek.	Med grek.
<i>Gymnasium.</i>								
Ring III ...	Höstterminen 1909	376	135	511	73.6	26.4	—	—
» IV ...	» 1910	354	128	482	73.4	26.6	94.1	94.8

Man kan vid föregående tre tabeller anmärka, att, då 2:a, 3:e och 4:e klasserna i realskolan var för sig har större antal lärljungar än den 1:a, det skulle vara av större intresse att jämföra den fjärde ringen med dessa än med den 1:a, samt att det även skulle vara av intresse att jämföra antalet lärljungar i ring IV R. med antalet lärljungar i ring II R. och ring III R. o. s. v. För dessa och dylika jämförelser anställande meddelas följande översikt.

Mot 100 lärjungar i		Höstterminen 1910.	
Kl. 1	höstterminen	1902	svara 43'6
» 2	»	1903	» 37'0
» 3	»	1904	» 36'9
» 4	»	1905	» 38'2
» 5	»	1906	» 44'0
» 6	»	1907	» 114'4
Ring I	»	1907	» 83'6
» II	»	1908	» 90'1
» III	»	1909	» 95'0
» I R.	»	1907	» 83'1
» II R.	»	1908	» 89'6
» III R.	»	1909	» 95'4
» I L.	»	1907	» 84'4
» II L.	»	1908	» 90'9
» III L.	»	1909	» 94'3

Om de närmast föregående tre tabellerna och ovanstående sifferuppställningar jämföras med motsvarande i förra berättelsen (sid. 19), eller m. a. o. om man från undervisningens synpunkt jämför vitaliteten hos skolgenerationen av läsåren $\frac{1901}{1902}$ — $\frac{1909}{1910}$ med vitaliteten hos skolgenerationen av läsåren $\frac{1902}{1903}$ — $\frac{1910}{1911}$, så finner man, att vitaliteten hos den senare över huvud taget varit mindre, men hos realisterna betydligt större.

Såsom av tabell 12 framgår saknades av brist på lärjungar under höstterminen 1910 sjätte realskoleklassen vid Nya elementarskolan i Stockholm. — Av tab. 13 visar sig att under höstterminen 1910 i fjärde ringen ingen lärjunge undervisades i grekiska vid Kristianstads och Gävle läroverk; i tredje ringen undervisades under höstterminen 1910 ingen lärjunge i grekiska vid Nya elementarskolan i Stockholm samt vid Visby, Kristianstads, Örebro, Gävle och Östersunds läroverk. — Under vårterminen 1911 voro förhållandena i detta hänseende oförändrade.

I tabell 14 lämnas en översikt över antalet lärjungar vid de allmänna läroverken, fördelade efter län. Denna översikt bör ej förväxlas med översikter angående lärjungarnes fördelning efter hemorter, vilka vart femte år intagas i departementets berättelser och som i föregående berättelse återfinnas i tabellerna 19—21. I dessa tabeller och motsvarande i föregående berättelser angives, i vilka län de vid de allmänna läroverken undervisade lärjungarne hava sina hemorter, varemot här ifrågavarande tabell avser lärjungarnes fördelning efter de län, där de allmänna läroverk äro belägna, i vilka lärjungarne under en viss termin undervisats.

Beträffande *realskolorna*, varmed här förstås ej blott de fristående realskolorna, utan även sådana realskolor, som utgöra nedre avdelningarna av de högre allmänna läroverken, finner man av tabellens kol. 16, att det största antalet lärjungar, 2,870, undervisades i Stockholm med dess fem stora högre läroverk och tre fristående realskolor; därefter kommer Göteborgs och Bohus län med 1,863 lärjungar, där det höga talet naturligtvis beror på de två

stora högre läroverken och de två fristående realskolorna i Göteborg, och Malmöhus län med 1,829 lärjungar. Lägsta talet visar Gottlands län med 153 lärjungar.

Vad angår *gymnasierna* visar tabellen, att sådana finnas i samtliga län utom Stockholms län, vilket sammanhänger med detta läns närhet till och goda kommunikationer med huvudstaden. Även här kommer Stockholms stad främst med 1,037 lärjungar, och därefter komma Malmöhus län med 747 och Göteborgs och Bohus län med 465. Minsta antalet visar även här Gottlands län med 48 lärjungar. — Går man till de båda linjerna, realister och latinare, finner man, att reallinjen är kraftigast vid läroverken i Stockholms stad (672), varemot latinlinjen är kraftigast i Malmöhus län (437).

Då lärjungarne i allmänhet erhålla sin undervisning i de län, där de hava sina hemorter, är naturligtvis lämpligt att vid ovanstående jämförelse även fästa avseende vid de respektive länens folkmängder.

8. Lärjungarnes hälsotillstånd.

Tab. 15—17.

Enligt tab. 15 ledo under höstterminen 1910 utav de högre läroverkens samt realskolors för gossar och samskolors lärjungar 1,108 (4'9 %) av bleksot, 939 (4'2 %) av huvudvärk, 344 (1'5 %) av näsblod, 1,945 (8'6 %) av närsynthet samt 554 (2'5 %) i mer eller mindre grad av dövhet. Närmast föregående hösttermin voro procenttalen respektive 5'1, 3'9, 1'5, 8'0 och 2'3.

Klasser och ringar.	Procent av hela antalet i varje klass närvarande lärjungar, lidande av							
	blek- sot.	hu- vud- värk.	näs- blod.	närsynthet enligt närsynthetsgrad			närsynt- het i allmht.	dövhet.
				under 3 D.	3—6 D.	över 6 D.		
1	4.5	3.8	1.1	4.5	0.2	—	4.7	2.6
2	4.6	3.5	1.5	4.1	0.5	0.1	4.7	2.6
3	4.1	4.5	1.2	5.7	0.6	—	6.3	2.1
4	5.1	4.3	1.5	6.7	1.1	0.2	8.0	3.1
5	5.1	3.7	1.9	6.4	1.6	0.2	8.1	2.4
6	5.4	4.8	2.0	8.4	2.6	0.5	11.5	1.5
Ring I.....	5.1	3.6	1.4	8.5	2.5	0.1	11.1	2.3
" II.....	6.0	4.9	1.7	9.5	3.3	0.2	13.0	2.1
" III.....	5.9	5.1	2.1	11.6	3.4	0.3	15.3	2.6
" IV.....	4.5	4.5	1.8	15.0	3.7	0.6	19.3	2.4
Samtliga	4.9	4.2	1.5	7.0	1.5	0.1	8.6	2.5

Tab. 16 lämnar en närmare redogörelse för antalet sjuk och sjukdomar bland lärjungarne vid de högre läroverken samt vid realskolor och samskolor under hösttermi-

nen 1910. Av densamma framgår, att antalet insjuknade lärjungar uppgick till 6,575 eller 29·1 % av de närvarande lärjungarne vid ovannämnda läroverk. Hela antalet sjukdomsfall uppgick till 7,352, varav 5,141 vid de högre läroverken, 1,237 vid realskolorna för gossar och 974 vid samskolorna, och antalet sjukdomsfall i olika sjukdomar till 6,868, varav 4,781 vid de högre läroverken, 1,190 vid realskolorna och 897 vid samskolorna. Antalet sjukdagar belöpte sig till 41,466, vilket gör 6·3 (förra året 5·8) sjukdagar för varje insjuknad lärjunge. Fördelade efter läroverksgrupper utgjorde antalet sjukdagar vid de högre läroverken 28,188, vilket gör 6·2 sjukdagar för varje insjuknad lärjunge, vid realskolorna för gossar 6,824, vilket gör 5·8 sjukdagar för varje insjuknad lärjunge, och vid samskolorna 6,454, vilket gör 7·3 sjukdagar för varje insjuknad lärjunge. Antalet avlidne utgjorde 6 vid de högre läroverken, 2 vid realskolor för gossar och 1 vid samskolor.

I tab. 17 lämnas redogörelse för lärjungarnes fullständiga eller partiella befrielse från gymnastikövningarna under höstterminen 1910.

I följande sammandrag erhåller man en översikt i absoluta tal och procent av tabellens huvudsakliga innehåll.

Klasser och ringar.	Närvarande lärjungar.	För sjukdomsorsaker			
		befriade.		till svagrote hänvisade.	
		Antal.	Procent av närv. lärjungar.	Antal.	Procent av närv. lärjungar.
Kl. 1—6	16,880	1,141	6·8	641	7·8
Ring I—IV	5,711	618	10·8	295	5·2
Tillsammans	22,591	1,759	7·8	936	4·1

Om man sammanställer procenttalet *fullständigt* befriade vid samtliga läroverk med motsvarande procenttal under de sist förflutna 9 åren, erhåller man följande översikt.

Höstterminen 1901	7·9 %
» 1902	7·7 »
» 1903	8·2 »
» 1904	8·0 »
» 1905	7·8 »
» 1906	8·0 »
» 1907	8·4 »
» 1908	8·5 »
» 1909	8·1 »
» 1910	7·8 »

I vilken proportion de olika sjukdomsorsakerna under höstterminen 1910 medverkat till lärjungarnes fullständiga

eller partiella befrielse från gymnastikövningarna, utvisas av följande tabell.

Sjukdomsorsaker, som föranlett den fullständiga eller partiella befrielsen.	Befriade i procent.			Till svagrote hänvisade i procent.		
	Kl. 1—6.	Ring I—IV.	Tillsammans.	Kl. 1—6.	Ring I—IV.	Tillsammans.
Sjukdomar i:						
syn- och hörsel-organerna	2·7	3·1	2·9	2·0	3·4	2·5
nervsystemet	4·3	4·4	4·4	2·7	4·4	3·2
cirkulationsorganerna	18·3	25·4	20·8	19·4	20·7	19·8
anddräktorganerna	10·1	11·3	10·5	3·7	7·1	4·8
matsmältningsorganerna	4·3	3·2	3·9	3·1	3·4	3·2
urin- och köns-organerna	11·9	13·1	12·3	11·1	9·1	10·5
rörelseorg. o. bensystemet	16·6	18·7	17·3	8·4	12·9	9·8
Medfödd missbildning	2·5	1·4	2·1	2·6	—	1·4
Tarmbräck	11·8	5·8	9·7	7·2	6·8	7·0
Allmän svaghet	15·4	12·3	14·3	36·5	30·5	34·6
Andra sjukdomar	2·0	1·3	1·8	3·9	1·7	3·2
Summa	100	100	100	100	100	100

Om man särskilt tager i betraktande första huvudavdelningen »Efter läroverk» i tab. 17, finner man högst betydliga skiljaktigheter. Så t. ex. äro i densamma såsom för sjukdomsorsaker befriade i kol. 13 uppförde vid Gävle läroverk 3 av 407 närvarande lärjungar (0·7 %), vid Ystads läroverk 5 av 249 (2·0 %), vid Örebro läroverk 18 av 669 (2·7 %), vid Karlskrona läroverk 8 av 288 (2·7 %) och vid Jönköpings läroverk 18 av 480 (3·8 %), men vid Nyköpings läroverk 33 av 222 (14·9 %), vid Norrköpings läroverk 67 av 576 (11·6 %), vid Uppsala läroverk 64 av 578 (11·1 %) och vid Härnösands läroverk 32 av 289 (11·1 %); vad angår realskolor för gossar och samskolor visar Vadstena samskola ingen befriad av 92, Kristinehamns realskola 2 av 150 (1·3 %), Ängelholms samskola 4 av 159 (2·5 %) samt Norrtälje samskola 3 av 103 (2·9 %), men Sala samskola 35 av 167 (21·0 %), Oskarshamns realskola 22 av 115 (19·1 %), Södertälje samskola 29 av 167 (17·4 %) och Filipstads samskola 22 av 142 (15·5 %). Ett liknande förhållande möter även med avseende på de till svagrote hänvisade. Orsaken till dessa skiljaktigheter ligger utan tvivel till stor del däri, att olika principer vid de olika läroverken blivit följda vid meddelandet av befrielsen.

I kolumnerna 14 och 28 hava såsom av »andra orsaker» befriade eller till svagrote hänvisade upptagits respektive 132 och 23 lärjungar. Såsom orsak till befrielsen uppgives i de flesta fall avlägsen bostad.

9. Lärjungarnes omsättning.

Tab. 18 och 19.

Tab. 18 lämnar en översikt över den stora flyttningen inom de särskilda läroverken vid övergången från läsåret 1909—1910 till läsåret 1910—1911. Enligt tabellens kol. 2 funnos vid slutet av vårterminen 1910 vid de re-

spektive läroverken 19,644 lärjungar närvarande i sådana avdelningar, varifrån flyttning kunde ske inom samma läroverk och å samma linje. Av dessa 19,644 flyttades enligt kol. 19 vid övergången mellan de båda nyssnämnda läsåren 17,343 (88·3 %) till klasserna 2—6 samt till ringarna I—IV¹⁾. Av sistnämnda antal erhöles 14,391 (83·0 %) enligt kol. 10 flyttningstillstånd vid vårterminens slut och 2,952 (17·0 %) enligt kol. 18 sådant tillstånd vid höstterminens början. Bland de flyttade övergingo med eller utan uppflyttning till högre klass 69 (0·4 %) från en linje till en annan.

Genom sammanslagning av de enligt tabellen vid slutet av vårterminen och vid början av höstterminen 1910 flyttade lärjungarne har erhållits följande procentiska översikt över antalet lärjungar, som enligt tabellen erhållit flyttning, varjämte i samma översikt även meddelas uppgift på det antal terminer, som i medeltal tillbragts i varje klass. I denna tabell äro ej upptagna de till annan linje övergånga lärjungarne.

Klasser och ringar.	Antal lärjungar i procent, som vid flyttning till högre klass tillbragt i nedanstående klass			Samtliga flyttade lärjungar.	Terminer i medeltal tillbragta i klassen.
	kortare tid än den normala.	den normala tiden.	längre tid än den normala.		
Klass 1	2·33	91·41	6·26	100	2·10
» 2	2·81	91·28	5·91	100	2·08
» 3	2·34	91·32	6·34	100	2·09
» 4	1·27	89·62	9·11	100	2·16
» 5	1·60	90·42	7·98	100	2·14
Ring I R.	1·45	90·92	7·63	100	2·13
» I L.	0·80	90·59	8·61	100	2·16
» II R.	1·27	95·36	3·27	100	2·05
» II L.	2·15	93·93	3·92	100	2·05
» III R.	0·76	92·57	6·67	100	2·11
» III L.	0·67	95·08	4·25	100	2·07
Samtliga klasser	1·90	91·28	6·82	100	2·11

Utom ovannämnda i själva tabellen upptagna flyttning ägde under år 1910 flyttning rum även vid vårterminens början, varvid 94 lärjungar erhöles flyttning, av vilka 16 övergingo från en linje till en annan. Således uppgick vid allmänna läroverken under hela kalenderåret 1910 flyttningarnas antal tillsammans till 17,437, av vilka 85 inneburo övergång från en linje till en annan.

Av följande tabell erhåller man en översikt i procent över flyttningarna vid olika tider under kalenderåren 1906—1910.

Å r.	Procent lärjungar flyttade under kalenderåret				Till annan linje övergånga i procent av hela antalet flyttade.
	vid vårterminens början.	vid vårterminens slut.	vid höstterminens början.	Till sammans.	
1906	0·49	82·11	17·40	100	0·77
1907	0·65	81·81	17·54	100	0·52
1908	0·69	81·02	18·29	100	0·57
1909	0·56	81·88	17·56	100	0·47
1910	0·54	82·53	16·93	100	0·49

Tab. 19 lämnar en översikt över *lärjungarnes omsättning* under vår- och höstterminerna 1910 samt under den på vardera terminen följande mellanterminen, med undantag därav, att de på andra tider än vid terminernas början före den 1 februari och den 15 september inskrivna lärjungarne ej finnas i tabellen upptagna. Vad Nya elementarskolan i Stockholm beträffar, må här påpekas, att, sedan, såsom ovan är nämnt, den s. k. fria flyttningen därstädes numera alldeles upphört, de respektive kolumnerna i dess omsättningstabell fullkomligt motsvara kolumnerna i tab. 19.

Av kol. 4, 12 och 13 i tab. 19 finner man, att av de lärjungar, som den 1 februari och den 15 september tillhörde läroverken, hade flyttats

enligt beslut vid början av vår-t:n 1910 94 (0·6 %)
 » » » slutet » » » 13,665 (81·9 %)
 » » » början » höst-t:n » 2,914 (17·5 %)
 Summa 16,673 (100 %)

Här avses endast, likasom i flyttningstabellen, sådana flyttningar, vilka ägt rum *inom* de särskilda läroverken, vadan sådana lärjungar ej äro inräknade, vilkas flyttning till annan klass skett i sammanhang med övergång till annat läroverk.

Antalet *inskrivne* till och med den 1 februari under vårterminen och den 15 september under höstterminen 1910 uppgick vid samtliga allmänna läroverken enligt kol. 5 och 14 i tab. 19 till 4,849. Dessutom inskrevos under vårterminen efter den 1 februari 9 samt under höstterminen efter den 15 september 28 lärjungar. Hela antalet under kalenderåret inskrivne utgjorde således 4,886, av vilka 278 (5·7 %) inskrevos under vårterminen och 4,608 (94·3 %) under höstterminen. Om de inskrivne fördelas efter klasser, finner man, att i 1:a klassen inskrevos 2,811, i 2:a 564, i 3:e 386, i 4:e 286, i 5:e 205, i 6:e 62, i ring I 357 (216 r. och 141 l.), i ring II 135 (94 r. och 41 l.), i ring III 58 (31 r. och 27 l.) samt i ring IV 22 (14 r. och 8 l.).

Bland det stora antalet i ring I inskrivne utgöres naturligtvis flertalet av sådana, vilka övergått från femte klassen vid realskolor för gossar och samskolor till de högre läroverken.

¹⁾ Härvid måste dock förutsättas, att alla de vid början av höstterminen flyttade voro vid föregående vårtermins slut vid resp. läroverk närvarande, något som dock sällan inträffar. Skillnaden uppgår dock till blott några få enheter och torde föga inverka på procenttalet.

Antalet avgångne utgjorde vid samtliga allmänna läroverken enligt kol. 7—9 och 16—18 i tab. 23:

från början av vår-t:n 1910 t. o. m. d. 31 jan.	33 (0.7 %)
fr. o. m. den 1 febr. till vår-t:ns slut	126 (2.9 %)
under näst följande mellantermin	3,704 (84.1 %)
från början av höst-t:n t. o. m. d. 14 sept.	153 (3.5 %)
fr. o. m. den 15 sept. till höst-t:ns slut ...	126 (2.9 %)
under näst följande mellantermin	261 (5.9 %)
Summa	4,403 (100 %)

Om de avgångne fördelas efter klasser, finner man, att ur 1:a klassen avgingo 192, ur 2:a 226, ur 3:e 343, ur 4:e 440, ur 5:e 598, ur 6:e 1,096, ur ring I 161 (97 r. och 64 l.), ur ring II 109 (72 r. och 37 l.), ur ring III 89 (52 r. och 37 l.) samt ur ring IV 1,149 (646 r. och 503 l.). — Bland de avgångne voro naturligtvis många, vilka endast övergingo till ett annat läroverk.

Emedan tab. 18 och 19 tillkommit genom hopläggning av uppgifterna från de särskilda läroverken, så är det tydligt, att med hänsyn till läroverken såsom ett enda helt talen i kol. 3—19 av tab. 18 och i kol. 12 och 13 av tab. 19 sannolikt äro mycket för låga samt talen i kol. 14, 10 och 19 av tab. 19 sannolikt ej obetydligt för höga.

10. Realskolexamen.

Tab. 20 och 21.

Bland de förändringar med avseende på de allmänna läroverken, som 1904 års läroverksreform medförde, var även införandet av en ny examen, kallad *realskolexamen*. I 1905 års stadga för rikets allmänna läroverk finnas närmare föreskrifter angående denna examen i §§ 67—91. Här stadgas, att vid de allmänna läroverken skall årligen vid vårterminens slut realskolexamen anställas med de lärjungar i realskolans sjätte klass, som behörigen anmält sig därtill; de lärjungar, som varit berättigade att anmäla sig till realskolexamen under vårterminen, men då ej undergått sådan examen eller blivit i densamma underkända, äga att efter vederbörlig anmälan avlägga nämnda examen under nästföljande hösttermin. Rätt att anmäla sig till undergående av realskolexamen tillkomme även lärjunge på gymnasiet samt lärjunge, vare sig manlig eller kvinnlig, som åtnjutit enskild undervisning.

Prövningen är såväl skriftlig som muntlig. Den skriftliga prövningen anställas med dem, som anmält sig under vårterminen, i början av maj, med dem som anmält sig under höstterminen under senare hälften av november månad. Den muntliga prövningen försiggår under vårterminen i anslutning till läroverkets årsavslutning och under höstterminen vid slutet av densamma å tid, som bestämmes av överstyrelsen för rikets allmänna läroverk. Allmänheten äger ej tillträde till examen.

Den skriftliga prövningen anordnas i modersmålet, tyska, engelska och matematik och skall i varje ämne försiggå å särskild för densamma bestämd dag. Över bedömande

av de skriftliga proven skall rektor föra protokoll. Såsom vitsord användes ett av uttrycken godkänd eller icke godkänd, och äger den som erhållit betyget godkänd för den svenska uppsatsen och ännu ett skriftligt prov undergå muntlig prövning.

Den muntliga prövningen skall omfatta minst fyra av de i timplanen för realskolans sjätte klass upptagna läroämnena. Överstyrelsen bestämmer för varje läroverk, i vilka läroämnena muntlig prövning skall äga rum. Lärjunge, som tillhör främmande trosbekännelse och på den grund varit frikallad från deltagande i undervisning i kristendom, är befriad från prövning i detta ämne, men skall vara skyldig att före den muntliga prövningens början till rektor avlämna i skriftlig form avfattad redogörelse för den undervisning han åtnjutit i religionskunskap samt intyg över sina insikter i detta ämne. — Lärjunge från enskild undervisning skall undergå skild, mera omfattande muntlig prövning. — Sedan den muntliga prövningen blivit för rättad, avgivas av vederbörlig lärare vitsord över lärjungarnes insikter och skall rektor föra protokoll däröver. Såsom vitsord användas: i läro- och övningsämnena: Berömlig, Med utmärkt beröm godkänd, Med beröm godkänd, Icke utan beröm godkänd, Godkänd och Icke godkänd; för handstil: Väl vårdad, Vårdad, Mindre vårdad; för flit: Mycket god, God, Mindre god; för uppförande: Mycket gott, Gott, Mindre gott. — Om lärjunge erhållit minst vitsordet Godkänd i samtliga i sjätte klassens timplan upptagna läroämnena, i vilka han i nämnda klass åtnjutit undervisning, eller om han blivit underkänd i ett eller högst två av dessa ämnena och i detta fall minst två tredjedelar av de i bedömandet deltagande lärarna finna honom på grund av hans ståndpunkt i det hela likväl böra i examen godkännas, är han berättigad att erhålla betyg över godkänd realskolexamen. Vid examens bedömande må hänsyn icke tagas till underbetyg i franska eller övningsämnena. — För lärjunge, vars examen blivit godkänd, utfärdas av rektor betyg i enlighet med fastställt formulär.

Den som avlagt realskolexamen äger rätt att undergå *förnyad prövning* i ämne, vari han blivit underkänd, ävensom att bliva prövad i teckning och franska språket, såvida han ej erhållit vitsord i dessa ämnena i sin realskolexamen. Denna prövning skall, efter anmälan hos rektor vid något av de allmänna läroverken, äga rum vid det läroverk, där anmälan skett. Vitsord öfver denna prövning skall antecknas i kollegiets protokoll och genom utdrag därur den examinerade meddelas.

Angående den *kompetens*, som avlagd realskolexamen medför, finnas bestämmelser därom dels i 1905 års stadga för rikets allmänna läroverk, dels i Kungl. kungörelser och stadgar, dels i åtskilliga ämbetsverks cirkulär och skrivelser.

I 1905 års läroverksstadga föreskrives, att lärjunge, som avlagt realskolexamen, äger rätt att inom en tid av två år utan prövning vinna inträde i gymnasiets första ring; har lärjunge efter avlagd realskolexamen varit från-

varande mer än två år och önskar åter deltaga i undervisningen vid allmänt läroverk, förfares såsom med inträdes-sökande, vilken förut ej tillhört sådant läroverk. — Önskar lärjunge, som avlagt realskolexamen, vid nästföljande hösttermins början vinna inträde i gymnasiet andra ring, är han vid inträdesprövningen fritagen från förhör i modersmålet, tyska, engelska, geografi och biologi, såvida han i nämnda examen erhållit minst vitsordet godkänd i motsvarande ämnen. För behörighet till lärarbefattning i teckning och i musik vid allmänt läroverk gälle avlagd realskolexamen jämte nödig fackutbildning.

Övriga bildningsanstalter, undervisningskurser och tjänstebefattningar, till vilka avlagd realskolexamen medför kompetens, kunna sammanfattas i följande översikt.

A) *Inträde i följande fackskolor och specialkurser:*

1) *posteleverkursen*, efter omkring ett års övningstjänstgöring vid postkontor, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, franska, geografi och matematik (Generalpoststyrelsens cirkulär n:r XXII den 14 juni 1907);

2) *telegrafeleverkursen*, med villkor av vitsordet godkänd i den muntliga prövningen i modersmålet, matematik, geografi, naturlära, tyska, engelska och franska (Telegrafstyrelsens cirkulär n:r 2 den 31 januari 1907, § 141);

3) *tekniska elementarskolorna*, med villkor av vitsordet godkänd i matematik och under förutsättning att inträde sökes senast höstterminen näst efter det två år förflutit efter examens avläggande (Kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 [Sv. Förf.-Saml. 1906, n:r 92] angående ändrad lydelse av § 6 i stadgarna för de tekniska elementarskolorna den 15 juni 1877);

4) *lantbruksinstitutet vid Ultuna och lantbruksavdelningen vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, geografi, matematik och naturlära (förnyade Kungl. stadgarna för lantbruksinstitutet vid Ultuna den 3 juni 1904, § 18 c), och Kungl. stadgarna för lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp av samma datum, § 17 b), samt Kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående viss behörighet för den, som avlagt realskolexamen, att vinna inträde vid nämnda institut);

5) *skogsinstitutets lägre kurs*, med villkor av vitsordet godkänd i matematik och naturlära (förnyade Kungl. stadgarna för de allmänna skogsläroverken i riket den 13 april 1886, § 10, med ändringar i denna § enligt Kungl. kungörelserna den 22 maj 1903 och den 26 oktober 1906);

6) *den för blivande lärare i teckning och välskrivning avsedda undervisningen vid tekniska skolan i Stockholm*, var-

jämte fordras att ådagalägga erforderlig skicklighet i frihandsteckning och linearritning, den senare utsträckt till perspektiv- och skugglära (Kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående ändrad lydelse av § 42, mom. 2, i stadgarna för tekniska skolan i Stockholm den 10 juli 1891);

B) *till anställning i följande tjänstebefattningar:*

7) *såsom bokhållare, kontorsskrivare eller vid distrikten anställd tjänsteman vid statens järnvägar*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi och matematik; kompetensen omfattar icke anställning som distriktschef, bandirektör, baningeniör, maskindirektör, maskiningeniör, trafikinspektör, distriktssekreterare, maskininspektör, verkmästare, telegrafinspektör, underingeniör och ritare (Järnvägsstyrelsens order n:r 422 den 10 juli 1907);

8) *vid tullverkets lokalförvaltning samt kust- och gränsbevakning*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet, tyska, engelska, franska, geografi, matematik och naturlära, varjämte fordras att hava genomgått tvåårig kurs vid handelsinstitut (Kungl. kungörelsen den 12 maj 1865 angående förändrade villkor för anställning i statens civila tjänstebefattningar, mom. 9, samt Kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående behörighet för den, som avlagt godkänd realskolexamen och genomgått handelsinstitut, att vinna anställning vid tullverkets lokalförvaltning, samt kust- och gränsbevakning);

9) *såsom tjänsteman i något av riksbankens kontor*, varjämte fordras att efter examens avläggande hava genomgått nöjaktig kurs i handelsinstitut, handelsskola eller därmed jämförlig bildningsanstalt (Kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 i anledning av riksdagens beslut angående villkoren för erhållande av anställning såsom tjänsteman hos riksbanken);

10) *såsom biträde vid postsparbanken*, med villkor av vitsordet godkänd i modersmålet och matematik (enligt styrelsens för postsparbanken beslut den 13 februari 1907);

11) *såsom teckningslärare eller musikhärförare vid allmänt läroverk* (Kungl. stadgan för rikets allmänna läroverk den 18 februari 1905, § 188);

12) *såsom länsman* (Kammarkollegii cirkulär angående villkoren för befordran till länsmanstjänster den 21 januari 1842 samt Kungl. kungörelsen den 26 oktober 1906 angående befrielse för den, som avlagt godkänd realskolexamen, från vissa i nämnda cirkulär föreskrivna prov);

13) såsom reservofficersvolontär, utom vid fortifikationen, varjämte fordras att hava genomgått tvååriga kursen vid Frans Schartaus praktiska handelsinstitut i Stockholm, Göteborgs handelsinstitut, Malmö högre handelsinstitut eller Hålsingborgs högre handelsinstitut (Kungl. kungörelsen den 29 januari 1909 angående sättet för officers- och reservofficersvolontärers antagning och utbildning).

Ovan angivna kompetens i fråga om tecknings- och musiklärarkursen, postelevkursen och telegrafelevkursen samt anställning vid statens järnvägar gäller i tillämpliga delar för såväl manliga som kvinnliga lärjungar, i fråga om anställning vid postsparbanken endast för kvinnliga lärjungar och i övrigt endast för manliga lärjungar.

Vårterminen 1910 avlades realskolexamen vid 37 högre allmänna läroverk, alla realskolor för gossar och vid 15 samskolor. Nämda examen avlades vid samma tid jämväl vid 2 kommunala mellanskolor och 16 enskilda skolor, vilka erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att föra fram sina lärjungar till realskolexamen. Den skriftliga prövningen ägde rum den 4, 6, 9 och 11 maj, den muntliga prövningen, som verkställdes under tiden 25 maj—11 juni, upptog 1 dag vid 16 högre läroverk, 10 realskolor, 5 samskolor, 2 kommunala mellanskolor och 9 enskilda skolor, 2 dagar vid 15 högre läroverk, 6 realskolor, 8 samskolor och 5 enskilda skolor, 3 dagar vid 4 högre läroverk, 4 realskolor, 2 samskolor och 2 enskilda skolor samt 4 dagar vid 2 högre läroverk. Tillsammans åtgingo således för den muntliga prövningen 154 examensdagar. Med frånräknande av de alldeles uteblivne undergingo under dessa 154 dagar 1,501 lärjungar muntlig prövning.

Höstterminen 1910 avlades realskolexamen vid 14 högre läroverk, 8 realskolor för gossar, 2 samskolor och 1 ensk. skola. Den skriftliga prövningen ägde rum den 16, 18, 21 och 23 november; den muntliga prövningen, som verkställdes under tiden 5—21 december, upptog en dag vid 12 högre läroverk, 4 realskolor för gossar, 1 samskola och 1 ensk. skola samt 2 dagar vid 2 högre läroverk, 4 realskolor för gossar och 1 samskola. Tillsammans åtgingo således för den muntliga prövningen 32 examensdagar. Med frånräknande av de alldeles uteblivne undergingo under dessa 32 dagar 74 lärjungar muntlig prövning.

I tabellbilagorna lämnas å sid. 30 resp. 32 sammandrag över realskolexamen särskilt för vårterminen och särskilt för höstterminen 1910. Sammanställer man dessa båda sammandrag erhåller man följande översikt för hela kalenderåret 1910.

Vid realskolexamen år 1910 underkände och godkände.

Lärjungar.	Underkände ¹⁾ i				Godkände i muntliga examen.		Till- sammans.	
	skriftliga examen.		muntliga examen.					
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
A. Lärj. vid off. lärov.								
Högre läroverk	33	5·7	17	2·9	531	91·4	581	100
Realskolor: a) för gossar	12	4·2	1	0·4	272	95·4	285	100
b) samskolor	5	2·2	5	2·2	219	95·6	229	100
Summa	50	4·6	23	2·1	1,022	93·3	1,095	100
B. Lärj. vid kommunala mellanskolor	4	15·4	—	—	22	84·6	26	100
C. Lärj. vid ensk. skolor ...	13	6·5	—	—	188	93·5	201	100
D. Lärj. fr. ensk. undervisn.	117	26·1	62	13·8	270	60·1	449	100
E. Samtliga	184	10·4	85	4·8	1,502	84·8	1,771	100

Av de 1,775 lärjungar, som under år 1910 anmält sig för avläggande av realskolexamen, hade 3 återtagit sin anmälan och 1 avgått från läroverket före skrivningen. De återstående utgjorde således 1,771, av vilka, såsom tabellen utvisar, 184 (10·4 %) underkändes i den skriftliga examen, 85 (4·8 %) underkändes i den muntliga examen och 1,502 (84·8 %) godkändes. Vid statsläroverken underkändes 50 (4·6 %) i den skriftliga examen och 23 (2·1 %) i den muntliga examen, under det att 1,022 (93·3 %) godkändes. Av lärjungarne vid kommunala mellanskolor blevo 4 (15·4 %) underkända i den skriftliga examen samt 22 (84·6 %) godkända. Av lärjungarne från enskilda skolor blevo 13 (6·5 %) underkända i den skriftliga examen samt 188 (93·5 %) godkända. Av lärjungarne från enskild undervisning (de s. k. privatisterna) blevo 117 (26·1 %) underkända i den skriftliga och 62 (13·8 %) i den muntliga examen samt 270 (60·1 %) godkända. — Fördelar man de underkände och godkände i läroverkens egna lärjungar och lärjungar från enskild undervisning (privatister), finner man, att av de godkända 1,502 lärjungarne 531 voro från de högre läroverken, 272 från realskolorna för gossar, 219 från samskolorna, 22 från kommunala mellanskolor, 188 från enskilda skolor och 270 från enskild undervisning (privatister).

Av de 1,022 lärjungarne från statsläroverken hade det stora flertalet eller 1,018 (99·6 %) kommit från realskolans sjätte klass och endast en mindre del eller 4 (0·4 %) från gymnasiet; av dessa 4 voro 2 från gymnasii första rings och 2 från gymnasii andra rings reallinje.

Bland de godkände voro 326 flickor. — Alla i den muntliga examen godkände tillhörde statskyrkan med undantag av 6, som tillhörde den mosaiska, och 3 (varav 1 flicka), som tillhörde den katolska trosbekännelsen.

De vid realskolexamen 1910 godkändes ålder utvisas av följande tabell.

¹⁾ Här äro även de uteblivne inräknade.

Ålder.	Lärjungar vid offentliga läroverk.				Lärj. vid kommunala mellanskolor.	Lärj. vid ensk. läroverk.	Lärj. fr. enskild undervisning.	Samtliga godkände.
	Högre.	Realskolor.	Sam-skolor.	Summa.				
13 år	—	—	—	—	—	—	—	—
14 »	—	1	3	4	—	—	—	4
15 »	41	21	12	74	1	19	16	110
16 »	137	79	71	287	8	44	48	387
17 »	191	93	80	364	7	65	59	495
18 »	108	62	41	211	6	41	44	302
19 »	44	15	8	67	—	6	32	105
20 »	7	—	4	11	—	5	17	33
21 »	3	1	—	4	—	3	12	19
22 »	—	—	—	—	—	1	8	9
23 »	—	—	—	—	—	2	5	7
24 »	—	—	—	—	—	—	10	10
25 »	—	—	—	—	—	—	5	5
26 »	—	—	—	—	—	1	3	4
27 »	—	—	—	—	—	1	1	2
28 »	—	—	—	—	—	—	4	4
29 »	—	—	—	—	—	—	1	1
30 »	—	—	—	—	—	—	2	2
31 »	—	—	—	—	—	—	1	1
32 »	—	—	—	—	—	—	—	—
33 »	—	—	—	—	—	—	—	—
34 »	—	—	—	—	—	—	—	—
35 »	—	—	—	—	—	—	—	—
36 »	—	—	—	—	—	—	1	1
41 »	—	—	—	—	—	—	1	1
Summa	531	272	219	1,022	22	188	270	1,502

Om man räknar 14 år såsom normalålder i sjätte realklassen vid början av läsåret 1909 (jfr berättelsen för läsåret 1889—90, sid. 64), böra 15 år räknas såsom normalålder under år 1910 och således också vara den normala åldern för dem, vilka under sagda år avlagt realskolexamen. Bland de 1,022 godkända lärjungarne vid de offentliga läroverken voro enligt denna beräkning 4 under, 74 i och 944 över normalåldern; motsvarande tal för lärjungarne vid de kommunala mellanskolorna äro 0, 1 och 21, vid de enskilda läroverken 0, 19 och 169 samt för privatisterna 0, 16 och 254. Dock må erinras därom, att då här ifrågavarande lärjungar vid de offentliga läroverken började sin skolgång, 1878 års läroverksstadga ännu var gällande, varigenom icke så få lärjungar kommo att räknas såsom överåriga, ehuru de i själva verket befunno sig i normalåldern (jfr berättelsen för läsåret 1894—95, sid. 14).

Följande tabell lämnar för såväl de särskilda läroverken som för de olika lärjungekategorierna en översikt över de under åren 1907—1910 i realskolexamen godkändes medelålder.

L ä r o v e r k.	De vid realskolexamen godkändes medelålder.			
	År 1907.	År 1908.	År 1909.	År 1910.
Lärjungar vid offentliga läroverk.				
<i>I. Högre läroverk.</i>				
Stockholm:				
Latinlärov. å Norrmalm	17'56	16'60	16'33	16'93
Södermalms lärov.	16'77	16'48	17'03	16'94
Reallärov. å Norrmalm	17'11	17'00	17'29	16'92
» » Östermalm	17'55	16'88	16'76	16'93
Nya elementarskolan	—	—	17'45	—
Uppsala	17'11	16'77	17'82	17'18
Nyköping	17'18	17'31	16'75	18'00

Allmänna läroverken 1910—11.

L ä r o v e r k.	De vid realskolexamen godkändes medelålder.			
	År 1907.	År 1908.	År 1909.	År 1910.
Strängnäs	16'67	17'75	17'00	17'00
Linköping	17'44	17'43	17'42	17'11
Norrköping	17'08	17'00	16'75	16'54
Jönköping	18'17	17'27	17'40	17'00
Växjö	17'92	17'29	17'09	17'13
Kalmar	17'10	16'83	16'75	17'00
Västervik	16'82	16'29	18'00	16'25
Visby	16'50	17'11	16'80	16'50
Karlskrona	16'92	16'89	16'75	17'25
Kristianstad	16'44	16'94	16'90	16'84
Malmö	17'24	16'52	16'87	16'80
Lund	16'69	17'44	16'67	16'63
Hälsingborg	16'83	16'91	16'73	16'67
Ystad	17'00	16'88	16'70	17'00
Halmstad	17'42	16'75	16'92	17'00
Göteborg: Latinlärov.	17'17	17'08	16'77	17'08
Reallärov.	17'36	16'68	17'07	17'08
Vänersborg	16'80	17'19	16'85	17'67
Borås ¹⁾	17'41	17'08	17'38	17'00
Skara	17'30	16'95	18'00	16'78
Karlstad	17'30	16'85	17'00	16'59
Örebro	17'11	17'07	17'07	17'26
Västerås	17'29	17'06	16'78	15'67
Falun	17'68	17'11	17'30	17'30
Gävle	17'47	17'71	17'00	17'15
Hudiksvall	18'29	17'20	17'33	16'78
Härnösand	16'75	17'56	17'00	17'29
Sundsvall	18'23	17'44	17'55	17'43
Östersund	17'42	17'47	17'68	17'83
Umeå	16'85	17'27	17'78	17'00
Luleå	17'16	16'85	16'89	17'76
Samtliga	17'24	17'02	17'07	17'02

II. Realskolor.

1. Realskolor för gossar.

Stockholm: Jakob	17'00	17'33	16'80	16'92
Katarina	16'50	16'54	17'43	17'21
Kungsholmen	17'40	16'79	16'70	17'24
Enköping	17'17	17'75	16'92	17'29
Eskilstuna	16'64	17'17	16'75	17'00
Eksjö	17'63	16'91	17'17	16'88
Oskarshamn	17'00	17'20	17'10	16'80
Karlshamn	16'67	16'15	16'44	16'40
Malmö	16'83	16'56	16'82	17'10
Landskrona	16'44	16'42	16'69	16'36
Varberg	16'93	17'20	16'60	17'00
Göteborg: Västra	17'21	16'94	17'80	16'93
Östra	17'72	16'95	17'76	16'96
Uddevalla	17'18	16'89	16'73	16'36
Mariestad	17'71	16'71	16'50	17'00
Lidköping	16'86	17'18	16'89	17'00
Skövde	16'73	17'50	17'60	17'38
Kristinehamn	17'27	16'91	16'70	17'25
Arvika	17'50	17'33	16'91	16'89
Söderhamn	17'21	17'15	16'89	16'73
Samtliga	17'10	16'98	16'98	16'90

¹⁾ Borås läroverk är f. o. m. hösten 1908 ombildat till realskola med realskolegymnasium.

L ä r o v e r k .	De vid realskolexamen godkändes medelålder.			
	År 1907.	År 1908.	År 1909.	År 1910.
2. Samskolor.				
Norrtälje.....	—	—	—	16'81
Södertälje.....	—	17'63	16'40	17'00
Vimmerby.....	—	—	16'73	16'84
Trelleborg.....	—	—	—	16'22
Alingsås.....	—	—	16'18	16'68
Åmål.....	17'30	16'14	16'73	17'06
Falköping.....	—	—	17'13	16'88
Filipstad.....	—	—	—	17'04
Askersund.....	—	—	—	17'13
Sala.....	—	—	—	17'00
Köping.....	—	—	18'11	16'78
Arboga.....	—	—	16'67	16'85
Örnsköldsvik.....	—	—	17'33	16'87
Skellefteå.....	—	—	—	16'46
Haparanda.....	—	—	16'69	17'00
Samtliga.....	17'30	16'93	⁶⁾ 16'90	¹⁰⁾ 16'84
B. Lärjungar vid kommunala mellanskolor.				
Stora Malms.....	—	—	—	16'33
Malmö.....	—	—	—	17'07
Samtliga.....	—	—	—	¹¹⁾ 16'82
C. Lärjungar vid enskilda skolor.				
Stockholm:				
Palmgrenska samskolan.....	—	17'17	16'88	16'38
Ateneum för flickor.....	—	17'40	17'27	17'29
Dethowska skolan.....	—	17'23	17'77	—
Grewesmühlska samskolan.....	—	17'18	—	17'59
Uppsala ensk. läroverk o. privat- gymnasium.....	—	15'75	—	16'18
Katrineholms samskola.....	—	—	16'50	—
Söderköpings samskola.....	—	14'67	18'00	16'57
Malmö borgarskola.....	—	—	16'94	—
Motala samskola.....	—	—	—	16'75
Nässjö samskola.....	—	—	—	16'85
Lunds privata elementarskola.....	—	21'14	19'90	20'25
Hörby samskola.....	—	—	17'00	16'20
Eslövs läroverk för gossar.....	—	16'25	16'00	16'46
Osby realskola.....	—	—	—	17'00
Falkenbergs elementarskola.....	—	17'00	16'50	17'25
Göteborg: S. Rudebecks elemen- tarskola för flickor.....	—	—	17'05	16'93
Trollhättans samskola.....	—	16'20	16'38	15'89
Lindesbergs samskola.....	—	—	—	16'33
Hedemora samskola.....	—	—	17'17	17'00
Samtliga.....	—	³⁾ 17'38	⁷⁾ 17'54	¹²⁾ 17'18
D. Lärjungar från enskild undervisning.....				
	¹⁾ 18'51	⁴⁾ 18'75	⁸⁾ 18'72	¹³⁾ 18'79
E. Samtliga.....				
	²⁾ 17'37	⁵⁾ 17'32	⁹⁾ 17'40	¹⁴⁾ 17'31

Anm. Katrineholms samskola förvandlades 1910 till Stora Malms kommunala mellanskola och Malmö borgarskola uppdelades i kommunal mellanskola och borgarskola, varför Katrineholms samskola och Malmö borgarskola för år 1909 äro upptagna bland enskilda skolor. — ¹⁾ Medelåldern för de manliga 19'28, och för de kvinnliga 17'44. ²⁾ Härav medelålder för de manliga 17'37 och för de kvinnliga 17'44. ³⁾ Härav medelålder för de manliga 18'02 och för de kvinnliga 16'70. ⁴⁾ De manligas medelålder 19'84, de kvinnligas 17'44. ⁵⁾ Härav medelåldern för de manliga 17'34 samt för de kvinnliga 17'20.

Såsom av tabellen synes var medelåldern för dem, som under år 1910 avlagt realskolexamen, 17'31 år mot 17'40 föreg. år. Fördelad på de olika lärjungekategorierna uppgick medelåldern vid de högre läroverken till 17'02 år, vid realskolorna för gossar till 16'90, vid samskolorna till 16'84 år, vid kommunala mellanskolorna till 16'82, vid enskilda skolorna till 17'18 samt för lärjungar från enskild undervisning till 18'79 år.

Angående *fyllnadsprövning till realskolexamen* föreskriver 1905 års läroverksstadga, att prövningen skall äga rum å den tid och i den ordning, som bestämmes av rektor vid det läroverk, där anmälan skett, i samråd med lärarne i detta läroverks sjätte klass. Dylik prövning behöver således ej äga rum i sammanhang med realskolexamen. Under år 1910 ägde fyllnadsprövning till realskolexamen rum i följande ämnen med följande antal lärjungar.

Ä m n e n .	Anmälde.	Godkände.
Tyska.....	2	2
Engelska.....	1	1
Franska.....	22	22
Geografi.....	1	1
Historia.....	1	1
Matematik.....	26	23
Kemi.....	1	1
Summa.....	54	51

I ovanstående tabell förekomma, såsom av anmärkningarna under tabellerna 20 och 21 framgår, åtskilliga dubbelräkningar. Såsom synes blevo av de 54 (varav 13 flickor) till fyllnadsprövning anmällda 51 (varav 13 flickor) i den muntliga prövningen godkända.

11. Studentexamen och fyllnadsprövning.

Tab. 22 och 23.

Vårterminen 1910 avlades studentexamen för första gången efter de nya bestämmelser, som meddelas i 1905 års läroverksstadga, §§ 92—115. Dessa bestämmelser innehålla i huvudsak följande:

Vid de högre allmänna läroverken anställas årligen under tiden mellan den 10 april och 21 juni studentexamen med de lärjungar i gymnasiets fjärde ring, vilka behörigen anmält sig till avläggande av sådan examen; examen avser att utröna, huruvida lärjungarne inhämtat det mått av kunskaper, som är angivet i de stadgade un-

⁶⁾ De manligas medelålder 16'77 och de kvinnligas 17'11. ⁷⁾ De manligas medelålder 17'97 och de kvinnligas 17'11. ⁸⁾ De manligas medelålder 19'63 och de kvinnligas 17'40. ⁹⁾ De manligas medelålder 17'43 samt de kvinnligas 17'28. ¹⁰⁾ De manligas medelålder 16'83 samt de kvinnligas 16'85. ¹¹⁾ De manligas medelålder 16'88 och de kvinnligas 16'60. ¹²⁾ De manligas medelålder 17'74 samt de kvinnligas 16'80. ¹³⁾ De manligas medelålder 19'85 och de kvinnligas 17'60. ¹⁴⁾ De manligas medelålder 17'37 samt de kvinnligas 17'09.

dervisningsplanerna samt huruvida de vunnit den mögenhet, som fordras för bedrivande av studier vid universitet eller högre tillämpningsskola.

I ledningen av studentexamen deltaga censorer, vilka efter förslag av läroverksöverstyrelsen för varje år förordnas av Kungl. Maj:t. För dessa censorer är av Kungl. Maj:t särskild instruktion utfärdad¹⁾. — Vid studentexamen äger allmänheten ej tillträde.

I studentexamen är provningen dels skriftlig, dels muntlig.

Skriftlig provning anordnas för lärjungar, tillhörande realgymnasiet, i modersmålet, tyska, engelska, matematik och fysik, för lärjungar, tillhörande latinalgymnasiet, i modersmålet, latin, tyska och matematik. Den provande skall deltaga i minst tre av de angivna proven, men äger utbyta, å realgymnasium provet i tyska eller engelska mot prov i franska samt i latinalgymnasium provet i tyska mot prov i engelska eller franska; han är berättigad att å den bildningslinje, hans examen avser, undergå skriftlig provning såväl i ett på grund av läroverksstadgans § 8 bortvalt ämne som även i ämne, i vilket han icke önskar muntligen provas.

Lärjunge, som erhållit minst vitsordet godkänd för den svenska uppsatsen samt för två andra skriftliga prov, äger tillträde till den muntliga provningen, dock med det undantag att lärjunge å realgymnasiet, som i det skriftliga provet varken i matematik eller i fysik blivit godkänd, ej dimitteras till den muntliga provningen, såvida icke två tredjedelar av de lärare, som under sistförflutna terminen undervisat honom i de till den muntliga provningen hörande ämnena, därtill lämna sitt tillstånd.

I den *muntliga provningen* är lärjunge skyldig att underkasta sig förhör i kristendom och modersmålet samt i minst åtta av övriga läroämnena, som finnas upptagna å fjärde ringens timplan för den bildningslinje, hans examen avser, eller i sju av dessa ämnen, såvida de återstående ämnena å timplanen ej upptaga mer än sex veckotimmar tillsammans. Examen kan äga rum även i bortvalt ämne och i ämne, där lärjungen ej undergått skriftlig provning. Ordningen för den muntliga provningen bestämmes av vederbörande censorer i samråd med läroverkets rektor; provningen får icke för någon lärjunge utsträckas över en dag, ej heller utöver sex timmar på dagen.

För godkännande i den muntliga provningen fordras vitsordet Godkänd eller därutöver i minst tio av de läroämnena, som å den bildningslinje, examen avser, finnas upptagna å fjärde ringens timplan eller i nio av dessa ämnen, för så vitt de två återstående ämnena å timplanen tillsammans ej upptaga mer än sex veckotimmar. Dock gäller detta ej, om mer än halva antalet av censorerna finna honom böra på grund av bristande insikter och mögenhet underkännas; har lärjunge blivit av censor underkänd, skola skälen härtill upptagas i protokollet.

Lärjunge, som varit berättigad att under vårterminen anmäla sig till studentexamen, men ej då undergått dylik examen eller blivit i densamma underkänd, äger rättighet att avlägga studentexamen näst efterföljande hösttermin.

Lärjunge från enskild undervisning skall undergå samma skriftliga provning som läroverkens egna lärjungar, men skild, mera omfattande muntlig provning. Examen anställes vid det läroverk, som för varje examinand bestämmes av läroverksöverstyrelsen. Vid bestämmandet av ordningen för den muntliga provningen skall tiden för examen så beräknas, att minst en halv timme i varje läroämne anslås till provning av en eller två lärjungar; dock får förhöret ej utsträckas utöver två dagar för någon lärjunge, ej heller utöver sex timmar någondera dagen. Förhöret skall avse gymnasiets lärokurser och omfatta samtliga de å fjärde ringens timplan upptagna läroämnena, i vilka examinanden anmält sig vilja undergå provning.

I övrigt gäller för lärjunge från enskild undervisning i tillämpliga delar vad som finnes stadgat om de allmänna läroverkens egna lärjungar.

För att bereda tillfälle att ännu vårterminen 1910 avlägga examen efter den äldre mögenhetsstadgan, förordnades genom Kungl. kungörelsen den 18 februari 1910, att i sammanhang med studentexamina under vårterminen 1910 finge anordnas skriftliga och muntliga provningar för mögenhetsexamen i enlighet med bestämmelserna i Kungl. stadgan av den 22 mars 1895 för dem, som antingen visade sig hava redan vid föregående tillfällen i behörig ordning anmält sig till undergående av mögenhetsprovning, men då ännu icke blivit i densamma godkända, eller ock inför läroverksöverstyrelsen styrkt sig hava bedrivit sina studier med avsikt att undergå mögenhetsprovning enligt de intill vårterminen 1910 gällande äldre bestämmelser samt därjämte hava varit på grund av skäl, som av överstyrelsen blivit godkända, förhindrade att anmäla sig till undergående av mögenhetsprovning inom den tid, som dithills varit för sådant ändamål medgiven.

För de lärjungar, vilka begagnat sig av detta tillstånd, redogöres i anmärkningarna under tabellerna till studentexamen.

Vårterminen 1910 anställdes, såsom *tab. 22* närmare visar, mögenhetsprovning vid 37 offentliga högre läroverk samt vid 20 enskilda läroverk, som ägde dimissionsrätt. Den skriftliga provningen förrättades den 11, 13, 15, 18 och 20 april. Den muntliga provningen, som ägde rum från och med den 12 maj till och med den 16 juni, upptog 1 dag vid 6 offentliga och 10 enskilda läroverk, 2 dagar vid 14 offentliga och 7 enskilda läroverk, 3 dagar vid 16 offentliga och 3 enskilda läroverk samt 4 dagar vid 1 offentligt läroverk. Tillsammans åtgingo således för den muntliga provningen 119 examensdagar. Med frånräknande av de alldeles uteblivne undergingo under dessa 119 dagar 1,495 (mot 1,604 närmast föregående år) studentexamen. Antalet censorer utgjorde tillsammans 21. Med hänsyn till särskilda

¹⁾ Med upphävande av instruktionen av den 28 februari 1879 utfärdade Kungl. Maj:t den 22 april 1910 ny instruktion för censorerna att träda i kraft den 1 maj 1910 (Sv. Förf.-Saml. 1910, n:r 43).

läroverk uppgick deras antal till tre vid 24 offentliga och 19 enskilda läroverk samt till sex vid 13 offentliga och 1 enskilt läroverk.

Höstterminen 1910 anställdes, såsom *tab. 23* närmare visar, både skriftlig och muntlig studentexamen vid 16 offentliga och 2 enskilda läroverk samt endast skriftlig vid 5 offentliga läroverk. Den skriftliga prövningen förrättades den 14, 16, 18, 21 och 23 november. Den muntliga, som ägde rum från och med den 7 till och med den 16 december, upptog 1 dag vid 8 offentliga och 1 enskilt läroverk samt 2 dagar vid 8 offentliga och 1 enskilt läroverk. Tillsammans åtgingo således för den muntliga prövningen 27 examensdagar. Med frånräknande av de alldeles uteblivne undergingo under dessa 27 dagar 108 (mot 155 närmast föregående år) studentexamen. Antalet censorer utgjorde tillsammans 15. Med hänsyn till särskilda läroverk uppgick deras antal till tre vid 16 offentliga och 2 enskilda läroverk.

Enligt *tab. 19* funnos den 1 februari 1910 i ring IV vid de offentliga läroverken 650 realister och 513 latinare eller tillsammans 1,163 lärjungar. Till undergående av studentexamen vårterminen 1910 anmälde sig enligt *tab. 22 c)* alla 1,163 lärjungarne, varav 650 realister och 513 latinare. Bland dessa blevo 1,098 förklarade godkända, varav 617 realister och 481 latinare; av de senare tillhörde 369 latinlinjen utan grekiska och 112 latinlinjen med grekiska. — Av de till undergående av studentexamen under höstterminen 1910 enligt *tab. 23 c)* vid de offentliga läroverken anmälda 42 lärjungarne, varav 24 realister och 18 latinare, blevo 36 förklarade godkända, varav 20 realister och 16 latinare; bland dessa senare tillhörde 15 latinlinjen utan och 1 latinlinjen med grekiska. — Av de offentliga läroverkens under år 1910 såsom studenter förklarade 1,134 lärjungar tillhörde således 637 (56.2 %) reallinjen, 384 (33.8 %) latinlinjen utan och 113 (10.0 %) latinlinjen med grekiska.

Av de å *tab. 22* och *23* meddelade »Sammandrag rörande studentexamen» erhåller man följande tabellariska översikt för hela kalenderåret.

Vid studentexamen år 1910 underkände och godkände.

Lärjungar.	Underkände ¹⁾ i				Godkände i muntliga prövningen.		Tillsammans.	
	skriftliga prövningen.		muntliga prövningen.					
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
A. Lärj. vid off. lärov.								
Realister	26	3.9	11	1.6	637	94.5	674	100
Latinare	29	5.5	4	0.7	497	93.8	530	100
Båda linjerna	55	4.6	15	1.2	1,134	94.2	1,204	100

¹⁾ Här äro de uteblivna äfven inräknade (jfr tabellbilagorna). — ²⁾ Dessutom 1, som godkändes i den skriftliga prövningen, men avled före den muntliga.

Lärjungar.	Underkände i				Godkände i muntliga prövningen.		Tillsammans.	
	skriftliga prövningen.		muntliga prövningen.					
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
B. Lärj. vid ensk. lärov.								
Realister	13	8.7	3	2.0	134	89.3	150	100
Latinare	16	8.1	2	1.0	179	90.9	197	100
Båda linjerna	29	8.4	5	1.4	313	90.2	347	100
C. Lärj. fr. ensk. underv.								
Realister	69	42.8	36	22.4	56	34.8	161	100
Latinare	52	48.6	14	13.1	41	38.3	107	100
Båda linjerna	121	45.1	50	18.7	97	36.2	268	100
D. Samtliga.								
Realister	108	11.0	50	5.1	827	83.9	985	100
Latinare	97	11.6	20	2.4	717	86.0	834	100
Båda linjerna	205	11.3	70	3.8	1,544	84.9	1,819	100

Anm. Bland de i ovanstående tabell upptagna absoluta talen förekomma åtskilliga dubbelräkningar, emedan många av de i höstterminens prövning deltagande redan förut bevisat vårterminens.

Den censorerna givna rättigheten att i strid med examinatorernas uttalade mening förklara en examinerad vara icke mogen tillämpades i 16 fall, nämligen med avseende på 8 lärjungar vid offentliga läroverk, 3 lärjungar vid enskilt läroverk och 5 privatister.

Av de godkände voro 187 flickor, varav 53 realister och 134 latinare; av de 134 latinarne avlade 9 examen i grekiska språket. — Alla vid den muntliga prövningen godkände tillhörde statskyrkan, med undantag av 16, av vilka 11 tillhörde den mosaiska trosbekännelsen, 4 tillhörde den katolska trosbekännelsen och 1 metodist-episkopala samfundet.

I följande tabell äro lärjungarne fördelade efter de betyg, de erhållit vid den skriftliga prövningen i modersmålet.

Lärjungar.	A.	a.	AB.	Ba.	B.	C.	Sa.
A. Lärjungar vid off. lärov.							
Realister	4	45	124	175	307	19	674
Latinare	15	43	89	154	224	5	530
Summa	19	88	213	329	531	24	1,204
B. Lärjungar vid ensk. lärov.							
Realister	2	10	19	33	79	7	150
Latinare	4	14	43	43	87	4	195
Summa	6	24	62	76	166	11	345
C. Lärj. fr. ensk. underv.							
Realister	—	1	14	28	82	30	155
Latinare	2	2	8	14	46	25	97
Summa	2	3	22	42	128	55	252
D. Samtliga.							
Realister	6	56	157	236	468	56	979
Latinare	21	59	140	211	357	34	822
Summa	27	115	297	447	825	90	1,801

¹⁾ Dessutom fingo 2 (1 realist och 1 latinare) från enskild undervisning tillåtelse att räkna föreg. betyg i skriftlig prövning. Realisten uteblev på grund av sjukdom från muntlig prövning.

Antalet av dem, som erhöilo högre betyg än »Godkänd», utgjorde således bland de offentliga läroverkens realister 52 % och bland samma läroverks latinare 57 %. Det föregående året voro motsvarande procenttal 53 och 57.

Enligt censorernas berättelser över verkställd studentexamen under år 1910 erhåller man följande översikt, som utvisar, huru många lärjungar hade skrivit över vart och ett av de för uppsatsen på modersmålet givna ämnena, och vilka betyg blivit vid varje särskilt ämne utdelade.

Ä m n n.	A.	a.	AB.	Ba.	B.	C.	Sa.
<i>Vårterminen 1910.</i>							
Svenska psalmboken	6	17	44	41	79	4	191
Greker och Perser under forntiden	—	3	7	3	9	2	24
Horatius som lyrisk skald	5	7	15	11	10	2	50
De förnämsta partierna under den stora franska revolutionen	8	15	56	112	185	11	387
Den svenska Östersjöpolitiken under 1500- och 1600-talen	1	18	47	74	130	12	282
Redogör för någon av berättelserna i Heidenstams Karolinerne	1	6	19	25	20	3	74
Polartrakternas natur	2	4	10	25	53	5	99
Fortplantningen hos kryptogamerna	2	12	18	15	32	1	80
Födans lämpliga sammansättning ur näringssynpunkt	—	2	8	7	20	4	41
Energi och energiförändringar	—	18	21	60	64	2	165
Om uret	2	1	13	15	44	5	80
Naturvetenskapens betydelse för allmänbildning	—	11	27	32	86	22	178
Summa	27	114	285	420	732	73	1,651
<i>Höstterminen 1910.</i>							
Bönen Fader vår	—	1	1	4	13	4	23
Den franska upplysningens förnämsta representanter i Sveriges vitterhet	—	—	—	2	3	3	8
Roms konungasaga enligt Livius	—	—	—	—	—	—	—
Svenska riksdagens rättigheter enligt nu gällande grundlagar	—	—	—	4	10	1	15
Det andra kejsardömet i Frankrike	—	—	4	9	22	4	39
Skildring av något större svenskt vattendrag	—	—	2	3	8	—	13
Förändringarna inom växt- och djurvärlden vid vinterns annalkande	—	—	1	1	19	2	23
Det elektriska ljuset och dess framställning	—	—	3	3	11	1	18
De ädla metallerna	—	—	—	—	4	1	5
Minne och fantasi	—	—	1	1	4	1	7
Summa	—	1	12	27	94	17	151

¹⁾ En av dessa skrev 2 ämnen.

För de skriftliga arbeten, vilka *realisterna* hade att utöver uppsatsen på modersmålet verkställa, utdelades de betyg, som utvisas av följande tabell.

Skrivning.	A.	a.	AB.	Ba.	B.	C.	Sa.
<i>A. Lärjungar vid offentliga läroverk.</i>							
Tysk	17	41	108	124	224	72	586
Engelsk	15	87	178	174	193	15	662
Fransk	—	1	3	2	9	4	19
Matematisk	50	99	165	146	168	33	661
Fysisk	53	79	148	132	162	56	630
<i>B. Lärjungar vid enskilda läroverk.</i>							
Tysk	2	10	16	23	47	15	113
Engelsk	4	23	32	26	45	7	137
Fransk	3	3	3	3	4	1	17
Matematisk	11	12	25	34	44	15	141
Fysisk	8	10	25	26	49	19	137
<i>C. Lärj. fr. ensk. underv.</i>							
Tysk	—	2	4	16	44	54	120
Engelsk	—	2	21	28	75	25	151
Fransk	—	—	3	3	14	11	31
Matematisk	—	1	10	21	51	64	147
Fysisk	1	2	10	19	58	48	138
<i>D. Samtliga.</i>							
Tysk	19	53	128	163	315	141	819
Engelsk	19	112	231	228	313	47	950
Fransk	3	4	9	8	27	16	67
Matematisk	61	112	200	201	263	112	949
Fysisk	62	91	183	177	269	123	905

Anm. 12 lärjungar vid offentliga läroverk, 14 vid enskilda läroverk samt 30 lärj. fr. ensk. underv. skrevo franska i st. för tyska; 5 lärjungar vid offentligt läroverk, 3 vid enskilt läroverk och 1 från ensk. undervisning skrevo franska i st. för engelska; 2 lärjungar vid offentliga läroverk skrevo tyska, engelska och franska; 1 lärj. vid ensk. läroverk och 2 lärj. fr. ensk. underv. skrevo endast svenska; 1 lärj. vid off. lärov. uteblev från skrivningen i matematik och fysik; 1 lärj. vid ensk. lärov. uteblev från skrivningen i fysik samt 1 lärj. fr. ensk. undervisning från skrivningen i engelska.

För de skriftliga arbeten, vilka *latinarna* hade att utöver uppsatsen på modersmålet verkställa, utdelades de betyg, som utvisas av följande tabell.

Skrivning.	A.	a.	AB.	Ba.	B.	C.	Sa.
<i>A. Lärjungar vid off. lärov.</i>							
Latinsk	10	56	112	116	166	14	474
Tysk	8	56	94	119	176	40	493
Fransk	—	2	7	2	6	2	19
Engelsk	—	1	2	3	3	—	9
Matematisk	14	30	55	74	137	40	350
<i>B. Lärjungar vid ensk. lärov.</i>							
Latinsk	2	25	42	41	61	4	175
Tysk	4	19	34	33	55	8	153
Fransk	4	4	7	9	7	2	33
Engelsk	—	1	3	1	—	—	5
Matematisk	2	3	13	19	51	16	104

Skrivning.	A.	a.	AB.	Ba.	B.	C.	S.a.
<i>C. Lärj. fr. ensk. underv.</i>							
Latinsk	—	3	15	16	30	18	82
Tysk	1	5	9	14	23	17	69
Fransk	2	1	4	4	8	7	26
Engelsk	—	—	3	—	3	—	6
Matematisk	—	2	4	8	28	30	72
<i>D. Samtliga.</i>							
Latinsk	12	84	169	173	257	36	731
Tysk	13	80	137	166	254	65	715
Fransk	6	7	18	15	21	11	78
Engelsk	—	2	8	4	6	—	20
Matematisk	16	35	72	101	216	86	526

Anm. 19 lärjungar vid offentliga läroverk, 32 lärjungar vid enskilda läroverk samt 23 lärj. fr. ensk. underv. skrevo franska i st. för tyska; 2 lärjungar vid offentliga läroverk, 1 lärjunge vid enskilt läroverk och 3 lärj. fr. ensk. undervisn. skrevo både tyska och franska; 7 lärj. vid offentliga lärov., 4 lärj. vid ensk. lärov. och 4 lärj. från ensk. undervisn. skrevo engelska i st. för tyska; 2 lärj. vid offentl. läroverk, 1 lärj. vid ensk. lärov. och 1 från ensk. undervisn. skrevo både tyska och engelska; 1 lärj. från ensk. undervisn. skrev franska och engelska; 2 lärj. vid offentl. lärov. och 2 från ensk. undervisn. uteblevo från skrivn. i matematik.

Enligt de nya bestämmelser, som med vårterminen 1910 trädde i kraft, utdelas ej vidare något s. k. mogenhetsbetyg åt de lärjungar, vilka godkännts i den muntliga prövningen.

De vid studentexamen 1910 godkändes ålder utvisas av följande tabell.

Ålder.	Lärjungar vid off. lärov.			Lärjungar vid ensk. lärov.			Lärjungar fr. ensk. undervisn.			Samtliga godkände.		
	Real.	Lat.	S.ma.	Real.	Lat.	S.ma.	Real.	Lat.	S.ma.	Real.	Lat.	S.ma.
16 år ...	1	1	2	—	—	—	—	—	—	1	1	2
17 " ...	9	9	18	—	3	3	2	—	2	11	12	23
18 " ¹⁾ ...	112	112	224	16	13	29	4	2	6	132	127	259
19 " ...	249	174	423	53	53	106	13	7	20	315	234	549
20 " ...	162	134	296	27	50	77	9	10	19	198	194	392
21 " ...	74	42	116	18	25	43	8	2	10	100	69	169
22 " ...	23	14	37	13	7	20	9	3	12	45	24	69
23 " ...	6	7	13	2	12	14	3	3	6	11	22	33
24 " ...	—	1	1	1	5	6	3	4	7	4	10	14
25 " ...	1	2	3	2	5	7	1	3	4	4	10	14
26 " ...	—	—	—	—	2	2	1	2	3	1	4	5
27 " ...	—	1	1	—	—	—	—	1	1	—	2	2
28 " ...	—	—	—	1	—	1	—	1	1	1	1	2
29 " ...	—	—	—	1	1	2	—	—	—	1	1	2
30 " ...	—	—	—	—	3	3	1	—	1	1	3	4
31 " ...	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1
32 " ...	—	—	—	—	—	—	2	1	3	2	1	3
33 " ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34 " ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35 " ...	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1
Summa	637	497	1,134	134	179	313	56	41	97	827	717	1,544

¹⁾ Om 17 år räknas såsom normalålder i fjärde ringen vid läsårets början (jfr berättelsen för läsåret 1889—90, sid. 64), böra 18 år räknas såsom normalålder i samma ring vid läsårets slut och bör således även vara den normala åldern för dem, vilka då eller före kalenderårets slut undergått studentexamen.

Bland de godkända lärjungarne vid de offentliga läroverken voro enligt ovanstående beräkning 20 under, 224 i och 890 över normalåldern. Motsvarande tal för lärjungarne vid de enskilda läroverken äro 3, 29 och 281 samt för privatisterna 2, 6 och 89. Dock må med avseende på lärjungarne vid de offentliga läroverken erinras därom, att till följd av läroverksstadgans föreskrifter om inträdesåldern icke få lärjungar måste komma att räknas till de överårige, ehuru de i själva verket befinna sig i normalåldern (jfr berättelsen för läsåret 1894—95, sid. 14).

Följande tabell lämnar såväl för de särskilda läroverken som för de olika lärjungekategorierna en översikt över de under åren 1906—1910 vid studentexamen godkändes medelålder.

Läroverk.	De vid mogenhetsprövningen och studentexamen godkändes medelålder.				
	År 1906.	År 1907.	År 1908.	År 1909.	År 1910.
<i>A. Lärjungar vid offentl. läroverk.</i>					
<i>Stockholm:</i>					
Latinlärov. å Norrmalm	19'26	19'11	19'13	19'20	19'21
Södermalms läroverk ...	19'09	19'48	19'20	19'43	19'24
Realläroverket å Norrm.	19'43	19'30	19'31	19'52	19'54
" å Östern.	18'89	19'26	19'38	19'68	19'15
Nya elementarskolan...	18'87	19'08	18'88	18'93	19'31
Uppsala	19'28	19'55	19'40	19'20	19'37
Nyköping	19'63	20'63	19'00	19'81	19'18
Strängnäs	19'50	21'00	19'38	19'33	19'75
Linköping	19'22	19'36	19'75	19'40	19'59
Norrköping	19'11	19'41	19'51	19'45	19'38
Jönköping	19'78	20'03	20'21	19'81	19'59
Växjö	19'43	19'56	19'88	19'66	19'39
Kalmar	19'47	19'66	19'94	19'62	19'39
Västervik	19'13	19'88	19'19	19'50	19'50
Visby	20'44	19'07	19'72	19'50	20'33
Karlskrona	18'67	19'29	19'32	19'68	19'36
Kristianstad	19'31	19'30	19'45	18'86	19'00
Malmö	19'50	19'35	19'18	19'36	19'26
Lund	19'19	19'00	19'14	19'33	19'21
Hälsingborg	19'04	19'14	19'00	18'96	19'29
Ystad	19'15	18'56	19'75	19'73	19'36
Halmstad	19'44	19'23	19'28	19'46	19'54
<i>Göteborg:</i>					
Latinläroverket	19'43	19'77	19'54	19'71	19'32
Realläroverket	19'57	19'40	19'05	19'32	19'92
Vänersborg	19'69	19'69	19'52	19'73	19'68
Skara	19'66	19'80	19'61	19'92	19'68
Karlstad	19'19	19'75	19'38	19'08	19'49
Örebro	19'22	19'42	19'36	19'28	19'07
Västerås	19'15	19'35	19'41	19'28	19'19
Falun	19'60	19'85	19'86	19'80	19'53
Gävle	19'79	19'52	19'40	18'87	18'95
Hudiksvall	19'40	19'00	19'55	20'00	19'60
Härnösand	19'79	20'44	20'36	20'35	19'29
Sundsvall	19'93	20'14	19'48	19'60	19'39
Östersund	19'79	19'83	20'06	19'73	19'35
Umeå	19'56	19'44	19'71	19'38	19'73
Luleå	19'67	19'29	19'58	19'19	19'71
Samtliga	19'37	19'48	19'43	19'42	19'40

Läroverk.	De vid studentexamen godkändes medelålder.				
	År 1906.	År 1907.	År 1908.	År 1909.	År 1910.
B. Lärjungar vid ensk. läroverk.					
Stockholm:					
Beskowska skolan	19'41	19'89	19'60	19'75	19'90
Wallinska flickskolan...	19'92	19'73	20'64	19'95	19'64
Lyceum för flickor	19'27	19'67	19'80	19'53	19'58
Palmgrenska samskolan	20'15	20'67	19'95	20'00	20'84
Åhlinska flickskolan ...	19'60	19'87	20'00	20'00	20'45
Östermalms högre läro- anstalt för flickor.....	20'25	20'20	19'67	19'67	19'60
Södermalms högre läro- anstalt för flickor ...	—	19'00	20'00	—	19'86
Whitlockska samskolan	—	19'20	20'00	19'67	19'40
Sofi Almqvists " ...	19'20	19'00	20'00	18'57	18'50
Stockholms samgymna- sium	—	—	21'32	21'38	22'25
Nya elementarskolan för flickor	—	—	—	21'00	21'50
Djursholms samskola ...	—	18'67	18'67	—	19'38
Uppsala:					
Fjellstedtska skolan ...	23'30	23'52	22'65	23'47	23'17
Privatgymnasium	19'04	19'31	19'19	19'52	19'46
Malmö: Tekla Åbergs h. lärov. f. flickor					
Lunds privata elem.-skola	20'82	20'68	21'20	20'22	20'97
Hälsingb.: E. Lundbergs h. lärov. för flickor ...	—	—	20'20	19'88	21'00
Göteborgs högre samskola	19'14	19'71	19'67	20'00	19'29
" gymn. för flickor	—	19'00	19'60	19'68	19'38
Lundsbergs skola	—	—	19'00	19'00	18'86
Samtliga	20'12	20'24	¹⁾ 20'35	²⁾ 20'28	³⁾ 20'25
C. Lärj. fr. ensk. underv.					
D. Samtliga	20'44	¹⁾ 21'26	²⁾ 20'90	⁶⁾ 21'04	⁸⁾ 21'72
D. Samtliga	19'68	¹⁾ 19'72	⁴⁾ 19'68	⁷⁾ 19'67	¹⁰⁾ 19'72

I nu gällande läroverksstadga förordnas, att *fyllnadsprövning* till studentexamen skall förrättas å den tid och i den ordning, som rektor i samråd med lärarne i gymnasiet's fjärde ring bestämmer, och i Kungl. kungörelsen av den 19 april 1907 angående ändrade bestämmelser i fråga om fyllnadsprövning till mogenhetsexamen stadgas, att dessa bestämmelser skola träda i kraft omedelbart efter kungörelsens utfärdande (Sv. Förf.-Saml. 1907, nr 17). Från och med den 19 april 1907 kan således fyllnadsprövning till student-(mogenhets)-examen äga rum vilken tid av året som helst.

För den fyllnadsprövning, som anställdes år 1910, finnes redogjort å tab. 22 och 23. Ur där meddelade uppgifter

¹⁾ En femtioårig lärj. fr. ensk. underv. är här ej medräknad. — ²⁾ Medelåldern för de manliga 20'70 samt för de kvinnliga 19'81. — ³⁾ Medelåldern för de manliga 20'96 samt för de kvinnliga 20'75. — ⁴⁾ Medelåldern för de manliga 19'68 samt för de kvinnliga 19'97. — ⁵⁾ De manligas medelålder 20'79, de kvinnligas 19'79. — ⁶⁾ Medelåldern för de manliga 21'51 samt för de kvinnliga 20'70. — ⁷⁾ Medelåldern för de manliga 19'65 samt för de kvinnliga 19'85. — ⁸⁾ Medelåldern för de manliga 20'78 samt för de kvinnliga 19'79. — ⁹⁾ Medelåldern för de manliga 21'86 samt för de kvinnliga 21'29. — ¹⁰⁾ Medelåldern för de manliga 19'68 samt för de kvinnliga 19'98.

erhålles ett å andra sidan stående sammandrag för hela kalenderåret. I detta sammandrag förekomma, såsom av anmärkningarna till tabellerna framgår, åtskilliga dubbelräkningar. — Skillnaden mellan antalet av de anmälde och antalet av de godkände utgjordes av 5 från den skriftliga och 3 från den muntliga prövningen uteblivne, samt av 4 i den skriftliga och 3 i den muntliga prövningen underkände. (Därav underkändes 1 både i skriftlig och muntlig prövning.) Bland de godkände finnas tre, som blevo underkända i den skriftliga prövningen.

Ä m n e n.	Anmälde.	Godkände.
Svenska språk-t.....	1	1
Latinska "	¹⁾ 31	¹⁾ 30
Grekiska "	1	1
Franska "	1	1
Historia	3	3
Filosofisk propedeutik	1	1
Matematik å reallinjen	²⁾ 65	²⁾ 63
Matematik å latinlinjen utan grekiska	³⁾ 12	³⁾ 12
Biologi	⁴⁾ 32	⁴⁾ 32
Fysik å reallinjen	⁵⁾ 95	⁵⁾ 90
" " latinlinjen utan grekiska	4	4
Kemi	⁶⁾ 131	⁶⁾ 128
Teckning	16	16
Summa	393	382

Anm. I tabellen är även inräknad sådan fyllnadsprövning, som ägt rum för inträde i Tekniska högskolan, vilken fyllnadsprövning redan förut jämlikt Kungl. cirk. den 3 september 1878 kunnat äga rum vilken tid av året som helst och på den grund ej varit inräknad i här ifrågavarande tabeller angående fyllnadsprövning, vilka upptagit endast sådan fyllnadsprövning, som ägt rum i samband med mogenhetsprövningen.

12. De avgångnes tillämnade levnadsbanor.

Tab. 24.

Enligt tab. 24 avgingo under kalenderåret 1910 från de allmänna läroverken *utan godkänd realskolexamen eller studentexamen* 2,247 lärjungar, av vilka 34 genom döden. Bland de 900 i kolumn 2 uppförda övergingo de allra flesta eller 820 endast från ett till ett annat av de till denna berättelse hörande läroverken. Av de övriga 80 gingo 6 till folkskoleseminarium, 3 till seminarium, 10 till borgarskola, 56 till folkskola och 5 till läroverk i utlandet (varav 1 till England, 3 till Tyskland och 1 till Amerika).

Vad angår de i kolumn 12 upptagna lärjungarne, finnes för 7 bland dem uppgivet, att på dem tillämpats läroverksstadgans § 41 (skilsmässa från läroverket på grund av för lång tid i klassen), för 11 att på dem tillämpats läroverksstadgans § 43 (skilsmässa från läroverket på grund av uteblivande utan anmält giltigt förfall mer än 2 veckor

¹⁾ 4 av dessa voro flickor. — ²⁾ 2 av dessa voro flickor. — ³⁾ 1 av dessa underkändes i den skriftliga prövningen, av de övriga var 1 flicka. — ⁴⁾ 1 av dessa var flicka. — ⁵⁾ 6 av dessa voro flickor, 2 av de övriga underkändes i skriftlig, men godkändes i muntlig prövning, 1 avlade endast muntlig examen. — ⁶⁾ 6 av dessa voro flickor.

efter terminens början), för 15 att de blivit förvisade, för 32 att de avgått på grund av sjukdom eller sjuklighet, för 111 att de avgått »till hemmet», och för 10 att de rest till utlandet, därav 5 till Amerika.

Hela antalet *efter avlagd realskolexamen* avgångne uppgick enligt tabellens andra avdelning till 1,022. Av dessa avgingo 152 (14·9 %) till forts. studier vid högre allm. läroverk, folkskoleseminarium eller enskilda studier, 104 (10·2 %) till civila tjänstemannabanan, 393 (38·5 %) till bankverksamhet och handel, 72 (7·0 %) till teknisk skola, 70 (6·8 %) till fabriks- eller hantverksrörelse, 10 (1·0 %) till skogsskötsel, 61 (6·0 %) till lantbruk, 7 (0·7 %) till sjömansyrket, 22 (2·1 %) till andra (i anmärkningarna under tabellen sär-

skilt omnämnda) levnadsbanor samt 131 (12·8 %) utan att lämna närmare uppgift om tillämnad levnadsbana.

Hela antalet *efter godkänd studentexamen* avgångne uppgick enligt tabellens sista avdelning till 1,134. Av dessa avgingo 516 (48·1 %) till universitet eller enskild högskola, 123 (10·8 %) till tekniskt läroverk, 50 (4·4 %) till lantbruk eller skogsskötsel, 12 (1·1 %) till fabriks- eller hantverksrörelse, 132 (11·6 %) till handelsyrket, 53 (4·7 %) till civila tjänstemannabanan utan universitetsexamina, 131 (11·6 %) till militäryrket, 71 (6·3 %) till apotekare-, tandläkare- och veterinäryrket eller andra (i anmärkningarna under tabellen särskilt omnämnda) levnadsbanor samt 16 (1·4 %) utan att lämna närmare uppgift om tillämnad levnadsbana.

D. Ekonomiska förhållanden.

13. Lärares och lärarinnors avlönings- och pensionsförmåner.

Riksdagen år 1904 fastställde ej blott nya grunder för anordningen av rikets allmänna läroverk, utan även nya avlönings- och pensionsförmåner för de vid dem anställda lärare och lärarinnor. Närmare bestämmelser härom utfärdades genom Kungl. kungörelsen den 27 augusti 1904. Häri stadgades, att den nya löne- och pensionsregleringen skulle gälla från och med år 1905 för befullmäktigade eller av Kungl. Maj:t tillförordnade rektorer samt ordinarie lärare och lärarinnor vid högre allmänna läroverk och sådana lägre allmänna läroverk, som voro ämnade att ombildas till högre läroverk eller till realskolor för gossar, så ock för extra ordinarie ämneslärare och lärarinnor vid allmänna läroverk och pedagogier, dock att den nya lönestaten först från och med den 1 juli nämnda år skulle tillämpas för rektorerna vid läroverken i Arvika och Varberg. I samma Kungl. kungörelse meddelades, att tidpunkten för tillämpningen av löne- och pensionsregleringen för den ordinarie lärarpersonalen vid de blivande samskolorna skulle av Kungl. Maj:t senare bestämmas. Slutligen stadgades, att under benämningen adjunkt skulle hädanefter inbegripas jämväl sådana ämneslärare, som hittills benämnts kolleger.

För **ordinarie lärare och lärarinnor** fastställdes de nya löneförmåner till följande belopp i de olika lönegraderna.

För *rektorer* vid högre läroverk två lönegrader å respektive 4,000 och 4,500 kronor jämte tjänstgöringspenningar å 2,000 kronor; för rektorer vid realskola två lönegrader å respektive 3,200 och 3,700 kronor jämte tjänstgöringspenningar å 1,800 kronor. Rektorerna skola därjämte av vederbörande kommun åtnjuta fri bostad eller hyresersättning.

För *lektorer* fem lönegrader å 2,600, 2,950, 3,300, 3,650 och 4,000 kronor jämte tjänstgöringspenningar å respektive 1,400, 1,550, 1,700, 1,850 och 2,000 kronor.

För *adjunkter* fem lönegrader å 2,000, 2,350, 2,700, 3,050 och 3,400 kronor jämte tjänstgöringspenningar å respektive 1,000, 1,150, 1,300, 1,450 och 1,600 kronor.

För *första lärarinna* vid statens samskola två lönegrader å 1,400 och 1,900 kronor jämte tjänstgöringspenningar å 600 kronor.

För *lärarinna* vid statens samskola två lönegrader å 1,000 och 1,500 kronor jämte tjänstgöringspenningar å 500 kronor.

För *teckningslärare* vid högre allmänt läroverk fyra lönegrader å 1,400, 1,600, 1,800 och 2,000 kronor samt vid realskola tre lönegrader å 700, 800 och 900 kronor.

För *musiklärare* vid högre allmänt läroverk fyra lönegrader å 1,100, 1,300, 1,500 och 1,700 kronor samt vid realskola tre lönegrader å 550, 650 och 750 kronor.

För *gymnastiklärare* vid högre allmänt läroverk fyra lönegrader å 1,400, 1,600, 1,800 och 2,000 kronor samt vid realskola tre lönegrader å 700, 800 och 900 kronor.

Därjämte stadgas, att innehavare av rektorsbefattning eller ordinarie lärarbefattning skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jämkning i sina åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation av de allmänna läroverken eller eljest i allmänhet kan bli stadgad, samt att med rektorsbefattning eller ordinarie ämneslärarbefattning icke må förenas annan tjänst i rikets, riksdagens eller kommuns stat, icke heller någon annan tjänstebefattning, med mindre den icke befinnes vara hinderlig för fullgörandet av tjänstgöringen vid läroverket.

För rättighet att tillgodonjuta den förbättrade avlöning, som enligt ovanstående lönereglering blivit fastställd, bestämdes dessutom, att den genom Kungl. cirkulären den

20 mars 1858 och den 29 december 1860 stadgade skyldigheten för vissa lärare att, i händelse de genom inträffade förändringar skulle finnas umbärliga vid det läroverk, där de vore anställda, inträda i tjänstgöring vid annat läroverk, skulle åligga vid högre läroverk yngste lektorn och de två yngsta adjunkterna samt vid realskola de två yngsta adjunkterna, allt efter senaste fullmakts datum; samma skyldighet, som i detta avseende ålåg adjunkterna, skulle även åligga lärarinnor vid samskola, för vilka i övrigt skulle gälla samma villkor och förbehåll för de stadgade löneförmånernas åtnjutande, som blivit bestämda för adjunkterna vid de allmänna läroverken.

Enligt 1905 års läroverksstadga åligger rektor vid högre allmänt läroverk en undervisningsskyldighet av tolv till sexton timmar, rektor vid realskola tjugu timmar i veckan. Lektor, som tillika är domkapitelsledamot, åligger att undervisa aderton till tjugu timmar i veckan, lektor, som icke är domkapitelsledamot, samt adjunkt, vilkens huvudsakliga tjänstgöring är förlagd till realskolans sjätte klass och gymnasiet, åligger att undervisa tjugu till tjugutvå timmar, övriga adjunkter tjugufyra till tjugutått timmar i veckan. Första lärarinna vid samskola åligger att undervisa tjugu till tjugutvå timmar, övriga ämneslärarinnor vid samskola tjugutvå till tjugusex timmar i veckan.

Lärare i teckning är enligt 1905 års läroverksstadga skyldig att undervisa vid högre läroverk femton, vid realskola åtta timmar i veckan. Lärare i musik är skyldig att undervisa vid högre läroverk tolv, vid realskola sex timmar i veckan. Vad angår gymnastiklärare stadgas i 1905 års läroverksstadga, att dylik lärare är skyldig att meddela undervisning under så många timmar i veckan, som för undervisningens behöriga bestridande äro erforderliga, dock i vissa fall mot åtnjutande av tilläggsarvode, varom mer här nedan. — Härtill lades genom Kungl. kungörelsen den 27 augusti 1904 följande bestämmelser, nämligen att ytterligare tjänstgöring än här ovan är nämnd må kunna åläggas tecknings- och musiklektorer mot en årlig ersättning för varje veckotimme av 80 kronor i första, 95 kronor i andra, 110 kronor i tredje samt, vid högre läroverk, 125 kronor i fjärde lönegraden, dock under iakttagande därav, att ersättning för extra tjänstgöring ej må utgå för högre antal veckotimmar än 17 till teckningslärare vid högre läroverk, 24 till teckningslärare vid realskola och 3 till musiklektorer. — Gymnastiklärare, som fått sig ålagd en mera ansträngande eller omfattande tjänstgöring, äger åtnjuta ett tilläggsarvode, som i varje fall bestämmes av Kungl. Maj:t och i intet fall får överstiga 650 kronor.

Rektor och ämneslärare, som av sjukdom hindras att sköta sin tjänst, äger uppbära hela lönen. För lärare däremot, som åtnjuta tjänstledighet på grund av offentligt uppdrag, skall i varje särskilt fall, för vilket bestämd föreskrift förut ej är meddelad, på Kungl. Maj:ts prövning bero, huruvida och i vilken mån han bör utöver tjänstgöringspenningarna vidkännas avdrag å sin lön. Då lärare är tjänstledig av annan anledning än styrkt sjukdom eller offentligt uppdrag eller eljest är förhindrad att sköta sin befattning,

skall han under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen, som erfordras för befattningens uppehållande; samma skyldighet skall även åligga avlidna lärares sterbhusdelägare under dem tillkommande tjänst- och nådår. — Övningslärare skall vid tjänstledighet på grund av sjukdom äga uppbära tre fjärdedelar av de löneförmåner, som han skulle hava uppburit, om han själv bestritt sin tjänst.

Uppflyttning i högre lönegrad äger rum för rektor efter förloppet av tio år, därest han med nit och skicklighet tjänstgjort såsom rektor mera än fyra femtedelar av samma tid, dock med iakttagande att rektor vid högre läroverk härvid må räkna sig till godo endast den tid, han tjänstgjort såsom rektor vid sådant läroverk. För lektorer, adjunkter, första lärarinnor, lärarinnor, teckningslärare, musiklektorer och gymnastiklärare äger uppflyttning från lägre till högre lönegrad rum efter förloppet av fem år, därest lära ren eller lärarinnan under mer än fyra femtedelar av den tjänstgöringstid, som erfordras för att vinna nämnda uppflyttning, med nit och skicklighet bestritt sin egen eller på grund av förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag. Därest adjunkt, som befordras till lektor, redan intjänat högre avlöning än lektors begynnelseavlöning, skola honom tillgodoföras så många ålders-tillägg såsom lektor, att hans avlöning i sistnämnda befattning blir lika hög, som den avlöning han senast åtnjutit i sin egenskap av adjunkt; om adjunkt, som befordras till lektor, därvid icke erhåller högre avlöning än den, han åtnjutit såsom adjunkt, skall vid hans uppflyttning i närmast högre lektorslönegrad honom tillgodoräknas den tid, varunder han innehaft adjunktsbefattning, efter det att han i denna befattning senast uppflyttades i högre lönegrad. Därjämte stadgades, att vad förut gällande bestämmelser innehållit angående rätt för lärare vid de allmänna läroverken att, utöver vad här ovan blivit omnämnt, för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo föregående tjänstgöring, skulle upphöra att gälla. — Genom Kungl. kungörelsen den 18 juni 1910 (Sv. Förf.-Saml. 1910, nr 85) stadgades, att rektor vid statens realskola, som bestritt rektorstjänst vid treklassigt allmänt läroverk, medan det samma på vederbörande kommuns bekostnad varit utvidgat till femklassigt läroverk, skall för uppflyttning i andra lönegraden såsom rektor vid realskola få räkna sig till godo tiden för sin ifrågavarande tjänstgöring vid det treklassiga läroverket, dock med undantag för de tre första åren av berörda tid.

Lektorer vid sjökrigsskolan, lärare vid högre lärarinneseminarier och vid folkskoleseminarierna äga fortfarande att vid övergång till de allmänna läroverken, för tillgodonjutande av lön i högre lönegrad, räkna sig till godo föregående tjänstgöring såsom ordinarie lärare enligt enahanda grunder, som här ovan blivit angivna angående ämneslärare vid de allmänna läroverken, varemot den rätt i detta avseende, som förut i övrigt tillkommit lärare vid här ovan nämnda läroanstalter ävensom lärare vid de enskilda läroverken, skulle upphöra. De i Kungl. cirkulären den

1 juni 1877 och den 18 maj 1878 omnämnda docenterna vid universiteten äga att efter befordran till ordinarie ämneslärare vid de allmänna läroverken för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo den tid, dock icke utöver tre år, under vilken de med nit och skicklighet deltagit i undervisningen vid universitetet. Dessutom stadgas, att vid uppflyttning i högre lönegrad den högre avlöningen icke får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd.

För *extra ordinarie ämneslärare och ämneslärarinnor* blevo genom den nya löneregleringen följande arvoden fastställda att utgå från och med år 1905. Extra ordinarie lärare, som avlagt sådan akademisk examen, som medför rätt att söka ordinarie lärarbefattning vid allmänt läroverk, samt genomgått provår, äger att uppbära ett årligt arvode av 2,000 kronor, varemot extra ordinarie lärare, som icke fullgjort ovannämnda villkor, erhåller ett årligt arvode av 1,800 kronor. Extra ordinarie lärarinna, som avlagt godkänd avgångsexamen från högre lärarinneseminarier eller fullgjort vad som är stadgat med avseende på examina och provårskurs för behörighet till ordinarie ämneslärarbefattning vid de allmänna läroverken, äger att uppbära ett årligt arvode av 1,400 kronor, varemot extra ordinarie lärarinna, som icke fullgjort ovannämnda villkor, erhåller ett årligt arvode av 1,200 kronor; härtill kommer för lärarinna, som förordnas att upprätthålla första lärarinnas åligganden, ett årligt tilläggsarvode av 300 kronor.

Vid varje läroverk finnes anställd en skolläkare, vilken, utom av statsmedel utgående ersättning, äger att ur läroverkets ljus- och vedkassa uppbära en krona om året för varje under höstterminen närvarande lärjunge. (Sv. Förf.-Saml. 1909, n:r 173.) — Vid de högre läroverken ävensom vid vissa realskolor finnas mot särskilt arvode anställda bibliotekarier samt dessutom vid vissa läroverk särskilda slöjdlärare, ävensom med särskilt arvode försedda skrivbiträden åt rektorerna. Slutligen finnas även vid samskolorna timlärarinnor i kvinnligt handarbete, vilka äga att uppbära ett arvode av en krona femtio öre i timmen.

Med avseende på *avsked och pension* för lärare och lärarinnor vid de allmänna läroverken stadgades genom Kungl. kungörelse den 3 nov. 1909 (Sv. Förf.-Saml. 1909, n:r 173), att avsked meddelas för rektorer och manliga ämneslärare av Kungl. Maj:t, för öfriga manliga lärare samt för lärarinnor av överstyrelsen för rikets allmänna läroverk. För övrigt skulle angående avsked och pension för rektorer, lärare och lärarinnor gälla vad i sådant avseende är stadgat rörande civila tjänsteinnehavare i allmänhet. Gällande bestämmelser härutinnan återfinnas i lag angående civila tjänsteinnehavares rätt till pension den 11 okt. 1907 (Sv. Förf.-Saml. 1907, n:r 85). För tillförordnad rektor stadgas, att sådan, som fullgjort de i fråga om ämneslärare för pensions erhållande stadgade villkor och i minst 15 år innehaft rektorsförordnande, är berättigad att i pension uppbära sin lön såsom rektor oavkortad. — Rektor vid

statens realskola, som bestritt rektorstjänst vid treklassigt allmänt läroverk, medan detsamma på vederbörande kommuns bekostnad varit utvidgat till femklassigt läroverk, äger på grund av Kungl. kungörelsen den 18 juni 1910 att för erhållande av pension i egenskap av rektor vid realskola räkna sig till godo tiden för sin ifrågavarande tjänstgöring vid det treklassiga läroverket, dock med undantag för de tre första åren av berörda tid.

Lärarinna, som träder i gifte, är skyldig att avgå från sin befattning och bör i sådant fall ofördröjligen ingiva sin anhållan om avsked till överstyrelsen för rikets allmänna läroverk.

14. Donationer till läroverken.

Årsredogörelsernas uppgifter om nya donationer till läroverken äro sammanställda i följande tabell. Vid utarbetandet av denna tabell och de motsvarande i föregående berättelser har iakttagits att endast medräkna de donationer, vilkas avkastning anslagits till stipendier, premier eller understöd åt lärjungar vid hithörande läroverk, men icke sådana, som avse andra ändamål (t.ex. anskaffande av materiell), att vid beräkningen ej medtaga löften eller testamentariska förordnanden om framdeles utfallande donationsbelopp samt att ej medräkna tillfälliga gåvor, avsedda att i sin helhet utdelas såsom premier eller understöd åt lärjungarne, och ej heller andra till premie- och fattigkassorna lämnade gåvor, vilka ej synas hava blivit kapitaliserade.

Läroverk.	Kapital.	Anmärkningar.
Stockholm:	Kronor.	
Latinlärov. å Norrmalm	1,631'05	Stipendiefond.
Södermalms läroverk ...	4,000'—	Understödsfond. Av fonden utgå 1,500 kr. lärarnes fond.
Reallärov. å Norrmalm...	4,000'—	Understödsfond. Av fonden utgå 1,500 kr. lärarnes fond.
Nya Elementarskolan ...	100'—	Ökning av premiefond.
Strängnäs	1,000'—	Premiefond.
Visby	5,000'—	Stipendiefond.
Kristianstad	5,000'—	"
"	103'75	Ökning av premiefond.
Malmö	2,000'—	Stipendiefond.
"	175'—	Ökning av stipendiefond.
Lund	2,000'—	Stipendiefond.
Göteborg: Realläroverket..	25'—	Ökning av stipendiefond.
Karlstad	5,000'—	Stipendiefond.
Örebro	5,326'78	"
Västerås	100'—	Ökning av stipendiefond.
Umeå	5,000'—	"
Luleå	100'—	Ökning av premiefond.
— — —		
Stockholm: Katarina.....	76'31	Ökning av stipendiefond.
" Kungsholmen..	102'—	Stipendiefond.
Enköping	500'—	"
Karlshamn	20'—	Ökning av premiefond.
Landskrona	1,000'—	Stipendiefond.
Göteborg: Västra realsk....	5,557'50	"
Mariestad	1,000'—	"
Lidköping	509'82	"
Kristinehamn	890'14	"

Läroverk.	Kapital.	Anmärkingar.
	Kronor.	
Arvika.....	1,000—	Ökning av stipendiefond.
„.....	1,758—	Stipendiefond.
Söderhamn.....	500—	„
Vimmerby.....	236—	Stipendiefond.
Örnsköldsvik.....	100—	Ökning av stipendiefond.
„.....	164.41	Ökning av premiefond.
Piteå.....	1,500—	Ökning av stipendiefond.
Summa	55,475.71	

Anm. Dessutom har Kalmar läroverk under läsåret fått mottaga en betydande stipendiedonation, i det att till läroverkets disposition ställts $\frac{1}{10}$ av årliga avkastningen av en till Kalmar stad skänkt större fond. Större penningbelopp för andra ändamål än stipendier, premier och understöd hava under året kommit två läroverk till del. Norrköpings läroverk har nämligen fått mottaga ett belopp å 6,000 kronor till ett astronomiskt observatorium och Vänersborgs läroverk ett belopp av 5,000 kronor till införande av elektrisk belysning i gymnastikbyggnaden samt uppförande av ett stängsel av stenpelare och järnkätting kring skolgården.

Om man sammanställer slutsumman i den här ovan befintliga tabellen med de motsvarande i föregående berättelser, erhåller man följande översikt över de donationsmedel, vilka för de angivna ändamålen under de i dessa berättelser behandlade perioderna kommit läroverken till godo:

1877—1880.....	Kronor 294,133
1881—1885.....	» 282,105
1886—1890.....	» 200,111
1891—1895.....	» 158,836
1896—1900.....	» 233,799
1901—1905.....	» 194,673
1906—07.....	» 52,487
1907—08.....	» 29,737
1908—09.....	» 139,826
1909—10.....	» 80,428
1910—11.....	» 55,476
Summa	Kronor 1,721,611

15. Omkostnaderna för läroverken.

Med avseende på de anslag, som äro upptagna i den vid 1909 års riksdag upprättade riksstaten för år 1910, är följande att här nämna.

Såsom *reservationsanslag* till de allmänna läroverken var i riksstaten för år 1909 å ordinarie stat under titeln »Allmänna läroverken» uppfört ett belopp av 5,638,139 kronor. I 1910 års riksstat är samma reservationsanslag upptaget till 5,698,306 kronor, vilket, jämfört med föregående år, utvisar en ökning av 60,167 kronor. Denna tillökning uppkom genom riksdagens bifall till Kungl. Maj:ts framställning angående höjning av anslag till överstyrelsen för rikets allmänna läroverk, angående tillsättande av vissa utav de för fyllande av den för 1904 års riksdag framlagda normalstaten för de allmänna läroverken erforderliga lärarinnetjänsterna på ordinarie stat, för förändring av vissa på ordinarie stat upptagna ämneslärarinnetjänster till första

lärarinnetjänster, för upprättande av nya lärarbefattningar utöver 1904 års stat samt för beredande av lönefyllnad åt teologie lektorn vid högre allm. läroverket i Linköping.

Beträffande överstyrelsen för rikets allmänna läroverk beslöt riksdagen för genomförande av lönereglering för verkets chef och läroverksråden samt verkets vaktmästare, varvid för läroverksråden på grund av deras befattningars förordnande på viss tid ålderstillägg ej ansågs böra komma i fråga, höja reservationsanslaget till allmänna läroverken med 5,100 kronor. Riksdagen beslöt vidare för upprättande från och med den 1 juli 1910 av 12 ämneslärarinnebefattningar, därav 6 första lärarinnor, samtliga befattningar beräknade i 1904 års normalstat, för förändring från och med den 1 januari 1910 av 7 utav de redan upprättade ämneslärarinnetjänsterna till första lärarinnetjänster, för beredande av medel för avlöning från och med 1 januari 1910 av 4 lektors- och 3 adjunkts-tjänster vid de allmänna läroverken enligt det förslag till plan för fyllande av lärarbehovet vid de allmänna läroverken utöver det i 1904 års normalplan upptagna antalet, vilket förslag av 1908 års riksdag lämnats utan erinran, ävensom för upprättande av en lektorstjänst vid högre allmänna läroverket i Borås höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 53,500 kronor. De beviljade 4 lektors- och 3 adjunktsbefattningarna — Kungl. Maj:t hade äskat 8 lektors- och 6 adjunktsbefattningar — skulle på de olika läroverken fördelas på sätt Kungl. Maj:t bestämde. Slutligen beslöt riksdagen, att Landeryds församlings pastorat skulle upphöra att vara prebende åt teologie lektorn vid högre allmänna läroverket i Linköping, i anledning varav i och för beredande av lönefyllnad åt samma lektor reservationsanslaget till de allmänna läroverken skulle höjas med 1,567 kronor.

Ökning i reservationsanslaget påkallades däremot icke av riksdagens medgivande i anledning av en inom riksdagen väckt motion, att adjunkten vid samskolan i Askersund J. Ekegren måtte förklaras vara berättigad att från den 1 maj 1907 åtnjuta avlöning i 3:dje lönegraden.

Utom nämnda för de allmänna läroverken avsedda reservationsanslaget finnes därjämte på ordinarie stat under titel »Undervisning i slöjd vid de allmänna läroverken» uppfört ett förslagsanslag å 10,000 kronor, att användas sålunda att vid läroverk, som visat sig äga på ändamålsenligt sätt ordnad slöjdundervisning, årligen må utgå för varje slöjddavdelning av femton lärjungar vid realskola för gossar och vid samskola 150 kronor samt ett förslagsanslag å 5,000 kronor under titel »Understöd åt extra ordinarie lärare vid allmänna läroverken under förfall på grund av sjukdom».

Förutom 15,000 kronor »till resestipendier åt lärare i främmande levande språk», vilken summa genom Kungl. brev av den 11 mars 1910 fördelades i 25 resestipendier, nämligen 5 å 700, 15 å 600 och 5 å 500 kr., ingå i ovannämnda reservationsanslag till de allmänna läroverken två belopp, för vilka, såsom fortsättning av förut meddelade uppgifter, här må närmare redogöras. För det första ingå däri 30,500 kronor »till praktisk utbildning av blivande lärare vid de allmänna

läroverken». Av detta belopp, ävensom av ett av riksdagen å extra stat för år 1910 beviljat belopp å 5,100 kr. till upprätthållande under år 1910 av provårskurs vid högre realläroverket i Göteborg utanordnades för vårterminen 1910 16,470 kronor och till arvoden åt provårsföreståndare och biträdande lärare för höstterminen 1910 18,195 kronor. För det andra ingå i reservationsanslaget numera 6,000 kronor »till reseunderstöd åt lärare vid de allmänna läroverken, särskilt vid de läroverk, där provårskurs är anordnad», av vilket belopp genom sistnämnda Kungl. brev anordnades 9 resestipendier, nämligen 1 å 1,500, 1 å 1,000, 2 å 600, 3 å 500 och 2 å 400 kronor.

Såsom i förra berättelsen (sid. 40) är omnämnt, föredde allmänna läroverkens ordinarie anslag vid 1909 års slut en reservation av 792,404 kr. 69 öre; vid 1910 års slut hade nämnda reservation nedgått till 766,346 kronor 92 öre.

Riksstaten för år 1910 upptager såsom extra ordinarie anslag till de allmänna läroverken:

1) Till arvoden åt extra och vikarierande lärare vid de allmänna läroverken.....	Kr. 109,000
2) Till ersättning åt skolläkare	» 20,000
3) Till upprätthållande under år 1910 vid högre realläroverket i Göteborg av provårskurs för praktisk utbildning av blivande lärare vid de allmänna läroverken	» 5,100
4) Till arvode åt en amanuens hos överstyrelsen för rikets allmänna läroverk	» 1,500
5) Till hyra av ämbetslokal för överstyrelsen för rikets allmänna läroverk dels under tiden den 1 oktober 1908—30 september 1909, dels under tiden den 1 oktober 1909—30 september 1910	» 10,000
Summa Kr. 145,600	

Det första anslaget, som av riksdagen efter av densamma vidtagen minskning i den av Kungl. Maj:t i och för nya ämbetsfästningars upprättande begärda höjningen i reserva-

tionsanslaget till allmänna läroverken beviljades med högre belopp än Kungl. Maj:t äskat, var i riksstaten för år 1909 upptaget till 100,000 kronor. Det fjärde anslaget var upptaget med samma belopp. De övriga anslagen voro nya. Beträffande det tredje anslaget nedsattes detsamma av riksdagen med 1,500 kronor eller det belopp, som genom inrättande av en professur i pedagogik vid Uppsala universitet komme att besparas i det ordinarie anslaget till praktisk utbildning av blivande lärare vid de allmänna läroverken. Vid 1910 års slut fanns som reservation hela det tredje anslaget. Å övriga anslag funnos däremot inga medel reserverade.

Ställningen i den utom statsregleringen och rikshuvudboken stående räkning, som i Statskontoret föres över influtna avgifter för realskolexamen och för studentexamen samt över de därmed bestridda utgifterna, utvisas för år 1910 av följande sammandrag.

	År 1910.	
	Kronor	öre
Realskolexamen.		
Debet.		
Behållning vid årets början	23,542	99
Influtna examensavgifter	15,095	—
Summa	38,637	99
Kredit.		
Utgifter	4,980	85
Behållning vid årets slut.....	33,657	14
Summa	38,637	99
Studentexamen.		
Debet.		
Behållning vid årets början	96,781	86
Influtna examensavgifter	36,540	—
Summa	133,321	86
Kredit.		
Utgifter	39,102	83
Behållning vid årets slut	94,218	83
Summa	133,321	86

Stockholm den 30 april 1913.

Clas Gustafsson.

TABELL-BILAGOR.

Tab. 1. Terminernas början och slut läsåret 1910—11.

a. Höstterminens början.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Läroverksgrupper.	A u g u s t i m å n a d											Summa läroverk.
	17	18	19	20	21 ¹⁾	22	23	24	25	26	27	
Högre läroverk	1	1	3	2	—	16	5	3	3	4	—	38
Realskolor:												
Realskolor för gossar.....	—	1	1	1	—	3	10	4	—	—	—	20
Samskolor	—	—	—	3	—	3	5	3	2	2	1	19
Summa	1	2	4	6	—	22	20	10	5	6	1	77

¹⁾ Söndag.

b. Höstterminens slut.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Läroverksgrupper.	December månad.							Summa läroverk.
	16	17	18 ¹⁾	19	20	21	22	
Högre läroverk	—	—	—	5	11	11	11	38
Realskolor:								
Realskolor för gossar.....	—	—	—	—	4	6	10	20
Samskolor	2	—	—	3	5	7	2	19
Summa	2	—	—	8	20	24	23	77

¹⁾ Söndag.

c. Vårterminens början.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Läroverksgrupper.	J a n u a r i m å n a d .										Summa läroverk.
	7	8 ¹⁾	9	10	11	12	13	14	15 ¹⁾	16	
Högre läroverk	2	—	—	2	8	9	11	5	—	1	38
Realskolor:											
Realskolor för gossar.....	—	—	2	—	3	7	6	2	—	—	20
Samskolor	2	—	2	2	5	2	3	3	—	—	19
Summa	4	—	4	4	16	18	20	10	—	1	77

¹⁾ Söndag.

d. Vårterminens slut.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Läroverksgrupper.	J u n i m å n a d .														Summa läroverk.
	1	2	3	4 ¹⁾	5 ²⁾	6	7	8	9	10	11 ³⁾	12	13	14	
Högre läroverk	—	1	—	—	—	1	7	12	5	6	—	4	1	1	38
Realskolor:															
Realskolor för gossar.....	1	1	2	—	—	1	3	7	3	2	—	—	—	—	20
Samskolor	—	—	—	—	—	5	5	3	4	—	—	2	—	—	19
Summa	1	2	2	—	—	7	15	22	12	8	—	6	1	1	77

¹⁾ Pingstdag. — ²⁾ Annandag pingst. — ³⁾ Söndag.

Tab. 2. Fridagar läsåret 1910—11.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12
Läroverksgrupper.	På grund av läroverksstadgans § 19.		På grund av marknad.		På grund av allmän högtidlighet. ¹⁾		Mårtenslov.		Fastlagslov.		Majlov.		För idkande av idrott.		För vila och vederkvickelse.		För skolrummens skurning och dylikt.		Av diverse anledningar. ²⁾		Summa fridagar.
	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	Antal lärov.	Antal fridag.	
Högre läroverk	22	49	1	2	8	8½	16	24	30	42	30	28½	28	31	2	1½	10	19	18	19½	225
Realskolor:																					
Realsk. för gossar.....	10	18	5	7	4	3	7	10½	15	19	17	16	15	15	—	—	5	12	13	20	120½
Samskolor	10	29½	3	3½	4	4½	4	5½	8	7½	17	16	11	8	—	—	7	16½	11	15½	106½
Summa	42	96½	9	12½	16	16	27	40	53	68½	64	60½	54	54	2	1½	22	47½	42	55	452

¹⁾ Bland ledigheter på grund av allmän högtidlighet må nämnas: lov på Gustav Adolfsdagen vid 15 läroverk, på Karl den XII:s dödsdag vid 1 läroverk, och Gustav Vasas vid 2 läroverk samt firande av Roskildefreden vid 1 läroverk. — ²⁾ Bland diverse anledningar må nämnas: utfärd vid 21 läroverk, dödsfall eller beivrande av begravning vid 4 läroverk, vår-, höst- eller månadslov (det senare

vid realskolor) vid 9 läroverk. Lucialov vid 1, flyttningslov vid 1, barnens dag och svenska veckan vid 4 samt med anledning av en donation vid 1 läroverk m. m. Ledighet för klass 3—5 vid Trelleborgs samskola från 3—9 september på grund av flera fall av scharlakaussfeber är ej medräknad i denna tabell.

Tab. 3. Antal lärartimmar för vecka i läsämnen höstterminen 1910.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
L ä r o v e r k.	R e a l s k o l a n.							G y m n a s i e t.				Summa lärar- timmar.
	Klass 1.	Klass 2.	Klass 3.	Klass 4.	Klass 5.	Klass 6.	Tillsam- mans.	Realister och latinare gemen- samt.	Realister särskilt.	Latinare särskilt.	Tillsam- mans.	
A. Högre läroverk.												
Stockholm: Latinlärov. å Norrmalm	48	78	81	90	124	32	453	—	—	317	317	770
Södermalms läroverk ...	48	78	81	90	95	31	423	—	244	166	410	833
Reallärov. å Norrmalm	24	52	54	60	62	32	284	—	375	—	375	659
» » Östermalm	48	78	81	84	91	31	413	—	242	—	242	655
Nya elementarskolan ...	48	52	81	60	62	—	303	65	155	71	291	594
Uppsala	48	52	54	1) 58	1) 60	30	302	—	240	133	373	675
Nyköping	24	26	54	30	34	31	199	63	60	71	194	393
Strängnäs	24	26	27	28	30	2) 30	165	—	—	2) 131	131	296
Linköping	48	52	54	87	96	32	369	—	246	133	379	748
Norrköping	48	78	81	90	95	29	421	16	174	117	307	728
Jönköping	48	52	81	56	60	30	327	—	120	133	253	580
Växjö	24	52	54	58	62	30	280	13	112	178	303	583
Kalmar	48	52	54	60	58	30	302	—	119	133	252	554
Västervik	24	26	27	28	31	30	166	—	119	—	119	285
Visby	24	26	27	28	30	30	165	70	49	56	175	340
Karlskrona	24	52	54	56	58	28	272	39	80	93	212	484
Kristianstad	24	52	54	56	58	30	274	17	102	102	221	495
Malmö	48	52	54	58	60	32	304	2	152	225	379	683
Lund	24	52	54	58	62	32	282	1	122	240	363	645
Hälsingborg	48	78	81	90	89	62	448	—	214	134	348	796
Ystad	24	26	54	56	58	30	248	64	55	55	174	422
Halmstad	48	52	54	56	58	30	298	—	125	133	258	556
Göteborg: Latinläroverket	24	26	54	60	64	34	262	—	—	291	291	553
Realläroverket	48	52	54	90	100	34	378	—	284	—	284	662
Vänersborg	24	26	27	28	30	30	165	68	51	60	179	344
Borås	48	26	54	56	58	30	272	—	88	—	88	360
Skara	24	26	54	58	62	30	254	13	175	177	365	619
Karlstad	48	26	54	56	60	30	274	33	205	100	338	612
Örebro	72	78	81	87	94	32	444	—	162	127	289	733
Västerås	48	4) 47	54	57	59	30	295	66	179	58	303	598
Falun	24	52	54	60	64	58	312	—	123	133	256	568
Gävle	24	52	54	60	62	31	283	18	101	101	220	503
Hudiksvall	24	26	27	30	31	31	169	20	8	113	141	310
Härnösand	24	52	27	28	58	30	219	47	72	86	205	424
Sundsvall	48	52	54	56	58	30	298	16	103	103	222	520
Östersund	48	52	54	60	62	30	306	47	6) 76	79	202	508
Umeå	24	26	27	29	30	30	166	59	62	72	193	359
Luleå	24	26	27	57	32	31	197	65	55	68	188	385
Summa	1,392	1,789	2,052	2,209	2,357	1,193	10,992	802	4,849	4,189	9,840	20,832

¹⁾ Därav 2 t:r genom parallellavdelningarnas delning i och för laborationer (ej frivilliga). — ²⁾ Därav 2 timmar gemensamt för klass 6 och ring I. — ³⁾ Där ej inräknat 2 timmar gemensamt med kl. 6, se föreg. anmärkn. —

⁴⁾ 5 t:r gemensamt för klassens båda parallellavdelningar. — ⁵⁾ Därav 1 t:e i ring II: R. och 1 t:e i ring III: R. genom resp. rings delning i och för laborationer i kemi (ej frivilliga).

Tab. 3 (forts.). Antal lärartimmar för vecka i läsåmnen höstterminen 1910.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Läroverk.	R e a l s k o l a n.							G y m n a s i e t.			Summa lärar- timmar.
	Klass 1.	Klass 2.	Klass 3.	Klass 4.	Klass 5.	Klass 6.	Till- sam- mans.	Ring I: R.	Ring II: R.	Till- sam- mans.	
B. Realskolor.											
<i>1. Realskolor för gossar.</i>											
Stockholm:											
Jakob	48	52	54	60	61	33	308	—	—	—	308
Katarina	48	52	54	60	63	31	308	—	—	—	308
Kungsholmen	48	52	54	60	62	31	307	—	—	—	307
Enköping	24	26	27	28	30	30	165	—	—	—	165
Eskilstuna	24	26	27	28	30	30	165	—	—	—	165
Eksjö	24	26	27	28	30	30	165	—	—	—	165
Oskarshamn	24	26	27	28	30	30	165	—	—	—	165
Karlshamn	24	26	27	30	33	32	172	—	—	—	172
Malmö	72	78	84	58	64	31	357	—	—	—	357
Landskrona	24	26	27	29	32	32	170	—	—	—	170
Varberg	24	26	27	29	32	30	168	—	—	—	168
Göteborg:											
Västra	72	78	81	90	68	34	423	—	—	—	423
Östra	72	78	81	60	68	34	393	—	—	—	393
Uddevalla	24	26	27	28	58	30	193	—	—	—	193
Mariestad	24	26	27	28	30	30	165	—	—	—	165
Lidköping	24	26	27	29	32	32	170	—	—	—	170
Skövde	24	26	54	28	30	30	192	28	29	57	249
Kristinehamn	24	26	27	58	30	30	195	—	—	—	195
Arvika	24	26	27	28	30	30	165	—	—	—	165
Söderhamn	24	26	27	28	30	30	165	—	—	—	165
Summa	696	754	783	815	843	620	4,511	28	29	57	4,568

1	2	3	4	5	6	7	8
Läroverk.	R e a l s k o l a n.						Summa lärar- timmar.
	Klass 1.	Klass 2.	Klass 3.	Klass 4.	Klass 5.	Klass 6.	
2. Samskolor.							
Norrtälje	24	26	27	28	30	30	165
Södertälje	24	26	27	31	32	32	172
Vadstena	24	26	27	28	30	—	135
Vimmerby	24	26	27	30	32	31	170
Ängelholm	24	26	27	28	30	30	165
Trelleborg	24	26	27	29	32	32	170
Strömstad	24	26	27	29	31	31	168
Alingsås	24	26	27	53	31	31	197
Åmål	24	26	27	28	30	30	165
Falköping	24	26	27	28	30	30	165
Filipstad	24	26	27	29	32	31	169
Askersund	24	26	27	28	30	30	165
Sala	24	26	27	30	30	30	167
Köping	24	26	27	28	30	30	165
Arboga	24	26	27	28	30	30	165
Örnsköldsvik	21	52	54	28	58	30	246
Skellefteå	24	26	27	29	30	30	166
Piteå	24	26	27	28	30	60	195
Haparanda	24	26	27	28	30	30	165
Summa	456	520	540	573	608	578	3,275

C. Sammandrag efter läroverksgrupper.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Läroverksgrupper.	R e a l s k o l a n.							G y m n a s i e t.				Summa lärar- timmar.
	Klass 1.	Klass 2.	Klass 3.	Klass 4.	Klass 5.	Klass 6.	Till- sam- mans.	Renlist. o. latin. ge- mensamt.	Realister särskilt.	Latinare särskilt.	Till- sam- mans.	
Högre läroverk	1,392	1,789	2,052	2,209	2,357	1,193	10,992	802	4,849	4,189	9,840	20,832
Realskolor: Realskolor för gossar	696	754	783	815	843	620	4,511	—	57	—	57	4,568
» Samskolor	456	520	540	573	608	578	3,275	—	—	—	—	3,275
Summa	2,544	3,063	3,375	3,597	3,803	2,391	18,778	802	4,906	4,189	9,897	28,675

Tab. 4. Antal lärartimmar för vecka i de frivilliga läsåmnena i realskolan höstterminen 1910.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Kl. 4. Fysiska laborationer.	K l a s s 5. Franska. Fysiska laborationer.	K l a s s 5. Kemiska laborationer.	K l a s s 5. Summa frivilliga timmar.	K l a s s 6. Franska. Fysiska laborationer.	K l a s s 6. Biologiska laborationer.	K l a s s 6. Summa frivilliga timmar.		
A. Högre läroverk.									
Stockholm:									
Latinlärov. å Norrmalm	6	4	—	8	12	2	1	1	4
Södermalms läroverk ...	6	2	3	6	11	—	2	1	3
Reallärov. å Norrmalm	4	2	2	2	6	2	1	1	4
» » Östermalm	—	4	—	3	7	2	1	—	3
Nya elementarskolan ...	4	2	—	4	6	—	—	—	—
Uppsala	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Nyköping	2	2	2	2	6	2	—	1	3
Strängnäs	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Linköping	3	6	3	3	12	2	1	1	4
Norrköping	6	2	6	3	11	—	1	—	1
Jönköping	—	2	2	—	4	2	—	—	2
Växjö	2	2	2	2	6	2	—	—	2
Kalmar	4	2	—	—	2	2	—	—	2
Västervik	—	2	—	1	3	2	—	—	2
Visby	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Karlskrona	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Kristianstad	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Malmö	2	2	1	1	4	2	1	1	4
Lund	2	2	2	2	6	2	1	1	4
Hälsingborg	6	2	—	3	5	2	2	2	6
Ystad	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Halmstad	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Göteborg: Latinläroverket	4	2	2	4	8	2	2	2	6
Realläroverket	6	4	6	6	16	2	2	2	6
Vänersborg	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Borås	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Skara	2	2	2	2	6	2	—	—	2
Karlstad	—	4	—	—	4	2	—	—	2
Örebro	3	4	3	3	10	2	1	1	4
Västerås	1	2	—	1	3	2	—	—	2
Falun	4	4	—	4	8	2	—	—	2
Gävle	4	2	—	4	6	2	1	—	3
Hudiksvall	2	2	—	1	3	2	1	—	3
Härnösand	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Sundsvall	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Östersund	4	2	—	4	6	2	—	—	2
Umeå	1	2	—	—	2	2	—	—	2
Luleå	1	2	1	1	4	2	1	—	3
Summa	79	92	37	70	199	68	19	14	101

¹⁾ Kemiska laborationer ²/₃ och fysiska laborationer ¹/₃ av läsåret 1910—1911.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Kl. 4. Fysiska laborationer.	K l a s s 5. Franska. Fysiska laborationer.	K l a s s 5. Kemiska laborationer.	K l a s s 5. Summa frivilliga timmar.	K l a s s 6. Franska. Fysiska laborationer.	K l a s s 6. Biologiska laborationer.	K l a s s 6. Summa frivilliga timmar.		
B. Realskolor.									
1. Realskolor för gossar.									
Stockholm: Jakob	4	2	—	3	5	2	1	2	5
Katarina	4	2	2	3	7	2	1	—	3
Kungsholmen	4	2	2	2	6	2	1	—	3
Enköping	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Eskilstuna	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Eksjö	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Oskarshamn	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Karlskrona	2	2	1	2	5	2	2	—	4
Malmö	2	4	2	2	8	2	1	—	3
Landskrona	1	2	1	1	4	2	1	1	4
Varberg	1	2	1	1	4	2	—	—	2
Göteborg: Västra	6	4	4	4	12	2	2	2	6
Östra	4	4	4	4	12	2	2	2	6
Uddevalla	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Mariestad	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Lidköping	1	2	1	1	4	2	1	1	4
Skövde	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Kristinehamn	2	2	—	—	2	2	—	—	2
Arvika	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Söderhamn	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Summa	31	46	18	23	87	40	12	8	60
2. Samskolor.									
Norrtälje	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Södertälje	3	2	—	2	4	2	1	1	4
Vadstena	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Vimmerby	2	2	1	1	4	2	1	—	3
Ängelholm	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Trelleborg	1	2	1	1	4	2	1	1	4
Strömstad	1	2	—	1	3	2	—	1	3
Alingsås	2	2	—	1	3	2	—	1	3
Åmål	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Falköping	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Filipstad	1	2	1	1	4	2	1	—	3
Askersund	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Sala	2	2	—	—	2	2	—	—	2
Köping	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Arboga	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Örnsköldsvik	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Skellefteå	1	2	—	—	2	2	—	—	2
Piteå	—	2	—	—	2	4	—	—	4
Haparanda	—	2	—	—	2	2	—	—	2
Summa	13	38	3	7	48	38	4	4	46
C. Sammandrag.									
Högre läroverk	79	92	37	70	199	68	19	14	101
Realskolor:									
Realskolor för gossar ...	31	46	18	23	87	40	12	8	60
Samskolor	13	38	3	7	48	38	4	4	46
Summa	123	176	58	100	334	146	35	26	207

Tab. 4 (forts.). Antal lärartimmar för vecka i de frivilliga läsåmnena å gymnasiet höstterminen 1910.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
L ä r o v e r k.	R i n g II.					Summa frivilliga timmar.	R i n g III.					Summa frivilliga timmar.	R i n g IV.					Summa frivilliga timmar.
	R	L	R	L	R		R	L	R	L	R		R	L	R	L	R	
	Fysiska laborationer.		Biologiska laborationer.		Kemiska laborationer.		Fysiska laborationer.		Biologiska laborationer.		Kemiska laborationer.		Fysiska laborationer.		Biologiska laborationer.		Kemiska laborationer.	
Högre läroverk.																		
Stockholm: Latinläroverket å Norrmalm	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Södermalms läroverk	—	—	2	1	—	3	—	—	2	1	2	5	—	—	—	—	—	—
Realläroverket å Norrmalm	—	—	3	—	—	3	6	—	3	—	—	9	—	—	—	—	6	6
„ „ Östermalm	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	4	—	—	—	—	—	—
Nya elementarskolan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Uppsala	—	—	—	—	—	—	1)	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Nyköping	2)	—	3) 1/2	3) 1/2	3)	1	1	—	—	—	1	2	1/2	—	—	—	1/2	1
Strängnäs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Linköping	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	4	2	—	—	—	2	4
Norrköping	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jönköping	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Växjö	1	—	—	—	1	2	1	—	—	—	1	2	1	—	1	1	—	3
Kalmar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Visby	—	—	—	—	4)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karlskrona	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristianstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malmö	1	2	—	—	1	4	—	—	5) 1	5) 1	—	2	—	—	—	—	—	—
Lund	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	1	3	—	—	—	—	1	1
Hälsingborg	2	—	—	—	—	2	2	—	2	1	—	5	1	—	—	—	—	1
Ystad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Halmstad	2	—	—	—	1	3	2	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—
Göteborg: Latinläroverket	—	4	—	—	—	4	—	2	—	4	—	6	—	1	—	—	—	1
Realläroverket	2	—	—	—	—	2	2	—	4	—	2	8	4	—	—	—	4	8
Vänersborg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borås	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skara	1	—	—	—	2	3	2	—	—	—	2	4	—	—	—	—	—	—
Karlstad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Örebro	—	—	2	1	—	3	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Västerås	2	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1	3	2	—	—	—	6)	2
Falun	—	—	—	—	2	2	7)	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Gävle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hudiksvall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Härnösand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sundsvall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östersund	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Umeå	8) 1/2	8) 1/2	—	—	—	3	8) 1/2	8) 1/2	—	—	—	3	8) 1/2	8) 1/2	—	—	—	3
Luleå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Summa	14 1/2	6 1/2	7 1/2	7 1/2	7	42 1/2	25 1/2	3 1/2	12	7	23	70 1/2	10 1/2	1 1/2	1	1	13 1/2	27 1/2

1) Under vårterminen 2 timmar frivilliga laborationer. — 2) Under vårterminen 1 t:e friv. laborat. i fysik och kemi, varemot lab. i 4:e ringen då indragits. — 3) 1 timme gemensamt för real. och latin. — 4) Frivilliga lab. med ring I o. II 2 timmar i veckan under vårterminen. — 5) 2 timmar gemensamt

för ring III: R o. III: L, å tabellen fördelade med 1 t:e på vardera ringen. — 6) 2 t:r frivill. även å lärarens sida här ej upptagna. — 7) Under vårt. frivill. lab. varannan vecka och med lärjungarne fördelade på 2:ne lab.-avdelningar. — 8) 2 t:r i veckan gemensamt för ring II—IV, å tabellen uppdelade på resp. ringar.

Tab. 5. De tjänstgörande lärarnes antal läsåret 1910—11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Rektorer.	Lektorer.	Adjunkter.	Extra lärare.	Lärare i			Övriga.	Summa.
					teckning.	musik.	gymn. o. mil.-övnr.		
A. Högre läroverk.									
Stockholm: Latinl. & Norrm.	1	10	22	4	1 ²	1	1 ³	1	42
Södermalms läroverk	1	9	24	6	1 ²	1	1	—	44
Reallärov. å Norrm....	1	9	17	5	1 ²	1	1 ³	1	37
„ „ Österm.	1	6	18	4	1 ²	1	1 ³	1	34
Nya elementarskolan	1	8	14	4	1 ²	1	1 ³	2	32
Uppsala	1	8	17	5	1 ²	1	1	—	35
Nyköping	1	6	9	2	*1	1	1 ³	1	22
Strängnäs	1	5	7	—	1	1	1	—	16
Linköping	1	7	21	6	1 ²	1	1 ³	4	43
Norrköping	1	8	22	2	1 ²	1	1	—	37
Jönköping	1	7	16	2	1 ²	1	1	—	30
Växjö.....	1	7	15	4	1 ²	1	1 ³	1	32
Kalmar	1	7	16	1	1 ²	*1	1	—	29
Västervik	1	4	7	1	*1	1	1 ³	2	18
Visby.....	1	6	9	—	*1	1	1	—	19
Karlskrona	1	6	13	2	1	1	1	—	25
Kristianstad	1	6	14	1	1	1	1	—	25
Malmö	1	8	21	1	1 ²	1	1	—	35
Lund	1	8	17	4	1 ²	1	1	—	34
Hälsingborg	1	8	19	8	1 ²	1	1 ³	1	41
Ystad	1	4	7	7	6	1	1	—	21
Halmstad	1	6	14	4	1 ²	1	1	—	29
Göteborg: Latinläroverket	1	7	16	2	1	1	1	—	29
Realläroverket....	1	8	18	4	1 ²	1	1 ¹⁰	1	36
Vänersborg	1	6	9	—	1	1	1	—	19
Borås	1	3	9	2	1 ²	1	1 ³	1	20
Skara	1	7	18	2	1 ²	1	1 ³	1	33
Karlstad	1	7	17	3	1 ²	1	1	—	32
Örebro	1	7	20	5	1 ²	1	1 ³	3	40
Västerås	1	7	14	4	1	1	1 ¹⁰	1	30
Falun	1	6	14	4	1	1	1	—	28
Gävle	1	7	13	2	1	1	1	—	26
Hudiksvall	1	4	7	1 ¹¹	1	1	1	—	16
Härnösand	1	7	10	1	1	1	1	—	22
Sundsvall	1	5	11	1 ¹²	6	1	1 ³	1	27
Östersund	1	6	11	4	*1	1	1	—	25
Umeå	1	6	9	—	*1	1	1	—	19
Luleå	1	6	10	1	1	1	1	—	21
Summa	38	252	545	113	58	38	39	20	1,103

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Läroverk.	Rektorer.	Adjunkter.	Extra lärare.	Lärare i			Övriga.	Summa.
				teckning.	musik.	gymn. o. mil.-övnr.		
B. Realskolor.								
<i>1. Realskolor för gossar.</i>								
Stockholm: Jakob	1	11	1	1	1	1 ¹³	1	16
Katarina	1	11	1	1	1 ¹⁴	1	1 ³	17
Kungsholmen	1	10	2	1	1	1 ³	1	17
Enköping.....	1	6	—	*1	1	1 ³	1	11
Eskilstuna	1	1 ¹⁶	6	—	*1	1	1	10
Eksjö	1	6	—	*1	1	1	—	10
Oskarshamn	1	6	—	*1	1	1 ³	1	11
Karlshamn	1	6	—	1	1	1	—	10
Malmö.....	1	10	4	1 ¹⁶	2	1 ¹⁷	1	19
Landskrona.....	1	6	—	1	1	1	1 ¹⁸	11
Varberg	1	6	—	*1	*1	1	1 ³	11
Göteborg: Västra	1	1 ¹⁵	1	1 ¹⁶	2	1	1 ¹⁹	23
Östra.....	1	9	2 ²⁰	6	*1	1	1	20
Uddevalla	1	1 ¹⁵	6	1	1	1	1 ³	12
Mariestad	1	6	—	*1	1	1	1 ³	11
Lidköping	1	6	—	1	1	1	1 ³	11
Skövde	1	6	2 ²¹	3	1	1	1	13
Kristinehamn.....	1	6	1	1	1	1	1 ³	12
Arvika.....	1	6	—	1	*1	1	—	10
Söderhamn	1	6	—	*1	1	1	—	10
Summa	20	151	20	22	20	20	12	265

Anm. Ordinarie och vikarierande eller tillförordnade lärare äro ej i sifferkolumnerna skilda. — * Utmärker, att undervisningen bestritts av en kvinna. — ¹) 1 ord. och 1 biträdande. — ²) Av läroverksöverstyrelsen förordnad slöjdlärare. — ³) 1 ord. lärare och 1 bitr. lärare. — ⁴) Dessutom 1 timlärare (i kristendom) med 13 tr i veckan. — ⁵) Undervisn. har bestritts av gymn. centralinstit.; 1 huvudlärare och 2 bitr. med tills. 18 tr i veckan hava här räknats såsom 2. — ⁶) Av läroverksöverstyrelsen förordnade slöjdlärare. — ⁷) 1 vik. lärare o. 1 bitr. lärare. — ⁸) 1 ord. och 1 biträdande; den biträdande har tjänstgjort även som slöjdlärare. — ⁹) Därav 1 e. o. lektor och 1 extra lärare, avlönade av staden, varförutom staden jämväl till några av läroverkets av staten avlönade lärare utbetalat särskilda arvoden för 11 timmars extra tjänstgöring i veckan. — ¹⁰) Skrivlärare. — ¹¹) Dessutom för uppehållande av undervisningen i gymnasiets första ring å reallinjen betalade staden till 3 av de ord. lärarne arvoden för 8 timmars extra tjänstgöring i veckan. — ¹²) Därav 1 e. o. lektor och 3 extra lärare avlönade av staden, varförutom staden jämväl till några utav de av staten avlönade lärarne utbetalade särskilda arvoden för sammanlagt 18 trs tjänstgöring i veckan. — ¹³) Gymn. centralinstitutet. — ¹⁴) Ordinarie jämväl vid h. allm. läroverket å Södermalm. — ¹⁵) Därav 1 kvinnlig vikarie. — ¹⁶) 1 ord. lärare och 1 bitr. lärare. — ¹⁷) Ordinarie jämväl vid h. allm. läroverket i Malmö. — ¹⁸) Slöjdlärare. — ¹⁹) Samma person lärare i gymnastik och i slöjd. — ²⁰) Därav 1 kvinnlig. — ²¹) Därav 2 e. o. lektorer, avlönade av staden.

Tab. 5 (forts.). De tjänstgörande lärarnes antal läsåret 1910—11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Läroverk.	Rektorer.	Adjunkter.	Ämneslärarinnor.	Extra lärare		Lärare i						Övriga lärare och lärarinnor.	Summa.
						teckning		musik		gymn. o. mil.-öfvar.	kvinnligt handarbete.		
				man-liga.	kvinn-liga.	man-liga.	kvinn-liga.	man-liga.	kvinn-liga.				
2. Samskolor.													
Norrtälje	1	3	3	—	—	—	¹⁾ 1	—	1	1	¹⁾ 1	¹⁾ 1	12
Södertälje	1	3	2	—	1	1	—	1	—	1	1	—	11
Vadstena	1	3	2	—	—	—	⁴⁾ 1	—	1	1	⁴⁾ 1	—	10
Vimmerby	²⁾ 1	3	3	—	—	—	1	1	—	1	1	²⁾ 1	12
Ängelholm.....	1	3	2	—	1	—	1	—	1	1	1	—	11
Trelleborg	1	3	3	—	—	—	1	1	—	1	1	³⁾ 1	12
Strömstad	1	3	2	—	1	—	⁴⁾ 1	1	—	1	⁴⁾ 1	—	11
Alingsås	1	3	3	1	—	—	1	1	—	1	1	⁵⁾ 1	13
Åmål	1	3	3	—	—	—	1	1	—	1	1	³⁾ 1	12
Falköping	1	3	3	—	—	—	1	1	—	1	1	³⁾ 1	12
Filipstad	1	3	3	—	—	—	1	1	—	1	1	—	11
Askersund.....	1	3	3	—	—	⁶⁾ 1	—	1	—	⁶⁾ 1	1	³⁾ 1	12
Sala	1	3	2	—	1	—	1	1	—	1	1	³⁾ 1	12
Köping	1	3	3	—	—	1	—	1	—	1	1	—	11
Arboga	1	3	3	—	—	1	—	1	—	1	1	—	11
Örnsköldsvik.....	1	3	3	3	—	—	1	1	—	1	1	³⁾ 1	15
Skellefteå	1	⁷⁾ 3	3	—	—	—	⁸⁾ 1	1	—	1	⁹⁾ 2	³⁾ 1	13
Piteå	1	3	2	1	1	—	⁴⁾ 1	¹⁰⁾ 1	—	1	⁴⁾ 1	¹⁰⁾ 1	13
Haparanda	1	3	¹¹⁾ 3	—	—	—	1	1	—	1	1	—	11
Summa	19	57	51	¹²⁾ 5	5	4	15	16	3	19	20	11	225

Anm. 1. Ordinarie och vikarierande eller tillförordnade lärare och lärarinnor äro ej i sifferkolumnerna skilda. Anm. 2. Lärarbefattningarna i kol. 11 innehavas alltid, där ej annorlunda är anmärkt, av manliga, lärarbefattningarna i kol. 12 av kvinnliga lärare. Anm. 3. En ämneslärarinna vid varje samskola är första lärarinna eller förordnad såsom sådan. Genom K. Br. den 11 Juni 1909 inrättades fr. o. m. den 1 Juli 1910 första lärarinnebefattningar vid samskolorna i Norrtälje, Trelleborg, Alingsås, Filipstad, Askersund, Skellefteå samt ämneslärarinnebefattningar vid samskolorna i Södertälje, Vadstena, Ängelholm, Strömstad, Sala och Piteå. — ¹⁾ Samma lärarinna i teckning, kvinnligt handarbete och

slöjd. — ²⁾ Vik. rektor har undervisat i träslöjd; dessutom 1 lärare i metallslöjd. — ³⁾ Slöjdlärare. — ⁴⁾ Samma lärarinna i teckning och kvinnligt handarbete. — ⁵⁾ Slöjdlärarinna. — ⁶⁾ Samme lärare i teckning och i gymnastik. — ⁷⁾ 2 å ledig plats vik. adjunkter med tills. 28 timmar äro här räknade som 1. — ⁸⁾ Även lärarinna i kvinnligt handarbete. — ⁹⁾ Den ens jämväl i teckning (se not. 8). — ¹⁰⁾ Samme lärare i musik och i träslöjd. — ¹¹⁾ En vakant ämneslärarinneplats innehades av manlig lärare. — ¹²⁾ Dessutom 1 i Trelleborg under vårterminen.

C. Sammandrag efter läroverksgrupper.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Läroverksgrupper.	Rektorer.	Lektorer.	Adjunkter.	Ämneslärarinnor.	Extra lärare.		Lärare i						Övriga lärare och lärarinnor.	Summa.
							teckning		musik		gymn. o. mil.-öfvr.	kvinnligt handarbete.		
					man-liga.	kvinn-liga.	man-liga.	kvinn-liga.	man-liga.	kvinn-liga.				
Högre läroverk	38	252	545	—	113	—	46	12	37	1	39	—	20	1,103
Realskolor: Realskolor för gossar	20	—	¹⁾ 151	—	19	1	10	12	18	2	20	—	12	265
" Samskolor	19	—	57	²⁾ 51	³⁾ 5	5	4	15	16	3	19	20	⁴⁾ 11	225
Summa	77	252	753	51	137	6	60	39	71	6	78	20	43	1,593

¹⁾ Därav 2 kvinnliga vikarierande adjunkter. — ²⁾ Därav 1 manlig vikarie å vakant plats. — ³⁾ Dessutom 1 under vårterminen. — ⁴⁾ Därav 2 kvinnliga.

Tab. 6. Tjänstledigheter läsåret 1910—11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28			29	
Läroverks- grupper.	För rektorer.				För lektorer.				För adjunkter.				För lärare i												Summa fullst. tjänst- ledig- heter.	Summa partiella tjänst- ledig- heter.	Summa fullst. o. partiella tjänstl.			Summa tjänst- ledig- heter.	
													teckning.				musik.				gymnastik och mil.-övningar.										
	F.				F.				F.				F.				F.														
	A.	B.	C.	P.	A.	B.	C.	P.	A.	B.	C.	P.	A.	B.	C.	P.	A.	B.	C.	P.	A.	B.	C.	P.							
Högre läroverk...	—	—	8	¹ 2	12	2	16	² 2	2	1	12	37	³ 1	1	1	3	—	1	1	1	—	3	2	19	⁴ 1	140	6	39	21	86	146
Realsk.: F. gossar	—	—	5	⁵ 1	—	—	—	—	—	4	1	16	⁶ 2	—	—	1	—	—	—	3	—	1	2	9	—	42	3	6	4	35	45
» Samskolor	1	—	4	—	—	—	—	—	⁶ 3	⁷ 2	⁸ 10	⁹ 2	—	—	3	—	—	—	1	—	2	1	8	—	35	2	6	4	27	37	
Summa	1	—	17	3	12	2	16	2	28	15	63	5	1	1	7	—	1	1	5	—	6	5	36	1	217	11	51	29	148	228	

Tab. 7. Ordinarie lärarbefattningar, som blivit lediga under tiden
1 Maj 1910—30 April 1911.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Läroverks- grupper.	Rektorsbefattningar genom avgång				Lektorsbefattningar genom avgång				Adjunktsbefattningar genom avgång				L ä r a r b e f a t t n i n g a r i												Summa ledig- blivna bef.	
													teckning genom avgång				musik genom avgång				gymn. o. mil.-övn:r genom avgång					
	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.	till annan hith. bef.	med pen- sion.	utan pen- sion.	med dö- den.		
Högre läroverk...	1 ¹⁾	—	1 ²⁾	—	7 ³⁾	6	5 ⁴⁾	1	22 ⁵⁾	13	3 ⁶⁾	5	—	1	—	3	—	—	1 ⁷⁾	—	1 ⁸⁾	—	1 ⁹⁾	1	1	72
Realsk.: F. gossar	—	2	—	—	—	—	—	—	3 ¹⁰⁾	3	2 ¹¹⁾	2	1 ¹²⁾	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1 ¹³⁾	1	1	15
» Samskolor	—	—	—	1	—	—	—	—	10 ¹⁴⁾	2	3 ¹⁵⁾	—	1 ¹⁶⁾	—	—	1 ¹⁷⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
Summa	1	2	1	1	7	6	5	1	35	18	7	7	2	1	1	3	1	1	2	—	1	—	2	2	107	

Tab. 8. Befordringar under tiden 1 Maj 1910—30 April 1911.

1	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14	
Läroverksgrupper.	Till rektors- befattningar				Till lektors- befattningar				Till adjunkts- befattningar				Till lärarbefattningar i												Summa befor- dringar.	
													teckning				musik				gymn. o. mil.-övn:r					
	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.	från annan hith. ord. befattning.	i övrigt.		
Högre läroverk.....	¹⁾ 1	—	²⁾ 19	³⁾ 5	⁴⁾ 9	⁵⁾ 37	⁶⁾ 2	⁷⁾ 1	⁸⁾ 1	—	⁹⁾ 1	¹⁰⁾ 3	79													
Realskolor: För gossar	¹¹⁾ 3	—	—	—	¹²⁾ 2	¹³⁾ 9	—	—	—	¹⁴⁾ 1	—	¹⁵⁾ 2	17													
Samskolor	—	—	—	—	¹⁶⁾ 8	¹⁷⁾ 19	—	¹⁸⁾ 2	—	—	—	¹⁹⁾ 3	32													
Summa	4	—	19	5	19	65	2	3	1	1	1	8	128													

Anm. till tab. 6. I tabellen äro ej inräknade de fall, då en lärare varit tjänstledig för uppehållande av annan lärarbefattning eller rektorsbefattning vid allmänt läroverk. *P* = fullständig tjänstledighet, *P* = partiell tjänstledighet. I kol. A upptagas sådana tjänstledigheter, som omfattat hela läsåret, i kol. B sådana, som omfattat en hel termin eller hela den ensa terminen och en del av den andra, samt i kol. C sådana tjänstledigheter, som omfattat kortare tider än en termin. — ¹⁾ Omfattade kortare tid än en termin. — ²⁾ En tjänstledighet omfattade hela läsåret, den andra i termin. — ³⁾ Omfattade en termin. — ⁴⁾ Omfattade längre tid än en termin. — ⁵⁾ Omfattade kortare tid än en termin. — ⁶⁾ 2 av dessa voro ämneslärarinnor. — ⁷⁾ Ämneslärarinnor. — ⁸⁾ 3 av dessa voro ämneslärarinnor. — ⁹⁾ 1 tjänstledighet omfattade längre och 1 kortare tid än en termin.

Anm. till tab. 7. I avgångs- och befordringstabellerna är ej upptagen en rektor vid högre läroverk, som transporterats från adjunkt till lektor, men fortfarande kvarstannat som rektor. — ¹⁾ Till läroverksråd, kvarstår som lektor. — ²⁾ Till lektor vid H. lärarinneseminarier i Stockholm. — ³⁾ Därav 1 till rektor och 6 till lektorer vid annat h. läroverk. — ⁴⁾ Därav 1 till domprost, 1 till kyrkoherde, 2 till lektorer vid H. lärarinneseminarier i Stockholm samt 1 avgång efter att hava på egen begäran erhållit avsked. — ⁵⁾ Därav 12 till lektorer och 6 till adjunkter vid annat h. läroverk samt 2 till rektorer och 2 till adjunkter vid realskola. — ⁶⁾ Därav 1 till rektor och 1 till adjunkt vid folkskoleseminariet i Luleå och Göteborg samt 1 avgång efter att hava på egen begäran erhållit avsked. — ⁷⁾ Till domkyrkoorganist. — ⁸⁾ Till gymnastiklärare vid annat h. läroverk. — ⁹⁾ Avgång efter att hava på egen begäran erhållit avsked. — ¹⁰⁾ Därav 1 till rektor vid annan realskola och 2 till adjunkter vid h. läroverk. — ¹¹⁾ Till adjunkt vid folkskollärarseminarium. — ¹²⁾ Till teckningslärare vid h. läroverk. — ¹³⁾ Därav 1 till lektor och 1 till adjunkt vid h. läroverk, 5 till h. lärarinnor och 3 till ämneslärarinnor vid annan samskola. — ¹⁴⁾ Därav 1 till adjunkt vid folkskoleseminarium och 2 avgång utan att vara pensionsberättigade. — ¹⁵⁾ Till musiklärare vid högre läroverk.

Anm. till tab. 8. ¹⁾ Från lektorsbef. — ²⁾ Därav 6 från lektors- och 12 från adj.-bef. vid h. läroverk och 1 från adjunkts bef. vid samskola. — ³⁾ Av de första gången till ord. vid h. läroverk befordrade lektorerna voro 3 fl. dokt. och 1 fl. lic. enl. 1891 års ex.-st. och 1 hade avlagt teoret. teol. och teol. lic.-ex. 3 voro docenter. Alla hade genomgått provår. Med avs. på åldern voro en 28, en 32, en 35 och två 37 år. — ⁴⁾ Därav 6 fr. adjunktsbef. vid annat h. läroverk, 2 fr. adj.-bef. vid realskola och 1 fr. adj.-bef. vid samskola. — ⁵⁾ Av de första gången till ord. adjunkter vid h. läroverk utnämnde hade 1 avlagt teol.

teol. och prästex., 2 voro fl. d:r enl. 1891 års ex.-stadga och hade 1 tillika avlagt avgångsex. fr. Tekn. högskolan, 7 voro fl. lic., därav 4 enl. 1891 års och 3 enl. 1907 års ex.-stadga och hade en tillika avlagt teol. fl. ex., 27 voro fl. kand., därav 3 enl. 1870 och 24 enl. 1891 års ex.-stadga, och hade 2 därjämte avlagt teol. kand.-ex. enl. 1901 års ex.-st., 1 hade avlagt teol. teol., prakt. teol. och folkskoll.-examen samt 1 teol. och praktisk teol. och teol. lic.-ex. samt 1 folkskoll.-examen. Alla hade genomgått provår. Med avs. på åldern voro: en 24, tre 26, två 28, tre 29, sex 30, två 31, fyra 32, två 33, två 34, tre 35, en 36, en 37, tre 39, en 40, en 46, en 47 och en 49 år. — ⁶⁾ Från teckningslärarbefattn. vid realskola, resp. samskola. — ⁷⁾ Hade avlagt teckningslärarexamen vid Tekn. skolan i Stockholm och var vid utn. 26 år. — ⁸⁾ Från musiklärarbef. vid samskola. — ⁹⁾ Från gymn.lär.bef. vid högre läroverk. — ¹⁰⁾ Därav 2 vid Gymn. Centralinstitutet avlagt gymn.direktörs- och gymn.-lärar.-ex. En var kapten, en löjtnant och en underlöjtn. i reserven. De voro vid utn. resp. 28, 33 och 39 år. — ¹¹⁾ Därav 2 fr. adj.-bef. vid h. läroverk och 1 från adj.-bef. vid annan realskola. — ¹²⁾ Från adj.bef. vid h. läroverk. — ¹³⁾ Av de första gången till adj. vid realskola utnämnde hade alla avlagt fl. kand.-ex. enl. 1891 års ex.-st., en därjämte teol. kand.-ex. enl. 1903 års ex.-st., en teol. kand. enl. samma stadga och prakt. teol.-ex. samt en teol. teol.examen. Alla hade genomgått provår och voro två 25, en 27, en 28, två 29, två 32 och en 35 år. — ¹⁴⁾ Hade vid konservatorium avlagt organist-, musiklärar- och kyrkosångarexamen och var vid utnäm. 29 år. — ¹⁵⁾ Hade vid Gymn. Centralinst. avlagt gymn.direktörs- och voro vid utnäm. resp. 44 och 47 år. En var kapten. — ¹⁶⁾ Därav fem l:e lärarinnor från ämneslärarinnor och tre ämneslärarinnor från annan samskola. — ¹⁷⁾ Därav 5 adjunkter och 14 ämneslärarinnor. Alla adj. hade avlagt fl. kand.-ex. enl. 1891 års ex.-st., en dessutom teol. kand.-ex. enl. 1908 års stadga och prakt. teol.-ex. samt 1 folkskollärarex. Samtliga hade genomgått provår. Med avs. på åldern voro två 30, två 32 och en 35 år. Av de första gången utnämnda ämneslärarinnorna hade en avlagt fl. kand. ex. enl. 1891 års ex.-stadga, en fl. kand. ex. enl. 1907 års stadga och examen fr. H. lärarinneseminarier i Stockholm, en mög.-ex. och ex. fr. H. lärarinneseminarium vid h. folkskola, fyra ex. fr. H. lärarinnesemin., en ex. fr. H. lärarinneseminarium vid h. folkskola, tre ex. fr. privat lärarinnesemin., två folkskollärarex. samt en genomgått högre folkskola och avlagt examen i oral english vid Londons university och vid universitetet i Grenoble examen för erhåll. av Certificat d'Études françaises. Med avs. på åldern voro två 26, en 29, två 30, en 31, en 32, två 36, tre 37, en 41 och en 45 år. — ¹⁸⁾ Hade vid Tekn. skolan i Stockholm avlagt teckningslärarex. och voro vid utnäm. resp. 24 och 25 år. — ¹⁹⁾ Därav en löjtnant och en underlöjtnant i reserven, samtliga hade vid Gymn. Centralinst. avlagt gymn.dir.-ex. och voro vid utnäm. resp. 28, 29 och 33 år.

**Tab. 9. Fördelning efter ålder av de lärare, som inträtt i högre lönegrad under tiden
1 Juli 1910—30 Juni 1911.**

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Ålder.	Rektorer vid		Lektorer				Adjunkter				Ö v n i n g s l ä r a r e i														
	högre läro- verk	real- skolor									teckning vid				musik vid				gymnastik och militär- övningar vid						
											högre läroverk		real- skolor		högre läroverk		real- skolor		högre läroverk		real- skolor				
	s o m i n t r ä t t i l ö n e g r a d e n :																								
	2.	2.	2.	3.	4.	5.	2.	3.	4.	5.	2.	3.	4.	2.	3.	2.	3.	4.	2.	3.	2.	3.	4.	2.	3.
År																									
30.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33.....	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34.....	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35.....	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
36.....	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37.....	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38.....	—	—	1	—	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
39.....	—	—	—	—	—	—	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40.....	—	—	2	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—
41.....	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42.....	—	—	4	1	—	—	1	6	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43.....	—	—	2	2	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44.....	—	—	—	1	—	—	1	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45.....	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46.....	—	—	—	—	—	—	2	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
47.....	—	—	2	3	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
48.....	—	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49.....	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50.....	—	—	—	1	1	1	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51.....	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
52.....	—	—	—	1	—	2	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
53.....	—	—	—	—	2	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
54.....	—	—	—	—	—	2	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
56.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58.....	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
59.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
60.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
61.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
62.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
63.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	1	11	14	6	7	31	22	26	22	1	1	—	—	—	2	3	2	2	—	1	—	—	—	—

Anm. 1. Åldern är utan hänsyn till månad och dag beräknad såsom skillnad mellan födelseåret och det år, i vilket inträdesdagen infallit.

Anm. 2. Tiden för inträdet i den nya lönegraden är räknad från och med den 1 Januari 1911, därav 2 adjunkter i 4:e lönegraden på grund av särskilt Kungl. bref.

Anm. 3. Bland de i högre lönegrad uppflyttade lektorerna äro inräknade 5 rektorer vid högre läroverk, och bland de uppflyttade adjunkterna 4 rektorer vid realskolor, vilka under den ovannämnda tidrymden blivit, de förra i egenskap

av lektorer uppflyttade: 3 i tredje och 2 i femte lönegraden samt de senare i egenskap av adjunkter uppflyttade: 1 i tredje, 2 i fjärde och 1 i femte lönegraden. Dessutom hava genom beslut 1910 och 1911 följande lärare uppflyttats i högre lönegrad nämligen från år 1908 1 adjunkt i tredje lönegraden, från år 1909 1 musiklärare i tredje lönegraden samt från år 1910 1 lektor i andra och 1 i femte lönegraden, 1 adjunkt i andra, 1 teckningslärare i andra och 1 gymnastiklärare i tredje lönegraden (ej inräknade i ovanstående tabell). Deras ålder var vid uppflyttningen resp. 43, 49, 48, 38, 40 och 48 år.

Tab. 10. Läroämnen, vari provårskurs genomgått under läsåret 1910—11.

1	2	3	4	5	6	7	8
Läroämnen, i vilka provår genomgått	Antal gånger varje ämne förekommit						Summa.
	vid läroverken i Stockholm.			vid läroverket i		vid reallärov. i	
	Latinläro- verket.	Södermalms läroverk.	Realläroverket.	Uppsala.	Lund.	Göteborg.	
Kristendom	3	—	3	1	1	—	8
Modersmålet	9	4	7	2	6	2	30
Latin	1	—	—	2	3	—	6
Grekiska	—	—	—	1	1	—	2
Tyska	7	4	4	3	3	4	25
Engelska	4	3	4	2	2	3	18
Franska	1	2	—	3	2	2	10
Historia	5	2	3	1	4	1	16
Geografi	3	4	—	4	6	5	22
Filosofisk propedeutik	—	—	1	—	1	—	2
Matematik	2	4	6	5	3	6	26
Biologi (botanik och zoologi)	—	3	—	1	1	3	8
Fysik	1	3	5	4	2	5	20
Kemi (med mineralogi och geologi)	—	6	5	4	3	4	22
Summa	36	35	33	33	38	35	215
Antal lärarkandidater	11	11	12	10	11	11	66
• ämnen på varje i medeltal	3 ³	3 ²	3 ²	3 ³	3 ⁵	3 ²	3 ³

Tab. 11. Antal tjänstgöringstimmar i medeltal för lärarkandidaterna under den praktiska provårskursen läsåret 1910—11.

a) För dem som slutade höstterminen 1910.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Läroverk, vid vilka provårskurs varit anordnad.	Vårterminen 1910.				Höstterminen 1910.				S:a för båda terminerna.			
	Auskul- tering.	Övnings- undervisning.	Prov- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Övnings- undervisning.	Prov- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Övnings- undervisning.	Prov- undervisning.	Summa.
Stockholm:												
Latinlärov. å Norrm. (medeltal för 3)...	55	68	4	127	31	37	3	71	86	105	7	198
Södermalms läroverk (» » 3)...	181	34	16	231	132	26	12	170	313	60	28	401
Reallärov. å Norrm. (» » 1)...	212	54	—	266	158	41	—	199	370	95	—	465
Uppsala (» » 4)...	137	46	6	189	99	29	7	135	236	75	13	324
Lund (» » 4)...	65	33	9	107	74	43	13	130	139	76	22	237
Göteborg: Realläroverket (» » 4)...	122	63	—	185	81	60	—	141	203	123	—	326

b) För dem som slutade vårterminen 1911.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Läroverk, vid vilka provårskurs varit anordnad.	Höstterminen 1910.				Vårterminen 1911.				S:a för båda terminerna.			
	Auskul- tering.	Övnings- undervisning.	Prov- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Övnings- undervisning.	Prov- undervisning.	Summa.	Auskul- tering.	Övnings- undervisning.	Prov- undervisning.	Summa.
Stockholm:												
Latinlärov. å Norrm. (medeltal för 7)...	53	54	4	111	62	89	5	156	115	143	9	267
Södermalms läroverk (» » 6)...	161	32	14	207	152	30	13	195	313	62	27	402
Reallärov. å Norrm. (» » 6)...	185	52	—	237	95	48	—	143	280	100	—	380
Uppsala (» » 5)...	149	34	6	189	79	32	7	118	228	66	13	307
Lund (» » 5)...	64	35	11	110	70	39	12	121	134	74	23	231
Göteborg: Realläroverket (» » 4)...	99	55	—	154	100	61	—	161	199	116	—	315

Anm. 1. I ovanstående tabell äro, såsom av tabellens uppställning framgår, medräknade endast sådana lärarkandidater, vilka under här ifrågavarande läsår avslutat sitt provår efter att hava tjänstgjort under två på varandra följande terminer. — Anm. 2. Gallande provårstadsa föreskriver, att den praktiska provårskursen skall innefatta såväl åhörande av undervisningen på läroverkets

olika stadier som även meddelande av undervisning dels till övning dels till prov. Rektorerna vid realläroverket å Norrmalm i Stockholm samt vid realläroverket i Göteborg meddela, att vid nämnda läroverk ingen egentlig åtskillnad göres mellan övnings- och provundervisning, med auleddning varav vid dessa läroverk alla dylika timmar blivt förda till övningsundervisningstimmarna.

Tab. 12. Lärjungarnes antal läsåret 1910—11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Läroverk.	Närvarande lärjungar höstterminen 1910.																		Närvarande lärjungar vår- terminen 1911.
	Realskolan.						Gymnasium.								Summa.				
	Klasser.						Ring I.		Ring II.		Ring III.		Ring IV.		Real- skolan.	Gymnasium.		Summa.	
	1	2	3	4	5	6	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.		Real- linje.	Latin- linje.		
A. Högre läroverk.																			
Stockholm:																			
Latinlärov. å Norrm.....	69	105	102	100	110	18	—	57	—	62	—	58	—	36	504	—	213	¹⁾ 717	¹⁾ 708
Södermalms läroverk ..	71	85	87	101	66	18	39	17	27	25	31	30	33	16	428	130	88	¹⁾ 646	²⁾ 643
Reallärov. å Norrm.....	36	71	67	66	70	12	89	—	65	—	61	—	61	—	322	276	—	³⁾ 598	599
» å Östermalm..	71	105	92	81	83	11	56	—	45	—	29	—	31	—	443	161	—	¹⁾ 604	⁴⁾ 598
Nya elementarskolan ...	⁵⁾ 48	⁶⁾ 50	⁷⁾ 78	56	48	0	28	29	23	5	24	13	30	17	280	105	64	¹⁾ 449	443
Uppsala	64	61	52	75	66	12	52	25	41	27	29	22	33	19	330	155	93	²⁾ 578	²⁾ 575
Nyköping	27	25	41	30	18	11	15	9	16	7	13	3	1	6	152	45	25	⁴⁾ 222	¹⁾ 220
Strängnäs	6	19	21	15	21	2	—	13	—	11	—	8	—	8	84	—	40	124	¹⁾ 125
Linköping	63	63	69	74	75	30	47	24	40	31	39	19	42	12	374	168	86	⁵⁾ 628	²⁾ 634
Norrköping	50	73	75	100	79	15	30	27	30	23	24	18	26	6	392	110	74	¹⁾ 576	582
Jönköping	42	69	75	65	63	16	18	29	16	24	13	14	19	17	330	66	84	¹⁾ 480	¹⁾ 480
Växjö	32	35	40	44	60	14	18	30	19	30	17	21	11	21	225	65	102	¹⁰⁾ 392	⁴⁾ 402
Kalmar	49	44	50	72	47	9	23	30	19	15	19	19	14	22	271	75	86	432	434
Västervik	22	23	22	31	24	5	12	—	15	—	7	—	20	—	127	54	—	²⁾ 181	¹⁾ 180
Visby	30	34	28	30	24	7	8	6	10	5	4	6	4	5	153	26	22	201	199
Karlskrona	28	44	43	50	36	8	10	13	15	7	12	7	12	3	209	49	30	¹⁾ 288	⁴⁾ 286
Kristianstad	26	52	56	50	50	9	21	11	21	17	16	9	11	7	243	69	44	²⁾ 356	¹⁾ 354
Malmö.....	69	67	74	52	64	7	26	46	29	43	37	29	25	29	333	117	147	²⁾ 597	²⁾ 598
Lund	36	44	55	50	65	5	11	31	18	42	12	41	22	29	255	63	143	¹⁾ 461	²⁾ 457
Hälsingborg	55	69	81	77	103	39	31	30	31	26	28	17	16	18	424	106	91	¹⁾ 621	¹⁾ 618
Ystad	26	33	34	33	31	12	4	21	9	10	6	14	5	11	169	24	56	⁴⁾ 249	¹⁾ 243
Halmstad	35	46	50	63	65	15	20	25	15	21	8	19	7	25	274	50	90	¹¹⁾ 414	415
Göteborg: Latinläroverket...	35	35	71	71	64	21	—	74	—	53	—	55	—	55	297	—	237	⁴⁾ 534	¹⁾ 527
Realläroverket ...	¹²⁾ 73	¹³⁾ 70	¹⁴⁾ 71	96	82	32	73	—	59	—	57	—	39	—	424	228	—	652	654
Vänersborg.....	23	26	23	25	29	4	13	8	12	8	12	4	13	2	130	50	22	202	¹⁾ 201
Borås	65	27	45	52	40	16	23	—	16	—	13	—	—	—	245	52	—	¹⁾ 297	¹⁾ 295
Skara	35	31	43	40	33	8	17	40	18	35	38	24	28	23	190	101	122	⁴⁾ 413	¹⁾ 417
Karlstad ..	44	33	49	63	48	19	31	19	36	26	39	11	34	6	256	140	62	²⁾ 458	449
Örebro.....	81	90	99	92	74	23	39	21	30	26	27	23	26	18	459	122	88	669	666
Västerås	41	40	52	42	48	10	37	6	46	13	40	6	35	6	233	158	31	²⁾ 422	419
Falun	31	42	47	61	47	37	23	16	15	13	19	8	18	13	265	75	50	¹⁾ 390	384
Gävle	35	60	70	64	52	11	24	16	24	8	19	6	13	5	292	80	35	¹⁾ 407	¹⁾ 404
Hudiksvall	24	22	24	26	18	7	13	10	—	16	—	9	—	9	121	13	44	178	⁴⁾ 173
Härnösand	27	55	32	33	42	6	20	9	13	9	14	8	10	11	195	57	37	²⁾ 289	295
Sundsvall	58	63	51	65	54	18	15	17	21	18	23	8	15	8	309	74	51	²⁾ 434	⁵⁾ 430
Östersund	46	52	54	61	50	15	20	10	15	11	19	6	13	4	278	67	31	²⁾ 376	⁵⁾ 373
Umeå	36	27	39	39	30	3	12	7	21	12	5	11	7	8	174	45	38	257	¹⁾ 252
Luleå	36	30	30	36	30	13	11	6	15	7	16	5	15	7	175	57	25	⁴⁾ 257	260
Summa	1,645	1,920	2,092	2,181	2,009	518	929	732	845	686	770	551	689	482	10,365	3,233	2,451	¹⁵⁾ 16,049	¹⁶⁾ 15,992

Anm. Att vid ett läroverk en klass saknas på grund av läroverkets organisation är betecknat med —; att däremot en klass saknas genom brist på lärjungar är betecknat med 0. — ¹⁾ Dessutom 1 frånvarande. — ²⁾ Dessutom 3 frånvarande. — ³⁾ Dessutom 4 frånvarande. — ⁴⁾ Dessutom 2 frånvarande. — ⁵⁾ Därav 18 lärjungar med engelska som begynnelsepråk. — ⁶⁾ Därav 19 lärjungar med engelska som begynnelsepråk. — ⁷⁾ Därav 26 lär-

jungar med engelska som begynnelsepråk. — ⁸⁾ Dessutom 7 frånvarande. — ⁹⁾ Dessutom 5 frånvarande. — ¹⁰⁾ Dessutom 10 frånvarande. — ¹¹⁾ Dessutom 6 frånvarande. — ¹²⁾ Därav 37 lärjungar med engelska som begynnelsepråk. — ¹³⁾ Därav 34 lärjungar med engelska som begynnelsepråk. — ¹⁴⁾ Därav 32 lärjungar med engelska som begynnelsepråk. — ¹⁵⁾ Dessutom 81 frånvarande. — ¹⁶⁾ Dessutom 51 frånvarande.

Tab. 12 (forts.). Lärjungarnes antal läsåret 1910—11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
L ä r o v e r k.	Närvarande lärjungar höstterminen 1910.							När- varande lärjungar vår- terminen 1911.
	K l a s s e r.						Summa.	
	1	2	3	4	5	6		
B. Realskolor.								
1. Realskolor för gossar.								
Stockholm:								
Jakob	69	70	51	43	32	28	1) 293	1) 290
Katarina	70	57	47	49	33	14	270	268
Kungsholmen	71	70	71	61	41	16	1) 330	1) 330
Enköping	19	17	33	16	16	8	109	108
Eskilstuna	34	27	35	29	28	12	165	163
Eksjö	21	23	29	29	18	8	1) 128	1) 129
Oskarshamn	22	20	21	19	21	12	1) 115	115
Karlshamn	21	30	26	33	21	15	146	143
Malmö	70	80	73	69	44	10	346	1) 344
Landskrona	24	26	27	27	26	19	149	149
Varberg	19	35	18	19	18	8	112	114
Göteborg: Västra	102	101	85	72	49	28	437	434
Östra	81	90	102	63	55	22	413	408
Uddevalla	35	32	34	38	34	16	1) 189	191
Mariestad	19	21	21	10	21	10	102	101
Lidköping	18	25	28	24	17	7	119	116
Skövde	23	27	52	33	26	2) 34	195	198
Kristinehamn	30	22	25	37	20	16	2) 150	150
Arvika	27	24	25	25	11	13	125	123
Söderhamn	14	14	20	26	16	10	100	97
Summa	789	811	818	722	547	306	4) 3.993	5) 3.971

¹⁾ Dessutom 1 frånvarande. — ²⁾ Av dessa hörde 15 till ring I: R. och 12 till ring II: R., och äro i sammandragstabellen förda till kol. 8 och 10 samt kol. 17. — ³⁾ Dessutom 2 frånvarande. — ⁴⁾ Dessutom 7 frånvarande. — ⁵⁾ Dessutom 4 frånvarande.

2. Samskolor (se nästa sida).

C. Sammandrag för höstterminen 1910.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Läroverks- grupper.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r.																	
	Realskolan.						Gymnasium.								Summa.			
	K l a s s e r.						Ring I.		Ring II.		Ring III.		Ring IV.		Real- skolan.	Gymnasium.		Summa.
							R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.		Real- linje.	Latin- linje.	
	1	2	3	4	5	6	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.	Real- skolan.	Real- linje.	Latin- linje.	Summa.
38 högre läroverk	1,645	1,920	2,092	2,181	2,009	518	929	732	845	686	770	551	689	482	10,365	3,233	2,451	¹⁾ 16,049
Realskolor:																		
20 realskolor för gossar	789	811	818	722	547	279	15	—	12	—	—	—	—	—	3,966	27	—	²⁾ 3,993
19 samskolor	³⁾ 448	⁴⁾ 458	⁵⁾ 488	⁶⁾ 466	⁷⁾ 398	⁸⁾ 291	—	—	—	—	—	—	—	—	2,549	—	—	⁹⁾ 2,549
Summa	²⁾ 2,882	⁴⁾ 3,189	⁵⁾ 3,398	⁶⁾ 3,369	⁷⁾ 2,954	⁸⁾ 1,088	944	732	857	686	770	551	689	482	16,880	3,260	2,451	¹⁰⁾ 22,591

¹⁾ Dessutom 81 frånvarande. — ²⁾ Dessutom 7 frånvarande. — ³⁾ 184 av dessa voro flickor. — ⁴⁾ 193 av dessa voro flickor. — ⁵⁾ 212 av dessa voro flickor. — ⁶⁾ 228 av dessa voro flickor. — ⁷⁾ 171 av dessa voro flickor. —

⁸⁾ 132 av dessa voro flickor. — ⁹⁾ 1,120 av dessa voro flickor; dessutom 13 frånvarande, varav 4 flickor. — ¹⁰⁾ 1,120 av dessa voro flickor; dessutom 101 frånvarande, varav 4 flickor.

Tab. 12 (forts.). Lärjungarnes antal läsåret 1910—11.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Läroverk.	Närvarande lärjungar höstterminen 1910.																					Närvarande lärjungar vårterminen 1911.		
	K l a s s e r.																		Summa.					
	1			2			3			4			5			6								
	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.	Gossar.	Flickor.	Summa.
2. Samskolor.																								
Norrtälje.....	4	4	8	13	6	19	12	9	21	16	8	24	12	10	22	5	4	9	62	41	103	62	40	102
Södertälje ...	13	14	27	19	11	30	24	11	35	11	26	37	12	12	24	9	5	14	88	79	¹⁾ 167	89	80	¹⁾ 169
Vadstena.....	13	5	18	12	10	22	11	10	21	8	8	16	8	7	15	—	—	—	52	40	¹⁾ 92	52	40	92
Vimmerby ...	15	7	22	11	3	14	9	5	14	16	10	26	16	6	22	6	5	11	73	36	²⁾ 109	73	34	²⁾ 107
Ängelholm ...	16	13	29	17	18	35	20	11	31	8	16	24	12	12	24	10	6	16	83	76	¹⁾ 159	84	76	160
Trelleborg ...	26	11	37	19	11	30	16	10	26	12	12	24	8	11	19	12	5	17	93	60	153	95	61	⁴⁾ 156
Strömstad ...	16	8	24	16	7	23	9	10	19	11	7	18	4	6	10	5	4	9	61	42	103	61	42	103
Alingsås	21	11	32	12	17	29	26	10	36	18	19	37	13	10	23	7	6	13	97	73	170	95	68	163
Åmål	20	7	27	9	1	10	14	13	27	8	8	16	12	8	20	5	6	11	68	43	⁵⁾ 111	70	43	113
Falköping ...	11	11	22	14	11	25	16	8	24	14	14	28	15	5	20	9	3	12	79	52	131	80	51	131
Filipstad	11	4	15	9	12	21	16	17	33	14	14	28	10	17	27	9	9	18	69	73	142	72	76	148
Askersund ...	10	7	17	7	10	17	12	2	14	12	11	23	8	6	14	6	9	15	55	45	100	55	39	⁵⁾ 94
Sala	11	20	31	17	14	31	17	15	32	17	11	28	15	6	21	11	13	24	88	79	167	91	79	170
Köping	16	8	24	23	9	32	10	15	25	17	14	31	18	10	28	6	8	14	90	64	⁶⁾ 154	92	63	¹⁾ 155
Arboga	11	8	19	11	8	19	20	10	30	10	9	19	8	10	18	9	6	15	69	51	120	69	46	115
Örnsköldsvik	16	18	34	15	23	38	16	20	36	14	16	30	20	18	38	14	10	24	95	105	¹⁾ 200	95	100	⁷⁾ 195
Skellefteå ...	12	9	21	13	10	23	11	16	27	13	12	25	13	4	17	10	8	18	72	59	⁴⁾ 131	71	56	127
Piteå	14	10	24	12	5	17	12	13	25	10	7	17	12	9	21	22	15	37	82	59	141	83	59	142
Haparanda ...	8	9	17	16	7	23	5	7	12	9	6	15	11	4	15	4	10	14	53	43	96	53	44	97
Summa	264	184	448	265	193	458	276	212	488	238	228	466	227	171	398	159	132	291	1,429	1,120	⁸⁾ 2,549	1,442	1,097	⁹⁾ 2,539

¹⁾ Dessutom 1 gosse frånvarande. — ²⁾ Dessutom 2 gossar och 1 flicka frånvarande. — ³⁾ Dessutom 2 flickor frånvarande. — ⁴⁾ Dessutom 1 flicka frånvarande. — ⁵⁾ Dessutom 1 gosse och 2 flickor frånvarande. — ⁶⁾ Dessutom

2 gossar frånvarande. — ⁷⁾ Dessutom 4 flickor frånvarande. — ⁸⁾ Dessutom 13 frånvarande, varav 4 flickor. — ⁹⁾ Dessutom 12 frånvarande, varav 9 flickor.

D. Sammandrag för vårterminen 1911.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Läroverks- grupper.	N ä r v a r a n d e l ä r j u n g a r.																	
	Realskolan.						G y m n a s i u m.								S u m m a.			
	K l a s s e r.						Ring I.		Ring II.		Ring III.		Ring IV.		Real- skolan.	Gymnasium.		Summa.
	1	2	3	4	5	6	R. L.	R. L.	R. L.	R. L.	R. L.	Real- linje.	Latin- linje.					
38 högre läroverk	1,659	1,919	2,098	2,168	2,001	507	920	730	850	692	765	543	671	472	10,352	3,206	2,437	¹⁾ 15,995
Realskolor:																		
20 realskolor för gossar	797	813	806	712	542	273	16	—	11	—	—	—	—	—	3,943	27	—	²⁾ 3,970
19 samskolor	³⁾ 448	⁴⁾ 464	⁵⁾ 483	⁶⁾ 463	⁷⁾ 394	⁸⁾ 287	—	—	—	—	—	—	—	—	2,539	—	—	⁹⁾ 2,539
Summa	²⁾ 2,904	³⁾ 3,196	⁵⁾ 3,387	⁶⁾ 3,343	⁷⁾ 2,937	⁸⁾ 1,067	936	730	861	692	765	543	671	472	16,834	3,233	2,437	¹⁰⁾ 22,504

¹⁾ Dessutom 51 frånvarande. — ²⁾ Dessutom 4 frånvarande. — ³⁾ 185 av dessa voro flickor. — ⁴⁾ 192 av dessa voro flickor. — ⁵⁾ 205 av dessa voro flickor. — ⁶⁾ 222 av dessa voro flickor. — ⁷⁾ 166 av dessa voro flickor. —

⁸⁾ 127 av dessa voro flickor. — ⁹⁾ 1,097 av dessa voro flickor; dessutom 12 frånvarande, varav 9 flickor. — ¹⁰⁾ 1,097 av dessa voro flickor; dessutom 67 frånvarande, varav 9 flickor.

Tab. 13. Särskild fördelning höstterminen 1910 av de närvarande lärjungarne i 3:e och 4:e latinringarna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Läroverk.	Ring III.			Ring IV.			Summa.		
	Utan	Med	Summa.	Utan	Med	Summa.	Utan	Med	Summa.
	grekiska.	grekiska.		grekiska.	grekiska.		grekiska.	grekiska.	
A. Högre läroverk.									
Stockholm:									
Latinläroverket å Norrmalm	49	9	58	29	7	36	78	16	94
Södermalms läroverk	26	4	30	15	1	16	41	5	46
Nya elementarskolan	13	0	13	14	3	17	27	3	30
Uppsala	15	7	22	10	9	19	25	16	41
Nyköping	2	1	3	4	2	6	6	3	9
Strängnäs	5	3	8	7	1	8	12	4	16
Linköping	16	3	19	11	1	12	27	4	31
Norrköping	12	6	18	5	1	6	17	7	24
Jönköping	7	7	14	11	6	17	18	13	31
Växjö	14	7	21	16	5	21	30	12	42
Kalmar	12	7	19	10	12	22	22	19	41
Visby	6	0	6	4	1	5	10	1	11
Karlskrona	6	1	7	2	1	3	8	2	10
Kristianstad	9	0	9	7	0	7	16	0	16
Malmö	22	7	29	23	6	29	45	13	58
Lund	32	9	41	27	2	29	59	11	70
Hälsingborg	12	5	17	13	5	18	25	10	35
Ystad	14	—	14	11	—	11	25	—	25
Halmstad	14	5	19	15	10	25	29	15	44
Göteborg: Latinläroverket	42	13	55	33	22	55	75	35	110
Vänersborg	3	1	4	0	2	2	3	3	6
Skara	17	7	24	11	12	23	28	19	47
Karlstad	10	1	11	5	1	6	15	2	17
Örebro	23	0	23	16	2	18	39	2	41
Västerås	3	3	6	5	1	6	8	4	12
Falun	5	3	8	9	4	13	14	7	21
Gävle	6	0	6	5	0	5	11	—	11
Hudiksvall	5	4	9	4	5	9	9	9	18
Härnösand	4	4	8	9	2	11	13	6	19
Sundsvall	8	—	8	8	—	8	16	—	16
Östersund	6	0	6	3	1	4	9	1	10
Umeå	9	2	11	7	1	8	16	3	19
Luleå	3	2	5	5	2	7	8	4	12
Summa	430	121	551	354	128	482	784	249	1,033

Anm. Att en avdelning saknas av brist på lärjungar är betecknat med 0; att däremot en avdelning saknas på grund av läroverkets organisation är betecknat med —.

Tab. 14. Antal närvarande lärjungar vid de allmänna läroverken höstterminen 1910, fördelade länsvis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
L ä n.	R e a l s k o l a n.						G y m n a s i u m.								S u m m a.				Till- sammans.
	K l a s s e r.						Ring I.		Ring II.		Ring III.		Ring IV.		Real- skolan.	G y m n a s i u m.			
	1	2	3	4	5	6	R.	L.	R.	L.	R.	L.	R.	L.		Rea- lister.	La- tinare.	Summa	
Stockholms stad	505	613	595	557	483	117	212	103	160	92	145	101	155	69	2,870	672	365	1,037	3,907
» län	35	49	56	61	46	23	—	—	—	—	—	—	—	—	270	—	—	—	270
Uppsala »	83	78	85	91	82	20	52	25	41	27	29	22	33	19	439	155	93	248	687
Södermanlands län	67	71	97	74	67	25	15	22	16	18	13	11	1	14	401	45	65	110	511
Östergötlands »	131	158	165	190	169	45	77	51	70	54	63	37	68	18	858	278	160	438	1,296
Jönköpings »	63	92	104	94	81	24	18	29	16	24	13	14	19	17	458	66	84	150	608
Kronobergs »	32	35	40	44	60	14	18	30	19	30	17	21	11	21	225	65	102	167	392
Kalmar »	115	101	107	148	114	37	35	30	34	15	26	19	34	22	622	129	86	215	837
Gottlands »	30	34	28	30	24	7	8	6	10	5	4	6	4	5	153	26	22	48	201
Blekinge »	49	74	69	83	57	23	10	13	15	7	12	7	12	3	355	49	30	79	434
Kristianstads »	55	87	87	74	74	25	21	11	21	17	16	9	11	7	402	69	44	113	515
Malmöhus »	317	349	370	332	352	109	72	128	87	121	83	101	68	87	1,829	310	437	747	2,576
Hallands »	54	81	63	82	83	23	20	25	15	21	8	19	7	25	386	50	90	140	526
Göteborgs o. Bohus »	350	351	382	358	294	128	73	74	59	53	57	55	39	55	1,863	228	237	465	2,328
Älvsborgs »	147	92	131	130	112	44	36	8	28	8	25	4	13	2	656	102	22	124	780
Skaraborgs »	117	129	168	135	117	44	32	40	30	35	38	24	28	23	710	128	122	250	960
Värmlands »	116	100	132	153	106	66	31	19	36	26	39	11	34	6	673	140	62	202	875
Örebro »	98	107	113	115	88	38	39	21	30	26	27	23	26	18	559	122	88	210	769
Västmanlands »	115	122	139	120	115	63	37	6	46	13	40	6	35	6	674	158	31	189	863
Kopparbergs »	31	42	47	61	47	37	23	16	15	13	19	8	18	13	265	75	50	125	390
Gävleborgs »	73	96	114	116	86	28	37	26	24	24	19	15	13	14	513	93	79	172	685
Västernorrlands »	119	156	119	128	134	48	35	26	34	27	37	16	25	19	704	131	88	219	923
Jämtlands »	46	52	54	61	50	15	20	10	15	11	19	6	13	4	278	67	31	98	376
Västerbottens »	57	50	66	64	47	21	12	7	21	12	5	11	7	8	305	45	38	83	388
Norrbottens »	77	70	67	68	66	64	11	6	15	7	16	5	15	7	412	57	25	82	494
Summa höstterm. 1910	2,882	3,189	3,398	3,369	2,954	1,088	944	732	857	686	770	551	689	482	16,880	3,260	2,451	5,711	22,591
» » 1909	2,805	3,223	3,262	3,281	2,904	1,093	923	766	817	561	722	511	677	526	16,568	3,139	2,364	5,503	22,071
» » 1908	2,774	3,111	3,255	3,216	2,995	1,092	908	616	769	530	722	542	791	540	16,443	3,190	2,228	5,418	21,861
» » 1907	2,733	3,110	3,202	3,266	2,816	1,024	829	572	792	544	819	570	749	575	16,151	3,189	2,261	5,450	21,601
» » 1906	2,680	3,059	3,292	3,144	2,660	1,028	834	586	922	582	846	630	666	561	15,863	3,268	2,359	5,627	21,490

Tab. 15. Lärjungarnes hälsotillstånd höstterminen 1910.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Läroverk.	Lärjungar lidande av								Läroverk.	Lärjungar lidande av							
	blek-sot.	huvud-värk.	näs-blod.	närsynthet enligt närsynt-hetsgrad				dövhet.		blek-sot.	huvud-värk.	näs-blod.	närsynthet enligt närsynt-hetsgrad				dövhet.
				under 3 D.	3—6 D.	över 6 D.	S:ma.						under 3 D.	3—6 D.	över 6 D.	S:ma.	
A. Högre läroverk.									B. Real-skolor.								
Stockholm:									1. Realskolor för gossar.								
Latinl. å Norrm.	153	94	31	51	19	2	72	29	Stockholm:								
Söderm. lärov.	27	16	5	51	18	—	69	21	Jakob	13	10	1	13	2	—	15	16
Reall. å Norrm.	48	35	20	42	14	1	57	48	Katarina	2	3	—	29	2	—	31	19
» å Österm.	15	6	4	44	5	—	49	5	Kungsholmen	27	25	10	29	6	—	35	11
Nya elem.-sk.	15	15	—	¹⁾ 21	¹⁾ 8	¹⁾ 1	¹⁾ 30	¹⁾ 4	Enköping	1	2	—	4	2	2	8	—
Uppsala	24	31	7	55	17	2	74	15	Eskilstuna	5	—	2	1	—	—	1	—
Nyköping	—	1	3	17	4	—	21	2	Eksjö	21	12	4	6	—	—	6	1
Strängnäs	5	—	—	12	1	—	13	1	Oskarshamn ...	1	10	6	4	—	—	4	4
Linköping	22	17	19	53	9	—	62	24	Karlshamn ...	—	14	1	5	3	—	8	4
Norrköping	50	14	—	46	11	—	57	25	Malmö	5	—	—	7	4	—	11	1
Jönköping	20	9	1	55	6	2	63	9	Landskrona ...	1	2	2	11	1	—	12	—
Växjö	75	21	2	33	5	1	39	—	Varberg	1	2	1	5	—	—	5	1
Kalmar	2	29	3	44	8	1	53	26	Göteborg: Västra	21	4	2	11	6	1	18	3
Västervik	—	4	5	17	5	2	24	4	Östra	15	11	9	5	1	—	6	12
Visby	—	4	—	7	3	—	10	4	Uddevalla	—	2	4	8	—	—	8	—
Karlskrona	6	18	7	22	—	—	22	10	Mariestad	6	—	—	6	—	1	7	3
Kristianstad ...	5	16	6	11	2	—	13	3	Lidköping	5	2	—	12	—	—	12	4
Malmö	—	2	—	36	5	1	42	18	Skövde	2	3	—	8	—	1	9	—
Lund	22	18	15	48	7	1	56	6	Kristinehamn..	21	13	5	13	1	—	14	2
Hälsingborg ...	29	1	5	29	11	—	40	5	Arvika	3	10	3	5	—	—	5	1
Ystad	16	18	6	8	2	—	10	1	Söderhamn ...	1	2	—	4	1	—	5	—
Halmstad	12	34	14	21	5	—	26	7	Summa	151	127	50	186	29	5	220	82
Göteborg:									2. Samskolor.								
Latinlärov. ...	30	24	13	59	16	1	76	10	Norrtälje	10	13	1	3	—	—	3	2
Reallärov.	25	24	9	34	14	—	48	21	Södertälje ...	13	—	—	2	2	—	4	2
Vänersborg	13	—	2	¹⁾ 27	¹⁾ 2	—	¹⁾ 29	¹⁾ 4	Vadstena	—	—	—	3	1	—	4	1
Borås	9	—	1	11	5	—	16	—	Vimmerby ...	4	—	—	4	2	—	6	6
Skara	—	6	2	33	11	—	44	16	Ängelholm ...	—	—	—	4	—	—	4	—
Karlstad	11	24	9	¹⁾ 29	¹⁾ 4	¹⁾ 1	¹⁾ 34	¹⁾	Trelleborg ...	12	1	—	10	4	—	14	2
Örebro	36	51	12	96	15	1	112	29	Strömstad ...	—	—	—	4	3	1	8	3
Västerås	26	6	4	23	7	—	30	3	Älingsås	¹⁾ 3	¹⁾ 20	¹⁾ 6	¹⁾ 16	¹⁾ 6	—	¹⁾ 22	¹⁾
Falun	8	21	16	33	4	1	38	7	Åmål	9	6	1	5	1	—	6	2
Gävle	26	19	11	47	2	1	50	15	Falköping	5	5	—	6	1	—	7	1
Hudiksvall	5	2	1	12	4	—	16	3	Filipstad	15	21	4	12	—	3	15	2
Härnösand	10	—	2	27	5	1	33	5	Askersund ...	4	2	—	5	1	—	6	1
Sundsvall	45	15	5	23	6	—	29	17	Sala	20	52	17	16	2	1	19	10
Östersund	5	12	3	29	5	1	35	1	Köping	—	34	1	11	—	—	11	23
Umeå	17	19	10	6	5	—	11	5	Arboga	12	9	3	5	1	1	7	2
Luleå	11	4	1	16	4	—	20	5	Örnsköldsvik ..	5	7	4	19	4	—	23	5
Summa	823	630	254	1,228	274	21	1,523	408	Skellefteå	17	9	1	18	2	—	20	—
									Piteå	4	3	1	9	—	1	10	1
									Haparanda ...	1	—	1	¹⁾ 12	¹⁾ 1	—	¹⁾ 13	1
									Summa	134	182	40	164	31	7	202	64
									C. Samman-drag.								
									Klass 1	131	110	32	130	5	—	135	74
									» 2	146	113	47	131	16	3	150	84
									» 3	140	154	41	192	21	—	213	72
									» 4	172	145	49	225	37	6	268	103
									» 5	152	108	55	190	46	4	240	72
									» 6	59	52	22	92	28	5	125	16
									Ring 1	85	61	23	142	42	2	186	38
									» II	92	76	26	147	51	2	200	33
									» III	78	67	28	153	45	4	202	34
									» IV	53	53	21	176	43	7	226	28
									Summa	1,108	939	344	1,578	334	33	1,945	554

¹⁾ Uppgifterna avse vårterminen 1911.

¹⁾ Uppgifterna avse vårterminen 1911.

Tab. 16. Antal sjuke och sjukdomar bland lärjungarne höstterminen 1910.

1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
Läroverk.	Antal lärjungar.	Antal insjuk- nade lär- jungar.	Hela antalet sjuk- domsfall.	Antal sjukdoms- fall i olika sjuk- domar.	Sjuk- dagar.	Döde.	Läroverk.	Antal lärjungar.	Antal insjuk- nade lär- jungar.	Hela antalet sjuk- domsfall.	Antal sjukdoms- fall i olika sjuk- domar.	Sjuk- dagar.	Döde.
A. Högre läro- verk.							B. Realskolor.						
Stockholm:							1. Realskolor för gossar.						
Latinlärov. å Norrm.	717	354	389	354	1,923	—	Stockholm:						
Södermalms lärov...	646	¹⁾ 188	239	214	1,290	—	Jakob	293	¹⁰⁾ 92	102	97	412	—
Reallärov. å Norrm.	598	²⁾ 198	246	223	1,184	—	Katarina	270	167	167	167	843	—
» å Östern.	604	³⁾ 187	208	204	1,041	—	Kungsholmen	330	123	127	123	699	—
Nya elem.-skolan...	449	258	325	258	1,460	—	Enköping	109	35	36	35	179	—
Uppsala	578	⁴⁾ 206	298	275	1,501	—	Eskilstuna	165	¹¹⁾ 45	51	47	436	—
Nyköping	222	⁵⁾ 109	122	119	890	—	Eksjö	128	58	62	58	289	—
Strängnäs	124	⁶⁾ 29	35	32	176	—	Oskarshamn	115	11	11	11	42	—
Linköping	628	127	146	127	743	—	Karlshamn	146	¹²⁾ 25	30	27	176	1
Norrköping	576	77	81	77	579	—	Malmö	346	85	87	85	771	1
Jönköping	480	148	148	148	642	—	Landskrona	149	²⁰⁾ 36	49	43	182	—
Växjö	392	⁷⁾ 79	88	85	461	—	Varberg	112	22	22	22	214	—
Kalmar	432	⁸⁾ 118	142	138	865	—	Göteborg: Västra ...	437	142	145	142	752	—
Västervik ⁹⁾	181	35	35	35	211	—	Östra	413	82	82	82	672	—
Visby	201	¹⁰⁾ 46	53	51	268	—	Uddevalla	189	55	57	55	152	—
Karlskrona	288	31	31	31	153	—	Mariestad	102	22	22	22	169	—
Kristianstad	356	86	89	86	504	—	Lidköping	119	19	19	19	107	—
Malmö	597	111	111	111	962	—	Skövde	195	¹¹⁾ 51	57	55	333	—
Lund	461	171	191	171	576	—	Kristinehamn	150	28	29	28	112	—
Hälsingborg	621	¹¹⁾ 131	159	135	929	1	Arvika	125	²¹⁾ 24	26	25	120	—
Ystad	249	¹²⁾ 86	94	94	370	—	Söderhamn	100	47	56	47	164	—
Halmstad	414	¹³⁾ 102	113	113	704	—	Summa	3,993	1,169	1,237	1,190	6,824	2
Göteborg:							2. Samskolor.						
Latinläroverket ...	534	66	70	66	534	—	Norrtälje	103	22	22	22	107	—
Realläroverket ...	652	151	157	151	927	—	Södertälje	167	55	62	55	261	—
Vänersborg	202	30	32	30	188	—	Vadstena	92	17	17	17	172	—
Borås	297	43	44	43	373	—	Vimmerby	109	37	37	37	335	—
Skara	413	98	103	98	486	1	Ängelholm	159	35	36	35	211	—
Karlstad	458	106	106	106	660	—	Trelleborg	153	62	62	62	658	—
Örebro	669	¹⁴⁾ 212	257	234	1,310	1	Strömstad	103	¹⁶⁾ 29	33	32	125	—
Västerås	422	¹⁵⁾ 123	147	135	1,140	—	Älingsås	170	77	88	77	501	—
Falun	390	¹⁶⁾ 90	105	99	504	1	Ämål	111	21	23	21	70	—
Gävle	407	¹⁷⁾ 123	131	131	599	—	Falköping	131	¹¹⁾ 37	45	41	175	—
Hudiksvall	178	¹⁸⁾ 39	43	41	308	—	Filipstad	142	25	28	25	153	—
Härnösand	289	116	120	116	632	—	Askersund	100	76	77	76	577	—
Sundsvall	434	198	221	198	1,421	1	Sala	167	¹⁶⁾ 58	66	61	396	—
Östersund	376	121	127	121	691	—	Köping	154	71	73	71	561	1
Umeå	257	¹⁹⁾ 78	81	81	705	—	Ärboga	120	37	41	37	173	—
Luleå	257	¹⁸⁾ 48	54	50	278	1	Örnsköldsvik	200	75	109	75	803	—
Summa	16,049	4,519	5,141	4,781	28,188	6	Skellefteå	131	62	62	62	370	—
							Piteå	141	45	47	45	299	—
							Haparanda	96	46	46	46	507	—
							Summa	2,549	887	974	897	6,454	1
							Summa (A o. B i o. 2)	22,591	6,575	7,352	6,868	41,466	9

¹⁾ Därav 24 lärjungar i 2 och 1 i 3 olika sjukdomar. — ²⁾ Därav 19 lärj. i 2 och 3 i 3 olika sjukdomar. — ³⁾ Därav 17 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ⁴⁾ Därav 42 lärj. i 2, 9 i 3 och 3 i 4 olika sjukdomar. — ⁵⁾ Därav 10 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ⁶⁾ Därav 3 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ⁷⁾ Därav 4 lärj. i 2 och 1 lärj. i 3 olika sjukdomar. — ⁸⁾ Därav 20 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ⁹⁾ På grund av skolläkarens död hava inga uppgifter kunnat erhållas för höstterm., varför här meddelade tal avse vårterminen 1911. — ¹⁰⁾ Därav 5

lärj. i 2 olika sjukdomar. — ¹¹⁾ Därav 4 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ¹²⁾ Därav 8 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ¹³⁾ Därav 11 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ¹⁴⁾ Därav 22 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ¹⁵⁾ Därav 10 lärj. i 2 och 1 i 3 olika sjukdomar. — ¹⁶⁾ Därav 7 lärj. i 2 och 1 i 3 olika sjukdomar. — ¹⁷⁾ Därav 8 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ¹⁸⁾ Därav 2 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ¹⁹⁾ Därav 1 lärj. i 3 olika sjukdomar. — ²⁰⁾ Därav 7 lärj. i 2 olika sjukdomar. — ²¹⁾ Därav 1 lärj. i 2 olika sjukdomar.

Tab. 17. Antal lärjungar höstterminen 1910, som icke deltagit i gymnastikövningarne eller som hänvisats till svagrote.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
Läroverk.	I gymnastikövningarne icke deltagande														Till svagrote hänvisade														
	på grund av														på grund av														
	sjukdomar i										av andra orsaker.				sjukdomar i										av andra orsaker.				
	syn- o. hörsel-organerna.	nervsystemet.	cirkulationsorganerna.	andfäktis-organerna.	matmältning-organerna.	urin- o. köns-organerna.	ö. ben-systemet.	rörelseorgan. missbildning.	farmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	Summa.	av andra orsaker.	Summa icke deltagande.	syn- o. hörsel-organerna.	nervsystemet.	cirkulationsorganerna.	andfäktis-organerna.	matmältning-organerna.	urin- o. köns-organerna.	ö. ben-systemet.	rörelseorgan. missbildning.	farmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	Summa.	av andra orsaker.	Summa till svagrote hänvisade.	
1:o. Efter läroverk.																													
A. Högre läroverk.																													
Stockholm:																													
Latinl. & Norrm.	2	2	22	10	1	6	9	—	1	17	¹⁾ 1	71 ²⁾ 3	74	4	2	8	6	1	2	4	—	2	35	—	64	—	64		
Söderm. lärov.	—	4	13	3	3	1	9	—	5	15	³⁾ 1	54 ⁴⁾ 1	55	—	—	15	—	2	4	2	1	7	7	—	38	—	38		
Reall. & Norrm.	—	—	18	2	—	4	8	1	4	5	⁵⁾ 1	43	—	—	—	12	2	—	1	1	—	1	19	—	36	—	36		
” & Österm.	1	—	11	2	—	11	14	1	6	7	⁶⁾ 5	58 ⁷⁾ 1	59	—	1	6	1	1	2	1	1	5	11	—	29	—	29		
Nya elem.-sk.	1	4	7	8	3	2	9	—	—	9	⁸⁾ 1	44 ⁹⁾ 2	46	—	1	6	2	—	3	5	—	—	1	—	18	—	18		
Uppsala	2	4	15	10	3	11	13	—	2	4	—	64	—	64	—	3	8	6	1	4	—	—	—	—	—	29	—	29	
Nyköping	—	—	2	1	—	2	16	—	3	6	¹⁰⁾ 3	33	—	33	—	—	3	—	—	—	11	—	—	3 ¹¹⁾ 3	20	—	20		
Strängnäs	—	—	—	—	—	1	2	—	2	—	—	5	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	6	—	6	
Linköping	1	—	7	8	2	12	9	1	8	10	—	58	—	58	—	—	1	—	—	—	1	—	—	13	—	15	—	15	
Norrköping ...	5	3	7	6	2	5	9	2	2	26	—	67 ¹²⁾ 26	93	2	1	4	1	1	—	3	—	2	13	—	27	—	27		
Jönköping	2	6	—	4	—	3	2	—	1	—	—	18 ¹³⁾ 8	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Växjö	1	1	4	8	—	3	6	—	3	4	—	30	—	30	1	11	3	5	2	20	4	—	8	22	—	76 ¹⁴⁾ 9	85		
Kalmar	—	2	6	3	1	10	2	2	4	5	¹⁵⁾ 1	36	—	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Västervik	—	1	6	3	—	3	3	—	2	—	—	18	—	18	1	—	3	—	—	2	1	—	—	3	—	10	—	10	
Visby	—	—	4	1	1	3	2	—	—	—	—	11	—	11	—	1	1	—	1	—	1	3	—	1	—	8	—	8	
Karlskrona ...	1	2	1	1	—	2	1	—	—	—	—	8	—	8	—	1	2	—	—	5	1	—	2	2	—	13	—	13	
Kristianstad ...	2	1	9	1	—	2	6	—	12	1	—	34	—	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Malmö	2	3	17	3	1	1	6	1	5	—	¹⁶⁾ 4	43	—	43	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	
Lund	2	4	15	4	1	6	9	1	6	2	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Hälsingborg ...	1	5	19	7	4	4	8	2	1	—	¹⁷⁾ 1	52	—	52	1	—	21	3	4	1	2	2	—	16 ¹⁸⁾ 1	51	—	51		
Ystad	—	—	1	1	—	—	1	—	2	—	—	5	—	5	2	1	4	3	1	—	7	—	2	7	—	27	—	27	
Halmstad	1	—	2	11	1	6	5	1	2	1	¹⁹⁾ 1	31 ²⁰⁾ 3	34	—	—	2	1	2	1	1	—	4	4	—	15	—	15		
Göteborg:																													
Latinlärov. ...	1	3	6	1	3	14	7	4	10	2	—	51	—	51	—	—	2	—	1	—	—	—	—	4	—	7	—	7	
Reallärov. ...	2	1	14	12	8	9	6	2	6	6	²¹⁾ 3	69	—	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	22	—	22	
Vänersborg ...	—	—	1	4	2	2	2	—	9	—	—	20	—	20	—	—	4	—	1	—	1	—	2	—	²²⁾ 1	9 ²³⁾ 12	21		
Borås	—	—	3	4	—	1	2	—	6	1	—	17	—	17	—	—	3	—	—	1	1	—	—	8	—	13	—	13	
Skara	3	—	3	3	1	5	7	—	—	3	—	25	—	25	4	1	—	2	3	14	5	—	3	14	—	46	—	46	
Karlstad	—	1	6	5	1	5	7	—	2	8	—	35	—	35	—	—	7	5	5	1	1	—	2	12	—	33	—	33	
Örebro	2	—	3	1	—	3	5	—	3	—	²⁴⁾ 1	18	—	18	1	2	5	2	1	1	6	4	5	—	²⁵⁾ 8	35	—	35	
Västerås	1	4	5	9	7	4	6	—	—	2	²⁶⁾ 1	39	—	39	—	1	3	—	—	1	1	—	—	5	—	11	—	11	
Falun	1	1	2	1	4	5	3	—	—	1	—	18	—	18	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	3	—	3	
Gävle	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	3 ²⁷⁾ 1	4	—	—	—	5	—	—	9	—	—	—	3	—	17	—	17	
Hudiksvall ...	2	3	1	1	1	—	1	—	—	4	—	13	—	13	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	—	5	—	5	
Härnösand ...	2	2	1	1	2	9	6	—	3	6	—	32 ²⁸⁾ 4	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Sundsvall	—	—	12	6	—	3	12	4	3	1	²⁹⁾ 1	42 ³⁰⁾ 1	43	—	—	—	4	—	1	3	3	—	3	—	—	14	—	14	
Östersund	1	1	5	—	—	7	1	—	3	5	—	23	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Umeå	1	—	6	—	—	2	4	—	3	1	—	17	—	17	1	—	21	—	1	—	—	—	—	6	—	29	—	29	
Luleå	—	—	1	2	2	2	3	—	—	—	—	10 ³¹⁾ 2	12	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	2	—	5	—	5	
Summa	40	58	255	148	54	170	221	23	119	152	25	1,265	52	1,317	18	26	154	39	29	76	68	11	51	248	13	733	21	754	

¹⁾ Näslod. — ²⁾ Avlägsen bostad. — ³⁾ Svaghet i bukväggen. — ⁴⁾ Befriad av rektor. — ⁵⁾ Kvarstående aviter efter operation. — ⁶⁾ Difteri och skarlakansfeber. — ⁷⁾ Befriade av rektor. — ⁸⁾ 2 sviter av reumatisk feber, 1 svit av påssjuka. — ⁹⁾ Åderbräck. — ¹⁰⁾ Skrofler. — ¹¹⁾ Specificerade uppgifter hava ej kunnat lämnas, enär gymnastiklär. ej fört för ändamålet tillräckligt utförliga anteckningar. — ¹²⁾ Bleksot.

¹³⁾ 1 näslod, 2 reumatism. — ¹⁴⁾ Svagrote har ej förekommit. — ¹⁵⁾ Nybörjare. — ¹⁶⁾ Skrofler. — ¹⁷⁾ Blodbrist. — ¹⁸⁾ 11 nybörjare och 1 mindre försiktigkommen. — ¹⁹⁾ Bleksot.

Tab. 17 (forts.). Antal lärjungar höstterminen 1910, som icke deltagit i gymnastik-
övningarne eller som hänvisats till svagrote.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29		
Läroverk.	I gymnastikövningarne icke deltagande														Till svagrote hänvisade															
	på grund av														på grund av															
	sjukdomar i										av andra orsaker.				Summa icke deltagande.	sjukdomar i										av andra orsaker.				Summa till svagrote hänvisade.
	syn- o. hörsel-organerna.	nervsystemet.	cirkulations-organerna.	andedräfts-organerna.	matsmältnings-organerna.	urin- o. köns-organerna.	rörelseorgan. o. benstyellet.	medfödd missbildning.	tarmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	Summa.	syn- o. hörsel-organerna.	nervsystemet.		cirkulations-organerna.	andedräfts-organerna.	matsmältnings-organerna.	urin- o. köns-organerna.	rörelseorgan. o. benstyellet.	medfödd missbildning.	tarmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	Summa.					
B. Real- skolor.																														
1. Realskolor för gossar.																														
Stockholm:																														
Jakob	—	—	11	1	1	1	7	—	—	5	—	26 ¹⁾	45	71	1	—	2	—	—	—	2	—	—	6	—	11	—	11		
Katarina	—	—	2	—	—	1	1	—	3	— ²⁾	1	8	—	8	—	—	3	2	—	—	1	—	—	3	—	9 ¹⁾	1	10		
Kungsholmen	1	—	4	1	2	2	11	2	5	1	—	29	—	29	2	—	1	—	—	2	2	2	2	7	—	18	—	18		
Enköping	—	—	1	—	—	2	6	—	—	—	—	9	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Eskilstuna.....	—	—	8	1	—	—	2	1	1	5	—	18	—	18	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2			
Eksjö	1	1	1	2	—	1	—	—	—	2	—	8	—	8	1	—	—	—	—	1	—	—	1	8	—	11	—	11		
Oskarshamn ...	—	2	6	1	3	1	1	—	1	7	—	22 ³⁾	1	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Karlshamn ...	1	—	3	—	—	2	1	—	2	1 ⁴⁾	1	11	—	11	—	—	2	—	—	1	1	—	—	3	—	7	—	7		
Malmö	—	2	3	3	—	2	2	—	1	1	—	14	—	14	—	1	—	—	—	1	4	—	1	5 ³⁾	4	16	—	16		
Landskrona ...	—	—	—	—	—	4	—	—	4	—	—	8 ⁵⁾	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Varberg.....	—	2	3	—	—	—	2	1	2	—	—	10	—	10	—	1	—	1	—	1	1	—	2	1	—	7	—	7		
Göteborg: Västra	—	—	5	—	1	1	4	1	4	—	—	16	—	16	—	—	6	—	—	2	1	—	5	9	—	23	—	23		
Östra	—	—	7	—	—	1	4	—	5	—	—	17	—	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Uddevalla	—	1	2	—	2	1	1	—	—	2	—	9	—	9	—	—	3	—	—	5	2	—	—	5	—	15	—	15		
Mariestad	2	2	2	—	—	4	2	—	1	1	—	14 ¹⁾	2	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Lidköping	—	—	1	1	—	—	1	1	8	4	—	16 ⁶⁾	1	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Skövde	— ⁷⁾	1	1	—	—	—	2	—	—	2	—	6 ⁸⁾	—	6	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	3	—	3		
Kristinehamn..	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2	3	—	1	9	—	15	—	15		
Arvika	1	—	5	1	2	2	2	—	—	2	—	15	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Söderhamn ...	—	—	1	—	—	1	5	—	—	2	—	9	—	9	—	—	—	1	—	5	—	—	—	—	—	6	—	6		
Summa	6	⁹⁾ 11	66	12	11	26	55	6	37	35	2	⁹⁾ 267	50	317	4	2	18	4	—	21	17	2	12	59	4	143	1	144		

¹⁾ Avlägsen bostad. — ²⁾ Gammal kotåkomma. — ³⁾ Enhänt. — ⁴⁾ Hud-
sjukdom. — ⁵⁾ Efter armbrott. — ⁶⁾ Lymfkörtelinflammation. — ⁷⁾ Tillhörde
ring II. — ⁸⁾ 1 av dessa tillhörde ring II.

¹⁾ Undernäring. — ²⁾ Svagrote har ej förekommit. — ³⁾ Ärr efter ope-
ration.

Tab. 17 (forts.). Antal lärjungar höstterminen 1910, som icke deltagit i gymnastik-
övningarna eller som hänvisats till svagrote.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
Läroverk.	I gymnastikövningarne icke deltagande														Till svagrote hänvisade														
	på grund av														på grund av														
	sjukdomar i										Summa icke deltagande.	av andra orsaker.	sjukdomar i										Summa till svagrote hänvisade.	av andra orsaker.					
	syn- o. hörsel-organerna.	nervsystemet.	cirkulations-organerna.	andeträks-organerna.	matsmältning-organerna.	urin- o. köns-organerna.	föreleor- o. ben- systemet.	medfödd missbildning.	tarmbräck.	allmän svaghet.			andra sjukdomar.	Summa a.	syn- o. hörsel-organerna.	nervsystemet.	cirkulations-organerna.	andeträks-organerna.	matsmältning-organerna.	urin- o. köns-organerna.	föreleor- o. ben- systemet.	medfödd missbildning.			tarmbräck.	allmän svaghet.	andra sjukdomar.	Summa a.	
2. Samskolor.																													
Norrtälje	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	3	¹⁾ 3	6	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	4	—	4	
Södertälje	1	—	6	—	1	2	1	—	—	18	—	29	²⁾ 7	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Vadstena	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	
Vimmerby	—	—	3	1	—	3	1	—	—	3	—	11	—	11	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	4	—	4	
Ängelholm	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Trelleborg	1	2	4	1	—	1	2	—	—	2	—	13	³⁾ 4	17	1	—	1	—	1	—	3	—	—	—	11	17	—	17	
Strömstad	—	—	1	—	2	—	—	—	—	1	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Alingsås	—	—	1	1	—	—	1	—	1	2	—	6	—	6	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	¹⁾ 1	3	
Åmål	1	—	3	1	—	—	—	—	—	6	—	11	³⁾ 1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Falköping	1	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Filipstad	—	6	2	2	1	—	2	3	2	4	—	22	³⁾ 3	25	—	2	4	—	—	—	1	—	—	3	—	10	—	10	
Askersund	—	—	1	—	—	1	1	—	4	4	—	11	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sala	—	—	15	14	—	1	2	—	1	2	—	35	³⁾ 2	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Köping	—	1	1	3	—	4	3	1	1	—	³⁾ 2	16	³⁾ 3	19	—	—	5	2	—	1	2	—	—	4	³⁾ 2	16	—	16	
Arboga	—	—	—	1	—	—	1	1	2	2	⁴⁾ 1	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Örnsköldsvik	—	—	1	—	—	5	6	—	—	14	⁵⁾ 1	27	³⁾ 5	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skellefteå	—	—	4	—	—	2	1	2	—	1	—	10	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6	—	6	
Piteå	—	—	2	1	—	—	3	—	3	—	—	9	²⁾ 2	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Haparanda	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Summa	4	9	45	25	4	21	28	8	14	65	4	227	30	257	1	2	13	2	1	1	7	—	3	17	13	60	1	61	
2.o. Efter läroverks- o. klassgrupp.																													
Högre lärov.:																													
Realskolan ...	21	32	98	78	34	89	105	14	83	76	17	647	24	671	8	13	93	18	19	49	30	11	31	158	8	438	14	452	
Gymnasiet ...	19	26	157	70	20	81	116	9	36	76	8	618	28	646	10	13	61	21	10	27	38	—	20	90	5	295	7	302	
Realskolor:																													
Realskf.f. gossar	6	⁶⁾ 11	66	12	11	26	55	6	37	35	2	⁶⁾ 267	50	317	4	2	18	4	—	21	17	2	12	59	4	143	1	144	
Samskolor	4	9	45	25	4	21	28	8	14	65	4	227	30	257	1	2	13	2	1	1	7	—	3	17	13	60	1	61	
Summa	50	78	366	185	69	217	304	37	170	252	31	1,759	132	1,891	23	30	185	45	30	98	92	13	66	324	30	936	23	959	
Realskolan ...	31	51	209	115	49	136	188	28	134	176	23	1,140	104	1,244	13	17	124	24	20	71	54	13	46	234	25	641	16	657	
Gymnasiet ...	19	27	157	70	20	81	116	9	36	76	8	619	28	647	10	13	61	21	10	27	38	—	20	90	5	295	7	302	
Summa	50	78	366	185	69	217	304	37	170	252	31	1,759	132	1,891	23	30	185	45	30	98	92	13	66	324	30	936	23	959	

¹⁾ Befriad av rektor. — ²⁾ Avlägsen bostad. — ³⁾ 1 skrofler, 1 sockersjuka. —
⁴⁾ Smärtor i mjälttrakten. — ⁵⁾ Tuberkulösa lymfom. — ⁶⁾ 1 av dessa tillhörde
ring II (Skövde).

¹⁾ Svagrote har ej förekommit. — ²⁾ Efter operation av blind-
tarmen — ³⁾ Skrofler.

Tab. 18. Lärjungarnes flyttning år 1910 vid vårterminens slut och höstterminens början.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Klasser och ringar.	Vid vår-terns slut före flyttningen närv. lärjungar i klass eller ring, vars från flyttning kan ske vid samma läroverk & samma linje.	Vårterminen.								Höstterminen.								Summornas summa.
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till klassen eller ringen								Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till klassen eller ringen								
		efter att hava tillhört närmast lägre klass eller ring av samma linje följande antal terminer.						från annan linje.	Summa.	efter att hava tillhört närmast lägre klass eller ring av samma linje följande antal terminer.						från annan linje.	Summa.	
		0.	1.	2.	3.	4.	5 eller flere.			0.	1.	2.	3.	4.	5 eller flere.			
A. Högre läroverk.																		
Klass 1	1,619	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» 2	1,935	—	28	1,147	2	72	—	—	1,249	—	8	200	3	16	—	—	227	1,476
» 3	2,053	—	22	1,352	5	83	1	—	1,463	20	3	273	—	27	—	—	323	1,786
» 4	2,124	—	18	1,412	4	97	—	—	1,531	16	7	255	1	19	—	—	298	1,829
» 5	1,929	—	13	1,318	6	136	1	—	1,474	6	5	284	2	12	—	—	309	1,783
» 6	—	—	2	294	—	39	1	4	340	7	4	88	1	9	—	34	143	483
Ring I: Reallinjen.....	896	—	5	545	2	36	—	—	588	3	1	78	—	9	—	5	96	684
» I: Latinlinjen	749	—	3	443	—	28	—	—	474	2	2	73	—	4	—	7	88	562
» II: Reallinjen.....	800	—	6	541	2	41	—	—	590	1	4	135	—	14	—	4	158	748
» II: Latinlinjen	564	—	3	474	2	47	—	—	526	1	1	94	1	4	—	11	112	638
» III: Reallinjen.....	720	—	7	557	—	19	—	—	583	1	1	121	—	5	—	—	128	711
» III: L: Utan grekiska ...	374	—	7	319	1	14	—	—	341	1	1	60	1	2	—	1	66	407
» III: L: Med grekiska	125	—	1	86	—	2	—	—	89	1	—	15	—	—	—	2	18	107
» IV: Reallinjen.....	—	—	3	520	5	34	—	—	562	2	—	91	2	3	—	—	98	660
» IV: L: Utan grekiska ...	—	—	1	269	1	11	—	—	282	1	—	37	1	2	—	—	41	323
» IV: L: Med grekiska	—	—	—	109	—	4	—	—	113	1	—	10	—	—	—	1	12	125
Summa	13,888	—	119	9,386	30	663	3	4	10,205	63	37	1,814	12	126	—	65	2,117	12,322
B. Realskolor.																		
1. Realskolor för gossar.																		
Klass 1	772	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» 2	799	—	16	505	—	39	—	—	560	—	2	127	—	8	—	—	137	697
» 3	725	—	7	561	1	32	—	—	601	6	2	111	—	6	—	—	125	726
» 4	654	—	9	482	—	31	—	—	522	6	2	105	—	7	—	—	120	642
» 5	552	—	4	361	—	41	—	—	406	4	—	99	—	8	—	—	111	517
» 6	—	—	5	311	—	26	—	—	342	—	1	54	—	6	—	—	61	403
Ring I: Reallinjen.....	18	—	—	10	—	—	—	—	10	1	—	4	—	—	—	—	5	15
» II: Reallinjen.....	—	—	—	14	1	—	—	—	15	—	—	1	—	—	—	—	1	16
Summa	3,520	—	41	2,244	2	169	—	—	2,456	17	7	501	—	35	—	—	560	3,016

Anm. Från femte realskolklassen äger flyttning rum dels till 6:e realskolklassen, dels till 1:a ringens real- eller latinlinje & gymnasiet.

Tab. 18 (forts.). Lärjungarnes flyttning år 1910 vid vårterminens slut och höstterminens början.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
Klasser och ringar.	Vid vårterminens slut före flyttningen närlärljunga i klass eller ring, varifrån flyttning kan ske vid samma läroverk å samma linje.	Vårterminen.								Höstterminen.								Summornas summa.		
		Lärjungar, som vid vårterminens slut flyttats till klassen eller ringen								Lärjungar, som vid höstterminens början flyttats till klassen eller ringen										
		efter att hava tillhört närmast lägre klass eller ring av samma linje följande antal terminer.							från annan linje.	Summa.	efter att hava tillhört närmast lägre klass eller ring av samma linje följande antal terminer.								från annan linje.	Summa.
		0.	1.	2.	3.	4.	5 eller flere.	0.			1.	2.	3.	4.	5 eller flere.					
2. Samskolor.																				
Klass 1.....	425	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
» 2.....	470	—	5	327	2	18	—	—	352	—	1	46	—	1	—	—	48	400		
» 3.....	485	—	14	357	1	19	—	—	391	7	2	48	—	—	—	—	57	448		
» 4.....	475	—	3	348	1	20	—	—	372	7	—	49	1	3	—	—	60	432		
» 5.....	381	—	2	280	3	33	—	—	318	—	—	68	—	3	—	—	71	389		
» 6.....	—	—	—	266	—	31	—	—	297	3	—	34	—	2	—	—	39	336		
Summa	2,236	—	24	1,578	7	121	—	—	1,730	17	3	245	1	9	—	—	275	2,005		
C. Sammandrag.																				
Realskolan.																				
Klass 1.....	2,816	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
» 2.....	3,204	—	49	1,979	4	129	—	—	2,161	—	11	373	3	25	—	—	412	2,573		
» 3.....	3,263	—	43	2,270	7	134	1	—	2,455	33	7	432	—	33	—	—	505	2,960		
» 4.....	3,253	—	30	2,242	5	148	—	—	2,425	29	9	409	2	29	—	—	478	2,903		
» 5.....	2,862	—	19	1,959	9	210	1	—	2,198	10	5	451	2	23	—	—	491	2,639		
» 6.....	—	—	7	871	—	96	1	4	979	10	5	176	1	17	—	34	243	1,222		
Gymnasiet.																				
Ring I: Reallinjen	914	—	5	555	2	36	—	—	598	4	1	82	—	9	—	5	101	699		
» I: Latinlinjen	749	—	3	443	—	23	—	—	474	2	2	73	—	4	—	7	88	562		
Ring II: Reallinjen	800	—	6	555	3	41	—	—	605	1	4	136	—	14	—	4	159	764		
» II: Latinlinjen	564	—	3	474	2	47	—	—	526	1	1	94	1	4	—	11	112	638		
» III: Reallinjen	720	—	7	557	—	19	—	—	583	1	1	121	—	5	—	—	128	711		
» III: L: Utan grekiska ...	374	—	7	319	1	14	—	—	341	1	1	60	1	2	—	1	66	407		
» III: L: Med grekiska ...	125	—	1	86	—	2	—	—	89	1	—	15	—	—	—	2	18	107		
» IV: Reallinjen	—	—	3	520	5	34	—	—	562	2	—	91	2	3	—	—	98	660		
» IV: L: Utan grekiska ...	—	—	1	269	1	11	—	—	282	1	—	37	1	2	—	—	41	323		
» IV: L: Med grekiska ...	—	—	—	109	—	4	—	—	113	1	—	10	—	—	—	1	12	125		
Summa	19,644	—	184	13,208	39	953	3	4	14,391	97	47	2,560	13	170	—	65	2,952	17,343		
Realskolan	15,398	—	148	9,321	25	717	3	4	10,218	82	37	1,841	8	127	—	34	2,129	12,347		
Gymnasiet: Reallinjen	2,434	—	21	2,187	10	130	—	—	2,348	8	6	430	2	31	—	9	486	2,834		
Latinlinjen	1,812	—	15	1,700	4	106	—	—	1,825	7	4	289	3	12	—	22	337	2,162		
Summa	19,644	—	184	13,208	39	953	3	4	14,391	97	47	2,560	13	170	—	65	2,952	17,343		

Anm. Utom den i tabellen upptagna stora flyttningen vid övergången från ett läsår till ett annat ägde under kalenderåret 1910 vid några läroverk flyttning rum även vid vårterminens början, varvid 94 lärjungar erhöilo flyttning. Efter att hava tillhört närmast föregående klass 0 termin flyttades 1 till klass 3; efter att hava tillhört närmast föregående klass en termin flyttades 62, nämligen 21 till klass 2, 16 till klass 3, 5 till klass 4, 6 till klass 5, 2 till klass 6, 4 till ring I: R., 1 till ring I: L., 1 till ring II: R., 2 till ring IV: R., 2 till ring IV: L. utan grekiska och 2 till ring IV: L. med grekiska;

efter att hava tillhört närmast föregående klass två terminer flyttades 4, nämligen 2 till klass 6, 1 till ring I: L. och 1 till ring II: L.; efter att hava tillhört närmast föregående avdelning tre terminer flyttades 11, nämligen 1 till klass 3, 4 till klass 4, 2 till klass 5, 1 till klass 6, 1 till ring II: R., 1 till ring II: L. och 1 till ring IV: L. utan grekiska. Från en linje till en annan övergingo vid nyssnämnda tidpunkt 16 lärjungar, nämligen 5 till klass 6, 3 till ring I: R., 1 till ring I: L., 2 till ring II: L., 2 till ring III: L. utan grekiska, 3 till ring III: L. med grekiska.

Tab. 19. Lärjungarnes omsättning år 1910.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Klasser och ringar.	Vårterminen.									Höstterminen.								
	Närvarande lärjungar i klassen eller ringen den 1 Februari.					Lärjungar avgångne från klassen eller ringen				Närvarande lärjungar i klassen eller ringen den 15 September.					Lärjungar avgångne från klassen eller ringen			
	Kvar i klassen eller ringen från föregående termin.	Flyttade till klass. el. ringen på grund av beslut		Inskrivne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med d. 31 Januari.	från och med d. 1 Februari till terminens slut.	under näst följande mellantermin.	Summa.	Kvar i klassen eller ringen från föregående termin.	Flyttade till klass. el. ringen på grund av beslut		Inskrivne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med d. 14 September.	från och med d. 15 September till terminens slut.	under näst följande mellantermin.	Summa.
		vid vårt-terminens slut.	vid vårt-terminens början.								vid höst-terminens slut.	vid höst-terminens början.						
A. Högre läroverk.																		
Klass 1	1,576	—	—	47	1,623	—	6	60	66	96	—	—	1,549	1,645	6	12	11	29
» 2	1,916	—	13	19	1,948	2	10	91	103	116	1,204	227	373	1,920	9	5	16	30
» 3	2,032	—	10	16	2,058	1	10	115	126	141	1,407	318	226	2,092	15	13	19	47
» 4	2,106	—	6	23	2,135	7	10	166	183	208	1,491	297	185	2,181	20	12	19	51
» 5	1,919	—	7	19	1,945	4	13	181	198	134	1,428	305	142	2,009	10	10	23	43
» 6	537	—	10	9	556	—	3	534	537	26	321	141	30	518	4	10	15	29
Ring I: Reallinjen...	880	—	7	11	898	1	3	64	68	60	572	94	203	929	4	5	13	22
» I: Latinlinjen...	745	—	3	8	756	1	7	39	47	68	444	87	133	732	8	—	9	17
» II: Reallinjen...	790	—	2	11	803	4	5	45	54	37	570	157	81	845	8	2	2	12
» II: Latinlinjen...	555	—	4	7	566	—	1	31	32	29	512	111	34	686	2	—	3	5
» III: Reallinjen...	724	—	—	3	727	1	8	17	26	41	576	125	28	770	14	3	9	26
» III: L: Utan grek.	366	—	2	3	371	3	2	12	17	22	329	64	15	430	7	3	3	13
» III: L: Med grek.	128	—	3	1	132	—	1	2	3	5	90	18	8	121	1	—	3	4
» IV: Reallinjen...	645	—	2	3	650	1	3	619	623	29	553	96	11	689	1	5	17	23
» IV: L: Utan grek.	396	—	3	1	396	—	2	370	372	25	281	41	7	354	—	1	15	16
» IV: L: Med grek.	115	—	2	—	117	—	—	113	113	4	112	12	—	128	—	—	2	2
Summa	15,426	—	74	181	15,681	25	84	2,459	2,568	1,041	9,890	2,093	3,025	16,049	109	81	179	369
B. Realskolor.																		
1. Realskolor för gossar.																		
Klass 1	752	—	—	22	774	1	5	52	58	41	—	—	748	789	3	2	7	12
» 2	789	—	3	6	798	1	1	46	48	51	528	136	96	811	1	4	4	9
» 3	712	—	5	13	730	—	8	64	72	46	578	125	69	818	6	8	12	26
» 4	654	—	1	4	659	1	5	89	95	69	488	119	46	722	14	7	10	31
» 5	547	—	1	7	555	—	4	220	224	45	375	111	16	547	5	4	12	21
» 6	281	—	—	5	286	—	4	279	283	3	209	53	9	279	2	3	6	11
Ring I: Reallinjen...	18	—	—	—	18	—	—	6	6	—	10	4	1	15	1	—	—	1
» II: Reallinjen...	5	—	—	—	5	—	—	5	5	—	11	1	—	12	—	1	—	1
Summa	3,758	—	10	57	3,825	3	27	761	791	255	2,199	554	985	3,993	32	29	51	112

Tab. 19 (forts.). Lärjungarnes omsättning år 1910.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Klasser och ringar.	Vårterminen.									Höstterminen.								
	Närvarande lärjungar i klassen eller ringen den 1 Februari.					Lärjungar avgångne från klassen eller ringen				Närvarande lärjungar i klassen eller ringen den 15 September.					Lärjungar avgångne från klassen eller ringen			
	Kvar i klassen eller ringen från föregående termin.	Flyttade till klass. el. ringen på grund av beslut		Inskrivne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med d. 31 Januari.	från och med d. 1 Februari till terminens slut.	under näst följande mellantermin.	Summa.	Kvar i klassen eller ringen från föregående termin.	Flyttade till klass. el. ringen på grund av beslut		Inskrivne under terminen.	Summa.	från terminens början till och med d. 14 September.	från och med d. 15 September till terminens slut.	från terminens början till och med d. 15 September till terminens slut.	Summa.
		vid föreg. terminens slut.	vid vårterminens början.								vid föreg. terminens slut.	vid höstterminens början.						
2. Samskolor.																		
Klass 1	419	—	—	8	427	—	2	19	21	19	—	—	429	448	—	3	3	6
» 2	456	—	5	9	470	1	1	30	32	18	334	48	58	458	—	3	1	4
» 3	476	—	3	7	486	—	1	57	58	26	367	54	41	488	2	1	11	14
» 4	470	—	2	3	475	2	—	68	70	40	345	59	22	466	4	4	2	10
» 5	393	—	—	2	395	1	10	84	95	24	291	70	13	398	6	3	8	17
» 6	231	—	—	2	233	1	1	226	228	9	239	36	7	291	—	2	6	8
Summa	2,445	—	10	31	2,486	5	15	484	504	136	1,576	267	570	2,549	12	16	31	59
C. Sammandrag.																		
Realskolan.																		
Klass 1	2,747	—	—	77	2,824	1	13	131	145	156	—	—	2,726	2,882	9	17	21	47
» 2	3,161	—	21	34	3,216	4	12	167	183	185	2,066	411	527	3,189	10	12	21	43
» 3	3,220	—	18	36	3,274	1	19	236	256	213	2,352	497	336	3,398	23	22	42	87
» 4	3,230	—	9	30	3,269	10	15	323	348	317	2,324	475	253	3,369	38	23	31	92
» 5	2,859	—	8	28	2,895	5	27	485	517	203	2,094	486	171	2,954	21	17	43	81
» 6	1,049	—	10	16	1,075	1	8	1,039	1,048	38	769	235	46	1,088	6	15	27	48
Gymnasiet.																		
Ring I: Reallinjen...	898	—	7	11	916	1	3	70	74	60	582	98	204	944	5	5	13	23
» I: Latinlinjen..	745	—	3	8	756	1	7	39	47	68	444	87	133	732	8	—	9	17
» II: Reallinjen...	795	—	2	11	808	4	5	50	59	37	581	158	81	857	8	3	2	13
» II: Latinlinjen..	555	—	4	7	566	—	1	31	32	29	512	111	34	686	2	—	3	5
» III: Reallinjen...	724	—	—	3	727	1	8	17	26	41	576	125	28	770	14	3	9	26
» III: L: Utan grek.	366	—	2	3	371	3	2	12	17	22	329	64	15	430	7	3	3	13
» III: L: Med grek.	128	—	3	1	132	—	1	2	3	5	90	18	8	121	1	—	3	4
» IV: Reallinjen...	645	—	2	3	650	1	3	619	623	29	553	96	11	689	1	5	17	23
» IV: L: Utan grek.	392	—	3	1	396	—	2	370	372	25	281	41	7	354	—	1	15	16
» IV: L: Med grek.	115	—	2	—	117	—	—	113	113	4	112	12	—	128	—	—	2	2
Summa	21,629	—	94	269	21,992	33	126	3,704	3,863	1,432	13,665	2,914	4,580	22,591	153	126	261	540
Realskolan	16,266	—	66	221	16,553	22	94	2,381	2,497	1,112	9,605	2,104	4,059	16,880	107	106	185	398
Gymnasiet: Reallinjen	3,062	—	11	28	3,101	7	19	756	782	167	2,292	477	324	3,260	28	16	41	85
Latinlinjen	2,301	—	17	20	2,338	4	13	567	584	153	1,768	383	197	2,451	18	4	35	57
Summa	21,629	—	94	269	21,992	33	126	3,704	3,863	1,432	13,665	2,914	4,580	22,591	153	126	261	540

Anm. 1. Då i kolumnerna 8 och 17 endast sådana lärjungar böra vara upptagna, vilka i förtid under terminens lopp avbrutit sin skolgång, hava därifrån till resp. kol. 9 och 18 överförts, dels alla efter student- och realskoleexamen avgångne lärjungar, även om dessa examina vid vissa läroverk inträffat före årsexamen, dels, såvitt sig göra låtit, alla de lärjungar, vilka i öfrigt avgått vid terminens slut.

Anm. 2. Utom i tabellen upptagna nyinskrivna lärjungar, vilka alla inskrevos t. o. m. den 1 Febr. under vårtn och t. o. m. den 15 Sept. under hösttn, inskrevos under vårtn 1910 efter d. 1 Febr. 9 lärjungar, av vilka 2 i kl. 1, 2 i kl. 2, 4 i kl. 3 och 1 i ring II: R. samt under höstterminen 1910 efter den 15 Sept. 28 lärjungar, av vilka 6 i kl. 1, 1 i kl. 2, 10 i kl. 3, 3 i kl. 4, 6 i kl. 5, 1 i ring I: R. och 1 i ring II: R.

Tab. 20. Realskolexamen och därtill hörande fyllnadsprövning vårterminen 1910.

a) Den skriftliga prövningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Läroverk, vid vilka prövning ägt rum.	Underkände (och uteblivne).			Godkände.			Summor summa.	Läroverk, vid vilka prövning ägt rum.	Underkände (och uteblivne).			Godkände.			Summor summa.
	Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberäk- tat läroverk.	Summa.	Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberäk- tat läroverk.	Summa.			Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberäk- tat läroverk.	Summa.	Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberäk- tat läroverk.	Summa.	
I. Offentliga.								B. Realskolor.							
A. Högre läroverk.								1. Realskolor för gossar.							
Stockholm:								Stockholm:							
Latinlärov. å Norrm.	2	¹⁾ 3	5	15	²⁾ 6	21	26	Jakob	—	²²⁾ 3	3	11	12	23	26
Södermalms lärov....	2	³⁾ 4	6	20	3	23	29	Katarina	⁴⁾ 1	²³⁾ 5	6	24	5	29	35
Reallärov. å Norrm.	⁴⁾ 1	—	1	22	⁵⁾ 8	30	31	Kungsholmen	1	²⁾ 2	3	21	¹²⁾ 8	29	32
» » Östern.	—	4	4	14	⁶⁾ 7	21	25	Enköping	—	—	—	7	—	7	7
Uppsala	—	—	—	11	⁷⁾ 10	21	21	Eskilstuna	—	—	—	7	1	8	8
Nyköping	1	⁸⁾ 3	4	1	14	15	19	Eksjö	1	¹⁰⁾ 1	2	8	—	8	10
Strängnäs	—	—	—	5	—	5	5	Oskarshamn	²⁴⁾ —	—	²⁴⁾ 15	—	—	15	15
Linköping	³⁾ 3	²⁾ 2	5	⁹⁾ 20	⁶⁾ 11	31	36	Karlshamn	3	—	3	14	—	14	17
Norrköping	—	—	—	28	2	30	30	Malmö	—	—	—	10	3	13	13
Jönköping	—	—	—	22	¹⁰⁾ 1	23	23	Landskrona	—	—	—	22	1	23	23
Växjö	—	¹¹⁾ 6	6	8	²⁾ 3	11	17	Varberg	—	—	—	4	—	4	4
Kalmar	—	²⁾ 2	2	4	3	7	9	Göteborg: Västra	²⁵⁾ 2	2	29	¹⁸⁾ 3	32	34	34
Västervik	—	—	—	4	—	4	4	» Östra	4	1	5	26	⁶⁾ 7	33	38
Visby	—	—	—	4	¹⁰⁾ 1	5	5	Uddevalla	—	—	—	14	1	15	15
Karlskrona	1	1	2	4	—	4	6	Mariestad	—	—	—	4	—	4	4
Kristianstad	—	—	—	19	1	20	20	Lidköping	—	—	—	4	—	4	4
Malmö	2	⁴⁾ 1	3	19	¹²⁾ 9	28	31	Skövde	—	—	—	8	⁶⁾ 7	15	15
Lund	—	3	3	8	²⁾ 9	17	20	Kristinehamn	1	²⁶⁾ 3	4	12	⁸⁾ 7	19	23
Hälsingborg	1	1	2	31	⁸⁾ 3	34	36	Arvika	—	⁴⁾ 1	1	9	7	16	17
Ystad	¹³⁾ 2	⁴⁾ 1	3	13	3	16	19	Söderhamn	—	—	—	22	¹⁰⁾ 1	23	23
Halmstad	—	⁴⁾ 1	1	18	—	18	19	Summa	11	18	29	271	63	334	363
Göteborg:								2. Samskolor.							
Latinläroverket	1	1	2	26	¹⁴⁾ 5	31	33	Norrtälje	—	—	—	¹²⁾ 16	—	16	16
Realläroverket	1	—	1	28	1	29	30	Södertälje	—	¹⁰⁾ 1	1	4	1	5	6
Vänersborg	—	⁴⁾ 1	1	9	1	10	11	Vimmerby	—	1	1	²⁷⁾ 19	3	22	23
Borås	2	2	4	¹³⁾ 17	—	17	21	Trelleborg	—	—	—	¹²⁾ 9	¹⁵⁾ 3	12	12
Skara	1	3	4	9	6	15	19	Alingsås	2	2	4	²¹⁾ 19	1	20	24
Karlstad	4	¹⁵⁾ 4	8	15	¹⁴⁾ 12	27	35	Åmål	—	—	—	⁷⁾ 17	2	19	19
Örebro	—	—	—	¹⁶⁾ 20	¹²⁾ 9	29	29	Falköping	2	1	3	²⁸⁾ 15	¹⁰⁾ 1	16	19
Västerås	¹⁷⁾ 1	—	1	3	—	3	4	Filipstad	—	—	—	²⁹⁾ 24	—	24	24
Falun	³⁾ 5	—	5	38	¹⁴⁾ 9	47	52	Askersund	—	—	—	⁸⁾ 16	—	16	16
Gävle	—	2	2	13	²⁾ 5	18	20	Sala	1	—	1	³⁰⁾ 10	¹²⁾ 10	20	21
Hudiksvall	—	—	—	9	¹⁸⁾ 10	19	19	Köping	—	—	—	²¹⁾ 20	1	21	21
Härnösand	1	¹⁹⁾ 2	3	8	¹⁸⁾ 8	16	19	Arboga	—	—	—	²⁸⁾ 26	—	26	26
Sundsvall	—	—	—	⁹⁾ 14	1	15	15	Örnsköldsvik	—	³¹⁾ 3	3	⁶⁾ 8	⁸⁾ 3	11	14
Östersund	—	—	—	12	2	14	14	Skellefteå	—	—	—	³⁰⁾ 18	—	18	18
Umeå	—	⁴⁾ 1	1	3	—	3	4	Haparanda	—	—	—	7	²⁾ 3	10	10
Luleå	¹⁸⁾ 2	¹⁴⁾ 5	7	²⁰⁾ 17	²¹⁾ 18	35	42	Summa	5	8	13	223	28	251	264
Summa	33	53	86	531	181	712	798								

¹⁾ 1 av dessa uteblev; 1 var flicka. — ²⁾ 1 av dessa var flicka. — ³⁾ 1 av dessa uteblev. — ⁴⁾ Uteblev. — ⁵⁾ 7 av dessa voro flickor. — ⁶⁾ 4 av dessa voro flickor. — ⁷⁾ 9 av dessa voro flickor. — ⁸⁾ 2 av dessa voro flickor. — ⁹⁾ 1 av dessa tillhörde ring II: R. — ¹⁰⁾ Flicka. — ¹¹⁾ 2 av dessa avbröto. — ¹²⁾ 6 av dessa voro flickor. — ¹³⁾ 1 av dessa tillhörde ring I: R. — ¹⁴⁾ 3 av dessa voro flickor. — ¹⁵⁾ 1 av dessa uteblev efter anmälan; 2 voro flickor. — ¹⁶⁾ 1 av dessa tillhörde ring I: L. — ¹⁷⁾ Uteblev för sjukdom. — ¹⁸⁾ Flickor. — ¹⁹⁾ Uteblevo. — ²⁰⁾ 2 av dessa tillhörde gymnasiet, varav 1 ring I: R. och 1 ring II: R. — ²¹⁾ 8

av dessa voro flickor. — ²²⁾ 1 av dessa uteblev för sjukdom. — ²³⁾ 2 av dessa uteblevo. — ²⁴⁾ Dessutom 1 anmäld, vilken avgick från skolan före skrivningen. — ²⁵⁾ Uteblevo efter anmälan; 1 var flicka. — ²⁶⁾ 2 av dessa voro flickor. Dessutom hade 1 återtagit sin anmälan, varför 1 privatist förut hänvisad till Arvika fick avlägga examen i Kristinehamn. — ²⁷⁾ 12 av dessa voro flickor. — ²⁸⁾ 10 av dessa voro flickor. — ²⁹⁾ 11 av dessa voro flickor. — ³⁰⁾ 5 av dessa voro flickor. — ³¹⁾ 2 av dessa (flickor) uteblevo.

Tab. 20 (forts.). Realskolexamen och därtill hörande fyllnadsprövning vårterminen 1910.

b) Den muntliga prövningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Läroverk, vid vilka prövning ägt rum.	Underkände (och uteblivne).			Godkände.			Summan summa.	Läroverk, vid vilka prövning ägt rum.	Underkände (och uteblivne).			Godkände.			Summan summa.
	Lärjungar från en- skild undervisning (=Privatister?).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.	Lärjungar från en- skild undervisning (=Privatister?).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.			Lärjungar från en- skild undervisning (=Privatister?).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.	Lärjungar från en- skild undervisning (=Privatister?).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.	
I. Offentliga.								B. Realskolor.							
A. Högre läroverk.								1. Realskolor för gossar.							
Stockholm:								Stockholm:							
Latinlärov. & Norrm.	—	¹⁾ 3	3	15	3	18	21	Jakob	—	5	5	11	7	18	23
Södermalms lärov....	4	3	7	²⁾ 16	—	16	23	Katarina	—	3	3	²²⁾ 24	2	26	29
Reallärov. & Norrm.	—	—	—	³⁾ 22	⁴⁾ 8	30	30	Kungsholmen	—	⁹⁾ 1	1	21	²³⁾ 7	28	29
„ „ Östern.	—	1	1	²⁾ 14	⁵⁾ 6	20	21	Enköping	—	—	—	7	—	7	7
Uppsala	—	—	—	11	⁶⁾ 10	21	21	Eskilstuna	—	—	—	7	1	8	8
Nyköping	—	⁷⁾ 1	1	1	13	14	15	Eksjö	—	—	—	8	—	8	8
Strängnäs	—	—	—	5	—	5	5	Oskarshamn	—	—	—	²⁾ 15	—	15	15
Linköping	⁸⁾ 2	—	2	18	⁵⁾ 11	29	31	Karlshamn	—	—	—	14	—	14	14
Norrköping	—	1	1	28	1	29	30	Malmö	—	²⁴⁾ 2	2	10	1	11	13
Jönköping	1	⁹⁾ 1	2	21	—	21	23	Landskrona	—	⁷⁾ 1	1	22	—	22	23
Växjö	—	1	1	8	¹⁰⁾ 2	10	11	Varberg	—	—	—	4	—	4	4
Kalmar	—	1	1	4	2	6	7	Göteborg: Västra	—	—	—	29	¹⁹⁾ 3	32	32
Västervik	—	—	—	4	—	4	4	„ Östra	1	2	3	25	⁵⁾ 5	30	33
Visby	—	¹¹⁾ 1	1	4	—	4	5	Uddevalla	—	—	—	14	1	15	15
Karlskrona	—	—	—	4	—	4	4	Mariestad	—	—	—	4	—	4	4
Kristianstad	—	1	1	19	—	19	20	Lidköping	—	—	—	4	—	4	4
Malmö	—	—	—	²⁾ 19	¹²⁾ 9	28	28	Skövde	—	2	2	8	⁵⁾ 5	13	15
Lund	—	¹³⁾ 3	3	8	¹⁰⁾ 6	14	17	Kristinehamn	—	¹⁴⁾ 3	3	12	4	16	19
Hälsingborg	1	—	1	30	¹⁴⁾ 3	33	34	Arvika	—	²⁵⁾ 2	2	9	5	14	16
Ystad	2	—	2	11	3	14	16	Söderhamn	—	—	—	22	⁹⁾ 1	23	23
Halmstad	—	—	—	18	—	18	18	Summa	1	21	22	270	42	312	334
Göteborg:								2. Samskolor.							
Latinläroverket	2	—	2	24	¹⁵⁾ 5	29	31	Norrtälje	—	—	—	¹²⁾ 16	—	16	16
Realläroverket	3	—	3	25	1	26	29	Södertälje	—	—	—	4	1	5	5
Vänersborg	—	—	—	9	1	10	10	Vimmerby	—	—	—	²⁶⁾ 19	3	22	22
Borås	—	—	—	¹⁶⁾ 17	—	17	17	Trelleborg	—	—	—	¹²⁾ 9	¹⁰⁾ 3	12	12
Skara	—	1	1	9	5	14	15	Alingsås	—	—	—	²⁷⁾ 19	1	20	20
Karlstad	—	¹⁴⁾ 3	3	15	¹⁰⁾ 9	24	27	Åmål	1	2	3	⁶⁾ 16	—	16	19
Örebro	¹⁷⁾ 1	—	1	19	¹²⁾ 9	28	29	Falköping	—	⁹⁾ 1	1	²⁸⁾ 15	—	15	16
Västerås	—	—	—	3	—	3	3	Filipstad	—	—	—	²⁹⁾ 24	—	24	24
Falun	—	—	—	38	¹⁵⁾ 9	47	47	Askersund	—	—	—	⁶⁾ 16	—	16	16
Gävle	—	—	—	13	¹⁰⁾ 5	18	18	Sala	—	—	—	²³⁾ 10	¹²⁾ 10	20	20
Hudiksvall	—	¹⁸⁾ 3	3	9	¹⁹⁾ 7	16	19	Köping	¹⁹⁾ 2	—	2	¹²⁾ 18	1	19	21
Härnösand	1	—	1	7	¹⁰⁾ 8	15	16	Arboga	—	—	—	³⁰⁾ 26	—	26	26
Sundsvall	—	—	—	⁶⁾ 14	1	15	15	Örnsköldsvik	⁹⁾ 1	—	1	¹⁵⁾ 7	¹⁴⁾ 3	10	11
Östersund	—	—	—	12	2	14	14	Skellefteå	—	—	—	²³⁾ 13	—	13	13
Umeå	—	—	—	3	—	3	3	Haparanda	1	—	1	6	¹⁰⁾ 3	9	10
Luleå	—	²⁰⁾ 3	3	²¹⁾ 17	⁴⁾ 15	32	35	Summa	5	3	8	218	25	243	251
Summa	17	27	44	514	154	668	712								

¹⁾ 1 av dessa (flicka) avbröt. — ²⁾ 1 av dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — ³⁾ 1 av dessa tillhörde den katolska trosbekännelsen. — ⁴⁾ 7 av dessa voro flickor. — ⁵⁾ 4 av dessa voro flickor. — ⁶⁾ 9 av dessa voro flickor. — ⁷⁾ Uteblev. — ⁸⁾ 1 av dessa tillhörde ring II: R. — ⁹⁾ Flicka. — ¹⁰⁾ 1 av dessa var flicka. — ¹¹⁾ Flicka, avbröt. — ¹²⁾ 6 av dessa voro flickor. — ¹³⁾ 2 av dessa uteblevo. — ¹⁴⁾ 2 av dessa voro flickor. — ¹⁵⁾ 3 av dessa voro flickor. — ¹⁶⁾ 1 av dessa tillhörde ring I: R. — ¹⁷⁾ Tillhörde ring I: L. — ¹⁸⁾ Flickor,

uteblevo. — ¹⁹⁾ Flickor. — ²⁰⁾ 1 av dessa (flicka) avbröt på grund av sjukdom. — ²¹⁾ 1 av dessa tillhörde ring I: R. och 1 ring II: R. — ²²⁾ 2 av dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — ²³⁾ 5 av dessa voro flickor. — ²⁴⁾ Avbröt. — ²⁵⁾ Uteblevo. — ²⁶⁾ 12 av dessa voro flickor. — ²⁷⁾ 8 av dessa voro flickor. — ²⁸⁾ 10 av dessa voro flickor. — ²⁹⁾ 11 av dessa voro flickor. — ³⁰⁾ 10 av dessa voro flickor, varav 1 tillhörde den katolska trosbekännelsen.

Tab. 20 (forts.). Realskolexamen och därtill hörande fyllnadsprovning vårterminen 1910.

a) Den skriftliga provningen.

b) Den muntliga provningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Läroverk, vid vilka provning ägt rum.	Underkände (och uteblivne).			Godkände.			Summornas summa.	Läroverk, vid vilka provning ägt rum.	Underkände (och uteblivne).			Godkände.			Summornas summa.
	Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.	Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.			Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.	Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.	
II. Kommunal mellanskolor.								II. Kommunal mellanskolor.							
Stora Malm.....	—	—	—	¹⁾ 8	—	8	8	Stora Malm.....	—	—	—	¹⁾ 8	—	8	8
Malmö.....	4	—	4	14	—	14	18	Malmö.....	—	—	—	14	—	14	14
Summa	4	—	4	22	—	22	26	Summa	—	—	—	22	—	22	22
III. Statsunder- stödda enskilda skolor.								III. Statsunder- stödda enskilda skolor.							
1. Högre goss- och samskolor.								1. Högre goss- och samskolor.							
Stockholm:								Stockholm:							
Palmgrenska samskol.	²⁾ 2	³⁾ 1	3	⁴⁾ 16	⁵⁾ 3	19	22	Palmgrenska samskol.	—	—	—	²⁾ 16	³⁾ 3	19	19
Uppsala ensk. lärov. och privatgymnasium.....	—	—	—	⁶⁾ 11	—	11	11	Uppsala ensk. lärov. och privatgymnasium.....	—	—	—	⁴⁾ 11	—	11	11
Lunds priv. elem.skola	⁷⁾ 2	—	2	18	—	18	20	Lunds priv. elem.skola	—	—	—	18	—	18	18
Summa	4	1	5	45	3	48	53	Summa	—	—	—	45	3	48	48
2. Högre flickskolor.								2. Högre flickskolor.							
Stockholm:								Stockholm:							
Ateneum för flickor...	1	—	1	17	2	19	20	Ateneum för flickor...	—	—	—	17	2	19	19
Göteborg:								Göteborg:							
S. Rudebecks skola...	1	—	1	14	—	14	15	S. Rudebecks skola...	—	—	—	14	—	14	14
Summa	2	—	2	31	2	33	35	Summa	—	—	—	31	2	33	33
3. Enskilda mellanskolor.								3. Enskilda mellanskolor.							
Stockholm:								Stockholm:							
Grewesmühlska samsk.	1	—	1	⁸⁾ 27	—	27	28	Grewesmühlska samsk.	—	—	—	⁵⁾ 27	—	27	27
Söderköpings d:o	—	—	—	⁹⁾ 7	—	7	7	Söderköpings d:o	—	—	—	⁶⁾ 7	—	7	7
Motala d:o	¹⁰⁾ 1	—	1	⁹⁾ 12	—	12	13	Motala d:o	—	—	—	⁴⁾ 12	—	12	12
Eslövs realskola.....	—	—	—	⁹⁾ 13	—	13	13	Eslövs realskola.....	—	—	—	⁶⁾ 13	—	13	13
Hörby samskola.....	—	—	—	¹¹⁾ 5	—	5	5	Hörby samskola.....	—	—	—	⁷⁾ 5	—	5	5
Osby realskola.....	—	—	—	¹¹⁾ 7	—	7	7	Osby realskola.....	—	—	—	⁷⁾ 7	—	7	7
Falkenbergs elem.skola..	—	—	—	⁹⁾ 4	—	4	4	Falkenbergs elem.skola..	—	—	—	⁶⁾ 4	—	4	4
Trollhättans samskola..	—	—	—	¹⁾ 9	—	9	9	Trollhättans samskola..	—	—	—	¹⁾ 9	—	9	9
Lindesbergs d:o.....	1	—	1	¹²⁾ 6	—	6	7	Lindesbergs d:o.....	—	—	—	⁸⁾ 6	—	6	6
Hedemora d:o.....	—	—	—	¹²⁾ 7	—	7	7	Hedemora d:o.....	—	—	—	⁸⁾ 7	—	7	7
Summa	3	—	3	97	—	97	100	Summa	—	—	—	97	—	97	97
IV. Övriga.								IV. Övriga.							
Nässjö samskola.....	¹³⁾ 3	—	3	⁴⁾ 13	—	13	16	Nässjö samskola.....	—	—	—	²⁾ 13	—	13	13

¹⁾ 5 af dessa voro flickor. — ²⁾ 1 av dessa var flicka. — ³⁾ Flicka. —
⁴⁾ 10 av dessa voro flickor. — ⁵⁾ Flickor. — ⁶⁾ 6 av dessa voro flickor. —
⁷⁾ 1 av dessa uteblev. — ⁸⁾ 24 av dessa voro flickor. — ⁹⁾ 2 av dessa voro
flickor. — ¹⁰⁾ Flicka. — ¹¹⁾ 4 av dessa voro flickor. — ¹²⁾ 3 av dessa voro
flickor. — ¹³⁾ 2 av dessa uteblevo, den tredje var flicka.

¹⁾ 5 av dessa voro flickor. — ²⁾ 10 av dessa voro flickor. — ³⁾ Flickor.
— ⁴⁾ 6 av dessa voro flickor. — ⁵⁾ 24 av dessa voro flickor. — ⁶⁾ 2 av dessa
voro flickor. — ⁷⁾ 4 av dessa voro flickor. — ⁸⁾ 3 av dessa voro flickor.

Tab. 20 (forts.). Realskolexamen och därtill hörande fyllnadsprövning vårterminen 1910.

c) Sammandrag rörande realskolexamen.

1	2	3	4	5	6
L ä r j u n g a r.	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.	
		Underkände (och uteblivne).	Godkände.	Underkände (och uteblivne).	Godkände.
1) Tillhörande dimissionsberättigade offentliga läroverk:					
37 Högre läroverk	564	33	531	17	514
20 Realskolor för gossar	283	11	271	1	270
15 Samskolor	228	5	223	5	218
Summa	1,075	49	1,025	23	1,002
2) Tillhörande 2 dimissionsberättigade kommunala mellanskolor	26	4	22	—	22
3) Tillhörande statsunderstödda enskilda skolor:					
3 högre goss- och samskolor	49	4	45	—	45
2 högre flickskolor	33	2	31	—	31
10 enskilda mellanskolor	100	3	97	—	97
Summa	182	9	173	—	173
4) Tillhörande 1 dimissionsberättigad samskola	16	3	13	—	13
5) Från enskild undervisning (»Privatister»)	358	80	277	51	226
Summornas summa	¹⁾ 1,657	²⁾ 145	³⁾ 1,510	⁴⁾ 74	⁵⁾ 1,436

¹⁾ 1 av dessa återtog sin anmälan, och 1 avgick från läroverket före skrivningen. — ²⁾ Häri äro inräknade 26, som uteblevo (varav 2 för sjukdom, 3 voro flickor), 2 avbröto, 2 tillhörde ring I: R. Av de övriga voro 21 flickor. — ³⁾ 2 av dessa tillhörde ring I: R., 1 ring I: L. och 3 ring II: R. 332 voro flickor. — ⁴⁾ Häri äro inräknade 9, som uteblevo, 5, som avbröto, 1 till-

hörde ring I: L. och 1 ring II: R. 16 voro flickor (varav 3 uteblevo och 3 avbröto. — ⁵⁾ 2 av dessa tillhörde ring I: R. och 2 ring II: R. 316 voro flickor, varav 1 tillhörde den katolska trosbekännelsen. Av de övriga tillhörde 5 den mossiska och 2 den katolska trosbekännelsen.

d) Fyllnadsprövning.

1	2	3	4	5	6
Ä m n e n.	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.	
		Underkände.	Godkände.	Underkände.	Godkände.
Tyska	¹⁾ 2	—	1	—	¹⁾ 2
Franska	²⁾ 15	—	—	—	²⁾ 15
Geografi	1	—	—	—	1
Matematik	³⁾ 8	⁴⁾ 1	6	—	³⁾ 7
Kemi	1	—	—	—	1
Summa	27	1	7	—	26

Anm. I ovanstående tabell förekomma 3 dubbelräkningar, i det att 1 lärjunge var anmäld till prövning i matematik och franska, 1 i tyska och franska samt 1 i matematik och kemi. Antalet anmälde utgjorde sålunda 24. — ¹⁾ 1 av de

anmälde avlade endast muntlig examen. — ²⁾ 1 av dessa var flicka. — ³⁾ 1 av de anmälde avlade endast muntlig prövning, av de övriga var 1 flicka. — ⁴⁾ Uteblev.

Tab. 21. Realskolexamen och därtill hörande fyllnadsprövning höstterminen 1910.

a) Den skriftliga prövningen.

b) Den muntliga prövningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Läroverk, vid vilka prövning ägt rum.	Underkände (och uteblivne).			Godkände.			Summornas summa.	Läroverk, vid vilka prövning ägt rum.	Underkände (och uteblivne).			Godkände.			Summornas summa.
	Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.	Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.			Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.	Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).	Lärjungar vid dimissionsberet- tigat läroverk.	Summa.	
I. Offentliga.								I. Offentliga.							
A. Högre läroverk.								A. Högre läroverk.							
Stockholm:								Stockholm:							
Latinlärov. å Norrm.	—	¹⁾ 4	4	—	4	4	8	Latinlärov. å Norrm.	—	2	2	—	2	2	4
Södermalms lärov....	—	—	—	1	—	1	1	Södermalms lärov....	—	—	—	1	—	1	1
Reallärov. å Norrm.	—	—	—	2	—	2	2	Reallärov. å Norrm.	—	—	—	¹⁾ 2	—	2	2
Jönköping	—	²⁾ 4	4	—	2	2	6	Jönköping	—	—	—	—	2	2	2
Västervik	—	³⁾ 4	4	—	1	1	5	Västervik	—	1	1	—	—	—	1
Malmö	—	2	2	1	⁴⁾ 2	3	5	Malmö	—	—	—	1	²⁾ 2	3	3
Ystad	—	⁵⁾ 1	1	3	1	4	5	Ystad	—	—	—	3	1	4	4
Borås	—	⁵⁾ 1	1	3	—	3	4	Borås	—	—	—	3	—	3	3
Karlstad	—	1	1	2	⁴⁾ 6	8	9	Karlstad	—	—	—	2	²⁾ 6	8	8
Falun	—	—	—	5	⁶⁾ 1	6	6	Falun	—	—	—	5	³⁾ 1	6	6
Gävle	—	4	4	—	3	3	7	Gävle	—	—	—	—	3	3	3
Härnösand	—	—	—	—	⁶⁾ 1	1	1	Härnösand	—	—	—	—	³⁾ 1	1	1
Östersund	—	—	—	—	1	1	1	Östersund	—	—	—	—	1	1	1
Luleå	—	—	—	—	⁷⁾ 6	6	6	Luleå	—	—	—	—	⁴⁾ 6	6	6
Summa	—	21	21	17	28	45	66	Summa	—	3	3	17	25	42	45
B. Realskolor.								B. Realskolor.							
1. Realskolor för gossar.								1. Realskolor för gossar.							
Stockholm:								Stockholm:							
Jakob	—	1	1	1	⁸⁾ 5	6	7	Jakob	—	⁵⁾ 2	2	1	⁴⁾ 3	4	6
Katarina	—	⁹⁾ 2	2	—	5	5	7	Katarina	—	⁶⁾ 2	2	—	3	3	5
Kungsholmen	—	4	4	—	2	2	6	Kungsholmen	—	1	1	—	1	1	2
Eksjö	—	¹⁰⁾ 5	5	—	1	1	6	Eksjö	—	—	—	—	1	1	1
Karlshamn	—	2	2	1	—	1	3	Karlshamn	—	—	—	1	—	1	1
Malmö	—	¹¹⁾ 2	2	—	⁷⁾ 5	5	7	Malmö	—	1	1	—	⁴⁾ 4	4	5
Göteborg: Västra	—	—	—	—	3	3	3	Göteborg: Västra	—	⁷⁾ 1	1	—	2	2	3
Östra	¹²⁾ 1	—	1	—	1	1	2	Östra	—	—	—	—	1	1	1
Summa	1	16	17	2	22	24	41	Summa	—	7	7	2	15	17	24
2. Samskolor.								2. Samskolor.							
Falköping	—	—	—	1	1	2	2	Falköping	—	1	1	1	—	1	2
Arboga	—	—	—	—	4	4	4	Arboga	—	—	—	—	4	4	4
Summa	—	—	—	1	5	6	6	Summa	—	1	1	1	4	5	6
II. Enskilda.								II. Enskilda.							
Lunds priv. elem.skola	1	—	1	2	—	2	3	Lunds priv. elem.skola	—	—	—	2	—	2	2

¹⁾ 1 av dessa uteblev, 1 var flicka. — ²⁾ 3 av dessa uteblevo. — ³⁾ 1 avbröt, 1 var flicka. — ⁴⁾ 1 var flicka. — ⁵⁾ Uteblev. — ⁶⁾ Flicka. — ⁷⁾ 2 av dessa voro flickor. — ⁸⁾ 3 av dessa voro flickor. — ⁹⁾ 1 av dessa uteblev efter anmälan. — ¹⁰⁾ Flickor, varav 1 uteblev. — ¹¹⁾ 1 av dessa uteblev. — ¹²⁾ Uteblev på grund av sjukdom.

¹⁾ 1 av dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — ²⁾ 1 av dessa var flicka. — ³⁾ Flicka. — ⁴⁾ 2 av dessa voro flickor. — ⁵⁾ 1 av dessa uteblev, den andra var flicka. — ⁶⁾ 1 av dessa uteblev. — ⁷⁾ Uteblev.

Tab. 21 (forts.). Realskolexamen och därtill hörande fyllnadsprövning höstterminen 1910.

c) Sammandrag rörande realskolexamen.

1	2	3	4	5	6
L ä r j u n g a r.	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.	
		Underkände (och uteblivne).	Godkände.	Underkände (och uteblivne).	Godkände.
1) Tillhörande dimissionsberättigade offentliga läroverk:					
14 Högre läroverk	17	—	17	—	17
8 Realskolor för gossar	3	1	2	—	2
2 Samskolor	1	—	1	—	1
Summa	21	1	20	—	20
2) Tillhörande 1 dimissionsberättigat enskilt läroverk	3	1	2	—	2
3) Från enskild undervisning (»Privatister»)	94	37	55	11	44
Summornas summa	¹⁾ 118	²⁾ 39	³⁾ 77	⁴⁾ 11	⁵⁾ 66

¹⁾ 2 av dessa (privatister) återtog sin anmälan. — ²⁾ Häre äro inräknade 10 (varav 1 flicka), som uteblevo (därav 1 gosse för sjukdom), 1 avbröt. Av de övriga voro 6 flickor. — ³⁾ 11 av dessa voro flickor. — ⁴⁾ Häre äro in-

räknade 3, som uteblevo. Av de övriga var 1 flicka. — ⁵⁾ 1 av dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen, 10 voro flickor.

d) Fyllnadsprövning.

1	2	3	4	5	6
Ä m n e n.	Anmälde.	Skriftlig examen.		Muntlig examen.	
		Underkände.	Godkände.	Underkände.	Godkände.
Engelska	¹⁾ 1	—	¹⁾ 1	—	¹⁾ 1
Franska	²⁾ 7	—	—	—	²⁾ 7
Historia	1	—	—	—	1
Matematik	³⁾ 18	1	13	1	⁴⁾ 16
Summa	27	1	14	1	25

4mm. I ovanstående tabell förekommer en dubbelräkning, i det att 1 lärjunge var anmäld till prövning i franska och i historia. Antalet anmälde utgjorde sålunda 26. — ¹⁾ Flicka. — ²⁾ 3 av dessa voro flickor. — ³⁾ 4 av de anmälde

(varav 3 flickor) avlade endast muntlig examen, 1 endast skriftlig, enär han förut blivit godkänd i den muntliga examen. Av de övriga voro 4 flickor. 1 underkändes både i skriftlig och muntlig prövning. — ⁴⁾ 7 av dessa voro flickor.

Tab. 22. Studentexamen och därtill hörande fyllnadsprövning vårterminen 1910.

a) Den skriftliga prövningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Läroverk, vid vilka prövning ägt rum.	U n d e r k ä n d e (och uteblivne).					G o d k ä n d e.					Summor- nas summa.
	Lärjungar vid dimissionsberätti- gat läroverk.		Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberätti- gat läroverk		Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).		Summa.	
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.		
1. Offentliga.											
Stockholm: Latinläroverket å Norrmalm ...	—	—	—	1 ¹⁾ 11	11	—	42	—	2 ²⁾ 6	48	59
Södermalms läroverk.....	1	—	3 ³⁾ 7	—	8	27	17	4 ⁴⁾ 12	—	56	64
Realläroverket å Norrmalm	2	—	6 ⁵⁾ 7	—	9	54	—	5	—	59	68
» » Östermalm	2	—	—	—	2	37	—	—	—	37	39
Nya elementarskolan.....	—	1	—	—	1	25	11	1	2	39	40
Uppsala	1	—	1	6 ⁶⁾ 1	3	24	30	1	—	55	58
Nyköping	—	1	—	—	1	7	4	—	—	11	12
Strängnäs	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	4
Linköping	1	—	2 ⁷⁾ 4	7 ⁷⁾ 2	7	35	19	5 ⁸⁾ 5	1	60	67
Norrköping	—	1	2	1	4	21	8	2	1	32	36
Jönköping	—	—	—	8 ⁸⁾ 1	1	14	15	—	9 ⁹⁾ 1	30	31
Växjö	—	9 ⁹⁾ 3	—	—	3	9	26	—	—	35	38
Kalmar	—	3	—	2	5	12	15	6 ¹⁰⁾ 1	8 ¹⁰⁾ 1	29	34
Västervik	3	—	—	—	3	10	—	—	—	10	13
Visby	—	1	—	—	1	2	4	—	—	6	7
Karlskrona	—	—	—	—	—	7	7	—	—	14	14
Kristianstad	1	1	—	—	2	9	12	—	8 ¹¹⁾ 1	22	24
Malmö	1	1	10 ¹⁰⁾ 4	7 ⁷⁾ 2	8	20	28	3 ¹¹⁾ 3	11 ¹¹⁾ 4	55	63
Lund	—	5	7 ⁷⁾ 2	7 ⁷⁾ 4	11	15	28	12 ¹²⁾ 6	1	50	61
Hälsingborg	—	1	—	1	2	15	21	—	1	37	39
Ystad.....	1	—	—	9 ⁹⁾ 1	2	11	2	—	—	13	15
Halmstad	—	2	6 ⁶⁾ 1	1	4	12	16	—	—	28	32
Göteborg: Latinläroverket.....	—	2	—	7 ⁷⁾ 2	4	—	43	—	13 ¹³⁾ 4	47	51
Realläroverket	—	—	—	—	—	38	—	—	—	38	38
Vänersborg	1	—	1	14 ¹⁴⁾ 2	4	18	13	3	15 ¹⁵⁾ 1	35	39
Skara.....	—	3	—	16 ¹⁶⁾ 1	5	35 ¹⁷⁾	25	1	—	61	66
Karlstad	3	—	1	—	4	25	9	1	1	36	40
Örebro	—	1	2	—	3	30	15	7 ⁷⁾ 2	7 ⁷⁾ 2	49	52
Västerås	—	—	9 ⁹⁾ 6	—	6	26	7	2	—	35	41
Falun	1	—	—	—	1	20	14	—	8 ⁸⁾ 1	35	36
Gävle.....	2	—	—	—	2	10	10	—	—	20	22
Hudiksvall	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	10
Härnösand	—	5 ⁵⁾ 2	—	—	2	12	5	—	—	17	19
Sundsvall	—	—	—	—	—	13	5	2	—	20	20
Östersund	2	1	—	—	3	11	7	—	—	18	21
Umeå.....	—	—	—	—	—	14	8	—	1	23	23
Luleå	1	—	—	—	1	9	4	14 ¹⁴⁾ 2	—	15	16
Summa	23	29	39	32	123	627	484	49	29	1,189	1,312
2. Enskilda.											
Stockholm: Beskowska skolan	3	3	3	—	9	14	2	1	—	17	26
Wallinska flickskolan	—	—	—	—	—	—	22	—	—	22	22
Lyceum för flickor	—	—	—	1	1	—	12	—	—	12	13
Palmgrenska samskolan	5 ⁵⁾ 2	18 ¹⁸⁾ 3	—	1	6	19 ¹⁹⁾ 14	20 ²⁰⁾ 6	3	—	23	29
Ahlinska flickskolan	—	—	—	—	—	9	11	—	2	22	22
Östermalms h. läroanstalt f. flickor	—	—	—	1	1	2	2	—	—	4	5
Whitlockska samskolan	—	—	1	—	1	10	—	7 ⁷⁾ 3	—	13	14
Sofi Almqvists samskola	—	—	1	—	1	20 ²⁰⁾ 6	—	1	—	7	8
Södermalms h. läroanst. för flickor	—	—	—	—	—	—	7	—	—	7	7
Stockholms samgymnasium	6	7 ⁷⁾ 3	—	—	9	8	3	—	—	11	20
Nya elementarskolan för flickor	—	—	—	—	—	—	4	—	2	6	6
Djursholms samskola	—	—	—	—	—	7 ⁷⁾ 8	—	—	—	8	8
Uppsala: Fjellstedtska skolan	—	1	—	—	1	—	12	—	—	12	13
Privatgymnasium	1	15 ¹⁵⁾ 1	—	—	2	21 ²¹⁾ 12	22 ²²⁾ 14	—	—	26	28
Malmö: Tekla Åbergs h. lärov. f. flickor	—	—	—	—	—	—	16	—	—	16	16
Lunds privata elementarskola	1	2	—	—	3	25	35	—	—	60	63
Hälsingborg: E. Lundbergs h. lärov. f. flickor	—	—	—	—	—	—	3	—	1	4	4
Göteborg: Högre samskolan	—	8 ⁸⁾ 1	—	—	1	20 ²⁰⁾ 9	19 ¹⁹⁾ 5	—	—	14	15
Gymnasium för flickor.....	—	—	—	—	—	4	17	—	—	21	21
Lundsbergs skola	—	—	—	—	—	4	3	—	—	7	7
Summa	13	14	5	3	35	125	174	8	5	312	347
Summornas summa	36	43	44	35	158	752	658	57	34	1,501	1,659

¹⁾ 1 av dessa uteblev, av de övriga hade 4 (varav 1 flicka) undergått prövning enl. Kungl. mögenh.-st. den 22 mars 1895. — ²⁾ 3 av dessa prövning enl. stadg. 22 mars 1895. — ³⁾ 2 av dessa enl. 1895 års ex-st. — ⁴⁾ 5 av dessa enl. 1895 års stadga. — ⁵⁾ 1 av dessa avbröt. — ⁶⁾ Uteblev. — ⁷⁾ 1 av dessa var flicka. — ⁸⁾ Flicka. — ⁹⁾ 1 av dessa uteblev. — ¹⁰⁾ 2 uteblevo, 1 av de övriga enl. 1895 års st. — ¹¹⁾ 2 av dessa voro flickor, de övriga efter 1895

års st. — ¹²⁾ 2 av dessa voro flickor. — ¹³⁾ 3 av dessa voro flickor. — ¹⁴⁾ 1 av dessa efter 1895 års st. — ¹⁵⁾ Flicka, efter 1895 års st. — ¹⁶⁾ Avbröt. — ¹⁷⁾ 1 av dessa underkändes, men fick enl. K. Maj:ts res. tillstånd att avlägga muntlig ex. vid läroverket. — ¹⁸⁾ Flickor, varav 1 uteblev för sjukdom. — ¹⁹⁾ 4 av dessa voro flickor. — ²⁰⁾ 5 av dessa voro flickor. — ²¹⁾ 9 av dessa voro flickor. — ²²⁾ 13 av dessa voro flickor.

Tab. 22 (forts.). Studentexamen och därtill hörande fyllnadsprövning vårterminen 1910.

b) Den muntliga prövningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Läroverk, vid vilka prövning ägt rum.	U n d e r k ä n d e (och uteblivne).					G o d k ä n d e.					Sum- mornas summa.	Lärjungar ur kol.	
	Lärjungar vid dimissionsberät- tigat läroverk.		Lärjungar från enskild under- visning (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberät- tigat läroverk.		Lärjungar från enskild under- visning (»Privatister»).		Summa.		8	10
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.				
1. Offentliga.													
Stockholm: Latinläroverket å Norrmalm	—	—	—	1) 3	3	—	2) 42	—	3) 2	44	47	4	1
Södermalms läroverk	—	—	4) 7	—	7	2) 27	17	5) 6	—	50	57	8	—
Realläroverket å Norrmalm	—	—	6) 2	—	2	7) 54	—	3	—	57	59	—	—
» » Östermalm	1	—	—	—	1	36	—	—	—	36	37	—	—
Nya elementarskolan	8) 2	—	1	—	3	23	11	—	2	36	39	—	—
Uppsala	—	—	—	—	—	24	30	1	—	55	55	8	—
Nyköping	—	—	—	—	—	7	4	—	—	11	11	1	—
Strängnäs	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	4	1	—
Linköping	—	9) 1	1	1	3	35	18	10) 4	—	57	60	4	—
Norrköping	—	—	1	—	1	2) 21	8	1	1	31	32	1	—
Jönköping	—	—	—	—	—	14	15	—	11) 1	30	30	3	—
Växjö	—	—	—	—	—	9	26	—	—	35	35	3	—
Kalmar	—	—	—	—	—	12	15	11) 1	11) 1	29	29	6	11) 1
Västervik	9) 1	—	—	—	1	9	—	—	—	9	10	—	—
Visby	—	—	—	—	—	2	4	—	—	6	6	1	—
Karlskrona	—	—	—	—	—	7	7	—	—	14	14	3	—
Kristianstad	9) 1	—	—	—	1	8	12	—	11) 1	21	22	2	—
Malmö	—	—	12) 1	—	1	20	28	13) —	14) 3	51	52	6	—
Lund	—	—	15) 5	9) 1	6	15	28	1	—	44	50	7	—
Hälsingborg	9) 1	—	—	9) 1	2	14	21	16) —	—	35	37	2	—
Ystad	—	—	—	—	—	11	2	—	—	13	13	—	—
Halmstad	—	—	—	—	—	12	16	—	—	28	28	6	—
Göteborg: Latinläroverket	—	17) —	—	—	17) —	—	42	—	18) 4	46	46	8	—
Realläroverket	—	—	—	—	—	38	—	—	—	38	38	—	—
Vänersborg	—	—	—	—	—	18	13	3	19) 2	36	36	4	1
Skara	—	—	—	—	—	20) 35	25	1	—	61	61	8	—
Karlstad	21) 1	—	—	—	1	24	9	1	1	35	36	3	—
Örebro	9) 1	—	1	12) 1	3	29	15	11) 1	11) 1	46	49	5	—
Västerås	2	—	—	—	2	24	7	2	—	33	35	1	—
Falun	—	—	—	—	—	20	14	—	22) 1	35	35	5	—
Gävle	—	—	—	—	—	2) 10	10	—	23) 1	21	21	2	—
Hudiksvall	—	—	—	—	—	—	10	—	—	10	10	4	—
Härnösand	—	—	—	—	—	12	5	—	—	17	17	2	—
Sundsvall	—	—	—	—	—	13	5	2	—	20	20	—	—
Östersund	—	9) 1	—	—	1	11	6	—	—	17	18	3	—
Umeå	—	—	—	—	—	14	8	—	1	23	23	—	1
Luleå	—	—	—	—	—	9	4	24) 2	—	15	15	1	—
Summa	10	2	19	7	38	617	481	29	22	1,149	1,187	112	4
2. Enskilda.													
Stockholm: Beskowska skolan	1	—	21) 1	—	2	13	2	—	—	15	17	—	—
Wallinska flickskolan	—	—	—	—	—	—	22	—	—	22	22	—	—
Lyceum för flickor	—	—	—	—	—	—	5) 12	—	—	12	12	6	—
Palmgrenska samskolan	—	11) 1	2	—	3	25) 14	25) 5	1	—	20	23	—	—
Ählinska flickskolan	—	—	—	—	—	16) 9	11	—	2	22	22	2	—
Östermalms h. läroanst. f. flickor	—	—	—	—	—	2	2	—	—	4	4	—	—
Whitlockska samskolan	—	—	—	—	—	26) 10	—	27) 3	—	13	13	—	—
Sofi Almqvists samskola	—	—	—	—	—	28) 6	—	1	—	7	7	—	—
Södermalms h. läroanst. för flickor	—	—	—	—	—	—	7	—	—	7	7	—	—
Stockholms samgymnasium	9) 2	9) 1	—	—	3	9) 6	2	—	—	8	11	—	—
Nya elementarskolan för flickor	—	—	—	—	—	—	4	—	2	6	6	—	—
Djursholms samskola	—	—	—	—	—	27) 8	—	—	—	8	8	—	—
Uppsala: Fjellstedtska skolan	—	—	—	—	—	—	12	—	—	12	12	12	—
Privatgymnasium	—	—	—	—	—	29) 12	30) 14	—	—	26	26	1	—
Malmö: Tekla Åbergs h. lärov. f. flickor	—	—	—	—	—	—	16	—	—	16	16	—	—
Lunds privata elementarskola	—	—	—	—	—	25	35	31) 2	31) 1	63	63	16	1
Hälsingborg: E. Lundbergs h. lärov. f. flick.	—	—	—	32) 1	1	—	3	—	—	3	4	—	—
Göteborg: Högre samskolan	—	—	—	—	—	28) 9	25) 5	—	—	14	14	—	—
Gymnasium för flickor	—	—	—	—	—	4	2) 17	—	—	21	21	—	—
Lundsbergs skola	—	—	—	—	—	4	3	—	—	7	7	—	—
Summa	3	2	3	1	9	122	172	7	5	306	315	37	1
Summornas summa	13	4	22	8	47	739	653	36	27	1,455	1,502	149	5

1) 1 av dessa enl. 1895 års mög.-stadga, dessutom 1, som uteblev för sjukdom och av överstyrelsen, för muntlig examen hänvisades till Gävle läroverk. — 2) 1 av dessa tillhörde den mosaiska trosbekännelsen. — 3) 1 av dessa, tillhörande den mosaiska trosbekännelsen, enl. 1895 års stadga. — 4) 2 enl. 1895 års st., varav 1, med tillstånd enl. K. Res. 2/11 09 att få räkna sig tillgodo skriftl. prov från föreg. skrivning, uteblev på grund av sjukdom, av de övriga uteblev 1, och 1 underkändes av censorerna. — 5) 4 enl. 1895 års st. — 6) 1 av dessa avbröt. — 7) 2 av dessa tillhörde den katolska trosbekännelsen. — 8) 1 uteblev på grund av sjukdom och 1 underkändes av censorerna. — 9) Underkändes av censorerna. — 10) 2 av dessa enl. 1895 års st. — 11) Flicka. — 12) Uteblev. — 13) 2 som här avlagt skriftligt prov hänvisades för muntlig examen till Lunds privata elementarskola. — 14) 2 av dessa voro flickor (varav 1 tillhörde den mosaiska trosbekännelsen), den tredje avlade ex. efter 1895 års st. 1 som här avlade skriftl. prov. enl. 1895 års st. hänvisades för muntlig prövning till Lunds privata elementarskola. — 15) 1 av

dessa uteblev, 2 voro flickor. — 16) 1 av dessa tillhörde den katolska trosbekännelsen. — 17) Dessutom 1 i skriftliga prövningen godkänd, vilken avled före den muntliga examen. — 18) 3 av dessa voro flickor. — 19) Enl. 1895 års st. Den ena var flicka, den andra fick enl. K. M:s res. räkna sig tillgodo betyg från föreg. mogenhets skrivning. — 20) 1 av dessa underkändes i skriftl. prövning, men fick enl. K. M:s res. 9/6 1910 tillstånd att avlägga muntlig examen. — 21) Avbröt. — 22) Flicka, tillhörde metod. episkopala samfundet. — 23) Enl. 1895 års st., avlade skriftl. prov vid Norra latinlärover. i Stockholm, men, av sjukdom hindrad deltaga i muntl. examen där, hänvisad till Gävle lärov. — 24) 1 av dessa enl. 1895 års st. — 25) 4 av dessa voro flickor. — 26) 2 av dessa (1 gosse och 1 flicka) tillhörde den mosaiska trosbekännelsen, 9 voro flickor. — 27) 1 av dessa var flicka. — 28) 5 av dessa voro flickor. — 29) 9 av dessa voro flickor. — 30) 13 av dessa voro flickor. — 31) Hade avlagt skriftl. ex. vid Malmö högre allm. lärov. enl. 1895 års stadga. — 32) Uteblev efter anmälan.

Tab. 22 (forts.). Studentexamen och därtill hörande fyllnadsprövning vårterminen 1910.

c) Sammandrag rörande studentexamen.

1	2	3	4	5	6	7
L ä r j u n g a r .	Anmälde.	Skriftlig prövning.		Muntlig prövning.		I muntl. prövn. godkände, som undervisats i grekiska.
		Underkände (och uteblivna).	Godkände.	Underkände (och uteblivna).	Godkände.	
1) Tillhörande dimissionsberättigade 37 offentl. lyk { Realister	650	23	627	10	617	—
{ Latinare	513	29	484	2	481	112
Summa	1,163	52	1,111	12	1,098	112
2) » » 20 enskilda » { Realister	138	13	125	3	122	—
{ Latinare	188	14	174	2	172	37
Summa	326	27	299	5	294	37
3) Från enskild undervisning (»Privatister») { Realister	103	44	57	22	86	—
{ Latinare	69	35	34	8	27	5
Summa	172	79	91	30	63	5
Summa Realister	891	80	809	35	775	—
» Latinare	770	78	692	12	680	154
Summornas summa	1,661	158	1,501	47	1,455	154

¹⁾ Av de å reallinjen anmälda privatisterna hade 2 återtagit sin anmälan; av de övriga voro 28 anmälda att genomgå mogenhetsprövning enl. nåd. st. d. 22 mars 1895. — ²⁾ Häre äro inräknade 1 (flicka) som uteblev för sjukdom, 8, som utan sådan anledning uteblevo, 4 som avbröto, 12 (varav 2 flickor), som prövades enl. 1895 års st. Av de övriga voro 12 flickor. — ³⁾ 16 (varav 1 flicka) godkändes enl. 1895 års st. 184 av de övriga voro flickor. 1 i skriftl. examen godkänd lärjunge vid offentl. lärov. avled före den muntliga examen. — ⁴⁾ Häre äro inräknade 1, som uteblev för sjukdom, 5 (varav 1 flicka) som utan

sådan anledning uteblevo, 3 som avbröto, 3 enl. 1895 års st., varav 1 med tillstånd att få tillgodoräkna sig betyg från föreg. skrivning, uteblev för sjukdom. 13, som underkändes av censorerna. Av de övriga voro 3 flickor. — ⁵⁾ 1 av dessa underkändes i skriftlig examen, men fick K. M:s tillst. att avlägga muntlig examen. 15 godkändes enl. 1895 års st., varav en fick tillgodoräkna sig betyg fr. föreg. skrivning, 1 tillhörde mos. trosbekännelsen och 1 var flicka. Av de övriga voro 180 flickor. 10 (varav 4 flickor) tillhörde den mosaiska trosbekännelsen, 4 (varav 1 flicka) den katolska och 1 (flicka) metod. episkopala samfundet. — ⁶⁾ 9 av dessa voro flickor.

d) Fyllnadsprövning.

1	2	3	4	5	6
Ä m n e n .	Anmälde.	Skriftlig prövning.		Muntlig prövning.	
		Underkände (och uteblivna).	Godkände.	Underkände (och uteblivna).	Godkände.
Latinska språket	¹⁾ 27	—	¹⁾ 27	—	¹⁾ 27
Franska	1	—	1	—	1
Historia	1	—	—	—	1
Filosofisk propedeutik	1	—	—	—	1
Matematik å reallinjen	²⁾ 51	³⁾ 2	²⁾ 49	—	²⁾ 49
» » latinlinjen	7	1	6	—	⁴⁾ 7
Biologi	⁵⁾ 18	—	—	—	⁵⁾ 18
Fysik å reallinjen	⁶⁾ 57	⁷⁾ 5	²⁾ 51	2	²⁾ 52
Kemi	²⁾ 67	—	—	³⁾ 3	²⁾ 64
Teckning	12	—	—	—	12
Summa	242	8	134	5	232

Anm. I ovanstående tabell förekomma dubbelräkningar, i det att 2 voro anmälda till prövning i matematik, fysik, biologi och kemi, 3 i matematik, fysik, kemi och teckning, 11 i matematik, fysik och kemi, 3 i matematik, kemi och biologi, 1 i fysik, kemi och teckning, 12 i matematik och fysik, 3 i matematik och biologi, 3 i matematik och kemi, 1 i matematik och franska, 20 i fysik och kemi, 2 i biologi och kemi samt 1 i matematik och teckning. Antalet

anmälde utgjorde sålunda 155. — ¹⁾ 3 av dessa voro flickor. — ²⁾ 2 av dessa voro flickor. — ³⁾ Uteblevo. — ⁴⁾ 1 av dessa underkänd i skriftlig prövning. — ⁵⁾ 1 av dessa var flicka. — ⁶⁾ 2 av dessa voro flickor, 1 av de övriga underkändes både i skriftlig och muntlig prövning. 1 underkändes i skriftlig och godkändes i muntlig examen, 1 avlade endast muntlig examen. — ⁷⁾ 3 av dessa uteblevo.

Tab. 23. Studentexamen och därtill hörande fyllnadsprövning höstterminen 1910.

a) Den skriftliga prövningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Läroverk, vid vilka prövning ägt rum.	U n d e r k ä n d e (och uteblivne).					G o d k ä n d e.					Summor- nas summa.
	Lärjungar vid dimissionsberätti- gat läroverk.		Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberätti- gat läroverk.		Lärjungar från en- skild undervisning (»Privatister»).		Summa.	
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.		
1. Offentliga.											
Stockholm: Latinläroverket å Norrmalm ...	—	—	—	1) 8	8	—	—	—	4	4	12
Södermalms läroverk.....	—	—	2) 1	2) 1	2	1	—	3	3) 5	9	11
Realläroverket å Norrmalm	—	—	6	—	6	2	—	6	—	8	14
• å Östermalm.....	—	—	4	—	4	3	—	7	—	10	14
Nya elementarskolan.....	—	—	4) 5	—	5	2	1	3	1	7	12
Linköping	—	—	—	5) 2	2	—	1	1	2	4	6
Norrköping	—	—	—	—	—	—	6) 1	—	—	1	1
Växjö.....	—	—	—	—	—	—	7) 1	—	—	1	1
Kalmar	—	—	—	1	1	—	1	—	1	2	3
Västervik	1	—	—	—	1	3	—	—	—	3	4
Kristianstad.....	1	—	1	—	2	1	1	2) 1	—	3	5
Malmö	—	—	8) 1	—	1	1	1	5	1	8	9
Lund.....	—	—	—	1	1	—	5	9) 2	3) 2	9	10
Hälsingborg	9) 1	—	10) 2	—	3	—	—	—	—	—	3
Ystad.....	—	—	—	—	—	11) 1	—	—	—	1	1
Göteborg: Latinläroverket	—	—	—	—	—	—	2	—	2) 2	4	4
Skara	—	—	2	—	2	—	3	2	1	6	8
Karlstad	—	—	—	12) 1	1	4	—	—	—	4	5
Örebro	—	—	3	1	4	1	1	2	—	4	8
Gävle.....	—	—	—	1	1	1	—	2	3) 1	4	5
Luleå.....	—	—	—	—	—	13) 1	—	—	—	1	1
Summa	3	—	25	16	44	21	18	34	20	93	137
2. Enskilda.											
Stockholm: Beskowska skolan	—	13) 1	—	1	2	4	1	—	—	5	7
Lunds privata elementarskola	—	1	—	—	1	8	6	—	—	14	15
Summa	—	2	—	1	3	12	7	—	—	19	22
Summornas summa	3	2	25	17	47	33	25	34	20	112	159

¹⁾ 3 av dessa uteblevo. — ²⁾ Flicka. — ³⁾ 1 av dessa var flicka. —
⁴⁾ 1 av dessa uteblev. — ⁵⁾ Uteblevo. — ⁶⁾ För muntlig prövning hänvisad till
 Linköpings läroverk. — ⁷⁾ För muntlig prövning hänvisad till Kalmar läroverk. —

⁸⁾ Avbröt. — ⁹⁾ Flickor. — ¹⁰⁾ 1 av dessa avbröt. — ¹¹⁾ För muntlig examen
 hänvisad till Malmö läroverk. — ¹²⁾ Uteblev efter anmälan. — ¹³⁾ För muntlig
 examen hänvisad till Gävle läroverk.

Tab. 23 (forts.). Studentexamen och därtill hörande fyllnadsprövning höstterminen 1910.

b) Den muntliga prövningen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Läroverk, vid vilka prövning ägt rum.	U n d e r k ä n d e (och uteblivne).					G o d k ä n d e.					Sum- mornas summa.	Lärjungar ur kol.	
	Lärjungar vid dimissionsberät- tigat läroverk.		Lärjungar från enskild under- visning (»Privatister»).		Summa.	Lärjungar vid dimissionsberät- tigat läroverk.		Lärjungar från enskild under- visning (»Privatister»).		Summa.		8	10
	R.	L.	R.	L.		R.	L.	R.	L.				
1. Offentliga.													
Stockholm: Latinläroverket å Norrmalm	—	—	—	1	1	—	—	—	3	3	4	—	1
Södermalms läroverk	—	—	3	1	4	1	—	—	¹⁾ 4	5	9	—	—
Realläroverket å Norrmalm..	—	—	²⁾ 3	—	3	2	—	3	—	5	8	—	—
» å Östermalm	—	—	3	—	3	3	—	4	—	7	10	—	—
Nya elementarskolan	³⁾ 1	—	—	1	2	1	1	3	—	5	7	—	—
Linköping	—	⁴⁾ 1	—	—	1	—	1	1	2	4	5	—	—
Kalmar	—	—	—	1	1	—	⁵⁾ 2	—	—	2	3	—	—
Västervik	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	3	—	—
Kristianstad	—	—	⁶⁾ 1	—	1	1	1	—	—	2	3	—	—
Malmö	—	—	2	⁷⁾ 1	3	⁸⁾ 2	1	3	—	6	9	—	—
Lund	—	1	—	—	1	—	4	⁹⁾ 2	¹⁾ 2	8	9	—	—
Göteborg: Latinläroverket	—	—	—	⁷⁾ 1	1	—	2	—	¹⁰⁾ 1	3	4	—	—
Skara	—	—	1	—	1	—	3	1	1	5	6	1	—
Karlstad	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4	4	—	—
Örebro	—	—	¹¹⁾ 1	—	1	1	1	1	—	3	4	—	—
Gävle	—	—	—	—	—	¹²⁾ 2	—	2	¹⁰⁾ 1	5	5	—	—
Summa	1	2	14	6	23	20	16	20	14	70	93	1	1
2. Enskilda.													
Stockholm: Beskowiska skolan.....	—	—	—	—	—	4	1	—	—	5	5	—	—
Lunds privata elementarskola.....	—	—	—	—	—	8	6	—	—	14	14	3	—
Summa	—	—	—	—	—	12	7	—	—	19	19	3	—
Summornas summa	1	2	14	6	23	32	23	20	14	89	112	4	1

¹⁾ 1 av dessa var flicka. — ²⁾ 2 av dessa underkändes av censorerna. —
³⁾ Underkändes av censorerna. — ⁴⁾ Tillhörde Norrköpings läroverk, där han
 undergått skriftlig prövning. — ⁵⁾ 1 av dessa tillhörde Växjö läroverk, där han
 undergått skriftlig prövning. — ⁶⁾ Flicka, uteblev. — ⁷⁾ Uteblev. — ⁸⁾ 1 av

dessa tillhörde Ystads läroverk, där han undergått skriftlig prövning. — ⁹⁾ Flickor.
 — ¹⁰⁾ Flicka. — ¹¹⁾ Uteblev på grund av sjukdom. — ¹²⁾ 1 av dessa tillhörde
 Luleå läroverk, där han undergått skriftlig prövning.

Tab. 23 (forts.). Studentexamen och därtill hörande fyllnadsprövning höstterminen 1910.

c) Sammandrag rörande studentexamen.

1	2	3	4	5	6	7
L ä r j u n g a r.	Anmälde.	Skriftlig prövning.		Muntlig prövning.		Imuntl. prövn. godkände, som undervisats i grekiska.
		Underkände (och uteblivne).	Godkände.	Underkände (och uteblivne).	Godkände.	
1) Tillhörande dimissionsberättigade 16 offentl. lvk { Realister	24	3	21	1	20	—
Latinare	18	—	18	2	16	1
Summa	42	3	39	3	36	1
2) „ „ 2 enskilda „ { Realister	12	—	12	—	12	—
Latinare	9	2	7	—	7	3
Summa	21	2	19	—	19	3
3) Från enskild undervisning (»Privatister») { Realister	60	25	34	14	20	—
Latinare	38	17	20	6	14	1
Summa	98	42	54	20	34	1
Summa Realister	96	28	67	15	52	—
» Latinare	65	19	45	8	37	5
Summornas summa	¹⁾ 161	²⁾ 47	³⁾ 112	⁴⁾ 23	⁵⁾ 89	5

¹⁾ Av de anmälda privatisterna hade 1 realist och 1 latinare (flickor) återtagit sin anmälan. — ²⁾ Häre äro inräknade 8, som uteblevo, 3 avbröto, 2 voro flickor. — ³⁾ 7 av dessa voro flickor. — ⁴⁾ Häre äro inräknade 1, som

uteblev för sjukdom, 3 (varav 1 flicka), som utan sådan anledning uteblevo. 3 underkändes av censorerna. — ⁵⁾ 6 av dessa voro flickor.

d) Fyllnadsprövning.

1	2	3	4	5	6
Ä m n e n.	Anmälde.	Skriftlig prövning.		Muntlig prövning.	
		Underkände (och uteblivne).	Godkände.	Underkände (och uteblivne).	Godkände.
Modersmålet	1	—	1	—	1
Latinska språket	¹⁾ 4	—	¹⁾ 4	1	¹⁾ 3
Grekiska språket	1	—	—	—	1
Historia	2	—	—	—	2
Matematik å reallinjen	14	—	14	—	14
Matematik å latinlinjen	¹⁾ 5	—	¹⁾ 5	—	¹⁾ 5
Fysik å reallinjen	²⁾ 38	1	37	—	²⁾ 38
Fysik å latinlinjen	4	—	—	—	4
Kemi	³⁾ 64	—	—	—	³⁾ 64
Biologi	14	—	—	—	14
Teckning	4	—	—	—	4
Summa	151	1	61	1	150

Anm. I ovanstående tabell förekomma dubbelräkningar, i det att 1 var anmäld till prövning i matematik, biologi, fysik och kemi, 3 i matematik, biologi och kemi, 1 i matematik, fysik och kemi, 2 i matematik och biologi, 4 i matematik och fysik, 28 i fysik och kemi, 2 i kemi och biologi samt 1 i kemi och

teckning. Antalet anmälda utgjorde sålunda 103. — ¹⁾ 1 av dessa var flicka. — ²⁾ 4 av dessa voro flickor, av de övriga underkändes 1 i skriftliga, men godkändes i muntliga prövningen. — ³⁾ 4 av dessa voro flickor.

Tab. 24. Antal lärjungar, som avgått år 1910, med fördelning efter tillämnad levnadsbana närmast efter avgången.

1:o. Utan godkänd realskol- eller studentexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
K l a s s e r och r i n g a r.	L ä r j u n g a r, s o m a v g å t t												Summa.	
	för att (enligt föräldrars, målsmäns eller sin egen uppgift) övergå till											utan be- stämd upp- gift.		genom döden.
	annat allm. lärov., se- minarium, folkskols och dylikt.	ensk. studier eller ensk. lärov.	tek- niskt läro- verk.	lant- bruk eller lärov. f. lant- bruk.	bruks-, fabrika- eller hant- verks- rörelse.	handel eller handels- institut.	sjömans- yrket.	civila tjänste- mannas- banor.	militär- yrket.	andra levnads- banor.				
A. Högre läroverk.														
Klass 1.....	60	17	—	2	1	1	—	—	1	1	10	2	95	
» 2.....	64	17	—	4	1	10	—	—	—	—	30	7	133	
» 3.....	60	32	1	6	14	18	3	2	2	2	30	3	173	
» 4.....	72	28	3	9	21	37	5	—	2	3	52	2	234	
» 5.....	93	26	11	12	15	39	8	2	1	—	32	2	241	
» 6.....	5	2	3	2	6	7	3	3	—	1	7	—	39	
Ring I: Reallinjen	34	15	7	2	3	8	3	—	—	—	16	—	88	
» I: Latinlinjen	19	18	2	1	2	3	2	—	—	1	15	1	64	
» II: Reallinjen	17	21	4	2	2	7	—	1	—	1	8	1	64	
» II: Latinlinjen	15	6	1	2	1	3	—	1	—	1	7	—	37	
» III: Reallinjen ...	13	16	3	—	—	6	—	—	—	—	10	4	52	
» III: Latinlinjen	11	13	—	—	2	3	—	—	1	1	6	—	37	
» IV: Reallinjen	—	4	1	—	—	1	—	1	—	—	1	1	9	
» IV: Latinlinjen	1	3	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	6	
Summa	464	218	36	43	68	143	24	10	8	11	224	23	1,272	
B. Realskolor.														
1. Realskolor för gossar.														
Klass 1.....	49	9	—	—	—	1	—	—	—	—	9	2	70	
» 2.....	29	7	—	1	1	5	1	1	—	—	11	1	57	
» 3.....	44	9	2	8	4	13	2	—	—	1	12	3	98	
» 4.....	32	13	4	9	12	31	3	1	1	3	15	2	126	
» 5.....	168	10	5	3	8	31	1	2	2	1	13	1	245	
» 6.....	6	2	3	3	1	2	1	—	—	—	4	—	22	
Ring I: Reallinjen	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	
» II: Reallinjen	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6	
Summa	339	51	14	24	26	83	8	4	4	5	64	9	631	
2. Samskolor.														
Klass 1.....	10	9	—	—	—	1	—	—	—	—	7	—	27	
» 2.....	12	5	—	1	2	—	—	—	—	—	16	—	36	
» 3.....	11	9	—	1	—	4	—	—	—	—	47	—	72	
» 4.....	12	11	1	1	11	10	1	—	—	1	32	—	80	
» 5.....	50	16	1	4	5	7	—	2	—	—	25	2	112	
» 6.....	2	2	—	—	1	—	—	—	—	1	11	—	17	
Summa	97	52	2	7	19	22	1	2	—	2	138	2	344	

Tab. 24 (forts.). Antal lärjungar, som avgått år 1910, med fördelning efter tillämnad levnadsbana närmast efter avgången.

1:o (forts.). Utan godkänd realskol- eller studentexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
K l a s s e r och r i n g a r.	L ä r j u n g a r , s o m a v g å t t												Summa.	
	för att (enligt föräldrars, målsmäns eller sin egen uppgift) övergå till											utan be- stämd upp- gift.		genom döden.
	annat allm. lärov., se- minarium, folkskola och dylikt.	ensk. studier eller ensk. lärov.	tek- niskt läro- verk.	lant- bruk eller lärov. f. lant- bruk.	bruks-, fabriks- eller hant- verks- rörelse.	handel eller handels- institut.	sjömans- yrket.	civila tjänste- mannas- banor.	militär- yrket.	andra levnads- banor.				
C. Sammandrag.														
Klass 1.....	¹⁾ 119	35	—	2	1	3	—	—	1	²⁾ 1	³⁾ 26	4	192	
» 2.....	⁴⁾ 105	29	—	6	4	15	1	1	—	—	⁵⁾ 57	8	226	
» 3.....	⁶⁾ 115	50	3	15	18	35	5	2	2	⁷⁾ 3	⁸⁾ 89	6	343	
» 4.....	⁹⁾ 116	52	8	19	44	¹⁰⁾ 78	9	1	3	¹¹⁾ 7	¹²⁾ 99	4	440	
» 5.....	¹³⁾ 311	52	17	19	28	77	9	6	3	¹⁴⁾ 1	¹⁵⁾ 70	5	598	
» 6.....	¹⁶⁾ 13	6	6	5	8	¹⁷⁾ 9	4	3	—	¹⁸⁾ 2	¹⁹⁾ 22	—	78	
Ring I: Reallinjen	¹⁶⁾ 40	16	7	2	3	8	3	—	—	—	¹⁹⁾ 16	—	95	
» I: Latinlinjen	¹⁶⁾ 19	18	2	1	2	3	2	—	—	²⁰⁾ 1	²¹⁾ 15	1	64	
» II: Reallinjen	¹⁶⁾ 22	21	4	2	2	7	—	1	1	²²⁾ 1	²¹⁾ 8	1	70	
» II: Latinlinjen	15	6	1	2	1	3	—	1	—	²²⁾ 1	²³⁾ 7	—	37	
» III: Reallinjen	13	16	3	—	—	¹⁰⁾ 6	—	—	—	—	²⁴⁾ 10	4	52	
» III: Latinlinjen	11	13	—	—	²⁵⁾ 2	3	—	—	1	²⁶⁾ 1	²⁷⁾ 6	—	37	
» IV: Reallinjen	—	4	1	—	—	1	—	1	—	—	1	1	9	
» IV: Latinlinjen	²⁸⁾ 1	3	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	6	
Summa	900	321	52	74	113	248	33	16	12	18	426	34	2,247	
Realskolan	779	224	34	66	103	217	28	13	9	14	363	27	1,877	
Gymnasiet: Reallinjen	75	57	15	4	5	22	3	2	1	1	35	6	226	
Latinlinjen	46	40	3	4	5	9	2	1	2	3	28	1	144	
Summa	900	321	52	74	113	248	33	16	12	18	426	34	2,247	

¹⁾ Därav 37 till folkskola, 1 till läroverk i Tyskland och 1 till England. — ²⁾ Till barberaryrket. — ³⁾ Därav 3 för sjukdom, 1 till utlandet och 6 till hemmet. — ⁴⁾ Därav 11 till folkskola och 1 till läroverk i Tyskland. — ⁵⁾ Därav 5 för sjukdom, 12 till hemmet, 4 till utlandet (varav 3 till Finland och 1 till Amerika). — ⁶⁾ Därav 7 till folkskola, 3 till borgarskola och 1 till läroverk i Tyskland. — ⁷⁾ 1 till Musikaliska akademien och 2 till barberaryrket. — ⁸⁾ Därav 2 enligt läroverksstadgans § 41 (för lång tid i klassen), 1 enligt läroverksstadgans § 43 (uteblivande utan anmänt giltigt förfall mer än 2 veckor efter terminens början), 6 för sjukdom, 4 till hemmet och 2 till utlandet (varav 1 till Amerika). — ⁹⁾ Därav 1 till folkskola, 1 till folkskoleseminarium och 5 till borgarskola. — ¹⁰⁾ Därav 1 till bank. — ¹¹⁾ 3 till musikstudier, 2 till barberaryrket, 1 till kypare och 1 till hotell. — ¹²⁾ Därav 1 enligt läroverksstadgans § 41, 3 enl. läroverksst. § 43, 2 enl. läroverksst. § 54 (förvisade),

3 för sjukdom, 26 till hemmet och 2 till Amerika. — ¹³⁾ Därav 3 till semina-
rium, 2 till borgarskola och 1 till skola i Amerika. — ¹⁴⁾ Till fotografyrket. —
¹⁵⁾ Därav 2 enl. läroverksst. § 41, 1 enl. läroverksst. § 43 och 5 enl. läroverksst.
§ 54, 5 för sjukdom och 10 till hemmet samt 1 till Amerika. — ¹⁶⁾ Därav 1
till folkskoleseminarium. — ¹⁷⁾ 1 till teaterskola och 1 till kypare. — ¹⁸⁾ Därav
1 enl. läroverksst. § 43, 3 för sjukdom och 11 till hemmet. — ¹⁹⁾ Därav 1
enl. läroverksst. § 43 och 3 enl. läroverksst. § 54, 3 för sjukdom och 2 till
hemmet. — ²⁰⁾ Till musikkonservatoriet. — ²¹⁾ 1 enl. läroverksst. § 43, 1 enl.
läroverksst. § 54, 1 för sjukdom och 1 till hemmet. — ²²⁾ Till tidningspressen. —
²³⁾ Därav 1 för sjukdom och 1 till hemmet. — ²⁴⁾ Därav 2 enl. läroverksst.
§ 43, 2 enl. läroverksst. § 54 och 1 för sjukdom. — ²⁵⁾ Därav 1 till fabrik i
Chicago. — ²⁶⁾ Till gymnastikkurs. — ²⁷⁾ Därav 2 enl. läroverksst. § 41 och
1 enl. läroverksst. § 54. — ²⁸⁾ Till folkskoleseminarium.

Tab. 24 (forts.). Antal lärjungar, som avgått år 1910, med fördelning efter tillämnad levnadsbana närmast efter avgången.

2:o. Efter godkänd realskolexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Läroverksgrupper.	L ä r j u n g a r , s o m a v g å t t																Summa.
	f ö r a t t , e n l i g t u p p g i f t , ö v e r g å t i l l																
	forts. studier vid högre allm. lärov.	enskilda studier.	lands- staten.	post- staten.	tele- graf- staten.	järn- vägs- staten.	tull- staten.	bank- verk- samhet.	handel eller hau- dels- skola.	teknisk skola.	bruks- fabriks- eller hant- verks- rörelse.	skogs- institut, lägre kurs. o. skogs- skötsel.	lant- bruks- skola eller lant- bruk.	sjö- mans- yrket.	andra lev- nads- banor.	utan uppgift.	
Högre läroverk.....	51	14	5	13	2	31	1	16	202	47	33	9	37	6	9	55	¹⁾ 531
Realskolor: a) för gossar	21	22	4	6	—	19	—	4	115	12	23	1	16	1	5	23	272
b) samskolor	28	16	8	7	3	5	—	4	52	13	14	—	8	—	8	53	219
Summa	100	52	17	26	5	55	1	24	369	72	70	10	61	7	22	131	1,022

Ann. ¹⁾ Av dessa tillhörde 2 ring I: R och 2 ring II: R. — Under kol. 2 innefattas: 22 till folk- och småskoleseminarium, 1 förberedande kurs för seminarium och 2 folkhögskola. — Under kol. 10 innefattas: handel och handelsyrket 83, kontor 150, bokhandel 8, livförsäkringskontor 1, skeppsklarerarekontor 1, tidsningskontor 2, handelsinstitut och skola 124. — Under kol. 16 innefattas: militäryrket 2, fängvården 1, drätsel-

kammarkontor 1, sjökartverket 1, musikstudier 3, konststudier 1, fotografyrket 1, litografisk anstalt 1, telefon 1, gymnast. kurs 1, tandtekniker 1, advokatkontor och juridisk byrå 2, publicistyrket 1, vaktmästarebefattning 1, privatlärrarinnebef. 1, vävskola 1 och hushållsskola 2. — Under kol. 17 innefattas: praktisk skola 1, till hemmet 3 och till Amerika 2.

3:o. Efter godkänd studentexamen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Linjer.	L ä r j u n g a r, s o m a v g å t t												Summa.
	f ö r a t t, e n l i g t u p p g i f t, ö v e r g å t i l l											utan bestämd uppgift.	
	univer- sitet och dylikt.	tekniskt läroverk.	lantbruk, lärov. för lantbruk l. skogs- skötsel.	bruks-, fabriks- eller hantv.- rörelse.	handel eller handels- institut.	civila tjänste- manna- banor	militär- yrket.	apotekar- yrket.	tand- läkar- yrket.	veterinär- yrket.	andra levnads- banor.		
Reallinjen.....	204	114	39	6	92	38	90	7	7	10	18	12	637
Latinlinjen: Utan grekiska	239	9	11	6	39	10	41	7	7	5	6	4	384
Med grekiska	103	—	—	—	1	5	—	—	1	3	—	—	113
Summa	546	123	50	12	132	53	131	14	15	18	24	16	1,134

Ann. Under kol. 2 innefattas: universitet i allmänhet 56 r. (därav 6 till högskola), 64 icke-greker (därav 4 till högskola), 19 greker; teologiska studier: 1 r., 4 icke-greker och 26 greker (därav 1 till högskola); juridiska studier: 32 r. (därav 13 till högskola), 67 icke-gr. (därav 24 till högskola) och 8 greker (därav 2 till högskola), medicinska studier: 23 r., 22 icke-gr. (därav 1 till högskola), 1 gr.; filosofiska studier: 92 r. (därav 17 till högskola), 82 icke-gr. (därav 13 till högskola) och 49 gr. (därav 5 till högskola). — Under kol. 3 innefattas: tekniska högskolan 92 r. och 4 icke-gr.; Chalmers' tekniska läroanstalt 6 r. och 3 icke-gr.; teknisk skola 3 r.; ingenjör- och arkitektstud. samt förberedande stud. till tekniska högskolan 13 r. och 2 icke-gr. — Under kol. 4 innefattas: lantbruk 6 r., 1 icke-gr.; lantbruksinstitut: 3 r., 5 icke-gr.; skogsinstitut 18 r., 4 icke-gr.; skogsstat och skogsvård 12 r. och 1 icke-gr. — Under kol. 5 innefattas: sågverk 1 icke-gr.; tekn. yrke 1 icke-gr.; fabrik 1 r.; brukskontor

1 r.; bryggeri 1 r.; boktryckeri 1 icke-gr.; mekanisk verkstad 1 icke-gr.; praktisk verksamhet och yrke 3 r. och 2 icke-gr. — Under kol. 6 innefattas: handelsyrket eller affärsverksamhet 7 r. och 4 icke-gr.; handelsinstitut eller handelsskola 19 r., 11 icke-gr. och 1 gr.; handelshögskola 31 r., 8 icke-gr.; privata bankinrättningar 29 r., 15 icke-gr.; livförsäkringsbolag 1 r.; kontor 5 r. och 1 icke-gr. — Under kol. 7 innefattas: tullstaten 6 r., 1 icke-gr. och 1 gr.; poststaten 5 r., 3 icke-gr. och 1 gr.; telegrafstaten 2 r.; järnvägsstaten 6 r., 2 icke-gr. och 1 gr.; landsstaten 3 r., 1 icke-gr. och 1 gr.; lantmäteristaten 10 r.; riksbanken 1 r., 2 icke-gr.; statens verk 1 r.; intendenturen 1 icke-gr.; fängvården 1 gr.; stadens verk 2 r.; polisverket 1 r.; elektricitetsverk 1 r. — Under kol. 12 innefattas: folkskollärarseminarium 9 r., 4 icke-gr.; gymnastiska centralinstitutet 1 r. och 1 icke-gr.; konstnärstudier 1 r.; musikstudier 3 r. och 1 icke-gr.; handelsflottan 1 r.; missionen 1 r.; publicistyrket 1 r.; diplomatisk verksamhet 1 r.

